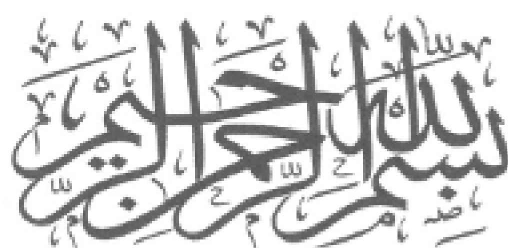
ISLAMS OCH TRONS PELARE

OCH VAD VARJE MUSLIM BÖR VETA OM SIN RELIGION

Muhammad bin Jamil Zeno

أركـــان الإســلام والإيــمـان

ISLAMS OCH TRONS PELARE

I GUDS, DEN NÅDERIKES,
DEN BARMHÄRTIGES NAMN!

Muhammad bin Jamil Zeno
(1925-2010)

أركان الإسلام والإيمان

وما يجب أن يعرفه كل مسلم عن دينه

ISLAMS OCH TRONS PELARE

OCH VAD VARJE MUSLIM BÖR VETA OM SIN RELIGION

ISLAMISKA FORSKNINGSCENTRET
www.al-islam.se

Originaltitel:
THE PILLARS OF ISLAM & IMAN AND WHAT EVERY MUSLIM MUST KNOW ABOUT HIS RELIGION. WRITTEN BY: MUHAMMAD BIN JAMIL ZENO.
DAR-US-SALAM PUBLICATIONS, RIYADH, SAUDI ARABIA: 1996.

Översättning till svenska:
Jan G. Gundersen
i samarbete med:
BLwriting
info@blwriting.se

Granskad och bearbetad av:
Abd al-Haqq Turkmani

2:A TRYCKNINGEN 2016.
1:A UPPLAGAN 2011.
ISBN: 978-91-631-9477-1.
Tryckning: Mega Print, Istanbul, Turkiet.

INNEHÅLL

TAWHÎD (ISLAMISK MONOTEISM) OCH DE FAKTORER SOM OGILTIGGÖR EN MÄNNISKAS IMÂN (TRO) OCH ISLAM

BOKEN OM TAHÂRAH (RENHET)

BOKEN OM SALÂT (BÖN)

BOKEN OM ZAKÂT

(DEN FÖRESKRIVNA BARMHÄRTIGHETSGÅVAN)

BOKEN OM SIYÂM (FASTAN)

BOKEN OM HAJJ (VALLFÄRDEN)

BOKEN OM MU'AMALÂT

(transaktioner och ömsesidiga relationer)

BOKEN OM UPPFÖRANDE & GOD TON

INLEDNING

Sannerligen hör all pris till Allâh, vi prisar Honom och söker Hans hjälp och förlåtelse. Vi söker vår tillflykt till Allâh från det onda inom oss själva och i våra gärningar. Den Allâh väljer att vägleda kan ingen vilseleda; och den Han låter gå vilse kan ingen vägleda. Jag vittnar om att ingen är värd dyrkan utom Allâh. Han är Ensam utan någon vid sin sida, och jag vittnar om att Muhammad är Hans tjänare och Sändebud ﷺ[1].

Denna bok omfattar följande områden: *tahârah* (renandet), *salât* (bönen), *zakât* (den påbjudna allmosan), *sawm* (fastan), *hajj* (vallfärden), *umrah* (den mindre vallfärden), såväl som *aqîdah* (trosläran), Profeten Muhammads liv, allmänna råd samt andra viktiga frågor.

Jag har valt att ge min bok titeln *Islams och imâns pelare* eftersom den innefattar många aspekter av dessa viktiga teman, men har också lagt in ett omfattande kompletterande material som har att göra med dyrkanshandlingar, i synnerhet *tahârah* (renandet), *salât* (bönen), äktenskap, *hijâb* (slöjan), sociala och affärsmässiga transaktioner, ränta, reg-

---

[1] ﷺ = *salla Allahu alaihi wa sallam* (Allah välsigne honom och give honom frid): Varje gång profeten Muhammed nämns bör muslimen säga det på arabiska. Detta uttryck innebär en bön till Allah att Han skall välsigna Profeten och ge honom en hög rang och förläna honom frid.

ler gällande förlorade och upphittade ägodelar, Profetens exemplariska liv, profetiska traditioner och en mängd andra föreskrifter och väsentligheter som varje muslimsk man och kvinna måste känna till.

Jag ber Allâh att den blir till gagn för muslimerna och att den görs endast för Hans skull, och att belöna samtliga som har deltagit i att trycka och distribuera eller översätta den, att möjliggöra för alla att tjäna islam, att på ett sätt som behagar Allâh och Hans Sändebud ﷺ kalla muslimerna tillbaka till religionen, så att muslimerna kanske skall bli varse den triumf som Han lovade dem då Han sa:

﴿وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ﴾

"... och [vad gäller] de troende var det Oss ålagt att hjälpa [dem]." [Sûrat ar-Rûm, 30:47][2]

Muhammad bin Jamîl Zeno

---

[2] Alla översättningar till svenska av stycken ur Koranen utgår från den andra reviderade upplagan i pocketformat av Muhammad Knut Bernströms *Koranens Budskap*, Stockholm 2002, men har justerats i enlighet med den engelska tolkning som sammanställts av Muhammad Taqi-ud-Dīn al-Hilâli och Muhammad Muhsin Khân, och som getts ut av King Fahd Complex for the Printing of the Holy Qur'an i Medina, Saudiarabien: 2000.
Läsaren bör också hålla i minnet att en översättning alltid är ett resultat av översättarens tolkning av ursprungstexten. I fråga om Koranen på andra språk än arabiska brukar man därför hellre tala om tolkningar än översättningar. För en fullgod förståelse bör därför flera olika tolkningar och korankommentarer konsulteras. [ö.a.]

TACK TILL

Jag tackar mina lärare, mina studenter och andra som har bidragit till att kvalitetssäkra alla mina böcker. I enlighet med Profetens yttrande nedan ber jag alla som har synpunkter på boken att skicka dessa till mig:

«الدِّينُ النَّصِيحَةُ»

"Religionen är [uppriktig] rådgivning."[3]

Jag vill också tacka författaren till *Fiqh-us-Sunnahh*[4] som jag har använt som referens i frågor om *fiqh*[5] och då också gjort hänvisningar till.

Jag ber Allâh att placera detta arbete på vågskålen för våra goda gärningar. Allâh är Den som skänker framgång.

Muhammad bin Jamîl Zeno

---

[3] Muslim *"as-Sahih"* hadith nr. (55)

[4] as-Sayyid Sābiq (d. 2000)

[5] Islamisk rätt eller rättsvetenskap.

TAWHÎD (ISLAMISK MONOTEISM) OCH DE FAKTORER SOM OGILTIGGÖR EN MÄNNISKAS *IMÂN* (TRO) OCH ISLAM

- **Islams pelare**
- ***Imâns* (trons) pelare**
- **Innebörden av islam, *imân* och *ihsân***
- **Innebörden av *lâ ilâha illa Allâh***
- **Innebörden av *Muhammadun Rasûlullâh***
- **Var är Allâh? Allâh är ovan himlarna**
- **Tron på *qadar* (gudomlig förutbestämmelse) – det positiva och det negativa i den**
- **Fördeler med tron på gudomlig förutbestämmelse.**
- **Använd inte ödet som ursäkt**
- **Faktorer som ogiltigförklarar *imân* och islam**

ISLAMS PELARE

Allâhs Sändebud ﷺ sa att "islam är grundat på fem [saker]:"

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ،

وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ الْبَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ.»

1. *"Shahâda"* (vittnesbörden): *Lâ ilâha illa Allâh, Muhammadun Rasûlullâh* (Ingen äger rätt att dyrkas utom Allâh, och Muhammad är Allâhs Sändebud ﷺ).
2. *"Iqâmat as-salât."* Att plikttroget och korrekt förrätta de obligatoriska bönerna.
3. "Att betala *zakât*" (obligatorisk allmosa). Om en muslim under ett års tid förfogat över 85 gram guld eller dess motsvarighet i form av pengar, måste 2,5 % av det betalas. *Zakât* är också föreskrivet för andra typer av tillgångar, om vilka detaljerna kommer att diskuteras senare.
4. *"Hajj"* (den större vallfärden till Allâhs Helgedom i Mecka) för den som har möjlighet till det.
5. "Att iaktta *sawm*"[6] (fastan under månaden ramadan), med avsikten att från gryning till skymning avstå från mat, dryck och allt annat som bryter (ogiltiggör) fastan.

---

[6] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (8) och Muslim "*as-Sahih*" (16).

IMÂNS (TRONS) PELARE

Att tro på:

1. **Allâh** (i Hans existens, Hans Enhet i Sina attribut, Hans Enhet i dyrkan och åkallan, samt Hans ensamrätt att lagstifta).
2. **Hans änglar** (dvs. väsen skapade av ljus som lyder Allâhs befallningar).
3. **Hans Skrifter** (Toran, Evangeliet, Psaltaren, samt Koranen vilken är den främste av dem).
4. **Hans Sändebud** (av vilka det första var Noa och det sista var Muhammad – alla profeters sigill).
5. **Den Yttersta dagen** (den dag då människorna skall återuppstå, ställas till svars för sina gärningar och få sina rättmätiga påföljder – belöning eller straff).
6. **Att tro på** *al-qadar* – gudomlig förutbestämmelse (det att allt som sker av gott eller ont sker efter gudomligt påbud). En del häri är att använda medel för att nå önskade resultat och samtidigt vara nöjd med vad som sker av gott eller ont, ljuvt eller bittert, därför att det sker med Allâhs vilja.

INNEBÖRDEN AV ISLAM, *IMÂN* OCH *IHSÂN*

عَن عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ، إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ، شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ، شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعَرِ، لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ، وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ، حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخِذَيْهِ. وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ! أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنِ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا.» قَالَ: صَدَقْتَ. قَالَ: فَعَجِبْنَا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ. قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ؟ قَالَ: «أَنْ تُؤْمِنَ بِاللهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ.» قَالَ: صَدَقْتَ. قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ؟ قَالَ: «أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ؛ فَإِنَّهُ يَرَاكَ.» قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ؟ قَالَ: «مَا الْمَسْؤُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ؟» قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَتِهَا؟ قَالَ: «أَنْ تَلِدَ الْأَمَةُ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ.» قَالَ: ثُمَّ انْطَلَقَ، فَلَبِثْتُ مَلِيًّا، ثُمَّ قَالَ لِي: «يَا عُمَرُ! أَتَدْرِي مَنِ السَّائِلُ؟» قُلْتُ: اللهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ! قَالَ: «فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ.»

Umar bin Khattab berättade: En dag då vi satt med Allâhs Sändebud ﷺ uppenbarade sig med ens en

man framför oss, iklädd en bländande vit klädnad och med becksvart hår. Han visade inga tecken på att ha rest och ingen av oss var bekant med honom. Han gick fram och satte sig framför Profeten ﷺ, med sina knän mot hans, och han lade sina händer på hans lår och sa: "O Muhammad! Berätta för mig om islam." Allâhs Sändebud ﷺ sa: "Islam är att bära vittnesmål om att ingen äger rätt att dyrkas utom Allâh och att Muhammad är Allâhs sändebud ﷺ; förrätta *salât*; betala *zakât*; fasta under månaden ramadan; och göra *hajj* [vallfärda till Mecka] om man har möjlighet och resurser till det." Mannen sa: "Du har sagt sanningen." Vi förundrades över att han både frågade och bekräftade svaret. Sedan sa han: "Berätta för mig om *imân*." Profeten ﷺ sa: "*Imân* är att tro på Allâh, Hans Änglar, Hans Skrifter och Sändebud, den Yttersta Dagen och att tro på den gudomliga förutbestämmelsen av allt ont och gott." Återigen sa mannen: "Du har sagt sanningen." Han sa: "Berätta för mig om *ihsân*." Profeten ﷺ sa: "*Ihsân* är att dyrka Allâh som om du ser Honom; och om du inte ser Honom, ser Han förvisso dig." Han sa: "Berätta för mig om Tidpunkten [Domedagen]." Profeten ﷺ sa: "Den tillfrågade har inte mer kunskap om den än frågeställaren." Han sa: "Berätta för mig om tecknen för den." Profeten ﷺ sa: "[Tecknen för den är] att slavflickan kommer att framföda sin egen härskarinna och att ni kommer att se barfota, nakna och utfattiga herdar tävla med varandra i att konstruera praktfulla byggnader." Därefter gick mannen sin väg. Profeten ﷺ blev sittande en stund och frågade mig sedan: "Umar, vet du vem frågeställaren var?" Jag svarade: "Allâh och Hans Sändebud vet bäst." Profeten ﷺ sa: "Sannerli-

gen, det var Jibrîl [Gabriel], som kom för att lära er er religion."[7]

[7] Muslim *"as-Sahih"* (8)

INNEBÖRDEN AV:
LÂ ILÂHA ILLA ALLÂH

"Ingen äger rätt att dyrkas utom Allâh." Häri (dvs. i vittnesbörden) ligger ett förnekande av dyrkan av någonting annat än Allâh, och en bekräftelse av dyrkan av Allâh ensam.

1. Allâh säger:

﴿ فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ ﴾

"Så vet [o Muhammad] att lâ ilâha illa Allâh [ingen äger rätt att dyrkas utom Allâh]"

[Sûrat Muhammad, 47:19]

2. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ قَالَ: لا إلهَ إلَّا اللهُ، مُخْلِصًا؛ دَخَلَ الجَنَّةَ.»

"Den som innerligt och uppriktigt säger *lâ ilâha illa Allâh* kommer att träda in i Paradiset."[8]

En uppriktig person är den som förstår formuleringen, agerar enligt de krav som den för med sig, bjuder in andra till den, och ger den företräde framför allt annat, ty den utgör formuleringen av *tawhīd* (islamisk monoteism) för vars skull människor och jinner[9] skapades.

---

[8] Ibn Hibban *"as-Sahih"* (200). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6433).

[9] Ar. *al-Jinn* – Väsen som är osynliga för blotta ögat, men som lever på jorden och är skapade de för samma syfte som människan – dvs. för att lyda och dyrka Gud endast. [ö.a.]

3. Allâhs Sändebud ﷺ sa till sin farbror Abû Tâlib då denne låg på sin dödsbädd:

«يا عَمِّ! قُلْ: لَا إِلَهَ إِلَّا الله. كَلِمَةً أُحَاجُّ لَكَ بِهَا عِنْدَ الله

وَأَبَى أَنْ يَقُولَ: لَا إِلَهَ إِلَّا الله.»

"Käre farbror! Säg *lâ ilâha illa Allâh*, ord med vars hjälp jag kan föra din talan inför Allâh." Hans farbror vägrade dock.[10]

4. Under 13 års tid förkunnade Sändebudet ﷺ i Mecka och bjöd avgudadyrkarna till islam: "Vittna om att ingen äger rätt att dyrkas utom Allâh." Deras reaktion, som den beskrivs i Koranen, var dock:

﴿وَعَجِبُوٓا۟ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ ۖ وَقَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا سَٰحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾ أَجَعَلَ ٱلْءَالِهَةَ إِلَٰهًا
وَٰحِدًا ۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾ وَٱنطَلَقَ ٱلْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ ٱمْشُوا۟ وَٱصْبِرُوا۟ عَلَىٰٓ ءَالِهَتِكُمْ ۖ إِنَّ هَٰذَا
لَشَىْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾ مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِى ٱلْمِلَّةِ ٱلْءَاخِرَةِ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا ٱخْتِلَٰقٌ ﴿٧﴾﴾

"Och de [arabiska hedningar] förvånas över att en varnare ur deras egen krets har kommit till dem. Och förnekarna av sanningen säger: "Detta [Profeten Muhammad] är en trollkarl, en lögnare. Han gör ju alla âlihâ [gudar] till en Ilâh [Allâh]. Det är högst märkligt!" Och deras ledare sa till varandra: "Låt oss hålla fast vid våra âlihâ [gudar]! Här ligger helt säkert något bakom! Något liknande har vi inte hört från dessa senare tiders folk. Detta är inget annat än ett påfund." [Sûrat Sâd, 38:4-7]

Araberna förstod meningen med vittnesbörden och att den som yttrar den (med övertygelse) inte kom-

---

10 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1360) och Muslim "*as-Sahih*" (24).

mer att dyrka (anropa, tillbe, åkalla etc.) någon annan än Allâh. Därför avstod de och vägrade uttala den. Allâh säger:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوٓا۟ إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَآ إِلَـٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوٓا۟ ءَالِهَتِنَا
لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍۭ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَآءَ بِٱلْحَقِّ وَصَدَّقَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾﴾

"Då det framfördes till dem: "Lâ ilâha illa Allâh [det finns ingen gudom värd att dyrka utom Allâh]", kände de hur högmodet steg dem åt huvudet [dvs. de förnekade detta]. Och de sa: "Skall vi överge våra âlihâ [gudar] för en galen poets skull?" Nej, han [Muhammad] har kommit med sanningen [Allâhs religion – islamisk monoteism och denna Koran] och med bekräftelse av sändebuden [före honom som bibringade Allâhs religion]." [Sûrat as-Sâffât, 37:35-37]

Profeten ﷺ sa:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللهِ؛
حَرُمَ مَالُهُ وَدَمُهُ، وَحِسَابُهُ عَلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ»

"Den som säger *lâ ilâha illa Allâh* och avvisar allt som dyrkas vid sidan av Allâh får sina tillgångar och sitt blod helgat, och han avlägger räkenskap endast hos Allâh, den Mäktige och Upphöjde."[11]

Hadithen lär oss att trosbekännelsens muntliga avläggande fordrar att all dyrkan av någonting annat än Allâh, såsom åkallan av de döda etc., avvisas.

Det är onekligen egendomligt att en del muslimer med läpparna säger *lâ ilâha illa Allâh* och sedan

---

[11] Muslim "*as-Sahih*" (23).

med sina handlingar och i sin åkallan av andra än Allâh går emot frasens innebörd.

5. *Lâ ilâha illa Allâh* är de fundament på vilket *tawhīd* (islamisk monoteism) och islam vilar – ett komplett levnadssystem genom vilket alla former av dyrkan av Allâh varseblivs. Detta sker då muslimen underkastar sig Allâh och åkallar Honom ensam, och med uteslutande av alla andra juridiska system hänför alla frågor (om rätt och fel) till Hans Lag.

6. Den lärde Ibn Rajab sa: "Ordet *Ilâh* [dvs. Allâh] betyder Den Som – utifrån ens känsla av bävan och vördnad, ens kärlek, fruktan och hopp, ens tillit till Honom, och ens bön till och åkallan av Honom ensam – åtlyds och inte trotsas. Och allt detta är ogiltigt om det inte görs för Allâh [ensam]. Så, den som hänför någonting av detta [vilket är Allâhs rättigheter] till någonting skapat, har förringat det uppriktiga i frasen *lâ ilâha illa Allâh*. Och han har dyrkat detta skapade i den omfattning som han har hänfört dessa saker till det."

7. Profeten ﷺ sa:

«لَقِّنوا مَوتاكُم: لا إلهَ إلَّا اللهُ. فإنَّهُ مَنْ كانَ آخِرُ كلامِهِ: لا إلهَ إلَّا اللهُ؛
دَخَلَ الجنَّةَ يومًا مِنَ الدَّهرِ، وإنْ أصابَهُ قَبْلَ ذلكَ مَا أصَابَهُ.»

"Uppmana dem som ligger för döden att säga *lâ ilâha illa Allâh*; ty förvisso kommer den vars sista ord är *lâ ilâha illa Allâh* tids nog att stiga in i Paradiset, även om han [innan det] måste utstå det [straff] som han måste utstå."[12]

Den "uppmaning" som nämns i hadithen handlar

---

[12] Ibn Hibban "*as-Sahih*" (3004). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (5150).

inte, som vissa har uppfattat det, om att bara upprepa *shahâda* – *lâ ilâha illa Allah* – i den döende personens närvaro, utan snarare om att få denne att säga det. Detta bestyrks av den hadith som berättas av Anas bin Mâlik:

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ: أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَادَ رَجُلًا مِنْ الْأَنْصَارِ، فَقَالَ: «يَا خَالُ، قُلْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ» فَقَالَ أَخَالٌ أَمْ عَمٌّ؟ فَقَالَ: «لَا بَلْ خَالٌ.»، قَالَ: فَخَيْرٌ لِي أَنْ أَقُولَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «نَعَمْ».

Allâhs Sändebud ﷺ besökte en [döende] man från *al-Ansâr*[13] och sa: "Käre morbror! Säg *lâ ilâha illa Allâh.*" Hjälparen frågade: "Betraktar du mig som en morbror eller farbror?" Profeten ﷺ sa: "En morbror." Mannen sa: "Då är det bättre för mig att säga *lâ ilâha illa Allâh.*" Profeten ﷺ sa: "Ja."[14]

8. Frasen *lâ ilâha illa Allâh* gynnar den som uttalar den om han eller hon i sitt liv implementerar innebörden av den och inte upphäver den genom att sätta någonting vid Allâhs sida, såsom att åkalla de döda eller be frånvarande levande om hjälp. Detta kan jämföras med *wudû* (dvs. den rituella tvagning som försätter individen i ett tillstånd av renhet) som upphävs genom urinering, defekation etc.

Profeten ﷺ sa:

«مَنْ قَالَ: لا إله إلا الله؛ أَنْجَتْهُ يَوْمًا مِنْ دَهرِهِ، يُصِيبُهُ قَبلَ ذَلِكَ مَا أَصابَهُ.»

"Den som säger *lâ ilâha illa Allâh* kommer en dag

---

[13] Dvs. "Hjälparna", de som blev muslimer och tog emot Profeten ﷺ Muhammad och muslimerna då dessa utvandrade till Medina. [ö.a.]

[14] Ahmad bin Hanbal "*al-Musnad*" 3:152. Al-Albani "*Ahkâm ul-Janâ'iz*" s. 11.

att räddas av detta, vad som än drabbat honom eller henne dessförinnan."[15]

[15] Abd al-Razzaq "*al-Musannaf*" (6045). Al-Albani "*as-Sahihah*" (1932)

INNEBÖRDEN AV: *MUHAMMADUN RASÛLULLÂH*

Detta utlåtande bekräftar tron på att Muhammad ﷺ var sänd som ett sändebud från Allâh.

Således tror vi på det som han förmedlade som sanning, vi lyder honom i allt som han påbjöd, vi avstår från allt som han förbjöd, och vi tillber Allâh på det sätt som han stadgade.

1. Abu al-Hasan Alî an-Nadwî säger i sin bok *an-Nubuwwah*: "Alla profeter i alla tider och på alla platser hade som första prioritet att korrigera människors tro på Allâh och förhållandet mellan tjänaren och dennes Herre; att arbeta för att religionen endast tillägnades Allâh ensam; samt att skilja ut Allâh som det enda dyrkansobjektet, [i förvissning om] att Han är den Ende Fördelaren av nytta och skada; den Ende som äger rätt att dyrkas, åkallas, och sökas tillflykt till; och i Vars Namn [Ensamt] djur kan slaktas. Deras strider var koncentrerade till och riktade mot hednisk tro i de epoker i vilka de verkade, exemplifierad i dyrkan av avgudar [i människoform och djurform], "helgon" och andra människor [som troddes vara heliga eller inneha gudomlig kraft] bland de levande och de döda."

2. I Koranen säger Allâh till Sitt Sändebud ﷺ:

﴿قُل لَّآ أَمۡلِكُ لِنَفۡسِي نَفۡعٗا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۚ وَلَوۡ كُنتُ أَعۡلَمُ ٱلۡغَيۡبَ

﴿ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴾

"Säg: "Jag kan inte ge förmåner till mig själv eller avvärja ett ont [som hotar mig] – ingenting [händer mig] utom det som Allâh vill. Men om jag hade haft full kännedom om det som är dolt för människor, skulle jag helt säkert ha kunnat uppnå mycket av detta livets goda och jag skulle ha undgått allt ont. Jag är bara en varnare och förkunnare av hoppets budskap till människor som vill tro."

[Sûrat al-A'râf, 7:188]

Profeten ﷺ sa:

«لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ، فَقُولُوا: عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ.»

"Överdriv inte ert prisande av mig på det sätt som de kristna gjorde med [Jesus] Marias son, ty jag är bara en tjänare, så säg: "[Han är] Allâhs tjänare och Hans sändebud."[16]

Den överdrift som omnämns i hadithen handlar om överdriven lovprisning, så vi får inte åkalla honom istället för Allâh på det sätt som de kristna gjorde med Jesus, Marias son, och som gjorde att de hemföll åt att dyrka Jesus vid sidan av Allâh. Istället har han instruerat oss att hänvisa till honom som "Muhammad, Allâhs tjänare och Hans Sändebud".

Den sortens prisande av honom som förekommer i Koranen och Sunnah är en rätt som tillkommer honom.

3. Sann kärlek till Profeten ﷺ ligger i lydnad mot

[16] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (3445).

honom, i att åkalla Allâh ensam, och att inte åkalla någon annan, vare sig profet eller helgon.

Profeten ﷺ sa:

«إِذَا سَأَلْتَ؛ فَاسْأَلِ اللهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ؛ فَاسْتَعِنْ بِاللهِ.»

"Då du ber om något, be Allâh om det; och då du söker hjälp, sök hjälp hos Allâh."[17]

Då någonting skedde som förorsakade Profeten ﷺ bekymmer eller sorg brukade han säga:

«يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ.»

"O Evigt Levande och Evigt Existerande [Allâh], i Din Nåd söker jag hjälp."[18]

Må Allâh vara nådig mot den poet som om sann kärlek sa:

Om din kärlek vore sann hade du lytt honom.
Förvisso lyder älskaren den älskade.

Och bland tecknen för den sanna kärleken till honom finns att älska kallelsen till *tawhîd* (islamisk monoteism) med vilken han inledde sin kallelse, och också att älska dem som kallar till *tawhîd* och skyr *shirk* (att tillskriva Allâh likar) och alla dem som kallar människor till detta.

---

[17] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2516). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7957).
[18] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (3524). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (4777).

VAR FINNS ALLÂH?
ALLÂH FINNS OVAN HIMLARNA

Muâwiyah bin al-Hakam as-Salmî sa:

«... وَكَانَتْ لِي جَارِيَةٌ تَرْعَى غَنَمًا لِي قِبَلَ أُحُدٍ وَالْجَوَّانِيَّةِ، فَاطَّلَعْتُ ذَاتَ يَوْمٍ، فَإِذَا الذِّيبُ قَدْ ذَهَبَ بِشَاةٍ مِنْ غَنَمِهَا، وَأَنَا رَجُلٌ مِنْ بَنِي آدَمَ آسَفُ كَمَا يَأْسَفُونَ، لَكِنِّي صَكَكْتُهَا صَكَّةً، فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَعَظَّمَ ذَلِكَ عَلَيَّ، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ، أَفَلَا أُعْتِقُهَا؟ قَالَ: «ائْتِنِي بِهَا.» فَأَتَيْتُهُ بِهَا، فَقَالَ لَهَا: «أَيْنَ اللهُ؟» قَالَتْ: فِي السَّمَاءِ. قَالَ: «مَنْ أَنَا؟» قَالَتْ: أَنْتَ رَسُولُ اللهِ. قَالَ: «أَعْتِقْهَا فَإِنَّهَا مُؤْمِنَةٌ».»

"Jag hade en slavflicka som brukade valla får åt mig. En dag upptäckte jag att en varg hade rivit ett av hennes får. Jag är en av Adams ättlingar och jag blir upprörd som de blir upprörda, och jag slog till henne i ansiktet. Därefter gick jag till Profeten ﷺ som påtalade för mig det allvarliga i mitt agerande. Jag sa: "Åh Allâhs Sändebud! Borde jag inte ge henne fri?" Han sa: "Ta henne till mig." Han frågade henne: "Var finns Allâh?" Hon svarade: "Han finns ovan himlarna." Han sa: "Vem är jag?" Hon sa: "Du är Allâhs Sändebud ﷺ." Han sa: "Ge henne fri, ty hon är en troende."[19]

Gagneliga lärdomar att hämta ur denna hadith:

---

[19] Muslim "*as-Sahih*" (537).

1. Profetens följeslagare brukade informera honom sina problem, även de små, för att få besked om vad Allâhs Lag säger om dem.

2. Allt som fordrar ett utlåtande bör hänföras till Allâh och Hans Sändebud ﷺ. Allâh säger:

﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا
فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾ ﴾

"Nej, vid din Herre! De kan inte ha någon tro förrän de sätter dig [Muhammad] som domare att döma mellan sig i alla sina tvister och därefter inte i sitt inre har någon invändning mot dina beslut utan underkastar sig [dem] helt och fullt."

[Sûrat an-Nisâ, 4:65]

3. Profeten ﷺ tillrättavisade följeslagaren för att ha slagit slavflickan och betraktade det som en allvarlig sak.

4. Det nödvändiga i att fråga om *tawhîd* (islamisk monoteism); och en del av den är tron på att Allâh finns ovan Sin Tron, och kunskapen om det är obligatoriskt.

5. Det legitima i att ställa frågan: "Var är Allâh?" Faktum är att det är Sunnah eftersom Profeten ﷺ ställde den frågan.

6. Det legitima i att svara att Allâh är ovan himlarna, ty Profeten ﷺ bekräftade slavflickans svar vilket också är i linje med Allâhs ord i Koranen:

﴿ ءَأَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ ﴾

"Kan ni vara säkra på att Han, Som är ovanför himlen, inte låter jorden [rämna under er och] upp-

sluka er?" [Sûrat al-Mulk, 67:16][20]

Ibn Abbas sa att den som i versen åsyftas med ordet "Som" är Allâh.

7. Den rätta tron innefattar vittnesbörden om att Muhammad är Allâh Sändebud ﷺ.

8. Tron på att Allâh finns ovan himlarna är ett tecken på det riktiga i ens tro, och är obligatorisk för varje troende.

9. Vederläggandet av den felaktiga tron på att Allâh i Sig Själv finns överallt. Sanningen är att Allâh finns hos oss i Sin Kunskap och inte i Sig Själv.

10. Det faktum att Profeten ﷺ gav order om att hämta slavflickan för att pröva henne visar att han inte förfogade över kunskapen om det osedda (med undantag för det som Allâh gav honom vetskap om), vilket i det här fallet handlade om slavflickans tro. Detta vederlägger många sufiers ståndpunkt om att han hade en total kunskap om det osedda.

---

[20] Den ordagranna översättningen av *"fis-samâ"* är "i himlen". De lärde förklarade att det i enlighet med det arabiska språket har betydelsen "ovan", ty det inte är möjligt för Allâh att vara omgiven av Sin skapelse. Ibland används ordet *"fi"* i betydelsen "*'alâ*" (på), såsom i versen:

﴿ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ ﴾

"... jag skall korsfästa er på palmstammar"... [Sûrat Tâhâ, 20:71]
Den andra tolkningen baseras på de olika betydelser som ordet *"as-samâ"* har, och som på arabiska syftar på det som är upphöjt. Det används för att hänvisa till taket på ett hus, till himlen, till himlarna, samt till upphöjdhet och transcendens. Således kan frasen också översättas som "... Som är transcendent...".

TRON PÅ *AL-QADAR* (GUDOMLIG FÖRUTBESTÄMMELSE), DET POSITIVA OCH DET NEGATIVA I DEN

Detta är *imâns* (trons) sjätte pelare. Imam an-Nawawî förklarade den på följande sätt i sin samling av 40 hadither: "Allâh har förvisso förordnat allt innan det börjar existera, och Allâh känner till exakt var och när allt kommer att ske, och allt sker i enlighet med Hans förordning."

Tron på den gudomliga förutbestämmelsen har flera aspekter:

1. *Gudomlig förutbestämmelse i fråga om kunskap:*

Allâhs kunskap om allt innebär en tro på att Allâh på förhand (innan tjänarna skapas) känner till vad Hans tjänare kommer att göra av gott och ont, lydnad och olydnad, vilka bland dem som är bestämda för Paradiset och vilka som är bestämda för Helveteselden. Redan innan de skapades förberedde Han för dem belöning och straff i enlighet med deras handlingar. Allt finns nedtecknat hos Honom, och alla Hans tjänares handlingar inträffar i enlighet med det som Han redan känner till och har nedtecknat.[21]

---

[21] Ibn Rajab "*Jâmi' al-'Ulûm wal-Hikam*" s. 24

2. *Gudomlig förutbestämmelse i fråga om den Bevarade Tavlan:*

Det som finns nedtecknat i *al-Lawh al-Mahfûdh* (den Bevarade Tavlan). Ibn Kathîr citerar i sin kommentar till Koranen Abdur-Rahmân bin Salmân: "Det finns ingenting som Allâh har förutbestämt, inbegripet Koranen och vadhelst som fanns före eller efter den, förutom att det nedtecknades i den Bevarade Tavlan."

3. *Gudomlig förutbestämmelse i fråga om moderskötet:*

I en hadith sägs det:

«ثُمَّ يُرْسَلُ المَلَكُ فَيَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ، وَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ بِكَتْبِ: رِزْقِهِ وَأَجَلِهِ وَعَمَلِهِ وَشَقِيٌّ أَوْ سَعِيدٌ»

"Sedan sänds en ängel för att blåsa in själen i fostret, och beordras att nedteckna fyra ting: uppehälle, livstid, handlingar samt huruvida individen kommer att bli lycklig eller olycklig [dvs. hamna i Paradiset eller Helveteselden]."[22]

4. *Gudomlig förutbestämmelse för hur och när:*

Den gudomliga förutbestämmelsen för hur och när allt kommer att ske: Allâh skapade allt som är gott och ont och förordnade exakt när det kommer att drabba tjänaren. [Som nämns i an-Nawawîs kommentar av sin samling av 40 hadither]

---

[22] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (7454) och Muslim "*as-Sahih*" (2643).

FÖRDELAR MED TRON PÅ GUDOMLIG FÖRUTBESTÄMMELSE

1. Belåtenhet, fasthet i tron och hopp om belöning. Allâh säger:

﴿ مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِ ﴾

"Ingen olycka drabbar er utan Allâhs tillåtelse[23]*..."*

[Sûrat at-Taghabûn, 64:11]

Ibn Abbâs sa: "Innebörden av Hans tillstånd eller tillåtelse är Hans befallning och påbud."

Allâh säger också:

﴿ وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ يَهۡدِ قَلۡبَهُۥ ﴾

"Och Allâh kommer att vägleda den persons hjärta som tror på Honom [till en övertygelse om den Sanna tron, dvs. att det som har drabbat honom redan har nedtecknats för honom genom Allâhs qadar (gudomlig förutbestämmelse)]."

[Sûrat at-Taghabûn, 64:11]

Ibn Kathîr sa i sin kommentar: "Det innebär att en människa, som då hon drabbas av motgång och vet att det sker av Allâhs Befallning och Påbud förblir tålmodig och därigenom söker belöning i underkastelse inför Allâhs Påbud. Allah kommer då att vägleda hennes hjärta och ersätta henne för materiell

---

[23] Dvs. bestämmelse och *qadar* (gudomlig förutbestämmelse).

skada. Ibn Abbâs sa: "Allâh vägleder hans hjärta till övertygelse i tron; han vet att det som drabbat honom var oundvikligt, och att det som inte hände inte hade kunnat hända. Alqamah sa: "Detta hänför sig till någon som har drabbats av motgång och som vet att det är från Allâh."."[24]

2. Sonandet av synder. Profeten ﷺ sa:

«مَا يُصِيبُ المؤْمِنَ مِنْ وَصَبٍ وَلَا نَصَبٍ، وَلَا سَقَمٍ وَلَا حَزَنٍ، حَتَّى الهَمِّ يُهِمُّهُ إِلَّا كُفِّرَ بِهِ مِنْ سَيِّئَاتِهِ»

"En troende drabbas inte av någon prövning, svårighet, sjukdom, sorg eller ens ett bekymmer, utan att Allâh därigenom sonar dennes synder."[25]

3. Stor belöning. Allâh säger:

﴿وَبَشِّرِ ٱلصَّٰبِرِينَ ۝١٥٥ ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓاْ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ۝١٥٦ أُوْلَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُهْتَدُونَ ۝١٥٧﴾

"*Förkunna för de tålmodiga och uthålliga ett glatt budskap – för dem som när de drabbas av olycka och motgång säger: "Vi tillhör Allâh och till Honom skall vi återvända." Deras Herre skall välsigna dem och innesluta dem i Sin nåd; det är de som rätt vägledda.*" [Sûrat al-Baqarah, 2:155-157]

4. Förnöjsamhet. Profeten ﷺ sa:

«... وَارْضَ بِمَا قَسَمَ اللهُ لَكَ؛ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ.»

"Om du nöjer dig med det som Allâh har tilldelat

---

[24] Tafsîr Ibn Kathîr (64:11).
[25] Muslim "*as-Sahih*" (2573).

dig, kommer du att bli den rikaste av människor."[26]

Han ﷺ sa också:

«لَيْسَ الْغِنَى عَنْ كَثْرَةِ الْعَرَضِ، وَلَكِنَّ الْغِنَى غِنَى النَّفْسِ.»

"Rikedom ligger inte i överflödet av värdsliga ting, utan rikedom är själens rikedom."[27]

Vi ser att många som äger stora rikedomar inte är nöjda med vad de har; de är bekymrade och deras själar är upprivna. Den, däremot, vars materiella ägodelar är få är ändå nöjd med vad Allâh har tilldelat honom efter hans insatser, och han är en förnöjd själ.

5. Inga överdrifter i fråga om glädje och sorg. Allâh säger:

﴿ مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَـٰبٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَآ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِّكَيْلَا تَأْسَوْا۟ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا۟ بِمَآ ءَاتَىٰكُمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ ﴾

"Ingen olycka drabbar jorden och inte heller er själva utan att den förts in i [Vår] bok, innan Vi sätter den i verket, och det kostar inte Allâh någon möda. [Detta] för att ni inte skall sörja över det som ni har gått miste om, och inte heller jubla i övermod över något [gott] som har kommit er till del. Allâh tycker inte om högmodiga skrävlare."

[Sûrat al-Hadîd, 57:22-23]

Ibn Kathîr sa: "Uppträd inte högdraget mot männi-

---

[26] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2305). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (100).
[27] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6446) och Muslim "*as-Sahih*" (1051).

skor för sådant som Allâh har välsignat er med, ty inget av det kom er till del genom egen ansträngning utan genom Allâhs Förordnande. Så ta inte Allâhs välsignelser arrogant och lättsinnigt. Han är er Försörjare. Ikramah sa: "Det finns inte någon som aldrig blir lycklig eller sorgsen. Gör därför er glädje till tacksamhet, och er sorg till tålamod."[28]

6. Mod och tapperhet. Den som tror på *qadar* blir tapper och fruktar ingen utom Allâh, ty han vet att hans livslängd är förutbestämd och att det som han går miste om inte kunde ha hänt honom och att det som har hänt honom inte kunde undvikas och att seger kommer med tålamod och att efter varje prövning finns lindring och att svårigheter åtföljs av lättnad.

7. Ingen rädsla för att skadas av människor. Profeten ﷺ sa:

«وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوْ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللهُ لَكَ، وَلَوْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللهُ عَلَيْكَ، رُفِعَتْ الْأَقْلَامُ وَجَفَّتْ الصُّحُفُ»

"Och vet att om hela nationen skulle förenas för att gynna dig med något, skulle de aldrig kunna gynna dig utom med det som Allâh redan har nedtecknat för dig. Och om de skulle förenas för att skada dig, skulle de inte kunna skada dig utom med det som Allâh redan har förordnat för dig. Pennorna har lyfts och bläcket har torkat på sidorna [i den Bevarade Tavlan]."[29]

---

[28] Tafsīr Ibn Kathīr (57:22).
[29] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2516). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7957).

8. Ingen rädsla för döden. Följande är innebörden av några verser som tillskrivits Ali:

Vilken av mina två dagar kommer jag att fly döden? Dagen då den inte förordnades, eller dagen då den förordnades?
Dagen då den inte var förordnad fruktar jag den inte
Och det som är nedtecknat undkommer inte ens den försiktige.

9. Ingen ånger för det man gått miste om. Profeten ﷺ sa:

«الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ، خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ، وَفِي كُلٍّ خَيْرٌ، احْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ، وَاسْتَعِنْ بِاللهِ، وَلَا تَعْجَزْ، وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا! وَلَكِنْ قُلْ: قَدَرُ اللهِ، وَمَا شَاءَ فَعَلَ. فَإِنَّ «لَوْ» تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ.»

"Den starke i tron är bättre och mer avhållen av Allâh än den svage i tron, men båda är bra; arbeta hårt för det som är gynnsamt för dig och sök Allâhs hjälp, och ge inte upp. Om du drabbas av olycka, säg då inte: "Om jag bara hade gjort annorlunda..." utan säg: "Det är vad Allâh hade förordnat, Han gör vad Han vill." "Om bara" öppnar dörrarna till Satans verk."[30]

10. Gott är i det som Allâh har beslutat. Vi kan förstå detta med hjälp av ett exempel: Om en troende skadar sin hand bör han tacka Allâh för att han inte frakturerade den; och om han fick en fraktur på den bör han tacka Allâh för att den inte blev lämlestad eller för att han inte bröt ryggen, vilket är långt mer allvarligt. Vid ett tillfälle väntade en af-

[30] Muslim "*as-Sahih*" (2664).

färsman på ett flyg för att avsluta en viktig affär. När *adhān* (kallelsen till bön) kallade till bön gick han för att förrätta sin bön. Då han kom tillbaka hade flyget redan gått, så han satte sig ned, bedrövad över att han hade missat det. Kort därefter kom information om att planet hade fattat eld uppe luften. Han föll då ned på sitt ansikte i tacksamhet mot Allâh för att till följd av att ha försenats av bönen räddats, och han mindes Allâhs Ord:

﴿وَعَسَىٰٓ أَن تَكۡرَهُواْ شَيۡـٔٗا وَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۖ وَعَسَىٰٓ أَن تُحِبُّواْ شَيۡـٔٗا وَهُوَ شَرّٞ لَّكُمۡۚ
وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ وَأَنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ﴾

"*Men det kan hända att något är er förhatligt och [ändå] är detta gott för er; och det kan hända att ni älskar något och [ändå] är detta ett ont för er. Allâh vet, men ni vet inte.*" [Sûrat al-Baqarah, 2:216]

ANVÄND INTE ÖDET SOM EN URSÄKT

En muslim måste vara övertygad om att allt som är gott och ont existerar genom Allâhs Förordnande, Kunskap och Vilja. Samtidigt blir alla människors goda och onda handlingar till som följd av eget val. Att följa Allâhs Befallningar och Förbud är bindande för de troende och det är inte tillåtet att trotsa Allâh och sedan säga: "Det är vad Allâh har bestämt för mig." För att tydliggöra vägen till lycka respektive olycka sände Allâh Sina profeter och uppenbarade Skrifterna för dem, och Han välsignade människan med begåvningar och förmågan att tänka. Han gav människan kunskap om skillnaden mellan vägledning och villfarelse. Allâh säger:

﴿إِنَّا هَدَيْنَٰهُ ٱلسَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾

"Sannerligen visade Vi honom vägen, oavsett om han är tacksam eller otacksam." [Sûrat al-Insân, 76:3]

Så, om en människa utelämnar bönen eller konsumerar alkohol gör hon sig förtjänt av bestraffning för sin överträdelse mot Allâhs Befallning och Förbud, och måste ångra sig och göra bot. Hon kommer inte undan genom att använda *qadar* som ursäkt.

FAKTORER SOM OGILTIGGÖR *IMÂN* OCH ISLAM

Liksom det finns sådant som upphäver *wudû*, som om en människa befattar sig med något av det försätter henne i ett tillstånd av rituell orenhet, finns det också sådant som ogiltiggör *imân* (tro). Detta kan delas in i fyra kategorier:

Den första kategorin: Att förneka att *ar-Rabb*[31] existerar, eller ta avstånd från Honom och förtala Honom.

Den andra kategorin: Att förneka Allâhs rätt att dyrkas, eller dyrka någon eller något vid sidan av Honom.

Den tredje kategorin: Att förneka något av de Allâhs Namn eller Attribut som har etablerats i Koranen och Sunnah, eller ta avstånd från dem.

Den fjärde kategorin: Att förneka den roll som Allâhs Sändebud Muhammad har, eller ta avstånd från Allâhs Budskap.

1. Förnekelse av *ar-Rabbs* existens ogiltiggör *imân*

Denna första kategori innefattar flera typer:

1) Renodlad ateism, såsom kommunisters tro som

---

[31] *ar-Rabb* är Skaparen, Försörjaren, Herren, etc. i Vars Hand allting ligger.

förnekar att universum har en Skapare och säger: "Det finns ingen Gud, och tillvaron är ett helt och hållet ett materiellt fenomen." De hänför skapelsen och alla handlingar till ren slump, eller till "naturen", men glömmer Den Som skapade "slumpen" och "naturen". Allâh säger:

﴿ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٞ﴾

"Allâh är alltings Skapare; och Han styr och övervakar allt." [Sûrat az-Zumar, 39:62]

Denna kategori av icketroende är mer förhärdade i sin icketro än den förislamiska tidens polyteistiska araber, och till och med än Satan själv, ty dessa avgudadyrkande araber erkände och bekräftade Skaparens existens. Angående detta säger Koranen:

﴿وَلَئِن سَأَلۡتَهُم مَّنۡ خَلَقَهُمۡ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُۖ فَأَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ﴾

"Och om du frågar dem [som dyrkar andra väsen vid sidan av Allâh], vem som har skapat dem, svarar de helt visst: "Det är Allâh."

[Sûrat az-Zukhruf, 43:87]

Koranen nämner även Satans ord:

﴿قَالَ أَنَا۠ خَيۡرٞ مِّنۡهُ خَلَقۡتَنِي مِن نَّارٖ وَخَلَقۡتَهُۥ مِن طِينٖ﴾

"[Iblîs] svarade: "Jag är bättre än han; mig har Du skapat av eld – honom skapade Du av lera."

[Sûrat Sâd, 38:76]

För en muslim är det en form av icketro att säga att naturen skapade någonting eller att den kom till av en slump.

2) Eller om någon gör anspråk på att vara *ar-Rabb*, så som Farao gjorde då han sa:

﴿فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾﴾

"Han sa: "Jag är er Herre, den högste."
[Sûrat an-Nâzi'ât, 79:24]

3) Eller att göra anspråk på att det finns framstående helgon[32] som har kontroll över vad som sker i universum, även om anspråket åtföljs av ett medgivande av att Allâh, Den Oinskränkte Herren, existerar. Människor med den tron är i ett värre tillstånd än avgudadyrkarna före islams framkomst, vilka vanligen medgav att Allâh är den ende Övervakaren av det som sker i universum. Allâh säger:

﴿قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَن يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾﴾

"Säg: "Vem förser er med det i himlen och på jorden som ni behöver för er försörjning? Vem har makten över hörsel och syn? Vem låter livet spira ur det som är dött och låter döden stiga fram ur det levande? Och vem styr skapelsens ordning?" På detta kommer de att svara: "[Det är] Allâh." Och du skall säga: "Skall ni då inte frukta Hans straff?" [Sûrat Yûnus, 10:31]

4) Eller vissa sufiers utsagor som säger att Allâh genomsyrar Sin skapelse eller personifieras i den. Sufin Ibn Arabî (d. 1240), som är begravd i Damaskus, sa:

Herren är en tjänare, och tjänaren är en Herre.
Jag önskar bara att jag visste vem av dem som är

---

[32] Med sufiterminologi kallade *qutb* vilket bokstavligen betyder (skapelsens) axlar.

mukallaf.[33]

Och sufismens syndare har sagt:

Och hunden och grisen är ingenting annat än vår gudom.
Och inte heller är Allâh någonting annat än en munk i en kyrka.

Och Hallâj (d. 922), en sufi ifrån Bagdad, sa: "Jag är Han [dvs. *ar-Rabb*] och Han är jag." På grundval av den utsagan, vilken han inte drog tillbaka, enades de lärde om att han skulle avrättas som en avfälling.[34] Högt Upphöjd är Allâh från det som sådana människor säger.

2. *Shirk* (polyteism) i dyrkan ogiltiggör *imân*

Den andra kategorin innefattar förnekelse av Allâh som föremål för dyrkan, eller att sätta medhjälpare vid Allâhs sida. Också den har olika manifestationer:

1) De som dyrkar solen, månen, stjärnorna, träden, Satan eller något annat skapat, och överger dyrkan av Allâh Som skapade allt detta som inte har makt att gynna eller skada. Allâh säger:

﴿ ومن آياته الليل والنهار والشمس والقمر لا تسجدوا للشمس ولا للقمر واسجدوا
لله الذي خلقهن إن كنتم إياه تعبدون ﴿٣٧﴾ ﴾

---

[33] *Mukallaf* är en grundläggande term i *shari'a*-terminologi, och hänför sig till den roll som den vuxna och mentalt friska människan har: Allâh har belagt henne med ett antal förpliktelser och skyldigheter, befallningar och förbud, och hon kommer att utfrågas om hur väl hon förvaltade detta ansvar.

[34] Ibn Kathîr "*al-Bidaya wa an-Nihaya*" vol. 11, s. 132.

"Bland Hans tecken är natten och dagen, solen och månen. Fall inte ned på ert ansikte inför solen, inte heller inför månen; fall ned i tillbedjan inför Allâh som har skapat dem – om det är Honom ni vill dyrka." [Sûrat al-Fussilat, 41:37]

2) De som dyrkar Allâh, men också dyrkar delar av Hans skapelse, såsom helgon förkroppsligade i avgudabilder, människor vid deras gravar etc. De arabiska avgudadyrkarna i förislamisk tid tillhörde den kategorin, ty de åkallade vanligen Allâh endast i tider av svårigheter eller nöd, och dyrkade andra i tider av lugn. Koranen beskriver dem:

﴿ فَإِذَا رَكِبُوا۟ فِى ٱلْفُلْكِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ
فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾ ﴾

"När de går ombord på ett fartyg, ber de om Allâhs [beskydd] med ren och uppriktig tro; men när Han har låtit dem oskadda stiga i land, ägnar de en del av sin dyrkan åt andra." [Sûrat al-'Ankabût, 29:65]

De benämns *al-mushrikûn* (de som dyrkar någon/något vid Allâhs sida), ty även om de åkallade Allâh ensam då de fruktade att drunkna i havet, fortsatte de inte att göra så utan åkallade andra efter att Han hade räddat dem.

3) Allâh var missnöjd med den polyteism som härskade bland araberna i förislamisk tid och stämplade dem som *Kuffâr* (icketroende), och befallde Sin Profet att bekämpa dem för att de i tider av lugn åkallade andra vid sidan av Allâh, och Han accepterade inte deras oförbehållsamhet då de i tider av motgång åkallade Honom ensam, utan stämplade dem som *mushrikûn*. Vad kan vi då säga

om vissa av våra samtida muslimer som i tider av lugn såväl som av svårighet tar sin tillflykt till döda helgon? De ber dem om sådant som bara Allâh har makt att skänka; såsom att bota sjuka, skänka försörjning och vägledning etc. men glömmer dessa helgons Skapare, trots att Han är den Ende som botar, försörjer och vägleder. Dessa döda människor har ingen som helst makt och kan inte ens höra dem som åkallar dem. Allâh säger:

﴿ وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾
إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا۟ دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا۟ مَا ٱسْتَجَابُوا۟ لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ
وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾ ﴾

"...och de som ni dyrkar vid sidan av Honom har ingen makt över ens dadelkärnans fina skal! Om ni ber till dem hör de inte er bön, och om de hörde den skulle de inte kunna skänka er [det ni ber om]. Och på Uppståndelsens dag skall de förneka er dyrkan av dem. Och ingen kan låta dig veta [sanningen] såsom En som är underrättad om allt." [Sûrat Fâtir, 35:13-14.]

Versen säger uttryckligen att de döda inte kan höra dem som åkallar dem och att deras åkallan är en grov form av *Shirk* (avgudadyrkan).

Några av dem kanske säger: "Vi tror inte att dessa helgon och rättfärdiga människor har makt att gagna eller skada, utan vi använder dem endast som mellanhänder som kommer att göra förbön för oss; och genom dem kommer vi närmare Allâh." Vårt svar till dem är att den förislamiska tidens avgudadyrkare vanligen hade en snarlik tro, såsom nämns i Koranen:

﴿ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ ۚ قُلْ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ ﴾

"Vid sidan av Allâh dyrkar de vad som varken kan skada eller gagna dem och säger: "De är våra talesmän inför Allâh." Säg: "Vill ni underrätta Allâh om något i himlarna eller på jorden som Han inte känner till? Stor är Han i Sin härlighet, höjd över allt vad [människor] vill sätta vid Hans sida!" [Sûrat Yûnus, 10:18]

Versen är tydlig i att visa att den som dyrkar och åkallar andra än Allâh är en *mushrik* även om han tror att dessa andra väsen inte kan gagna eller skada, utan endast uppfattar dem som mellanhänder. Allâh säger om avgudadyrkarna:

﴿ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلْفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِى مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ كَٰذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾ ﴾

"...de som tar beskyddare vid sidan av Honom [säger]: "Vi tillber dem just för att de skall föra oss närmare Allâh." Allâh skall döma över dem i allt som de är oense om. Allâh vägleder inte lögnaren, alltid färdig att förneka." [Sûrat az-Zumar, 39:3]

Versen är tydlig i att visa icketron hos dem som åkallar andra än Allâh med avsikten att därigenom komma närmare Allâh.

Profeten ﷺ sa:

«الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ.»

"Ty åkallan är dyrkan."[35]

4) I det som upphäver *imân* ingår också att döma med annat än det som Allâh har uppenbarat, om det inbegriper tron att Allâhs lagar är olämpliga eller att mänskliga lagar som motsäger dem är lika tillämpliga. Allâh säger:

﴿إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۚ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّآ إِيَّاهُ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾﴾

"...Ingen dömer utom Allâh; Han befaller er att dyrka Honom ensam. Detta är den evigt sanna tron, men de flesta människor har ingen kunskap [om detta]." [Sûrat Yûsuf, 12:40]

Och Allâh säger:

﴿وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٤﴾﴾

"De som inte dömer i enlighet med vad Allâh har uppenbarat, de är förnekare." [Sûrat al-Mâ'idah, 5:44]

Den ledare som tillämpar lagen på annat sätt än vad Allâh har uppenbarat, och samtidigt menar att den uppenbarade Lagen är den enda giltiga Lagen, men åsidosätter den på grundval av någon personlig nyck och tendens eller till följd av vad han uppfattar som extern press bortom hans kontroll, är orättvis och tyrannisk eller korrupt, men kliver inte över gränsen till otro. Detta är i enlighet med Ibn Abbâs utlåtande: "Den som tillbakavisar vad Allâh har uppenbarat är förvisso icketroende, medan den som har accepterat det [men handlar i motsats till det] är orättvis och korrupt." Detta är den tolkning

[35] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2969). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3407).

av versen som föredrogs av den store uttolkaren av Koranen Ibn Jarîr at-Tabarî. I fråga om det senare stadiet sa Atâ: "En nivå av icketro under den nivå som för en ut ur islam."

De som upphävde Allâhs Lagar och, övertygade om de mänskliga lagarnas giltighet, ersatte dem med mänskliga lagar som står i motsättning till dem, har genom de lärdes samstämmighet blivit icketroende och lämnat islam.

5) Bland sådant som upphäver *imân* finns också att vara missnöjd med Allâhs Lagstiftning, eller uppfattningen att den är alltför begränsande och strikt eller att den påför överdriven prövning. Allâh säger:

﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي

أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾ ﴾

"Nej, vid din Herre! De är inte [sanna] troende förrän de sätter dig [Muhammad] som domare att döma mellan sig i alla sina tvister och därefter inte i sitt inre har någon invändning mot dina beslut utan underkastar sig dem helt och fullt."

[Sûrat an-Nisâ, 4:65]

Eller att ogilla den befallning som uppenbaras. Allâh säger:

﴿ وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾ ﴾

"Men elände väntar dem som framhärdar i att förneka sanningen och allt vad de har åstadkommit skall Han låta gå förlorat – därför att de känner

motvilja mot det som Allâh har uppenbarat – och så [låter Han] alla deras handlingar gå om intet."

[Sûrat Muhammad, 47:8-9]

3. Förnekelse av något av Allâhs Namn eller Attribut ogiltiggör *imân*

Denna tredje kategori innefattar bestridande eller ogillande av några eller alla av Allâhs Namn och Attribut.

1) *Imân* ogiltiggörs om en troende förnekar de av Allâhs Namn eller Attribut som har fastställts i Koranen eller Sunnah; till exempel att förneka att Allâhs Kunskap är allomfattande, eller Hans Makt, eller Hans Liv, eller Hans Hörsel eller Syn eller Tal eller Nåd, eller Hans Säte på Sin Tron eller Hans resning ovan den, eller Hans nedstigande till den lägsta himlen, eller att Han har en Hand eller ett Öga eller andra av de Attribut som anstår Hans Härlighet och som inte liknar något av skapelsens attribut. Allâh säger:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِۦ شَيْءٌۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ١١﴾

"...Ingenting är som Han – Han hör allt, ser allt."

[Sûrat ash-Shûra, 42:11]

I versen förnekar Allâh Sin likhet med Sina skapelser och tillskriver Sig Själv förmågorna hörsel och syn; och alla Hans attribut måste förstås på det sättet.

2) Det är felaktigt och vilseledande att tolka en del av Allâhs bekräftade Attribut och avleda betydelsen av orden från deras ursprungliga innebörd i det arabiska språket till oklara betydelser, till exempel

att tolka ordet *istawâ*, som betyder "uppstigning och etablering ovan något", som *istawlâ* vilket betyder "ta makten". Imam Bukhârî förmedlade i sin *Sahîh* den ursprungliga tolkningen av *istawâ* från Mujâhid och Abul Âliyah, två framstående lärde bland *at-Tabi'în* – *Sahâbas* efterföljare. En avledande tolkning av Allâhs Attribut leder till att de förnekas. Tolkningen av *istawâ* som "ta makten" är i själva verket ett förnekande av ett av Allâhs Attribut, dvs. Allâhs Uppstigande ovan Sin Tron, något som har verifierats på flera ställen i Koranen och Sunnah. Allâh säger:

﴿ٱلرَّحۡمَٰنُ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ ٱسۡتَوَىٰ ٥﴾

"Den Nåderike [Allâh] reste Sig över tronen [på ett sätt som passar Hans Majestät]." [Sûrat Tâ-Hâ, 20:5]

Och Allâh säger:

﴿ءَأَمِنتُم مَّن فِي ٱلسَّمَآءِ أَن يَخۡسِفَ بِكُمُ ٱلۡأَرۡضَ ١٦﴾

"Kan ni vara säkra på att Han, som är ovan himlen, inte låter jorden [rämna under er och] uppsluka er...?" [Sûrat al-Mulk, 67:16]

Profeten ﷺ sa:

«إِنَّ اللهَ كَتَبَ كِتَابًا... فَهُوَ مَكْتُوبٌ عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ»

"Allâh nedtecknade en Skrift som finns hos Honom ovan Tronen." [36]

Detta sätt att tolka de gudomliga Attributen är, som Shaikh Muhammad Amîn Shinqîtî uppger på sidan 26 i sin bok *Manhaj wa drasât fil al-Asmâ-i wa as-*

---

[36] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (7554) och Muslim "*as-Sahih*" (2751).

Sifât (Studier av de Gudomliga Namnen och Attributen), en form av förvrängning:

"För att sammanfatta frågan skulle jag vilja slå fast två saker. För det första bör uttolkaren ta i beaktande Allâhs Ord till judarna:

﴿وَقُولُواْ حِطَّةٌ﴾

"...och säg: hittatun ..." [Sûrat al-Baqarah, 2:58]

Ordet *hittatun* betyder "ånger". De lade till bokstaven "n" och sa *hintatun* som betyder "vete". Allâh kallade detta tillägg en förändring. Han säger:

﴿فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمْ
فَأَنزَلْنَا عَلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾﴾

"Men de som gjorde orätt orden från det som hade sagts dem till någonting annat, och Vi lät ett straff från ovan drabba [dessa] syndare på grund av deras trots och olydnad." [Sûrat al-Baqarah, 2:59]

Likaledes är det med dem som tolkar Allâhs Attribut med hjälp av en avledande uttolkning. Till dem sades *istawâ* och de lade till ett "l" och sade *istawlâ*. Beakta likheten mellan det "l" som de lade till och det "n" som judarna lade till.[37]

3) Vissa Attribut är särskilda för Allâh, såsom Kunskapen om det osedda, och ingen i skapelsen har dem. I Sin Skrift säger Allâh:

﴿وَعِندَهُۥ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ﴾

---

[37] Detta uppmärksammades av Ibn Qayyim.

"Han har nycklarna till ghaib [det osedda]; ingen känner dessa [ting] utom Han..." [Sûrat al-An'âm, 6:59]

Genom Uppenbarelse kan Allâh när Han så vill avslöja vissa aspekter av det osedda. Allâh säger:

﴿ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ فَلَا يُظۡهِرُ عَلَىٰ غَيۡبِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنِ ٱرۡتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ ﴾

"Han [Ensam] känner det som är dolt för människor, och Han låter ingen få insikt i Sina hemligheter utom ett sändebud [från mänskligheten] som Han har valt [och Han informerar denne om så mycket som Han vill]..." [Sûrat al-Jinn, 72:26-27]

Exempel på utsagor som präglas av icketro och fel är poeten al-Busairis (d. 1296) ord då han i boken *Qasîdah Burdah* beskriver Profeten ﷺ som följer:

Förvisso mynnar världen och dess rival [dvs. det Efterkommande livet] ur din generositet.
Och en del av din kunskap är kunskapen om Tavlan och Pennan.

Denna värld och det Efterkommande livet är sannerligen en del av Allâhs skapelse och mynnar från Hans generositet, och inte från Muhammads givmildhet eller skapelse som poeten hävdar. Allâh säger:

﴿ وَإِنَّ لَنَا لَلۡأٓخِرَةَ وَٱلۡأُولَىٰ ﴾

"Och Oss tillhör det sista [det Efterkommande] och det första [denna värld.]" [Sûrat al-Layl, 92:13]

Allâhs Sändebud ﷺ känner varken till, som poeten påstod, den Bevarade Tavlans innehåll eller vad Pennan skrev, ty det är en del av det absolut osedda som ingen utom Allâh känner till. Koranen sä-

ger:

﴿قُل لَّا يَعْلَمُ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلْغَيْبَ إِلَّا ٱللَّهُ﴾

"Säg: "Ingen i himlarna eller på jorden har kunskap om ghaib [det som är dolt för människor] utom Allâh." [Sûrat an-Naml: 65]

Vad gäller helgon är det bara logiskt att de har sämre tillgång till kunskap om det osedda, ty de har inte ens tillgång till någon direkt Uppenbarelse med vilken Allâh informerade Sina profeter och sändebud om vissa aspekter av det osedda. Uppenbarelse är förbehållen profeter och sändebud och kommer inte till helgon, och den som gör anspråk på att ha kunskap om det osedda, såväl som den som sätter tilltro till dessa anspråk, har ogiltiggjort sin tro på islam. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ أَتَى كَاهِنًا، أَوْ عَرَّافًا، فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ؛
فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»

"Den som besöker en siare eller astrolog och sätter tilltro till det som denne säger, misstror det som har uppenbarats för Muhammad."[38]

Det händer att dessa siares förutsägelser faktiskt inträffar, men delar av detta beror ändå på slumpen eftersom de gissar och försöker extrapolera på grundval av sådant som de redan känner till. Om de verkligen vore sanningsenliga i sina anspråk på kunskap om det osedda hade de ständigt haft rätt. De hade informerat oss om judarnas hemligheter,

---

[38] Ahmad bin Hanbal "*al-Musnad*" 2:429. Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (5939).

de hade kunnat avslöja alla jordens dolda skatter och de hade inte varit beroende av människor för pengar och under falska förespeglingar tagit ifrån dem deras tillgångar.

4. Förtal av profeter ogiltiggör *imân*

Denna fjärde kategori innefattar att förkasta något av Allâhs sändebud eller förtala deras personer. Följande faller under den:

1) Att förneka Muhammads budskap. Vittnesbörden om att Muhammad är Allâhs Sändebud ﷺ är en av trons pelare.

2) Att nedvärdera Allâhs Sändebud ﷺ, eller hans sannfärdighet, eller hans plikttrogenhet i att fullgöra det som anförtrotts honom, eller hans renhet; att skymfa honom eller göra narr av honom, eller bagatellisera honom eller leta fel i något av hans dokumenterade beteenden.

3) Att efter att ha accepterat de *ahâdîth* (förmedlade yttranden) som tillskrivs Profeten ﷺ som tillförlitliga angripa dem och misstro dem, eller avvisa de sanna nyheter som han har kommit med och beskrivit för oss. Dessa innefattar hans dokumenterade profetior, till exempel *Dajjâls* (Antikrists) framträdande eller Jesus nedstigning för att styra i enlighet med Muhammads *sharî'a*, samt andra profetior som finns dokumenterade i Koranen och Sunnah.

4) Att förneka någon av de profeter som Allâh sände före Muhammad, eller att förneka berättelserna om och uttrycken för dem och deras folk såsom de har förmedlats i Koranen och av Allâhs Sändebud ﷺ

i tillförlitliga *ahâdîth*.

5) Att efter Muhammad göra anspråk på profetskap, som till exempel Ghulâm Ahmad (d. 1908) gjorde, trots att Koranen säger:

﴿ مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴾

" Muhammad är inte fader till någon av era män. Han är Allâhs sändebud och Profetlängdens sigill. Allâh har kunskap om allt." [Sūrat al-Ahzāb, 33:40]

Allâhs Sändebud ﷺ sa:

«...أَنَا الْعَاقِبُ، وَالْعَاقِبُ: الَّذِي لَيْسَ بَعْدَهُ نَبِيٌّ...»

"Jag är den siste, efter vilken det inte kommer någon mer profet."[39]

Den som tror att det finns någon profet efter Muhammad har tvivlat och ogiltiggjort sin tro.

6) Att beskriva Profeten ﷺ med attribut som endast tillhör Allâh, såsom att ha obegränsad kunskap över det osedda, något som vissa sufier hävdar. En av deras poeter sa:

O, du som har [fullständig] kunskap om det osedda;
hos dig sökte vi tillflykt.
Välsignad vare du, hjärtans botemedel.

7) Att be Profeten ﷺ om sådant som endast Allâh har makt att skänka, till exempel seger och hjälp, bot för sjukdomar etc., något som bland vår tids muslimer och i synnerhet sufier är vanligt före-

---

[39] Muslim *"as-Sahih"* (2354).

kommande. Deras poet al-Busairî sa:

Vem som helst kan, genom Allâhs Sändebud, segra om han stöter på ett lejon i djungeln.
Aldrig har tiden påfört mig någon svårighet i vilket fall han, om jag sökte hans beskydd, inte gav mig sitt beskydd och höll mig borta från skada.

En sådan föreställning om Profetens ställning är *shirk*, och står i motsättning till Koranens otvetydiga kungörelse:

﴿وَمَا ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ﴾

"... och det finns ingen seger, förutom med Allâhs hjälp." [Sûrat al-Anfâl, 8:10]

och Profetens befallning:

«إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلْ الله، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِالله.»

"Då du ber om något, be Allâh; och då du söker hjälp, sök hjälp från Allâh."[40]

Vad skall vi då anse om dem som tillskriver "helgon" kunskap om det osedda, eller gör *nadhr*[41] för deras skull, eller tillägnar dem djuroffer, eller ber dem om sådant som endast Allâh kan ge, såsom försörjning, bot av sjukdom eller seger? Utan tvivel är allt detta *shirk*.

8) Vi förnekar inte de mirakel som kom från Allâhs många sändebud, och inte heller helgongens karismatiska anseenden, utan det vi tar avstånd från är att göra dem till avgudar vid sidan av Allah,

---

[40] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2516). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7957).

[41] En utfästelse om att idka välgörenhet eller göra någon annan frivillig god gärning.

åkalla dem som vi åkallar Allâh, tillägna dem offer, och ägna dem vår frivilliga dyrkan. Det har gått till en punkt där vissa så kallade "helgons" gravar översköljs av gåvor som sedan tas om hand av helgedomarnas övervakare eller tjänare, som delar dem mellan sig. Omgivna av åtskilliga mängder fattiga människor som knappt har mat för dagen, tar de under falska förespeglingar människors pengar. En poet sa:

Vårt levebröd uppgår inte ens till en dirham [ett silvermynt],
medan tusen och åter tusen går till de döda.

Inte alla dessa helgedomar och gravar innehåller ens något helgons döda kropp. Bedragare uppför dem som ett medel för att ta pengar från de lättrogna.

Till exempel berättade en av mina lärarkollegor för mig att en viss sufi-shaikh kom till hans mors hem och bad om en gåva i syfte att hissa en grön flagga för att markera närvaron av ett helgon på en viss gata. Hans mor donerade lite pengar. Mannen köpte lite grönt tyg, fäste den vid en vägg och började tala om för folk att det fanns ett *walî* (helgon) där, en av Allâhs vänner, och sa att han hade sett det i en dröm. En dag beslöt regeringen att gatan skulle breddas vilket skulle kräva att graven avlägsnades. Mannen som var upphov till hela historien började berätta för människor att de hade försökt avlägsna den men att den utrustning som hade använts hade havererat, och en del trodde honom. Ryktet började cirkulera vilket fick regeringen att skrida varsamt fram. Landets *mufti* själv berättade för mig att regeringen mitt i natten kallade honom till plat-

sen för helgongraven. Han fann den vara omringad av soldater. Sedan hämtades en grävmaskin och graven grävdes upp. Muftin kontrollerade den och fann den vara tom, och förstod således att det hela var lögn och påhitt.

Ett annat exempel fick jag höra av en lärare i Harâm i Mecka:

Två fattiga män möttes och beklagade sig för varandra över sin fattigdom. Sedan fick de syn på en helgongrav fylld av rikedomar. Den ena sa till den andra: "Kom, låt oss gräva upp en grav och lägga ett helgon i den, så kommer pengarna att rulla in!" Hans kompanjon samtyckte och de begav sig iväg till dess de stötte på en skriande åsna. De avlivade den och lade den till vila i en grop, och lät därefter bygga ett mausoleum med en kupol över den. Sedan övergick de båda till att rulla runt i gravens sand för att få *barakât* (välsignelse) från den. Då förbipasserande frågade: "Vad gör ni?" svarade de: "Detta är helgonet Hubaish bin Tubaishs grav – en man som utförde mirakel vars like ingen har skådat!" Människor sveptes med av förtrollningen och började lägga gåvor vid graven, som välgörenhet och som *nadhr* (högtidlig gåva), tills de båda kompanjonerna hade samlat på sig stor rikedom. Då de sedan skulle dela det insamlade kom de i trätomål och började skrika på varandra, vilket lockade en samling åskådare. En av de två sa: "Jag svär vid detta helgon att jag inte har tagit något från dig." Hans motpart sa: "Du svär vid detta helgon medan vi båda vet att det ligger en åsna i graven, en åsna som vi tillsammans begravde." Människorna häpnade över vad de hörde och kände sig generade över

de gåvor som de hade skänkt som *nadhr*, och tog efter att ha klått upp de båda männen tillbaka dem.

BOKEN OM *TAHÂRAH* (RENHET)

- De olika kategorierna av vatten
- Etikett vid inträde i badrum
- *Wudû* (tvagningen)
- Faktorer som upphäver *wudû*
- Att stryka (*mash*) över fotbeklädnader av tyg eller läder
- *Ghusl* (den fullständiga tvagningen) och vad som gör den nödvändig
- Sådant som är förbjudet för en *junub* (person i behov av *ghusl*)
- Grundläggande element (*arkân*) i *ghusl*
- *Ghusl* enligt Sunnah
- *Ghusl* som är *mustahab* (berömlig)
- Att tänka på i fråga om *ghusl*
- *Mash* (att stryka) över bandage eller gipsförband
- *Tayammum* (tvagning med stoft och lera) och de omständigheter som gör den tillåten
- Det stoft som skall användas för *tayammum*
- Utförande av *tayammum*
- Sådant som är tillåtit för den som gör tayammum
- Faktorer som ogiltiggör *tayammum*
- Bönen för den som varken har tillgång till vat-

ten eller stoft

- *Haid* (menstruation) och *nifâs* (efterfödelse-blödning)
- Sådant som är förbjudet för en kvinna med menstruation eller efterfödelseblödning
- *Istihâda* (vaginal blödning som inte är menstruation) och regler kring detta.

DE OLIKA KATEGORIERNA AV VATTEN

Den första: Vanligt vatten är *tahûr*, vilket innebär att det är rent i sig självt och renar andra ting. Till vanligt vatten räknas:

1. Regn, snö och hagel. Allâh säger:

﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً طَهُورًا﴾

"Vi låter rent vatten falla från skyn."

[Sûrat al-Furqân, 25:48]

2. Flod- och källvatten.

3. Havsvatten. Profeten ﷺ sa:

«هُوَ الطَّهُورُ مَاؤُهُ، الْحِلُّ مَيْتَتُهُ.»

"Dess vatten är renande och dess självdöda är *halâl* [behöver inte slaktas]."[42]

4. *Zamzam*-vatten.

«دَعَا النَّبِيُّ صلَّى الله عليه وسلم بِسَجْلٍ مِنْ مَاءِ زَمْزَمَ؛ فَشَرِبَ مِنْهُ، وَتَوَضَّأَ.»

Det har bekräftats att "Profeten ﷺ bad om en hink *zamzam*-vatten, drack från det och gjorde *wudû*."[43]

---

[42] Abu Dawud "*as-Sunan*" (83), Ibn Majah "*as-Sunan*" (386), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (69), och an-Nasaai "*as-Sunan*" (59). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (9).

[43] Ahmad b. Hanbal "*al-Musnad*" 1:76. Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (13).

Vatten som har förändrats till följd av att ha stått länge, eller genom att löv har anhopats eller mossa har börjat växa i det, är fortfarande tillåtet att användas för tvagning eftersom det fortfarande är korrekt att kalla det vatten utan att modifiera ordet. Allâh säger:

﴿فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا﴾

"Den som inte kan finna vatten, skall göra tayammum." [Sûrat al-Mâ'idah, 5:6]

Den andra: Använt vatten, dvs. vatten som rinner av kroppen då *wudû* eller *ghusl* utförs, behåller sin renande egenskap precis som vanligt vatten. Detta baseras på det faktum att vattnet från början var renande och att det inte finns något *dalîl* (grund/belägg) från *sharî'a* (islamisk rätt) som tyder på att dess status förändras.

Den tredje: Vatten blandat med någon form av ren substans, till exempel tvål, saffran, flour etc. förblir renande (*tahûr*) så länge mängden tillsatsämne inte är så stor att blandningen inte längre kan kallas "vatten". Om det överskrider den gräns då vi inte längre kan kalla det för vatten är det i sig självt rent, men inte renande för någonting annat.

Den fjärde: Vatten blandat med *najâsa* (oren substans) kan förekomma i två olika former:
1. Bland de lärde råder konsensus om att om vattnets smak, färg eller lukt förändras till följd av den orena substansen är det inte tillåtet att använda det för rening.
2. Om ingen av vattnets tre egenskaper förändras förblir det rent vare sig det rör sig om en stor eller

liten mängd. Profeten ﷺ sa:

«الماءُ طَهورٌ، لا يُنَجِّسُهُ شيءٌ»

"Vatten är renande, och ingenting gör det orent."[44] Och i detta fall har vattnet bibehållit benämningen "vatten" utan att ordet har behövt modifieras. Profeten ﷺ sa:

«إذا كانَ الماءُ قُلَّتَيْنِ؛ لَمْ يَحْمِلِ الخَبَثَ.»

وفي رواية: «لَمْ يُنَجِّسْهُ شيءٌ.»

"Om vattenmängden är två *qullah*[45] är vattnet inte orent." I en annan version: "...kan inget göra det orent."[46]

En del lärde använde motexemplet till den sista hadithen som belägg. D.v.s. om vattenmängden är mindre än två *qullah* gör *najâsa* den oren.

---

[44] Ahmad b. Hanbal "*al-Musnad*" 3:31, Abu Dawud "*as-Sunan*" (66), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (66), och an-Nasaai "*as-Sunan*" (326). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (14).

[45] En *qullah* är en stor vattenbehållare tillverkad av djurhud.

[46] Ahmad b. Hanbal "*al-Musnad*" 2:12, Abu Dawud "*as-Sunan*" (63), Ibn Majah "*as-Sunan*" (517), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (67), och an-Nasaai "*as-Sunan*" (52). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (23).

ETIKETT VID INTRÄDE PÅ TOALETT

1. Ta aldrig med någonting som bär Allâhs Namn in på toaletten, såvida det inte finns risk för att förlora det om det lämnas utanför, eller om det förvaras i en ficka eller dylikt.

2. Att vara utom synhåll för människor eller avskärmad, i synnerhet vid avföring.

3. Att innan inträde på toaletten, eller om man är utomhus, innan man avlägsnar kläder, framsäga följande åkallan så som Profeten ﷺ gjorde:

«اللهمَّ! إِنِّي أعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ.»

"I Allâhs Namn, jag söker tillflykt hos Dig från manliga och kvinnliga sataner."[47]

Och efter att ha gått ut från toaletten säga:

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا خَرَجَ مِنَ الْخَلَاءِ، قَالَ: «غُفْرَانَكَ.»

"[Herre!] Din förlåtelse."[48]

4. Att avhålla sig från att tala helt och hållet, vare sig det är *dhikr* (gudsåminnelse) eller något annat. Man bör inte besvara *salâm* (hälsningar) eller säga efter *mu'adhdhin* (böneutroparen), och inte heller någonting annat med undantag för det som är nöd-

---

[47] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (142) och Muslim "*as-Sahih*" (375).

[48] Abu Dawud "*as-Sunan*" (30), Ibn Majah "*as-Sunan*" (300), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (7). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (52).

vändigt, som att vägleda en synskadad som annars skulle falla. Om man nyser bör man säga *al-hamdulillâh* inom sig utan att röra på tungan.

5. Att respektera *qibla* genom att varken vända sig direkt mot den eller vända ryggen direkt mot den.

6. Om man är utomhus bör man för att minska risken att få *najâsa* på sig försöka finna en plats där marken är mjuk och låglänt.

7. Utomhus bör man försöka undvika att uträtta sina behov i någon av djurens hålor eller bon, ty det kan göra livet lika svårt för behovsuträttaren som för djuret.

8. Undvik platser på vilka människor tar rast i skuggan, eller deras stigar eller platser på vilka de sitter för att prata.

9. Urinera inte där du badar eller duschar, eller i stilla eller rinnande vatten.

10. Urinera inte stående, ty det är ovärdigt och inte i enlighet med gott uppförande. Dessutom finns en risk att urin stänker upp på kläderna. Är man emellertid någorlunda säker på att det inte kommer att skvätta något är det tillåtet.

11. Man måste avlägsna all *najâsa* från könsdelarna, fram och bak, med åtminstone stenar eller någonting annat som tjänar sitt syfte, så länge det är fast, rent och har en absorberande eller avtorkande effekt. Att använda toalettpapper är acceptabelt, men man bör inte använda papper med något skrivet på, ty det förtjänar mer respekt än så. Det går också bra att enbart använda sig av vatten, eller en kombination av toalettpapper följt av vatten.

12. Man bör inte använda sin högra hand för att rengöra sina könsdelar, eftersom den används då man äter och har andra rena funktioner.

13. Efter att ha rengjort könsdelarna skall man gnugga sina händer med ren jord eller tvätta med tvål e.d.

14. Man bör stänka vatten på sin penis och sina byxor efter att ha urinerat. Det är för att hejda Satans viskningar.

15. Då man går in på toaletten bör man kliva in med vänster fot först. Då man går ut bör man kliva ut med höger fot först.

WUDÛ (TVAGNINGEN)

Allâh säger:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ
إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ﴾

"Troende! När ni går till bön, två då ansikte och händer samt armarna upp till armbågarna och stryk med [de våta] händerna över huvudet och [två] fötterna upp till fotknölarna." [Sûrat al-Mâ'idah, 5:6]

1. Innan tvagningen inleds skall man säga *bismillâh* (i Allâhs Namn) och ha som avsikt att genom tvagningen träda in i ett tillstånd av rituell renhet.

2. Tvätta händerna upp till handlederna, skölj munnen med vatten och dra från kupade händer in vatten i näsan upp till början av näsbenet – upprepa varje moment tre gånger.

3. Tvätta ansiktet tre gånger.

4. Med början med höger arm, tvätta underarmarna upp till och med armbågarna tre gånger.

5. Stryk dina våta händer över håret eller hårbottnen och stryk insidan och baksidan av öronen med pekfinger och tumme.

6. Tvätta fötterna upp till och med anklarna tre gånger vardera och börja med höger fot.

7. Efter att ha genomfört det ovan beskrivna, säg:

«أَشْهَدُ أَلَّا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ، وأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.»

"Jag vittnar om att det inte finns någon som är värd att dyrka utom Allâh, utan likar, och jag vittnar om att Muhammad är Hans tjänare och Sändebud."[49]

---

[49] Muslim "*as-Sahih*" (234).

FAKTORER SOM UPPHÄVER *WUDÛ*

Vissa faktorer upphäver tvagningen och omintetgör sådant som är syftet med reningen, som till exempel *salât* (bönen). Dessa är:

1. Allt som utsöndras från de främre och bakre privata delarna, inklusive urin, avföring och gaser, oavsett om de är ljudlösa eller hörbara. Profeten ﷺ sa:

«لَا يَقْبَلُ اللهُ صَلَاةَ أَحَدِكُمْ إِذَا أَحْدَثَ حَتَّى يَتَوَضَّأَ.»

"Allâh accepterar inte bönen från den som släpper ut något från sina privata delar förrän han har gjort *wudû*."[50]

2. Utsöndring av *madhî* eller *wadî*: *Madhî* är prostatavätska som sipprar ut vid sexuell upphetsning före ejakulation. *Wadî* är en vätska som rinner ut efter urinering utan samband med sexuell upphetsning. Då Profeten ﷺ tillfrågades om vad som skulle göras om *madhî* utsöndras svarade han:

«يَغْسِلُ ذَكَرَهُ وَيَتَوَضَّأُ.»

"Tvätta könsorganet och göra *wudû*."[51]

3. Djup sömn av den typ då inget spår av vaken medvetenhet återstår; så att den som sitter upp

---

[50] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6954).
[51] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (179) och Muslim "*as-Sahih*" (303).

sjunker ihop på marken.

4. Förlust av normalt medvetande till följd av sinnessjukdom, medvetslöshet, berusning eller medicinering.

5. Att vidröra sina privata delar utan någonting mellan huden (tyg etc.) Profeten ﷺ sa:

«مَنْ مَسَّ ذَكَرَهُ؛ فَلَا يُصَلِّ حَتَّى يَتَوَضَّأَ.»

"Den som rör vid sin penis skall inte förrätta bön förrän han har gjort *wudû*."[52]

Sådant som inte upphäver *wudû*

1. Att vidröra en kvinna hud mot hud. Aisha sa:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ الله عَنْهَا قَالَتْ: لَقَدْ رَأَيْتُنِي وَرَسُولُ الله صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي، وَأَنَا مُضْطَجِعَةٌ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْقِبْلَةِ، فَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَسْجُدَ غَمَزَ رِجْلَيَّ فَقَبَضْتُهُمَا.

"Jag brukade sova framför Profeten ﷺ och mina fötter var då mellan honom och *qibla* [riktningen mot Ka'bah], så då han gjorde *sajda* [nedfallandet] vidrörde han mina fötter."[53]

2. Utflöde av blod varifrån som helst utom från vagina, oavsett om det rör sig om en skada, koppning eller näsblod. Al-Hasan sa:

«مَا زَالَ الْمُسْلِمُونَ يُصَلُّونَ فِي جِرَاحَاتِهِمْ.»

"Muslimerna brukade fortsätta att förrätta bön

---

[52] Abu Dawud "*as-Sunan*" (181), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (162). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (116).
[53] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (519).

även då de var skadade."[54]

3. Kräkning, oavsett om den fyller munnen eller det rör sig om en mindre mängd.

4. Att efter utförd tvagning känna osäkerhet i fråga om utsöndring (av avföring, urin, gaser etc. från de privata delarna). En sådan osäkerhet kan lämnas utan åtgärd, oavsett om den inträder under bön eller inte, eftersom säker kunskap inte kan ersättas av osäkerhet. Är man däremot säker på utsöndringen men osäker på huruvida man därefter har gjort *wudû*, betraktas den som ogjord.

5. Att under förrättande av bön skratta ljudligt upphäver inte *wudû*. Det finns en svag hadith som uppger motsatsen, men svaga hadither kan inte användas som belägg i juridiska frågor.

6. Att tvätta en död människa kräver inte att *wudû* görs efteråt. Det finns en del material som gjorde att vissa lärde slog fast att det gör det, men då allt underlag i saken har tagits i beaktande visar det sig att *wudû* är rekommenderat men inte påbjudet.

---

[54] Al-Bukhari "*as-Sahih*" Bok 4, Kapital 34.

ATT STRYKA (*MASH*) ÖVER FOTBEKLÄDNADER AV TYG ELLER LÄDER

1. Belägg för att vid tvagningen stryka över läderfotbeklädnader istället för att ta av dem: Det är i Sunnah väl bestyrkt att det varken på resa eller i hemmet är nödvändigt att ta av fotbeklädnader av läder. En av de mest tillförlitliga hadītherna i saken är den som Bukhârî rapporterar från Jarîr bin Abdullâh som sa:

عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: بَالَ ثُمَّ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ.

"Jag såg Allâhs Sändebud ﷺ tömma sin blåsa, därefter göra *wudû* och stryka över sina läderstrumpor."[55]

2. Belägg för att stryka över fotbeklädnader av tyg och nylon: Många av *Sahāba* (Profetens Följeslagare) gjorde det. Abû Dâwûd sa: Alî bin Abî Tâlib, Abdullâh bin Mas'ûd, Barra bin Azîb och Anas Bin Mâlik brukade alla stryka över sina tygstrumpor och det har även rapporterats om Umar bin al-Khattâb och Ibn Abbâs.[56]

Ibn al-Qayyim nämnde att "Imam Ahmad bin Hanbal tydligt markerade sin åsikt om det tillåtliga i att

---

[55] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (387) och Muslim "*as-Sahih*" (272).
[56] Abu Dawud "*as-Sunan*" (159).

stryka över tygstrumpor, något som också påvisar hans ärlighet. Sin uppfattning grundade han på *Sahâbas* praxis, samt den tydliga analogin (mellan tyg- och läderstrumpor)."[57]

Andra lärde som betraktade det som tillåtet var Sufyân ath-Thawrî, Abdullâh bin Mubârak, Atâ bin Rabâh, Hasan al-Basrî och Sa'îd bin Musayyab, och enligt Abû Yûsuf och Muhammad bin Hasan är det tillåtet om strumporna är så pass tjocka att huden under inte syns.

Abû Hanîfa betraktade det inte som tillåtet att stryka över tjocka tygstrumpor, men han ändrade sig tre-fyra dagar, eller en vecka, före sin död. I ett dödligt sjukdomstillstånd strök han över sina tjocka strumpor och sa till dem som besökte honom: "Jag gör det som jag tidigare förbjöd."[58]

Mughîra bin Shu'ba rapporterade:

«أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى الْجَوْرَبَيْنِ وَالنَّعْلَيْنِ»

"Allâhs Sändebud ﷺ gjorde *wudû* [tvagning] och strök över sina tygstrumpor och sandaler."[59]

Villkor för att stryka över fotbeklädnader av läder och tyg

1. För att kunna göra *wudû* genom att stryka över strumporna måste de vara påtagna i ett tillstånd av *wudû*.

2. Var stryker man? På ovansidan av varje strumpa,

---

[57] Ibn al-Qayyim *"Tahdhib as-Sunan"* vol. 1, sid. 188.
[58] Al-Sarakhsi *"al-Mabsout"* vol. 1, sid. 102.
[59] At-Tirmidhi *"al-Jamî"* (162). Al-Albani *"Irwa al-Ghalîl"* (101).

enligt följande hadith från Alî bin Âbî Tâlîb som sa:

«لَوْ كَانَ الدِّينُ بِالرَّأْيِ؛ لَكَانَ أَسْفَلُ الْخُفِّ أَوْلَى بِالْمَسْحِ مِنْ أَعْلَاهُ،

وَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَمْسَحُ عَلَى ظَاهِرِ خُفَّيْهِ.»

"Om religionen utgick från tycke och smak hade det varit mer passande att stryka undersidan av strumporna i stället för ovansidan. Sannerligen såg jag Allâhs Sändebud stryka ovansidan av sina strumpor."[60]

3. Hur länge kan man fortsätta stryka över strumporna utan att ta av dem för att tvätta fötterna? Profeten ﷺ sa:

«ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيهِنَّ لِلْمُسَافِرِ، وَيَوْمًا وَلَيْلَةً لِلْمُقِيمِ.»

"En dag och en natt, dvs. 24 timmar, för en bofast räknat från den senaste *wudû*, och tre dagar och tre nätter för den resande."[61]

4. Hur man stryker: Efter att ha gjort en giltig *wudû*, sätts läder- eller tygstrumporna på. När man senare vill göra *wudû* stryker man över strumporna istället för att tvätta fötterna. Om däremot *ghusl* (den fullständiga tvagningen) skall göras måste strumporna tas av.

5. Följande upphäver tillåtelsen att stryka över strumporna:

a) Om den tillåtna tiden är till ända.

b) Om behov av *Ghusl* föreligger.

---

[60] Abu Dawud "*as-Sunan*" (162). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (103).
[61] Muslim "*as-Sahih*" (276).

c) Om en eller båda strumporna tas av.

Om gränsen för den tillåtna tiden överskrids eller om man tar av sig strumporna då man har *wudû*, är det - för att fortsätta att ha det - tillräckligt att omedelbart tvätta fötterna.

GHUSL (DEN FULLSTÄNDIGA TVAGNINGEN) OCH VAD SOM GÖR DEN NÖDVÄNDIG

Fullständig tvagning (*ghusl*) görs genom att vatten anbringas på alla kroppens delar. Allâh säger:

﴿وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا۟﴾

"Och om ni befinner er i ett tillstånd av janâba [stor rituell orenhet], skall ni rena er [genom att skölja hela kroppen]." [Sūrat al-Mā'idah, 5:6]

Och Allâh säger:

﴿وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذًى فَٱعْتَزِلُوا۟ ٱلنِّسَآءَ فِى ٱلْمَحِيضِ ۖ
وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ۖ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُ ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلْمُتَطَهِّرِينَ﴾

"Och de frågar dig om kvinnans månadsblödning. Säg: "Detta är ett orent tillstånd. Håll er därför borta från kvinnorna under deras period och kom inte nära dem förrän de är rena [från menstruationen och har gjort ghusl]; men när de har renat sig ta dem då till er, så som Allâh har befallt er." Allâh älskar dem som vänder tillbaka till Honom i ånger och Han älskar dem som vill rena sig." [Sûrat al-Baqarah, 2:222]

Fem saker kräver att *ghusl* görs:

1. Ejakulation eller orgasm som åtföljs av ett utflöde av vätska. Gäller för kvinnor och män, sovande eller i vaket tillstånd. Sådan är den uppfattning som en majoritet av de lärde omfattar och som baseras på hadithen:

«إِنَّمَا الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ»

"Vattnet [från *ghusl*] följer efter vattnet [från sädesuttömning]."[62]

Om sädesvätska utsöndras till följd av sjukdom eller medicinering utan någon sexuell upphetsning är *ghusl* dock inte nödvändigt. Likaledes krävs det inte i händelse av en våt dröm om inga spår av sädesuttömning kan finnas.

2. Om penis övre del tränger in i vagina, oavsett om ejakulation sker eller inte. Detta baseras på Allâhs ord:

﴿وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا﴾

"Och om ni befinner er i ett tillstånd av janâba [stor rituell orenhet], skall ni rena er [genom att skölja hela kroppen]." [Sûrat al-Mâ'idah, 5:6.]

och Profetens yttrande:

«إِذَا جَلَسَ بَيْنَ شُعَبِهَا الْأَرْبَعِ، ثُمَّ جَهَدَهَا، فَقَدْ وَجَبَ عَلَيْهِ الْغُسْلُ، وَإِنْ لَمْ يُنْزِلْ.»

"Om han tar plats mellan hennes fyra delar och tar bruk av henne blir *ghusl* obligatoriskt, oavsett om ejakulation sker eller inte."[63]

---

62 Muslim "*as-Sahih*" (343).
63 Muslim "*as-Sahih*" (348).

3. Då menstruation eller efterfödelseblödning upphör. Detta baseras på Allâhs ord:

﴿وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ﴾

"Håll er därför borta från kvinnorna under deras period och kom inte nära dem förrän de är rena [från menstruationen och har gjort ghusl]; men när de har renat sig ta dem då till er, så som Allâh har befallt er." [Sûrat al-Baqarah, 2:222]

Och Profetens ord till Fatima bint Abî Hubaish:

«دَعِي الصَّلَاةَ قَدْرَ الْأَيَّامِ الَّتِي كُنْتِ تَحِيضِينَ فِيهَا، ثُمَّ اغْتَسِلِي وَصَلِّي.»

"Avstå från bön under de dagar som du menstruerar, gör därefter *ghusl* och förrätta bönen."[64]

Genom det yttrandet och i enlighet med Profetens Följeslagares (*Sahâba*) konsensus kommer, trots att hadithen endast nämner menstruation, samma villkor att gälla också för efterfödelseblödning.

4. Vid dödsfall: Konsensus bland de lärde råder om att om en muslim avlider måste han eller hon ges *ghusl* innan begravning.

5. Om en icketroende antar islam måste denne göra *ghusl*.

6. Något som enligt de flesta lärde inte är obligatoriskt är att göra *ghusl* innan man deltar i *jumu'ah* (fredagsbönen). Profeten ﷺ sa:

«غُسْلُ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ.»

"Ghusl på fredagen är obligatorisk för alla som

---

[64] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (325) och Muslim "*as-Sahih*" (333).

uppnått puberteten."[65]

[65] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (858) och Muslim "*as-Sahih*" (846). Andra hadither på temat gör att de flesta lärde betraktar påbudet här som villkorligt beroende på huruvida man är svettig och illaluktande.

SÅDANT SOM ÄR FÖRBJUDET FÖR EN *JUNUB* (PERSON I BEHOV AV *GHUSL*)

1. *Salât* (bönen). Allâh säger:

﴿وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَٱطَّهَّرُوا۟﴾

"Och om ni befinner er i ett tillstånd av janâba [stor rituell orenhet], skall ni rena er [genom att skölja hela kroppen]." [Sûrat al-Mā'idah, 5:6]

2. *Tawâf* (cirkulerande runt Ka'bah i Mecka). Profeten ﷺ sa:

«الطَّوَافُ حَوْلَ الْبَيْتِ مِثْلُ الصَّلاَةِ، إِلاَّ أَنَّكُمْ تَتَكَلَّمُونَ فِيهِ،

فَمَنْ تَكَلَّمَ فِيهِ فَلاَ يَتَكَلَّمَنَّ إِلاَّ بِخَيْرٍ.»

"Tawâf runt Helgedomen är *salât* med skillnaden att Allâh i den har tillåtit [vanligt] tal, så den som talar skall inte tala någonting annat än gott."[66]

3. Att vidröra Koranen eller bära den med sig. Detta förbud är alla Imamer[67] ense om.

4. Att vara i moskén. Allâh säger:

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْرَبُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمْ سُكَـٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا۟ مَا تَقُولُونَ

وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِى سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا۟﴾

---

[66] At-Tirmidhi *"al-Jami"* (960). Al-Albani *"Irwa al-Ghalil"* (121).

[67] Dvs. grundarna av de fyra rättskolorna: Abû Hanîfa, Ahmad bin Hanbal, Muhammad bin Idris ash-Shâfi'î och Mâlik bin Anas. [ö.a]

"Troende! Gå inte till bön om ni befinner er i berusat tillstånd, [utan vänta] till dess ni vet vad ni säger. [Gör det] inte heller i ett tillstånd av stor rituell orenhet, utan skölj först hela kroppen; undantagna är de som befinner sig på resa." [Sûrat an-Nisâ, 4:43]

I enlighet med denna vers och Profetens ord till Aisha nedan, mjukas förbudet för båda dessa kategorier (berusade och de som är *junub*) upp lite om deras tillstånd är övergående:

«نَاوِلِينِي الْخُمْرَةَ مِنَ الْمَسْجِدِ.» قَالَتْ: فَقُلْتُ إِنِّي حَائِضٌ؟

فَقَالَ: «إِنَّ حَيْضَتَكِ لَيْسَتْ فِي يَدِكِ.»

Profeten ﷺ sa: "Hämta bönemattan åt mig från moskén." Hon sa: "Jag har menstruation." Han sa: "Din menstruation ligger inte i din hand."[68]

[68] Muslim "*as-Sahih*" (298).

GRUNDLÄGGANDE ELEMENT (*ARKÂN*) I *GHUSL*

I enlighet med *sharî'a* är den föreskrivna *ghusl* inte fullständig utan följande två beståndsdelar:

1. Den avsikt som särskiljer den föreskrivna *ghusl* från ett vanligt bad (dvs. avsikten att genom *ghusl* lämna tillståndet av rituell orenhet och få rätt att genomföra dyrkanshandlingar såsom böneförrättande). Avsikten återges i hjärtat och behöver inte uttalas på det sätt som många gör idag, och som är en religiös avvikelse och bör undvikas.

2. Att tvaga samtliga kroppsdelar. Allâh säger:

﴿وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا۟﴾

"Och om ni befinner er i ett tillstånd av janāba [stor rituell orenhet], skall ni rena er [genom att skölja hela kroppen]." [Sûrat al-Mâ'idah, 5:6]
och:

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْرَبُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمْ سُكَـٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا۟ مَا تَقُولُونَ
وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِى سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا۟﴾

"Troende! Gå inte till bön om ni befinner er i berusat tillstånd, [utan vänta] till dess ni vet vad ni säger. [Gör det] inte heller i ett tillstånd av stor rituell orenhet, utan skölj först hela kroppen; undantagna är de som befinner sig på resa."

[Sûrat an-Nisâ, 4:43]

Den andra versen förklarar den första och markerar att innebörden av rening är *ghusl*, och att *ghusl* i det arabiska språket innebär att vatten rinner över alla kroppens delar, något som också har klargjorts i Sunnah.

GHUSL ENLIGT SUNNAH

Det bästa är att göra den fullständiga tvagningen (*ghusl*) i enlighet med Profetens Sunnah:

1. Börja med att tvätta händerna tre gånger.

2. Tvätta kroppens privata delar.

3. Gör en fullständig *wudû* på samma sätt som inför bön. Häll sedan vatten över hela kroppen, först höger sida och sedan vänster, stryk med händerna över de delar av kroppen som är lätt åtkomliga och se särskilt till att vatten når alla svåråtkomliga ställen såsom öronens insidor, naveln, mellan tårna etc. Detta är grundat på det som Aisha berättade:

كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا اغْتَسَلَ مِنَ الْجَنَابَةِ يَبْدَأُ فَيَغْسِلُ يَدَيْهِ، ثُمَّ يُفْرِغُ بِيَمِينِهِ عَلَى شِمَالِهِ، فَيَغْسِلُ فَرْجَهُ، ثُمَّ يَتَوَضَّأُ وُضُوءَهُ لِلصَّلَاةِ، ثُمَّ يَأْخُذُ الْمَاءَ فَيُدْخِلُ أَصَابِعَهُ فِي أُصُولِ الشَّعْرِ، حَتَّى إِذَا رَأَى أَنْ قَدِ اسْتَبْرَأَ؛ حَفَنَ عَلَى رَأْسِهِ ثَلَاثَ حَفَنَاتٍ، ثُمَّ أَفَاضَ عَلَى سَائِرِ جَسَدِهِ.

"Då Profeten ﷺ tvättade sig i tillstånd av *junub* började han med att tvätta sina händer. Sedan hällde han med sin högra hand vatten i sin vänstra kupade hand och tvättade sina privata delar. Därefter gjorde han *wudû* på samma sätt som vid *salât*, sedan tog han vatten och förde fingrarna genom hårrötterna till dess det nådde hårbotten. Han skopade sedan upp vatten med

båda händer och hällde det över huvudet tre gånger, för att sedan hälla vatten över resten av kroppen."[69]

---

[69] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (248) och Muslim "*as-Sahih*" (316).

GHUSL SOM ÄR *MUSTAHAB* (OMTYCKT)

Mustahab: Den som gör någonting som är *mustahab* lovprisas och får belöning medan den som inte gör det inte förebrås eller straffas.

1. *Ghusl* för *jumu'ah* (fredagsbönen). Fredagen är dagen för gemensam bön i en stor församling, och Profeten ﷺ befallde oss att göra *ghusl* så att muslimerna då skulle vara rena och renade på bästa sätt. Profeten ﷺ sa:

«غُسْلُ يَوْمِ الْجُمُعَةِ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ، وَسِوَاكٌ، وَيَمَسُّ مِنَ الطِّيبِ مَا قَدَرَ عَلَيْهِ.»

"*Ghusl* på fredagar är påbjudet för dem som uppnått puberteten, och så är [att borsta tänderna med] *siwâk* [tandpinne av gren från arakträd eller något annat träd] och bruket av parfym om det finns tillgängligt."[70]

Hadithens synbara innebörd är att fredagens *ghusl* inte bara är *mustahab* utan påbjuden. De flesta hadithvetare förstod också hadithen i enlighet med dess synbara innebörd, i motsats till den tolkning som görs av *fuqahâ* (lärde i uttolkning av religiösa frågor i allmänhet – religiösa jurister).

2. *Ghusl* för *Eid*-bönerna (de två högtidsbönerna), så som har rekommenderats av de lärde.

---

[70] Muslim "*as-Sahih*" (846).

3. *Ghusl* för den som har tvättat en avliden. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ غَسَّلَ مَيِّتًا فَلْيَغْتَسِلْ، وَمَنْ حَمَلَهُ فَلْيَتَوَضَّأْ.»

"Den som tvättar en avliden skall själv göra *ghusl*, och den som bär den avlidne skall göra *wudû*."[71]

4. Majoriteten av de lärde betraktar det som berömvärt att göra *ghusl* vid inträde i *ihrâm*[72] för *hajj* och *umrah*.

5. Att göra *ghusl* då man kommer till Mecka är också rekommenderat, och grundar sig på Profetens handlande.

---

[71] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (993). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (144).

[72] Att iklä sig en ceremoniell klädsel bestående av två tygstycken utan sömmar.

ATT TÄNKA PÅ I FRÅGA OM *GHUSL*

1. En *ghusl* kan avlägsna två orena tillstånd. Exempel: En kvinna har en våt dröm i samma veva som hennes menstruation upphör, eller man gör *ghusl* inför en *Eid*-bön som infaller på en fredag, eller man är *junub* på en fredag. Ens avsikt skall i sådana fall vara att avlägsna två (eller flera) orena tillstånd. Profeten ﷺ sa:

«وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى.»

"Var och en kommer att dömas i enlighet med sin avsikt."[73]

2. Den som gör *ghusl* på grund av *junub* utan att göra *wudû*, har gjort en giltig *ghusl*. Abû Bakr bin al-Arabî sa att de lärde inte hade olika åsikter om huruvida *wudû* juridiskt faller under *ghusl*, och att en avsikt (*niyyah*) att rena sig till följd av en stor orenhet också täcker en rening av en mindre orenhet.

3. Det finns inga hinder för att bada på offentliga bad, så länge man kan göra det utan att bli exponerad inför andra. Ahmad sa: "Om du vet att alla på det offentliga badet bär *izâr* [ett tyg som viras runt midjan] kan du gå in; om inte bör du avstå!"

I en hadith uppges:

---

[73] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1) och Muslim "*as-Sahih*" (1907).

«لَا يَنْظُرُ الرَّجُلُ إِلَى عَوْرَةِ الرَّجُلِ، وَلَا الْمَرْأَةُ إِلَى عَوْرَةِ الْمَرْأَةِ.»

"En man bör inte titta på en annan mans *awra* (privata delar), och en kvinna bör inte titta på en annan kvinnas privata delar." [74]

4. En man kan använda det vatten som finns kvar i ett kärl som en kvinna har använt och vice versa. Det är också tillåtet för en man och dennes hustru att tvätta sig tillsammans och ta vatten från en och samma behållare. Profeten ﷺ har sagt:

«إِنَّ الْمَــاءَ لَا يُجْنِبُ.»

"Vatten blir förvisso inte *junub* [orent]."[75]

5. Eftersom det är förbjudet att visa sina privata delar (för någon annan än ens maka/make), är det inte tillåtet att bada naken inför andra människor. Däremot är det inget som hindrar att man täcker sig med en knälång skjorta eller sarong, ty det finns inget förbud mot att bada naken om ingen kan se det. Profeten ﷺ Mûsa (Moses) badade naken ensam.[76]

6. En kvinna gör *ghusl* på samma sätt som en man, men om vatten kan nå hårrötterna behöver hon inte knyta upp sina flätor. Umm Salama sa:

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! إِنِّي امْرَأَةٌ أَشُدُّ ضُفْرَ رَأْسِي، أَفَأَنْقُضُهُ لِلْجَنَابَةِ؟ قَالَ: «إِنَّمَا يَكْفِيكِ أَنْ تَحْثِي عَلَيْهِ ثَلَاثَ حَثَيَاتٍ مِنْ مَاءٍ، ثُمَّ تُفِيضِي عَلَى

[74] Muslim "*as-Sahih*" (338).
[75] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (65). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (27).
[76] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (278) och Muslim "*as-Sahih*" (339).

سَائِرِ جَسَدِكِ، فَإِذَا أَنْتِ قَدْ طَهُرْتِ.»

"O, Sändebud från Allâh! Jag är en kvinna som bär mina flätor hårt knutna. Måste jag knyta upp dem då jag gör *ghusl* för *janâba*?" Han sa: "Det räcker om du häller tre skopor vatten över det, och sedan häller vatten över hela kroppen. Din rening är då fullgjord."[77]

Dock finns en annan hadith som antyder att en kvinna bör knyta upp sina flätor inför *ghusl* efter menstruation.[78]

---

[77] Muslim "*as-Sahih*" (330).
[78] Ibn Majah "*as-Sunan*" (134). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (134).

MASH (ATT STRYKA) ÖVER BANDAGE ELLER GIPSFÖRBAND

1. Det är tillåtet att stryka på ett bandage eller annat material som används som skydd för en skadads eller sjuks kroppsdelar.

2. Då det vid *wudû* eller *ghusl* inte är möjligt att tvätta en eller flera kroppsdelar, blir strykande över bandage påbjudet.

3. När är strykande normalt påbjudet? Då en människa har ett sår, ett benbrott eller en skada och skall göra *wudû* eller *ghusl* är hon normalt ålagd att tvätta också den drabbade kroppsdelen även om det skulle kräva att vattnet värms för att göra det mer uthärdligt. Om hon däremot fruktar att tvättning med vatten av den drabbade kroppsdelen kommer att förvärra skadan, eller göra henne sjuk, eller öka smärtan, eller försena tillfrisknandet, behöver hon bara stryka med vatten över förbandet. Om hon fruktar skada av att stryka skall hon linda kroppsdelen med bandage eller få gips påsatt i sådan omfattning som behövs för att täcka den och så mycket som behövs för att fixera förbandet. Områden som inte behöver täckas skall dock hållas fria. Därefter skall hon vid *wudû* eller *ghusl* en gång stryka över hela bandaget.

Det finns inga krav på att hon skall ha befunnit sig i ett rituellt rent tillstånd då bandaget eller gipset

först sattes på, och det finns ingen tidsgräns för hur länge hon kan fortsätta att stryka över det. Så länge skälen för strykandet finns kvar kan hon fortsätta att göra det.

4. Tillåtelsen att stryka över bandaget upphör om det avlägsnas, faller av eller när skadan har läkt såpass att det inte längre finns något behov av förbandet.

TAYAMMUM (TVAGNING MED STOFT OCH JORD) OCH DE OMSTÄNDIGHETER SOM GÖR DEN TILLÅTEN

Allâh säger:

﴿وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ
تَجِدُوا۟ مَآءً فَتَيَمَّمُوا۟ صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُوا۟ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا﴾

"Om någon av er är sjuk eller befinner sig på resa eller just har förrättat sina behov eller haft beröring med kvinnor och inte finner vatten, skall han ta ren jord och stryka över ansikte och händer."

[Sûrat an-Nisâ, 4:43]

Oavsett om man är på resa eller inte är *tayammum* tillåtet som ersättning för *wudû* eller *ghusl* om något av följande förhållanden är för handen.

1. Om vatten inte finns tillgängligt. Profeten ﷺ sa:

«إِنَّ الصَّعِيدَ الطَّيِّبَ طَهُورٌ، وَإِنْ لَمْ تَجِدْ الْمَاءَ إِلَى عَشْرِ سِنِينَ.»

"Stoft är renande för en troende som inte kan få tag på vatten, även om det skulle pågå i tio år."[79]

2. Om man är sårad eller sjuk och fruktar att vatten kommer att förvärra tillståndet eller försena till-

---

[79] Abu Dawud "*as-Sunan*" (333), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (124). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (153).

frisknandet, oavsett om detta är grundat på eget omdöme eller en tillförlitlig läkares ordination.

3. Om vattnet är mycket kallt och det förefaller sannolikt att bruk av det kommer att åsamka skada. Detta gäller under förutsättning att det inte är möjligt att värma upp vattnet, även om det skulle fordra betalning, och att det är en alltför stor påfrestning att ta sig till badrummet.

4. Om det finns vatten inom rimligt avstånd men den troende fruktar för sitt liv, sin heder, sin egendom eller för att avskiljas från sina följeslagare; eller om någonting fientligt (mänskligt eller inte) finns mellan den troende och vattnet; eller om det till följd av otillräckliga hjälpmedel, såsom en hink eller ett rep, inte är möjligt att hämta vatten från en källa. I alla dessa fall är förekomsten av vatten inte annorlunda än frånvaron av det. Likaledes är *tayammum* tillåtet om den troende fruktar att bli oskyldigt anklagad för något om han gör *ghusl*.

5. Om den troende har vatten men behöver det som dricksvatten eller för att ge att dricka till något djur (även om det skulle vara en hund); eller om han behöver det för att göra deg, laga mat, tvätta bort *najâsa* (orenheter) eller rena det som är nödvändigt på kroppen, kläderna eller böneplatsen. I alla dessa fall är det tillåtet att göra *tayammum* och spara värdefullt vatten för dessa andra ändamål.

DET STOFT SOM SKALL ANVÄNDAS FÖR *TAYAMMUM*

Det är tillåtet att göra *tayammum* med rent stoft eller annat som ursprungligen är av jord, såsom sand, sten, grus etc. Allâh säger:

﴿فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا﴾

"...så utför då tayammum med ren jord."

[Sûrat an-Nisâ, 4:43]

Språkvetare i arabiska språket är ense om att ordet "*sa'îd*" här betyder "jordytan" oavsett om det rör sig om smuts eller någon annan geologisk kategori.

UTFÖRANDE AV TAYAMMUM

1. Ha avsikten att med handlingen vilja rena dig från ett tillstånd av antingen mindre eller större orenhet.

2. Säg "*bismillâh*".

3. Tryck handflatorna mot stoftet, blås bort överflödigt stoft från dem och stryk därefter ansiktet och båda händerna upp till och med handleden. Profeten ﷺ sa:

«إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ هَكَذَا!» فَضَرَبَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِكَفَّيْهِ الْأَرْضَ، وَنَفَخَ فِيهِمَا، ثُمَّ مَسَحَ بِهِمَا وَجْهَهُ وَكَفَّيْهِ.

"Det hade räckt för er att göra så här: (Han tryckte sina båda handflator mot marken, blåste i dem och strök ansiktet och båda händerna med dem)."[80]

[80] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (338) och Muslim "*as-Sahih*" (368).

SÅDANT SOM ÄR TILLÅTIT FÖR DEN SOM GÖR TAYAMMUM

Tayammum ersätter *wudû* och *ghusl* om vatten inte finns tillgängligt, så allt som är tillåtet efter *wudû* och *ghusl* är också tillåtet efter *tayammum*, såsom att förrätta bön, röra vid Koranen etc. Bönetidens infallande är inget villkor för dess giltighet. Efter *tayammum* kan så många böner som önskas förrättas, påbjudna eller frivilliga. I detta är *tayammum* identisk med *wudû*. Profeten ﷺ sa:

«إِنَّ الصَّعِيدَ الطَّيِّبَ طَهُورُ الْمُسْلِمِ، وَإِنْ لَمْ يَجِدْ الْمَاءَ عَشْرَ سِنِينَ،

فَإِذَا وَجَدَ الْمَاءَ فَلْيُمِسَّهُ بَشَرَتَهُ، فَإِنَّ ذَلِكَ خَيْرٌ.»

"Den rena jorden är renande för en muslim, även om han skulle vara utan vatten i tio års tid. Då han finner vatten skall han dock använda det [för att göra *wudû*], ty det är bättre."[81]

[81] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (124). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (153).

FAKTORER SOM OGILTIGGÖR *TAYAMMUM*

1. Allt som ogiltiggör *wudû* ogiltiggör också *tayammum*, eftersom den senare ersätter den förra. Då vatten åter finns tillgängligt är *tayammum* inte längre giltig för dem som gjorde den till följd av att vatten inte fanns tillgängligt. För dem som av andra skäl inte kunde använda vatten blir *tayammum* ogiltig då de anförda skälen inte längre är för handen och man åter kan använda vatten.

2. Den som förrättar bön med *tayammum*, och sedan finner vatten eller åter har möjlighet att använda vatten, behöver inte göra om bönen även om det skulle finnas tid för det.

BÖNEN FÖR DEN SOM VARKEN HAR TILLGÅNG TILL VATTEN ELLER STOFT

En troende i en sådan situation skall förrätta bönen som han är, och är inte förpliktigad att göra om den senare. Denna uppfattning bestyrks av den hadith som har rapporterats av Muslim med stöd hos Aisha:

عَنْ عَائِشَةَ: أَنَّهَا اسْتَعَارَتْ مِنْ أَسْمَاءَ قِلَادَةً فَهَلَكَتْ، فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِهِ فِي طَلَبِهَا، فَأَدْرَكَتْهُمُ الصَّلَاةُ فَصَلَّوْا بِغَيْرِ وُضُوءٍ، فَلَمَّا أَتَوْا النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَكَوْا ذَلِكَ إِلَيْهِ فَنَزَلَتْ آيَةُ التَّيَمُّمِ، فَقَالَ أُسَيْدُ بْنُ حُضَيْرٍ: جَزَاكِ اللهُ خَيْرًا، فَوَاللهِ مَا نَزَلَ بِكِ أَمْرٌ قَطُّ إِلَّا جَعَلَ اللهُ لَكِ مِنْهُ مَخْرَجًا، وَجَعَلَ لِلْمُسْلِمِينَ فِيهِ بَرَكَةً.

"Hon hade lånat ett halsband av sin syster Asmâ som försvann under en expedition i vilken hon gjorde Profeten ﷺ sällskap. Han skickade några av sina Följeslagare för att leta efter halsbandet. Tiden för bön inföll medan de var i öknen och de förrättade då bön utan *wudû*. Då de var tillbaka berättade de för Profeten ﷺ om denna händelse som bekymrade dem. Det var vid det tillfället som versen om *tayammum* uppenbarades. Usaid bin Hudair sa till Aisha: "Må Allâh belöna dig. Vid Allâh, ingenting drabbar dig utan att Allâh ger dig en utväg och i detta lägger *barakât* [välsignel-

se] för muslimerna."[82]

Då Följeslagarna inte hade tillgång till vatten, vilket vid denna tid var den enda för dem föreskrivna renande substansen, förrättade de bönen utan *wudû*. Då de upplyste Profeten ﷺ om det reste han inga invändningar mot vad de hade gjort, och beordrade dem inte heller att göra om bönen. Imam an-Nawawî sa: "Denna åsikt är baserad på de starkaste belägg."[83]

---

[82] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (336) och Muslim "*as-Sahih*" (367).
[83] "*Sharh sahih Muslim*" vol. 4, sid. 53.

HAID (MENSTRUATION) OCH *NIFÂS* (EFTERFÖDELSEBLÖDNING)

Al-Haid (الْحَيْض): Menstruation är naturligt blod som efter puberteten rinner från kvinnans livmoder med jämna mellanrum.

Allâh skapade livmodern för att ta emot befruktade ägg, och varje månad tillhandahålls en viss mängd blod för att livnära det. Då inget befruktat ägg når livmodern stöts dess slemhinna bort och orsakar menstruationsblödningen. Om kvinnan blir gravid blir hinnan kvar och utvecklas ytterligare, och menstruationen upphör under graviditeten.

Som en eftergift till kvinnan med hänsyn till hennes tillstånd har Allâh fastställt vissa regler i samband med menstruation:

Menstruation pågår vanligen sex eller sju dagar, med viss variation från kvinna till kvinna. De flesta kvinnor menstruerar ett bestämt antal dagar varje månad, men antalet dagar kan variera och perioden kan infalla lite tidigare eller lite senare. Då en kvinna ser menstruationsblod skall hon betrakta sig själv som menstruerande, och då den upphör skall hon betrakta sig själv som ren. Det är den mest korrekta åsikten i frågan, så som Shaikh Muhammad Sâlih al-Uthaimîn har klargjort i sin bok *Natural Bleeding of Women*, och detta är i enlighet med Imam ash-Shâfi'is *madhhab* och Ibn Taimiyyahs

uppfattning och stöds av Ibn Qudâmah i *al-Mughnî.*

Om blodets färg är gulaktigt eller har en gyttjig nyans mellan gult och svart och uppträder under menstruationen eller i anslutning till den innan reningen, skall det hanteras som menstruationsblod. Om det däremot framträder efter att det normala färgade menstruationsblodet helt har upphört, skall detta inte betraktas som menstruation. Umm Âtiyah sa:

«كُنَّا لَا نَعُدُّ الْكُدْرَةَ وَالصُّفْرَةَ بَعْدَ الطُّهْرِ شَيْئًا.»

"Vi brukade inte betrakta det gulaktiga eller gyttjefärgade flödet efter menstruationens upphörande som någonting [särskilt]."[84]

An-Nifâs (النِّفاس): Efterfödelseblödning.[85] Följande är reglerna kring *nifâs*:

1. Det finns ingen minimigräns för hur kort blödningen kan vara men normalt är den inte längre än 40 dagar.

2. De flesta regler för *nifâs* är desamma som för menstruation.

---

[84] Abu Dawud "*as-Sunan*" (307). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (153).
[85] Efter det att ett spädbarn har fötts eller under förlossningen, eller två till tre dagar före förlossningen åtföljd av värkar.

SÅDANT SOM ÄR FÖRBJUDET FÖR EN KVINNA MED MENSTRUATION ELLER EFTERFÖDELSEBLÖDNING

1. *Salât* (bönen). Profeten ﷺ sa:

«إِذَا أَقْبَلَتْ الْحَيْضَةُ فَدَعِي الصَّلَاةَ.»

"När menstruationen börjar, avstå då från bön."[86]

2. *Tawâf* (cirkulerande) runt Ka'bah. Profeten ﷺ sa:

«افْعَلِي كَمَا يَفْعَلُ الْحَاجُّ، غَيْرَ أَنْ لَا تَطُوفِي بِالْبَيْتِ؛ حَتَّى تَطْهُرِي.»

"Gör allt som en *hajjî* [pilgrim] gör, men gör inte *tawâf* runt Helgedomen [Ka'bah] förrän ni är renade."[87]

3. *sam* (fastan). Aisha berättade:

كَانَ يُصِيبُنَا ذَلِكَ؛ فَنُؤْمَرُ بِقَضَاءِ الصَّوْمِ، وَلَا نُؤْمَرُ بِقَضَاءِ الصَّلَاةِ.

"Då vi [under Profetens livstid] menstruerade anbefalldes vi att ta igen de dagar [av ramadan] som vi inte fastade, men vi anbefalldes inte att ta igen bönen."[88]

4. Att sitta i moskén eller på den plats där *Eid*-bönen förrättas, vilket understöds av följande ha-

---

[86] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (228) och Muslim "*as-Sahih*" (333).
[87] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1650) och Muslim "*as-Sahih*" (1211).
[88] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (331) och Muslim "*as-Sahih*" (335).

dith:

عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ قَالَتْ: أَمَرَنَا - تَعْنِي النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنْ نُخْرِجَ فِي الْعِيدَيْنِ
الْعَوَاتِقَ، وَذَوَاتِ الْخُدُورِ، وَأَمَرَ الْحُيَّضَ أَنْ يَعْتَزِلْنَ مُصَلَّى الْمُسْلِمِينَ.

"De ogifta jungfrurna, de mogna kvinnorna och de menstruerande skall alla gå ut, men de menstruerande kvinnorna skall hålla sig borta från *musallâ* [böneplatsen]."[89]

5. Intimt umgänge. Det är förbjudet för den äkta mannen att ha samlag med en menstruerande hustru, liksom det är förbjudet för henne att låta honom ha det. Allâh säger:

﴿ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذًى فَٱعْتَزِلُوا۟ ٱلنِّسَآءَ فِى ٱلْمَحِيضِ ۖ
وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ۖ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُ ﴾

"Och de frågar dig om [kvinnans] månadsblödning. Säg: "Detta är ett ömtåligt och smärtsamt tillstånd. Håll er borta från kvinnorna under deras period och kom inte nära dem förrän de är rena [från menstruationen och har gjort ghusl]; men när de har renat sig ta dem då till er, så som Allâh har befallt er." [Sûrat al-Baqarah, 2:222]

Ordet *al-mahîd* (المحيض) i versen syftar både på den tid under vilken menstruationsblodet rinner och den plats från vilken det rinner (dvs. vagina). Profeten ﷺ sa:

«اصْنَعُوا كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا النِّكَاحَ.»

---

[89] Al-Bukhari *"as-Sahih"* (351) och Muslim *"as-Sahih"* (890).

"Ni kan göra allt med dem [era menstruerande hustrur] förutom att ha samlag."[90]

I *al-Majmû* återger an-Nawawî Imam ash-Shâfi'îs utlåtande: "Den som gör detta har begått en stor synd." an-Nawawî säger: Våra kollegor [dvs. lärde från shâfi'î-skolan] och andra sa: "Den som säger att samlag med en menstruerande är tillåtet skall betraktas som en icketroende." Det är tillåtet för den äkta mannen att kyssa sin hustru eller krama henne eller vidröra henne på någon annan del av kroppen, men det är bättre att undvika området mellan naveln och knäna. Aisha sa:

كَانَ صلى الله عليه وسلم يَأْمُرُنِي، فَأَتَّزِرُ، فَيُبَاشِرُنِي وَأَنَا حَائِضٌ.

"Profeten ﷺ brukade säga till mig att linda en kjol runt midjan, och han brukade smeka mig under den period då jag menstruerade."[91]

6. Recitation av Koranen. Efter att ha bekräftat de lärdes olika åsikter i denna sak skriver Shaikh Muhammad Sâlih al-Uthaimîn i sin bok *Kvinnans naturliga blödning*: "För en menstruerande kvinna är det bättre att inte recitera Koranen om det inte finns skäl för att göra det; till exempel måste hon om hon undervisar hjälpa sina elever, eller om en elev skall göra prov på recitation eller memorering av Koranen, etc."

Däremot är *dhikr*; att säga *Allâhu akbar*, *subhâna Allâh*, *al-hamdulillâh*, eller att säga *bismillâh* innan man äter, att studera *hadîth* eller *fiqh*, att göra *du'â* eller säga *âmîn* då någon annan gör *du'â*, att lyssna

---

[90] Muslim "*as-Sahih*" (302).
[91] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (301).

på Koranen, och liknande inte förbjudet:

عَنْ عَائِشَةَ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَتَّكِئُ فِي حَجْرِي وَأَنَا حَائِضٌ، ثُمَّ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ.

"Profeten ﷺ brukade vila sig och recitera Koranen i Aishas bostad då hon menstruerade."[92]

Några förhållningsregler för kvinnor som menstruerar eller har efterfödelseblödningar.

A. Då en menstruerande kvinnas blödningar upphör är hon ålagd att göra *ghusl*. Till Fatima bint Âbî Hubaish sa Profeten ﷺ:

«فَإِذَا أَقْبَلَتِ الْحَيْضَةُ فَدَعِي الصَّلَاةَ، وَإِذَا أَدْبَرَتْ فَاغْتَسِلِي وَصَلِّي.»

"Avstå från bönen då menstruationen börjar, och gör *ghusl* och förrätta bönen då den upphör."[93]

Efter *ghusl* är bönen och fastan åter påbjuden för kvinnan och det är tillåtet för henne att vara i moskén, göra *tawâf*, recitera Koranen och ha samlag. Om hon har skjutit upp dagar av ramadan måste hon ta igen dessa, dock inte bönerna. Samma förhållningsregler gäller också kvinnor med efterfödelseblödningar.

B. Om menstruations- eller efterfödelseblödningen upphör under en natt i ramadan blir fastan påbjuden för henne påföljande dag även om hon inte gör *ghusl* innan gryningen, eftersom den omständighet som hindrade henne att fasta inte är för handen längre.

---

[92] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (297) och Muslim "*as-Sahih*" (301).
[93] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (320).

ISTIHÂDAH (VAGINAL BLÖDNING SOM INTE ÄR MENSTRUATION) OCH REGLER KRING DETTA

Al-Istihâdah (الاستحاضة) är en vaginal blödning som inte beror på menstruation eller barnafödande. Hos en del kvinnor upphör aldrig blödandet medan det hos andra fortsätter en längre tid än normalt, men upphör kortare perioder.

Kvinnor som drabbas av detta befinner sig i ett av följande tre tillstånd:

1. Hon hade kända regelbundna menstruationsperioder innan *istihâdah* började. I detta fall skall hon uppskatta när hennes period normalt kommer att infalla, och låta bli att förrätta bön under dessa dagar. Alla andra föreskrifter kring menstruation gäller också för henne under denna tidsperiod. Under övriga dagar skall hennes blödning betraktas som *istihâdah*.

2. Hon har inte haft regelbundna cykler eller minns inte när de normalt infaller, men hon kan skilja mellan de två blodtyperna med avseende på dess färg, konsistens och lukt.[94]

3. Hon har inte haft regelbundna cykler och kan inte heller särskilja de två typerna av blod, antingen

---

[94] Menstruationsblod är mörkt, tjockt och har en stark lukt, medan *istihâdah* är ljusrött, tunt och luktar mindre.

därför att de alltid ser likadana ut eller därför att de ständigt förändras. I detta fall bör hon gå efter den genomsnittliga cykel som gäller de flesta kvinnor; dvs. hon skall anse sig vara menstruerande under 6 eller 7 dagar varje månad. Beräkningen görs med utgångspunkt från den dag hon först blev medveten om vaginal blödning, medan övriga dagar skall betraktas som *istihâdah*.

Det är ingen skillnad mellan en kvinna ansatt av *istihâdah* och en vars menstruationsblödning har upphört, med undantag för följande:

A. Om kvinnan som är ansatt av *istihâdah* vill göra *wudû* bör hon tvätta bort blodet från det vaginala området, och därefter anbringa en binda eller täcka området med en ren trasa och en bomullstuss för att absorbera blodet. Allt blod som efter detta rinner ut har ingen betydelse i sammanhanget.

B. Hon måste göra *wudû* inför varje enskild påbjuden bön, ty Profeten ﷺ anbefallde följande för en kvinna som var i detta tillstånd:

«تَوَضَّئِي لِكُلِّ صَلَاةٍ.»

"Gör *wudû* inför varje enskild bön."[95]

---

[95] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (228).

BOKEN OM *SALÂT* (BÖN)

- ***Adhân*** **och** ***iqâma*** **(kallelse till bön)**
- ***Salât al-fajr*** **(gryningsbönen)**
- **Några regler kring** ***salât***
- **Villkor för bönens giltighet**
- ***Arkân as-salât*** **(bönens fundament eller pelare)**
- **Tidpunkter då förrättande av bön är förbjudet**
- **Tider för de föreskrivna bönerna**
- **Hur Profeten ﷺ brukade förrätta bön**
- ***Salât tatawwu*** **(frivillig bön)**
- **Vem är skyldig att förrätta bönen?**
- ***Sujûd as-sahw*** **(nedfallande till följd av glömska)**
- **Kvinnors deltagande i gemensam bön i moskén**
- **Vem är mest lämpad att leda bönen?**
- **Bönens förtjänster och varning mot att inte förrätta den**
- **Det föreskrivna draget i att närvara vid fredagsbönen och de dagliga bönerna i gemenskap**
- **Förtjänsterna med att förrätta bön i gemenskap och att närvara vid fredagsbönen**

- **Fredagsbönen och förhållningsregler för den**
- **Hadither relevanta för bönen**
- **Bönen för den resande till lands, till havs eller i luften**
- **Bönen är påbjuden för den sjuke**
- **Hur den sjuke kan utföra reningen**
- **Hur den sjuke kan förrätta bönen**
- ***Du'â* (åkallan) i början av bönen**
- ***Du'â* i slutet av bönen**
- **Begravningsbönen**
- **Varning inför döden**
- ***Eid*-bönen**
- **Betoning av offer på dagen för *Eid***
- **Bön för att be om regn (*istisqâ*)**
- **Bön vid sol- eller månförmörkelse**
- ***Salât al-istikhârah***
- **Passera inte framför en bedjande person**
- **Profetens recitation**
- **Profetens dyrkan av Allâh**

ADHÂN OCH *IQÂMA* (KALLELSE TILL BÖN)

1. *Adhân* tillkännager att tiden för en viss bön har infallit. *Adhân* har en särskild ordalydelse och syftet är att kalla människor till gemensam bön. Kallelsen är ett utmärkande kännetecken för det islamiska samhället och dess religiösa praktik, och det är en plikt för det islamiska samhället att se till att den utförs.

2. *Adhâns* ordalydelse:

اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ.

Allâhu akbar, Allâhu akbar; Allâhu akbar, Allâhu akbar.

Allâh är Störst. [repetera fyra gånger]

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا الله، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا الله.

Ashhadu an lâ ilâha illa Allâh, ashhadu an lâ ilâha illa Allâh.

Jag vittnar om att det inte finns någon som är värd att dyrka utom Allâh. [två gånger]

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ الله، أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ الله.

Ashhadu anna Muhammad ar-Rasûlullâh, ashhadu anna Muhammad ar-Rasûlullâh.

Jag vittnar om att Muhammad är Allâhs Sändebud. [två gånger]

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ.

Hayya'al as-salâh, hayya'al as-salâh.

Kom till bön. [två gånger]

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ، حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ.

Hayya'al al-falâh, hayya'al al-falâh.

Kom till framgång. [två gånger]

الله أَكْبَرُ، الله أَكْبَرُ.

Allâhu akbar, Allâhu akbar.

Allâh är Störst. [två gånger]

لَا إِلَهَ إِلَّا الله.

Lâ ilâha illa Allâh.

Det finns ingen som är värd att dyrka utom Allâh.

Observera: I kallelsen till *fajr* (gryningsbönen), skall *mu'adhdhin* (böneutroparen) efter "*hayya 'alal-falâh*" ropa:

الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ، الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ.

as-salâtu khairum min an-naum, as-salâtu khairum min an-naum.

Bönen är bättre än sömn. [två gånger]

3. *Iqâma* liknar *adhân* men har i syfte att samla muslimerna i välordnade rader, så att den förplik-

tade bönen kan utföras.

4. *Iqâmas* ordalydelse:

اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ.

Allâhu akbar, Allâhu akbar.

Allâh är Störst. [två gånger]

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا الله.

Ashhadu an lâ ilâha illa Allâh.

Jag vittnar om att det inte finns någon som är värd att dyrka utom Allâh.

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ الله.

Ashhadu anna Muhammad ar-Rasûlullâh.

Jag vittnar om att Muhammad är Allâhs Sändebud.

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ.

Hayya'al as-salâh.

Kom till bön.

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ.

Hayya'al al-falâh.

Kom till framgång.

قَدْ قَامَتْ الصَّلَاةُ، قَدْ قَامَتْ الصَّلَاةُ.

Qadd qâmatis-salâh, qad qâmatis-salâh.

Bönen skall upprättas. [två gånger]

اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ.

Allâhu akbar, Allâhu akbar.

Allâh är Störst. [två gånger]

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ.

Lâ ilâha illa Allâh.

Det finns ingen som är värd att dyrka utom Allâh.

5. För den som lyssnar till *adhân* är det berömvärt att upprepa böneutroparens varje mening, med undantag för "kom till bön" och "kom till framgång", efter vilka den lyssnande i stället säger:

«لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ.»

Lâ hawla wa lâ quwwata illâ billâh.

Det finns ingen makt eller kraft utom hos Allâh.

6. Efter *adhân* bör man med låg röst be Allâh välsigna Profeten ﷺ. Därefter bör man göra följande *du'â* (åkallan):

«مَنْ قَالَ حِينَ يَسْمَعُ النِّدَاءَ: اللهمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ،

آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ؛

حَلَّتْ لَهُ شَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ.»

Profeten ﷺ sade: "Den som hör *adhân* och sedan gör denna åkallan är berättigad till min förbön på Domedagen: *Allâhumma Rabba hâdhihî ad-da'wati-tâmmah, was-salât al-qâ-imah, âti Muhammadan al-wasî-lata wal fadîlah, wab'athhu*

maqâman mahmû-dan al-lâdhî wa 'ad tah."

"O Allâh, Herre över denna fulländade kallelse och Herre över den bön som skall förrättas, skänk Muhammad en plats i Paradiset och en ställning ovan resten av skapelsen och upphöj honom till en prisad position på Domedagen som Du har lovat honom. Den som hör *adhân* och sedan gör denna åkallan är berättigad till min förbön på Domedagen." [96]

7. *Adhân* är en form av tillbedjan, och all tillbedjan skall utföras i enlighet med Profetens läror utan att något läggs till eller utelämnas. Följande är några föraktliga kätterska bruk som förknippas med *adhân*:

A. Att kyssa tummarna, stryka dem över ögonlocken och säga: "Välkommen, min älskade och mina ögons svalka."

B. Felaktigt uttal av orden i *adhân* genom att lägga till bokstäver, ändra vokaler eller förlänga vokalljud där de skall vara korta.

C. Att regelbundet säga *tasbîh* (*subhâna Allâh*) just före *adhân* till *fajr* (gryningsbönen) och *jumu'ah* (fredagsbönen).

D. Att med hög röst välsigna Profeten ﷺ efter *adhân*.

---

[96] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (641).

SALÂT AL-FAJR (GRYNINGSBÖNEN)

1. Avse att förrätta två enheter (*rak'ah*) för *salât al-fajr*. Avsikten bör formuleras i hjärtat och inte uttalas.

2. Vänd dig mot *qibla* (riktningen mot Ka'bah i Mecka), lyft sedan dina händer så att de kommer i nivå med öronen (utan att beröra dem) och säg:

اللهُ أَكْبَرُ.

Allâh är Störst.

3. Lägg vänster hand på bröstet och grip sedan lätt med höger hand om vänster handled. Säg:

«سُبْحَانَكَ اللهمَّ وَبِحَمْدِكَ، تَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ.»

"Allâh! Du är Upphöjd och Prisad, Ditt Namn är Välsignat, Ditt Majestät är Upphöjt, och ingen äger rätt att dyrkas utom Du."[97]

Det går också bra att läsa någon annan *du'â* som har rapporterats i Sunnah.

Den första *rak'ah* (enheten)

1. Recitera med låg röst:

---

[97] Muslim "*as-Sahih*" (399).

« أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ﴾ »

"Jag söker skydd hos Allâh från Satan, den utstötte. I Allâhs Namn, den Nåderike, den Barmhärtige."

2. Recitera sedan Koranens första kapitel (Sûrat al-Fâtiha):

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾﴾

"All lov och pris tillkommer Allâh, Herren över al-'âlamîn [mänskligheten, jinnerna och allt som existerar].

Den Nåderike, den Barmhärtige.

Den som Allsmäktig råder över Domens Dag.

Dig ensam tillber vi, och Dig ensam söker vi om hjälp.

Led oss på den raka vägen.
Den väg de vandrat som Du har välsignat med Dina gåvor; inte de som har drabbats av Din vrede och inte de som har gått vilse."

[Sûrat al-Fâtiha, 1:2-7]

3. Säg:

آمِينْ

Âmîn.

4. Recitera:

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

I Allâhs Namn, den Nåderike, den Barmhärtige.

5. Recitera:

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ۝١ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ۝٢ لَمۡ يَلِدۡ وَلَمۡ يُولَدۡ ۝٣
وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدُۢ ۝٤﴾

"Säg: Han är Allâh, den Ende, as-Samad[98]*. Han har inte avlat, och inte blivit avlad. Och ingen finns som kan liknas vid Honom."*

[Sûrat al-Ikhlâs, 112:1-4][99]

6. Lyft dina händer och säg "*Allâhu akbar*". Böj dig framåt och placera handflatorna på knäna. Ryggen skall vara rak och ben och armar skall vara sträckta. Säg tre gånger i denna position:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

Upphöjd vare min Herre, den Väldige.

7. Lyft huvud och händer till dess du står upprätt. Säg samtidigt:

سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

Allâh lyssnar till dem som prisar Honom.

Då du står upprätt, säg:

---

[98] Den Evige, Den av skapelsen Oberoende, av Vilken alla beror, Som varken äter eller dricker.

[99] Observera: Det går också bra att recitera en annan sura eller lång vers ur Koranen.

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

Herre, Dig tillkommer all lov och pris.

8. Säg sedan:

اللهُ أَكْبَرُ.

Allâh är Störst.

Gå samtidigt ner i *sujûd*, dvs. gå ner på handflator och knän och lägg panna och näsa mot marken. Tårna skall också vara i marken och peka mot *qibla*, medan armbågarna skall vara en bit från kroppens sidor och inte vidröra marken. Säg tre gånger:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

Upphöjd vare min Herre, den Högste.

9. Res dig till sittande ställning med benen under dig, samtidigt som du säger:

اللهُ أَكْبَرُ.

Allâh är Störst.

Lägg handflatorna på låren så att fingrarna slutar vid knäna och säg:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي.»

Herre! Förlåt mig, var nådig mot mig, vägled mig, skydda mig, och sörj för mig.

Gå sedan ned i *sujûd* en andra gång och säg samtidigt:

اللهُ أَكْبَرُ.

Allâh är Störst.

Säg sedan tre gånger:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى

Upphöjd vare min Herre, den Högste.

Lyft åter huvudet och säg:

اللهُ أَكْبَرُ.

Allâh är Störst.

Sitt en kort stund som tidigare och låt stussen vila på vänster fotsula. Höger fot hålls upprätt med tårna i marken i riktning mot *qibla*. Positionen kallas *jâlasat al-istirâhah* (den vilande positionen).

Den andra *rak'ah* (sekvensen)

10. Res dig till stående position och håll händerna som tidigare. Recitera

« أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴾ »

"Jag söker skydd hos Allâh från Satan, den utstötte.

I Allâhs Namn, den Nåderike, den Barmhärtige."

Recitera därefter Sûrat al-Fâtiha och en annan sura eller något ur Koranen som är lätt för dig.

11. Gör *rukû* (bugandet) och två *sajda* (nedfallanden) på samma sätt som i den första *rak'ah*. Efter att ha rest dig från den andra *sajda* sätter du dig som tidigare med höger fot upprätt. Knyt höger hand lätt, sträck ut höger pekfinger, lyft det och

vicka på det. Recitera *at-tahiyât*:

«التَّحِيَّاتُ للهِ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّـها النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»، «اللهمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللهمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»

"All dyrkan, alla välsignade ord, alla böner och rena ord tillkommer Allâh. Frid vare med dig, o Profet, och Allâhs nåd och välsignelser. Må frid vara över oss och över Allâhs rättskaffens tjänare. Jag vittnar om att det inte finns något som är värt att dyrka utom Allâh och jag vittnar om att Muhammad är Allâhs tjänare och Sändebud", "Allâh! Välsigna Muhammad, och välsigna Muhammads familj, så som Du välsignade Abraham och Abrahams familj. Allâh! Ge Din Nåd till Muhammad, och ge Din Nåd till Muhammads familj, så som Du gav Din Nåd till Abraham och Abrahams familj. Sannerligen du är prisad och högt ärad."

Recitera sedan:

«اللهمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ،
وَمِنْ فِتْنَةِ المَحْيَا وَالمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ المَسِيحِ الدَّجَّالِ.»

Allâh! Jag söker skydd hos Dig från Helvetets plågor och gravens plågor, från livets och dödens prövningar och från prövningen från *ad-Dajjāl* [Anti-Krist].

12. Vrid sedan huvudet åt höger och säg:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

"Allâhs frid och nåd vare med er."

Och sedan åt vänster och upprepa orden igen.

13. I Sunnah rekommenderas vissa stycken för att efter bönen läsas för att minnas Allâh; till exempel *âyat al-kursî* (Koranen, 2:256); Koranens tre sista suror; att säga *subhâna Allâh*, *al-hamdulillâh*, och *Allâhu akbar* 33 gånger vardera; samt åkallelser som:

«اللهمَّ أعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ.»

"Allâh, hjälp mig att på bästa sätt minnas Dig, visa min tacksamhet till Dig och dyrka Dig."

Tabell över antalet *rak'ah* i varje bön

Böner	Sunnah före	*Fard* (obligatoriska böner)	Sunnah efter
Fajr (gryning)	2	2	-
Zuhr (middag)	2+2	4	2
'Asr (eftermiddag)	2+2	4	-
Maghrib (skymning)	2	3	2
'Ishâ (kväll)	2	4	2+3 eller 1 *witr*
Jumu'ah (istället för *zuhr* på fredagar)	2 *tahiyât al-masjid* (hälsningen till moskén)	2	2 hemma eller 2+2 i moskén

NÅGRA REGLER KRING *SALÂT*

1. I anslutning till de obligatoriska bönerna finns särskilda frivilliga böner, precis innan eller precis efter de obligatoriska. De är starkt rekommenderade av Profeten ﷺ och han brukade förrätta dem regelbundet. (Se tabellen.)

2. Jäkta inte genom bönen. Se till att din blick är fäst vid platsen för *sujûd* (nedfallandet), och låt inte blicken fara runt.

3. Om imamens recitation är hörbar, var tyst och lyssna. Om imamen reciterar för sig själv, recitera då med låg röst så att endast du och ingen annan kan höra dig (förutom Sûrat al-Fâtiha som i båda fallen bör reciteras med låg röst.)

4. Den obligatoriska fredagsbönen består av två *rak'ah* som inte kan förrättas någon annanstans än i moskén efter *khutba* (predikan).

5. Den obligatoriska bönen *maghrib* omfattar tre *rak'ah*. De första två förrättas som i *fajr*, men efter att ha suttit i den andra *rak'ah* och reciterat *tahiyât* fram till

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

"jag vittnar om att Muhammad är Allâhs tjänare och Sändebud" skall ingenting mer reciteras. I stället för *taslîm* (hälsningen), säger du "*Allâhu akbar*", ställer dig upp och lyfter händerna till axelhöjd. Re-

citera Sûrat al-Fâtiha tyst för dig själv. Resten av den tredje *rak'ah* utförs precis som i den andra i *fajr*. Fullborda bönen genom att göra *taslîm* (hälsningen), åt höger och sedan åt vänster.

6. De obligatoriska bönerna *zuhr*, *'asr* och *'ishâ* består av 4 *rak'ah* vardera. De första två *rak'ah* förrättas precis som i *fajr*, men då man sitter ner i den andra *rak'ah* efter att ha reciterat *tahiyât* skall man inte göra *taslîm*, utan i stället stå upp för den tredje och fjärde *rak'ah*. I båda reciterar man Sûrat al-Fâtiha för sig själv och tyst, och man sitter inte länge mellan den tredje och den fjärde *rak'ah*. Fullborda bönen genom att göra *taslîm*, åt höger och sedan åt vänster.

7. *Witr* innefattar tre *rak'ah*. Förrätta två *rak'ah* och avsluta med *taslîm* åt höger och vänster. Förrätta sedan en enskild *rak'ah*, och bäst är att före *rukû* lyfta händerna och säga följande *du'â*:

«اللهمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي
فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ، إِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ، وَإِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ
وَالَيْتَ، وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ.»

"Allâh! Vägled mig tillsammans med dem som Du har väglett, skänk mig välmåga tillsammans med dem som Du har skänkt välmåga och ta hand om mig tillsammans med dem som Du har tagit hand om, och välsigna mig i det som du har skänkt, och skydda mig från det onda som Du förordnat, ty förvisso är det Du som förordnar och ingen kan påtvinga Dig ett påbud, och den som Du väljer som vän kommer aldrig att förned-

ras. Och den som Du väljer som fiende kommer aldrig att hedras. Du är Välsignad, vår Herre, Högst och Upphöjd."[100]

8. Den som kommer sent till *jamâ'at* (gemensam bön) ställer sig axel mot axel med personen bredvid. Även om imamen är i *rukû* sägs *takbîr* stående. Därefter sägs ännu en *takbîr* och samma position som imamen har intas. Om denne är i *rukû* och inte hinner resa sig från den innan den senkomne också är i *rukû*, betraktas den senkomne som att ha förrättat hela den enheten. Om han eller hon däremot ansluter efter *rukû* måste den enheten förrättas efter imamens *taslîm*. En hadith lyder:

«إِذَا وَجَدتُّمُ الإِمَامَ سَاجِدًا فَاسْجُدُوا، أَوْ رَاكِعًا فَارْكَعُوا،

وَقَائِمًا فَقُومُوا، وَلَا تَعْتَدُّوا بِالسُّجُودِ إِذَا لَمْ تُدْرِكُوا الرَّكْعَةَ.»

"Om du finner imamen i *sajda*, fall då ned på ansiktet [med honom]. Om han är i *rukû*, buga dig; och om han står upp, stå upp. Och räkna inte din *sajda* om du inte hann med *rukû*."[101]

9. Den som missar en eller flera *rak'ah* med imamen följer denne till slutet av bönen, men gör inte *taslîm* efter honom utan ställer sig upp och förrättar den eller de *rak'ah* som missats.

10. Bönen bör inte förrättas hastigt, ty det gör den ogiltig. Profeten ﷺ såg en man förrätta bönen hastigt och sa till honom:

«ارْجِعْ فَصَلِّ، فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ.» فَقَالَ فِي الثَّانِيَةِ ـ أَوْ فِي الَّتِي بَعْدَهَا ـ: عَلِّمْنِي يَا رَسُولَ

---

[100] Abu Dawud "*as-Sunan*" (1425). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (429).
[101] Al-Baihaqi "*as-Sunan*" 2:89. Al-Albani "*as-Sahihah*" (1188).

الله! فَقَالَ: «ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَسْتَوِيَ قَائِمًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا.»

"Gå tillbaka och förrätta bönen, ty du har [ännu] inte gjort den. Mannen förrättade då bönen på ett liknande sätt ytterligare två gånger, och Profeten ﷺ beordrade honom att göra om den. Mannen sa: "O Sändebud från Allâh, lär mig!" Profeten ﷺ sa då till honom: "Buga dig till dess du har kommit till ro i din *rukû*. Res dig till dess du står helt upprätt. Fall sedan ned på ansiktet till dess du har kommit till ro, sitt sedan till dess du har kommit till ro, och fall sedan ned på ansiktet till dess du har kommit till ro i *sajda*..."[102]

11. Den som glömmer att utföra någonting i bönen som är *wâjib* (obligatoriskt), såsom att sitta i slutet av den andra *rak'ah* och läsa *tahiyât*, eller är osäker på hur många *rak'ah* som har förrättats, skall utgå från det lägre antalet (dvs. det antal som han eller hon är säker på) och sedan göra två extra *sajda* (nedfallande på ansiktet) i slutet av bönen. Dessa kallas *sujûd as-sahw* (nedfallande till följd av glömska).

---

[102] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6251) och Muslim "*as-Sahih*" (397).

VILLKOR FÖR BÖNENS GILTIGHET

Följande villkor måste vara uppfyllda innan förrättande av bön inleds, och om någon av dem saknas är bönen ogiltig:

1. Kännedom om att tiden för en viss bön har infallit. Det är tillräckligt att vara någorlunda säker.

2. Rituell renhet – dvs. att vara helt renad från större och mindre orenheter. Profeten ﷺ sa:

«لَا يَقْبَلُ الله صَلَاةً بِغَيْرِ طُهُورٍ.»

"Allâh accepterar inte en bön utan rening."[103]

3. Kroppens, klädselns och böneplatsens renhet,[104] förutsatt att det står i den bedjandes makt att åstadkomma detta. Om man är oförmögen att avlägsna en orenhet kan bönen förrättas ändå.

4. Döljande av de privata delarna (*awra*). Allâh säger:

﴿يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمۡ عِندَ كُلِّ مَسۡجِدٖ﴾

"Ättlingar till Adam! Ta på era prydnader [genom att bära era rena kläder] då ni förrättar bön..."
[Sûrat al-A'râf, 7:31]

---

[103] Muslim "*as-Sahih*" (224).
[104] D.v.s. de skall vara fria från fysiska orenheter såsom avföring, urin etc.

Det arabiska ordet *zînah* (زينة) som här har översatts till "prydnader" uppfattas av kommentatorerna som att innebära klädsel som är tillräckligt täckande för att dölja de privata delarna. Ordet "*masjid*" betyder bokstavligen "platsen för *sajda*" och tolkas som att hänvisa till bönen. Således kommer meningen att betyda "täck era privata delar inför varje bön".

Mannens privata delar är området mellan naveln och knäna. Kvinnans privata delar är hela kroppen utom ansikte och händer. I bönen är det obligatoriskt att kläderna döljer de privata delarna. Genomskinliga material som låter huden synas är inte godtagbara, och bönen godtas inte om sådana bärs.

5. Att vara vänd mot *qibla*, dvs. mot den Heliga Moskén i Mecka. Allâh säger:

﴿فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾

"Vänd alltså nu ditt ansikte mot den heliga moskén; ja, var ni än befinner er, vänd era ansikten [i bön] i den riktningen." [Sūrat al-Baqarah, 2:144]

Den som befinner sig så nära Ka'bah att han eller hon kan se den, måste innan bönen inleds titta på den för att vara säker på att verkligen stå vänd mot den. Den som inte ser den måste vända sig mot den, eftersom det är vad han eller hon har förmåga till.

6. Att vara vänd mot *qibla* är ett åliggande som inte kan upphävas annat än under följande omständigheter:

A) Frivillig bön för den resande som rider ett djur eller använder någon annan typ av fortskaffnings-

medel: bil, båt, flygplan, etc. Under sådana betingelser är det tillåtet för den bedjande att vända sig i den riktning som han eller hon kan. Om den bedjande sitter ner kan han eller hon med en rörelse markera *rukû* och *sajda*. Huvudböjen i *sajda* bör vara mer markerad än i *rukû*.

B) För den som fruktar fara, eller som mot sin vilja är tvingad att hålla sig i en viss riktning eller position eller som av sjukdom är alltför försvagad för att kunna vända sig mot *qibla*, är åliggandet att vara vänd mot *qibla* upphävt.

7. Avsikten (*niyah*). Den som är i färd med att förrätta bön måste känna till vilken typ av bön – *fard* (föreskriven) eller *nafl* (frivillig) – och vilken av dagens böner det gäller. Profeten ﷺ sa:

«إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى.»

"Handlingar bedöms endast efter avsikten, och var och en får bara det som han eller hon avsåg."[105]

---

[105] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1) och Muslim "*as-Sahih*" (1907).

ARKÂN AS-SALÂH
(BÖNENS FUNDAMENT ELLER PELARE)

Bönens pelare är dess grundläggande komponenter, och om en av dem saknas blir bönen ogiltig. Dessa komponenter är som följer:

1. *Takbîrat al-ihrâm* (att säga *Allâhu akbar* i början av bönen samtidigt som man höjer händerna). Profeten ﷺ sa:

«مِفْتَاحُ الصَّلَاةِ الطُّهُورُ، وَتَحْرِيمُهَا التَّكْبِيرُ، وَتَحْلِيلُهَا التَّسْلِيمُ.»

"Nyckeln till bönen är renhet. Den inleds med *takbîr* och avslutas med *taslîm*."[106]

2. Ståendet (*qiyâm*) i den föreskrivna bönen. Allâh säger:

﴿حَٰفِظُواْ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلْوُسْطَىٰ وَقُومُواْ لِلَّهِ قَٰنِتِينَ﴾

"*Förrätta regelbundet [de fem föreskrivna] bönerna och särskilt den mittersta bönen [dvs. den främsta bönen - 'asr]. Och res er i lydnad inför Allâh [och tala inte med andra under bönen].*"

[Sûrat al-Baqarah, 2:238]

Nafl (frivilliga) böner kan förrättas sittande även om man har möjlighet att stå. Profeten ﷺ sa:

«صَلَاةُ الرَّجُلِ قَاعِدًا نِصْفُ الصَّلَاةِ.»

---

[106] Abu Dawud "*as-Sunan*" (61), Ibn Majah "*as-Sunan*" (275), och at-Tirmidhi "*al-Jami*" (3). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (301).

"Belöningen för den bön som förrättas sittande är hälften av den för en normal bön."[107]

Den som inte kan förrätta den föreskrivna bönen stående sitter, och den som inte kan sitta förrättar bönen liggande på sidan eller så gott han eller hon förmår.

3. Att recitera Sûrat al-Fâtiha i varje *rak'ah* i varje bön, föreskriven eller frivillig. Profeten ﷺ sa:

«لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ.»

"Det finns ingen bön för den som inte läser Sûrat al-Fâtiha."[108]

4. Bugandet (*rukû*). Alla lärde är ense om att *rukû* är en pelare i bönen. Minimum för en godkänd *rukû* är att böja sig vid midjan till dess händerna vidrör knäna, och sedan komma till ro i den positionen. Profeten ﷺ sa:

«ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا»

"Buga dig till dess du kommer till ro i *rukû*."[109]

5. Att resa sig till stående efter *rukû*. Den bedjande skall komma till ro i stående ställning. Profeten ﷺ sa:

«ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَعْتَدِلَ قَائِمًا.»

"Res dig sedan till dess du står rakt och upprätt."[110]

---

107 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1115) och Muslim "*as-Sahih*" (735).
108 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (756) och Muslim "*as-Sahih*" (394).
109 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6251).
110 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (793).

6. Att göra två *sajda* i varje *rak'ah*, sitta mellan dem och komma till ro i varje läge. Profeten ﷺ sa:

«ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا.»

"Fall därefter ned på ansiktet och kom till ro i *sajda*. Sätt dig sedan upp och sitt till dess du har kommit till ro sittande."[111]

I såväl föreskrivna som frivilliga böner utsägs särskilda åminnelser mellan de två *sajda* och sittningen.

De delar av kroppen med vilka *sajda* utförs är ansiktet, båda händerna, båda knäna samt tårna på båda fötterna. Profeten ﷺ sa:

«أُمِرْتُ أَنْ أَسْجُدَ عَلَى سَبْعَةِ أَعْظُمٍ: عَلَى الْجَبْهَةِ - وَأَشَارَ بِيَدِهِ عَلَى أَنْفِهِ -، وَالْيَدَيْنِ، وَالرُّكْبَتَيْنِ، وَأَطْرَافِ الْقَدَمَيْنِ.»

"Jag beordrades att göra *sajda* med sju av kroppens delar: pannan (och han pekade på sin näsa), båda händerna, båda knäna och tårna på båda fötterna."[112]

7. Den avslutande sittningen och recitation av *tashahhud*. Ibn Mas'ôd sa:

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: كُنَّا نَقُولُ قَبْلَ أَنْ يُفْرَضَ عَلَيْنَا التَّشَهُّدُ: السَّلَامُ عَلَى اللهِ، السَّلَامُ عَلَى جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ. فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صلَّى الله عليْه وسلَّم: «لَا تَقُولُوا هَكَذَا، فَإِنَّ اللهَ تَعَالَى هُوَ السَّلَامُ، وَلَكِنْ قُولُوا: التَّحِيَّاتُ للهِ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ

---

[111] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (793) och Muslim "*as-Sahih*" (397).
[112] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (812) och Muslim "*as-Sahih*" (490).

لاَ إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.»

"Innan tashahhud förpliktades för oss brukade vi säga 'Frid och välsignelse vare över Allah och Gabriel och Mikael' Så han (Profeten ﷺ) sade 'Använd inte sådana termer. Sannerligen är Allah den Fridfulle. Den Välsignade. Säg istället; 'Alla dyrkanshandlingar, välsignade ord, böner och rena ord tillkommer Allah. Frid vare med dig å Profet och Allahs nåd och välsignelser. Må frid vara över oss och över Allahs rättskaffens tjänare. Jag vittnar om att det inte finns något som är värt att dyrka utom Allah och jag vittnar om att Muhammed är Allahs tjänare och sändebud."[113]

8. *Taslîm* (Att säga *as-salâmu 'alaikum* åt höger och sedan åt vänster.) *Taslîm* stadgades genom det sätt på vilket Profeten ﷺ förrättade bön och i enlighet med hans ord:

«مِفْتَاحُ الصَّلاَةِ الطُّهُورُ، وَتَحْرِيمُهَا التَّكْبِيرُ، وَتَحْلِيلُهَا التَّسْلِيمُ.»

"Nyckeln till bönen är renhet. Den inleds med *takbîr* och avslutas med *taslîm*."

9. Rätt ordningsföljd: Börja stående med *takbîrat al-ihrâm*, recitera Sûrat al-Fâtiha, gör *rukû*, res dig till stående, gör *sajda*, sätt dig upp, gör sedan den andra *sajda*. I den andra och i den sista *rak'ah* skall den bedjande sitta för *tashahhud*, och i den sista *rak'ah* göra *taslîm*. Belägg för denna ordningsföljd är den hadith i vilken Profeten ﷺ förklarar

---

[113] An-Nasaai "*as-Sunan*" (1277), Ad-Daraqutni "*as-Sunan*" (1327), och Al-Baihaqi "*as-Sunan*" 2:138. Både Daraqutni och Baihaqi sa om den hadithen: "*sahih*."

ordningen för den man som förrättade bönen i hast.

TIDPUNKTER DÅ FÖRRÄTTANDE AV BÖN ÄR FÖRBJUDET

1. Efter den föreskrivna bönen *fajr* (gryningsbönen) till dess solen har gått upp.

2. Då solen når över horisonten fram till dess den har nått en liten bit (5°-10°) upp på himlen.

3. Mitt på dagen fram till dess solen har passerat zenit med några minuter.

4. Efter den föreskrivna bönen *'asr* (eftermiddagsbönen) till dess solen går ner. Profeten ﷺ sa:

«لَا صَلَاةَ بَعْدَ صَلَاةِ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ،

وَلَا صَلَاةَ بَعْدَ صَلَاةِ الْفَجْرِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ.»

"Ingen bön är giltig efter *'asr* till dess solen går ned, och ingen bön är giltig efter *fajr* till dess solen går upp."[114]

5. Vid vilken tid som helst är det tillåtet att förrätta en bön som man har glömt eller försovit sig från. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ نَسِيَ صَلَاةً، أَوْ نَامَ عَنْهَا، فَكَفَّارَتُهَا أَنْ يُصَلِّيَهَا إِذَا ذَكَرَهَا.»

"Den som glömmer en bön eller försover sig från den, sonar detta genom att förrätta den då han

---

[114] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1197) och Muslim "*as-Sahih*" (1864).

eller hon minns det."[115]

6. Imam ash-Shâfi'î menade att det är tillåtet att vid de förbjudna tiderna förrätta frivilliga böner som har specifika ändamål, t.ex. två *rak'ah* som hälsning till moskén då man besöker den och innan man sätter sig ner i den, eller två *rak'ah* efter *wudû*. Och hans åsikt är den som är sanningen närmast.

7. Då det kallas till den föreskrivna gemensamma bönen är det inte tillåtet att sätta igång med frivilliga böner. Profeten ﷺ sa:

«إِذَا أُقِيمَتْ الصَّلَاةُ، فَلَا صَلَاةَ إِلَّا الْمَكْتُوبَةَ.»

"Då den gemensamma bönen börjar finns det ingen annan bön än den föreskrivna."[116]

---

115 Muslim "*as-Sahih*" (684).
116 Muslim "*as-Sahih*" (710).

TIDER FÖR DE FÖRESKRIVNA BÖNERNA

Varje bön har en föreskriven tid inom vilken den måste förrättas. Allâh säger:

﴿إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ كَانَتۡ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ كِتَٰبٗا مَّوۡقُوتٗا﴾

"Bönen är sannerligen påbjuden för alla troende, knuten till bestämda tider." [Sûrat an-Nisâ, 4:103]

Koranen markerar dessa tider allmänt hållet, och Sunnah förklarar dem i detalj. Abdullâh bin Amr berättade att Allâhs Sändebud sa:

«وَقْتُ الظُّهْرِ إِذَا زَالَتِ الشَّمْسُ، وَكَانَ ظِلُّ الرَّجُلِ كَطُولِهِ، مَا لَمْ يَحْضُرِ الْعَصْرُ. وَوَقْتُ الْعَصْرِ مَا لَمْ تَصْفَرَّ الشَّمْسُ، وَوَقْتُ صَلَاةِ الْمَغْرِبِ مَا لَمْ يَغِبِ الشَّفَقُ، وَوَقْتُ صَلَاةِ الْعِشَاءِ إِلَى نِصْفِ اللَّيْلِ الْأَوْسَطِ، وَوَقْتُ صَلَاةِ الصُّبْحِ مِنْ طُلُوعِ الْفَجْرِ مَا لَمْ تَطْلُعِ الشَّمْسُ، فَإِذَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ فَأَمْسِكْ عَنِ الصَّلَاةِ، فَإِنَّهَا تَطْلُعُ بَيْنَ قَرْنَيْ شَيْطَانٍ.»

"Tiden för *zuhr* infaller då solen passerar zenit och upphör då en människas skugga är lika lång som henne själv, varifrån *'asr* tar vid. Tiden för *'asr* varar så länge solens ljus inte har gulnat. Tiden för *maghrib* varar så länge som det röda inte har försvunnit från himlen. Tiden för *'ishâ* varar fram till mitten av natten. Tiden för *fadjr* infaller då gryningen först kan skönjas och varar så länge solen inte har gått upp. Man bör avstå

från att förrätta bön då solen börjar synas över horisonten, ty den går upp mellan Satans två horn."[117]

Från denna hadith och andra blir det klart att tiderna för bönerna är som följer:

Zuhr infaller efter att solen har passerat zenit och varar fram till dess ett föremåls skugga är lika lång som föremålet självt.

'Asr infaller så snart ett föremåls skugga är lika lång som föremålet självt, efter att ha räknat bort den längd som skuggan hade vid *zuhr*. Den varar fram till dess solen går ned (men bör inte utan giltigt skäl skjutas upp till dess solens strålar gulnar).

Maghrib infaller då solen försvinner bortom horisonten och varar till dess det sista rödaktiga har försvunnit från himlen.

'Ishâ infaller då det sista rödaktiga har försvunnit från himlen och varar fram till nattens mitt.

Fadjr infaller då det första gryningsljuset syns och varar till dess solen syns över horisonten.

---

[117] Muslim "*as-Sahih*" (612).

HUR PROFETEN ﷺ BRUKADE FÖRRÄTTA BÖN

Det finns en mängd hadither som, antingen med Profetens egna ord eller med Följeslagarnas beskrivningar av hans bön, förklarar hur en bön bör förrättas på bästa sätt:

«إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَأَسْبِغِ الْوُضُوءَ، ثُمَّ اسْتَقْبِلِ الْقِبْلَةَ، فَكَبِّرْ، ثُمَّ اقْرَأْ بِمَا تَيَسَّرَ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ، ثُمَّ ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَسْتَوِيَ قَائِمًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا، ثُمَّ افْعَلْ ذَلِكَ فِي صَلَاتِكَ كُلِّهَا.»

"Då du skall förrätta bön, gör då en fulländad tvagning och vänd dig sedan mot *qibla*, säg *takbîr* och recitera sedan det som är lätt för dig av det som du har med dig [dvs. har memorerat] från Koranen.[118] Buga dig sedan till dess du kommer till ro i *rukû*, res dig åter upp till stående, fall därefter ned på ansiktet till dess du har kommit till ro i *sajda*, lyft sedan huvudet och kom till ro i sittandet. Fall åter ned på ansiktet till dess du kommer till ro i *sajda*. Gör likadant i alla dina böner."[119]

«كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ: يَرْفَعُ يَدَيْهِ حَتَّى يُحَاذِيَ بِهِمَا

---

[118] Att recitera det ur Koranen som är lätt för den bedjande har av en del lärde tolkats som att syfta på Sûrat al-Fâtiha.
[119] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6251) och Muslim "*as-Sahih*" (397).

مَنْكِبَيْهِ، ثُمَّ يُكَبِّرُ حَتَّى يَقِرَّ كُلُّ عَظْمٍ فِي مَوْضِعِهِ مُعْتَدِلًا، ثُمَّ يَقْرَأُ، ثُمَّ يُكَبِّرُ فَيَرْفَعُ يَدَيْهِ حَتَّى يُحَاذِيَ بِهِمَا مَنْكِبَيْهِ، ثُمَّ يَرْكَعُ وَيَضَعُ رَاحَتَيْهِ عَلَى رُكْبَتَيْهِ، ثُمَّ يَعْتَدِلُ فَلَا يَصُبُّ رَأْسَهُ وَلَا يُقْنِعُ، ثُمَّ يَرْفَعُ رَأْسَهُ، فَيَقُولُ: سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ. ثُمَّ يَرْفَعُ يَدَيْهِ حَتَّى يُحَاذِيَ بِهِمَا مَنْكِبَيْهِ مُعْتَدِلًا، ثُمَّ يَقُولُ: اللهُ أَكْبَرُ. ثُمَّ يَهْوِي إِلَى الْأَرْضِ، فَيُجَافِي يَدَيْهِ عَنْ جَنْبَيْهِ، ثُمَّ يَرْفَعُ رَأْسَهُ، وَيَثْنِي رِجْلَهُ الْيُسْرَى، فَيَقْعُدُ عَلَيْهَا، وَيَفْتَحُ أَصَابِعَ رِجْلَيْهِ إِذَا سَجَدَ، وَيَسْجُدُ، ثُمَّ يَقُولُ: اللهُ أَكْبَرُ. وَيَرْفَعُ رَأْسَهُ، وَيَثْنِي رِجْلَهُ الْيُسْرَى، فَيَقْعُدُ عَلَيْهَا، حَتَّى يَرْجِعَ كُلُّ عَظْمٍ إِلَى مَوْضِعِهِ، ثُمَّ يَصْنَعُ فِي الْأُخْرَى مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ إِذَا قَامَ مِنَ الرَّكْعَتَيْنِ كَبَّرَ وَرَفَعَ يَدَيْهِ، حَتَّى يُحَاذِيَ بِهِمَا مَنْكِبَيْهِ، كَمَا كَبَّرَ عِنْدَ افْتِتَاحِ الصَّلَاةِ، ثُمَّ يَصْنَعُ ذَلِكَ فِي بَقِيَّةِ صَلَاتِهِ، حَتَّى إِذَا كَانَتِ السَّجْدَةُ الَّتِي فِيهَا التَّسْلِيمُ؛ أَخَّرَ رِجْلَهُ الْيُسْرَى، وَقَعَدَ مُتَوَرِّكًا عَلَى شِقِّهِ الْأَيْسَرِ.»

"Då Profeten ﷺ skulle förrätta bön lyfte han sina händer i nivå med axlarna. Sedan sa han *takbîr* till dess varje ben i hans kropp kom till ro på sin plats tillsammans med honom stående upprätt. Sedan reciterade han. Sedan sa han *takbîr* och lyfte sina händer i nivå med axlarna, böjde sig vid midjan och placerade sina handflator på knäna och kom till ro utan att lyfta huvudet eller sänka det. Sedan lyfte han huvudet och sa: "Allâh hör dem som prisar Honom." Sedan lyfte han händerna i nivå med axlarna och kom till ro, sa *Allāhu akbar* och gick ner på marken med händerna en bit från sidorna. Sedan lyfte han huvudet, vek vänster ben under sig och satt på det. Han spretade med tårna då han gjorde *sajda*, och efter *sajda* sa han *Allâhu akbar* och reste sig med vänster ben vikt under sig, och satt på det till dess varje ben hade återvänt till sin

plats. På samma sätt gjorde han i den andra *rak'ah*. Då han reste sig efter de första två *rak'ah* sa han *takbîr* och lyfte händerna i nivå med axlarna som i bönens inledning, och gjorde resterande *rak'ah* som de första två. Då han satt efter den sista *sajda* innan *taslîm* flyttade han vänster ben bakåt en bit så att han kom att sitta på vänster lår."[120]

Profeten ﷺ sa:

«لَا يُصَلِّ أَحَدُكُمْ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ لَيْسَ عَلَى عَاتِقَيْهِ شَيْءٌ.»

"Ingen av er bör förrätta bön i ett enda klädesplagg som lämnar axelarna bar."[121]

---

120 Abu Dawud "*as-Sunan*" (730). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (305).
121 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (359) och Muslim "*as-Sahih*" (516).

SALÂT TATAWWU (FRIVILLIG BÖN)

1. Dess position i *sharî'a*: Frivilliga böner föreskrevs för att kompensera för brister som kan förekomma i obligatoriska böner, samt i ljuset av de speciella förtjänster som bönen har och som andra typer av dyrkan saknar. Profeten ﷺ sa:

«إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عَمَلِهِ صَلَاتُهُ، فَإِنْ صَلُحَتْ فَقَدْ أَفْلَحَ وَأَنْجَحَ، وَإِنْ فَسَدَتْ فَقَدْ خَابَ وَخَسِرَ، فَإِنْ انْتَقَصَ مِنْ فَرِيضَتِهِ شَيْءٌ قَالَ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ: «انْظُرُوا هَلْ لِعَبْدِي مِنْ تَطَوُّعٍ؟» فَيُكَمَّلَ بِهَا مَا انْتَقَصَ مِنَ الْفَرِيضَةِ، ثُمَّ يَكُونُ سَائِرُ عَمَلِهِ عَلَى ذَلِكَ.»

"Den första av tjänarens handlingar som på Domedagen kommer att bedömas är bönen. Om den är tillfredsställande är han lyckligt lottad och klarar sig; om den inte är det är han förlorad och blir olycklig, och om någonting i hans föreskrivna böner brister kommer Herren att säga: "Kontrollera om min tjänare har några frivilliga böner tillgodo." Det kommer att uppväga bristen. Därefter kommer hans övriga handlingar att bedömas på liknande sätt."[122]

Profeten ﷺ sa till Rabi'a bin Mâlik al-Aslamî:

---

[122] Abu Dawud "*as-Sunan*" (864), Ibn Majah "*as-Sunan*" (1425), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (413), och an-Nasaai "*as-Sunan*" (466). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (2020).

«سَلْ!» فَقَالَ: أَسْأَلُكَ مُرَافَقَتَكَ فِي الْجَنَّةِ. قَالَ: «أَوْ غَيْرَ ذَلِكَ؟»

قَالَ: هُوَ ذَاكَ؟ قَالَ: «فَأَعِنِّي عَلَى نَفْسِكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ.»

"Be mig om något." Han sa: "Jag ber dig om ditt sällskap i Paradiset." Profeten ﷺ sa: "Något annat?" Han svarade: "Nej, det räcker så." Profeten ﷺ sa: "Hjälp mig i det genom att göra mycket *sadjda*."[123]

2. Den bästa platsen för att förrätta frivilliga böner är det egna hemmet. Profeten ﷺ sa:

«أَفْضَلُ الصَّلَاةِ: صَلَاةُ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ؛ إِلَّا الْمَكْتُوبَةَ.»

"Den bästa bönen, förutom den föreskrivna, är den som en man förrättar i hemmet."[124]

Profeten ﷺ sa också:

«صَلَاةُ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاتِهِ فِي مَسْجِدِي هَذَا؛ إِلَّا الْمَكْتُوبَةَ.»

"En mans bön i sitt hem är mer berömvärd än den som han förrättar i min moské, med undantag för den föreskrivna bönen."[125]

Imam an-Nawawî sa: "Betoning lades på att frivillig bön förrättas i hemmet eftersom det minskar risken för böner som förrättas i syfte att bravera (*ar-riyâ*) och bringar välsignelse över hemmet, och nåd och änglar sänker sig över det och Satan flyr fältet."

3. I frivilliga böner är det tillåtet att sitta även om man har möjlighet att stå, och det är tillåtet att

[123] Muslim "*as-Sahih*" (489).
[124] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (731).
[125] Abu Dawud "*as-Sunan*" (1044). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3814).

kombinera stående och sittande i en och samma *rak'ah*, och det har ingen betydelse om sittandet föregår ståendet eller omvänt; allt är tillåtet utan att betraktas som ogillat. Det går bra att sitta på vilket sätt som helst, men att ha benen i kors är det bästa. En sak bör man dock hålla i minnet:

«صَلَاةُ الرَّجُلِ قَاعِدًا نِصْفُ الصَّلَاةِ.»

"Belöningen för en bön som förrättas sittande är hälften av belöningen för en bön som förrättas stående."[126]

4. Frivilliga böner innefattar de Sunnah-böner (rekommenderade men frivilliga) som förrättas i samband med *fadjr*, *zuhr*, *'asr*, *maghrib* och *'ishâ*; samt *witr*, bönen efter *wudû*, *tahajjud* och andra.

---

[126] Muslim "*as-Sahih*" (735).

VEM ÄR SKYLDIG ATT FÖRRÄTTA BÖNEN?

Salât är en förpliktelse för varje vuxen och mentalt frisk muslim. Profeten ﷺ sa:

«رُفِعَ الْقَلَمُ عَنْ ثَلَاثَةٍ: عَنِ الْمَجْنُونِ الْمَغْلُوبِ عَلَى عَقْلِهِ حَتَّى يَفِيقَ، وَعَنْ النَّائِمِ حَتَّى يَسْتَيْقِظَ، وَعَنْ الصَّبِيِّ حَتَّى يَحْتَلِمَ.»

"Pennan har lyfts från tre [kategorier människor som inte kommer att ställas till ansvar]: Den sinnessjuke till dess denne har tillfrisknat, den sovande till dess denne har vaknat, och barnet till dess det har uppnått puberteten."[127]

Föräldrar bör då barnen är sju år gamla undervisa dem i att förrätta bönen och (på ett vänligt sätt) uppmana dem att förrätta den, och vid tio års ålder straffa dem om de försummar den, så att de vänjer sig vid att förrätta den och den blir en naturlig vana som de kommer att fortsätta med efter puberteten. Profeten ﷺ sa:

«عَلِّمُوا أولادكُمُ الصَّلاةَ إِذَا بَلَغُوا سَبْعًا، وَاضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا إِذَا بَلَغُوا عَشْرًا، وَفَرِّقُوا بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ.»

"Lär era barn bönen vid sju års ålder och straffa dem [för försummelse av den] då de blir tio, och

[127] Abu Dawud "*as-Sunan*" (4399). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3512).

låt dem inte längre sova tillsammans."[128]

[128] Al-Bazzar "*al-Musnad*". Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (4026).

SUJÛD AS-SAHW (NEDFALLANDE TILL FÖLJD AV GLÖMSKA)

Det är bestyrkt att det hände att Profeten ﷺ glömde något då han förrättade bön. Då han undervisade sina Följeslagare sa han:

«إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ أَنْسَى كَمَا تَنْسَوْنَ، فَإِذَا نَسِيَ أَحَدُكُمْ فَلْيَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ وَهُوَ جَالِسٌ.»

"Jag är bara en människa, jag glömmer som ni glömmer; så om någon av er glömmer [i bönen] skall han falla ned på ansiktet två gånger [extra] i [den avslutande] sittningen."[129]

För det första: Hur två *sajda* för glömska utförs: Fall ned på ansiktet antingen före eller efter *taslîm*. Båda tillvägagångssätten är bestyrkta och rapporterade från Profeten ﷺ.

1. Han sa:

«إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ فَلَمْ يَدْرِ كَمْ صَلَّى، ثَلَاثًا أَمْ أَرْبَعًا، فَلْيَطْرَحِ الشَّكَّ وَلْيَبْنِ عَلَى مَا اسْتَيْقَنَ، ثُمَّ يَسْجُدُ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ.»

"Då ni blir osäkra i er bön och inte vet hur många *rak'ah* som har förrättats skall ni göra er av med er osäkerhet och utgå från det som ni är säkra på [dvs. det lägre antalet] och sedan falla ned på an-

[129] Ibn Majah "*as-Sunan*" (1203). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (2339).

siktet två gånger innan *taslîm*."[130]

2. Vid händelsen vid Dhul-Yadain (då Profeten ﷺ förrättade två *rak'ah* istället för fyra, och sedan fullgjorde de resterande efter att han hade gjorts uppmärksam på misstaget) förrättade han två *sujûd as-sahw* efter *taslîm*.[131]

3. Det är att föredra att försöka följa Sunnah så nära som möjligt och göra *sujûd* före eller efter *taslîm* i olika situationer, så som det framställs i haditherna. I alla andra situationer finns valmöjlighet. Profeten ﷺ sa:

«إِذَا زَادَ الرَّجُلُ أَوْ نَقَصَ فَلْيَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ.»

"Den som lägger till eller tar bort något i sin bön skall göra två *sajda*."[132]

För det andra: De situationer som påkallar *sujûd as-sahw*:

1. Den som gör *taslîm* innan bönen är slutförd skall ställa sig upp, utföra återstoden av bönen och därefter göra två *sajda*.

2. Om man lägger till något i bönen. Belägget är:

إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّى الظُّهْرَ خَمْسًا فَقِيلَ لَهُ: أَزِيدَ فِي الصَّلَاةِ؟ فَقَالَ: «وَمَا ذَاكَ؟» قَالَ: صَلَّيْتَ خَمْسًا. فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ بَعْدَ مَا سَلَّمَ.

"Profeten ﷺ förrättade vid ett tillfälle fem *rak'ah*. Han tillfrågades: "Har någonting lagts till i bönen?" Han sa: "Varför frågar du?" De sa: "Du bad fem

---

130 Muslim "*as-Sahih*" (571).
131 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (482) och Muslim "*as-Sahih*" (573).
132 Muslim "*as-Sahih*" (572).

rak'ah." Profeten ﷺ gjorde då två *sajda* efter *taslîm.*"[133]

3. Om man glömmer den första *tashahhud*. Belägget är:

إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّى بِهِمُ الظُّهْرَ، فَقَامَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ الْأُولَيَيْنِ لَمْ يَجْلِسْ، فَقَامَ النَّاسُ مَعَهُ، حَتَّى إِذَا قَضَى الصَّلَاةَ وَانْتَظَرَ النَّاسُ تَسْلِيمَهُ كَبَّرَ وَهُوَ جَالِسٌ، فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ، ثُمَّ سَلَّمَ.

"En dag ledde Profeten ﷺ dem i *zuhr* och i den andra *rak'ah* ställde han sig upp efter den andra *sajda* utan att sitta. De bedjande ställde sig upp med honom. Då bönen nästan var över och de bedjande emotsåg *taslîm* sa Profeten ﷺ *takbîr* sittande och gjorde sedan två *sajda* före *taslîm*, och sedan *taslîm.*"[134]

Och det nämns i en hadith att den som glömmer att sitta för *tashahhud* och sedan minns innan han har ställt sig upp helt, skall sätta sig igen. Om han däremot har hunnit ställa sig helt upp innan han minns, skall han inte sätta sig ner utan att göra två *sujûd as-sahw* i slutet av bönen.

4. Om man är osäker på hur många *rak'ah* man har förrättat. Profeten ﷺ sa:

«إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ، فَلَمْ يَدْرِ كَمْ صَلَّى ثَلَاثًا أَمْ أَرْبَعًا، فَلْيَطْرَحِ الشَّكَّ، وَلْيَبْنِ عَلَى مَا اسْتَيْقَنَ، ثُمَّ يَسْجُدُ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ، فَإِنْ كَانَ صَلَّى خَمْسًا شَفَعْنَ لَهُ صَلَاتَهُ، وَإِنْ كَانَ صَلَّى إِتْمَامًا لِأَرْبَعٍ كَانَتَا تَرْغِيمًا لِلشَّيْطَانِ.»

---

[133] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1226) och Muslim "*as-Sahih*" (572).
[134] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (829).

"Då ni blir osäkra i er bön och inte vet hur många *rak'ah* som har förrättats – tre eller fyra – skall ni göra er av med er osäkerhet och utgå från det som ni är säkra på och sedan göra två *sajda* innan *taslîm*. Om det till slut blir fem *rak'ah* kommer bönen att räknas som fullgjord och om den var korrekt är det som att gnida Satans näsa i sanden."[135]

5. Den som är osäker på hur många *rak'ah* som har förrättats skall utgå från det lägre antalet. Profeten ﷺ sa:

«إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي الثِّنْتَيْنِ وَالْوَاحِدَةِ فَلْيَجْعَلْهَا وَاحِدَةً، وَإِذَا شَكَّ فِي الثِّنْتَيْنِ وَالثَّلَاثِ فَلْيَجْعَلْهَا ثِنْتَيْنِ، وَإِذَا شَكَّ فِي الثَّلَاثِ وَالْأَرْبَعِ فَلْيَجْعَلْهَا ثَلَاثًا، ثُمَّ لِيُتِمَّ مَا بَقِيَ مِنْ صَلَاتِهِ، حَتَّى يَكُونَ الْوَهْمُ فِي الزِّيَادَةِ، ثُمَّ يَسْجُدُ سَجْدَتَيْنِ وَهُوَ جَالِسٌ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ.»

"Om någon av er är osäker på om det var två eller en skall han betrakta det som en, och om han är osäker på om det var två eller tre skall han betrakta det som två och om han är osäker på om det var tre eller fyra skall han betrakta det som tre, ty osäkerheten ligger i den extra *rak'ah*. Han skall sedan förrätta det som återstår av bönen och sittande göra två *sajda* före *taslîm*."[136]

---

135 Muslim "*as-Sahih*" (571).

136 Ahmad b. Hanbal "*al-Musnad*" 1:190. Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (643).

KVINNORS DELTAGANDE I GEMENSAM BÖN I MOSKÉN

Det är tillåtet för kvinnor att gå till moskén för att delta i de dagliga församlingsbönerna på villkor att de undviker kläder, smycken eller parfym som drar till sig uppmärksamhet från det motsatta könet eller inbjuder till tumult eller förvirring. Profeten ﷺ sa:

«لَا تَمْنَعُوا النِّسَاءَ حُظُوظَهُنَّ مِنْ الْمَسَاجِدِ إِذَا اسْتَأْذَنُوكُمْ.»

"Förneka inte kvinnorna deras deltagande i moskén då de ber er om tillåtelse."[137]

Hadithen antyder att den gifta kvinnan skall be sin man om tillåtelse och att den ogifta flickan skall be sin far eller förmyndare om tillåtelse.

Profeten ﷺ sa:

«أَيُّمَا امْرَأَةٍ أَصَابَتْ بَخُورًا فَلَا تَشْهَدْ مَعَنَا الْعِشَاءَ الْآخِرَةَ.»

"Den kvinna som tar på parfym skall inte delta i *'ishâ* med oss."[138]

Han sa också:

«أَيُّمَا امْرَأَةٍ تَطَيَّبَتْ، ثُمَّ خَرَجَتْ إِلَى الْمَسْجِدِ، لَمْ تُقْبَلْ لَهَا صَلَاةٌ حَتَّى تَغْتَسِلَ.»

---

137 Muslim "*as-Sahih*" (442).
138 Muslim "*as-Sahih*" (444).

"Bönen för den kvinna som går parfymerad till moskén kommer inte att godtas förrän hon tvättar sig"[139]

Profeten ﷺ sa:

«لَا تَمْنَعُوا نِسَاءَكُمُ الْمَسَاجِدَ، وَبُيُوتُهُنَّ خَيْرٌ لَهُنَّ.»

"Förbjud inte era kvinnor från [att delta i församlingsbönerna i] moskén, och deras hem är bättre för dem."[140]

Detta antyder att en kvinnas bön i hemmet är bättre än hennes bön i moskén.

Kvinnans klädsel i bönen

Profeten ﷺ sa:

«لَا يَقْبَلُ اللهُ صَلَاةَ حَائِضٍ إِلَّا بِخِمَارٍ.»

"Allâh accepterar inte bönen från en kvinna som är i menstruerande ålder om hon inte bär *khimâr* [en lång sjal som täcker hår, hals och barm]."[141]

Denna hadith visar att Allâh bara godtar en bön från en kvinna som uppnått puberteten om hon täcker sitt huvud och sin hals, och bär en lång klädnad som också täcker hennes ben och fötter, eller tjocka strumpor som inte visar något av hennes hud som komplement till en klädnad som täcker hela kroppen. Om ingen främmande manlig person kan se henne är det tillåtet för henne att visa

---

[139] Ibn Majah "*as-Sunan*" (4002). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (2700).
[140] Abu Dawud "*as-Sunan*" (567). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6458).
[141] Abu Dawud "*as-Sunan*" (4399). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7747).

ansikte och händer, ty det finns inga belägg för att en kvinna är ålagd att i bönen täcka dessa delar. Annars är hela hennes kropp *awra*, dvs. en främmande man bör inte kunna se någon del av henne.

VEM ÄR MEST LÄMPAD ATT LEDA BÖNEN?

Den mest lämpade för att vara imam (den som leder bönen) är den som är skickligast i att recitera Allâhs Skrift. [Här finns två aspekter: En handlar om hur mycket vederbörande har memorerat och känner till av dess innebörd, den andra handlar om hur väl vederbörande följer *tajwîd* (regler för recitation)]. Om två personer är lika skickliga recitatörer blir den som är mest kunnig i Sunnah imam; om de är likvärdiga här, blir det den som gjorde *hijra* (migrerade) först; om de också i detta är lika blir det den som är äldst. Profeten ﷺ sa:

«يَؤُمُّ الْقَوْمَ أَقْرَؤُهُمْ لِكِتَابِ اللهِ، فَإِنْ كَانُوا فِي الْقِرَاءَةِ سَوَاءً فَأَعْلَمُهُمْ بِالسُّنَّةِ، فَإِنْ كَانُوا فِي السُّنَّةِ سَوَاءً فَأَقْدَمُهُمْ هِجْرَةً، فَإِنْ كَانُوا فِي الْهِجْرَةِ سَوَاءً فَأَقْدَمُهُمْ سِلْمًا، وَلَا يَؤُمَّنَّ الرَّجُلُ الرَّجُلَ فِي سُلْطَانِهِ، وَلَا يَقْعُدْ فِي بَيْتِهِ عَلَى تَكْرِمَتِهِ إِلَّا بِإِذْنِهِ.»

"Den som leder människor i bön bör vara den som är skickligast på att recitera Allâhs Skrift; om de är lika skickliga recitatörer den som är mest kunnig i Sunnah; därefter den som gjorde *hijra* först. Och om de också i detta är lika, den som är äldst; och en person bör absolut inte leda då någon annan är mer kvalificerad, och inte heller sitta på möblerna i dennes hem utan hans

tillåtelse."[142]

En mans lämplighet avgörs också av hans politiska auktoritet, om han befinner sig i sitt eget hem, eller om han är imam i en moské. Alla dessa kategorier har på sina respektive lämplighetsområden mer rätt att leda bönen än någon annan såvida de inte ger någon annan tillåtelse.

Vem kan vara imam?

1. Det är tillåtet att låta ett barn som har uppnått en ålder där de har en viss omdömesförmåga att leda bön. Amr bin Salamah brukade leda sitt folk i bön när han var sex eller sju år gammal, eftersom han kunde mer Koran än någon annan av dem.

2. Det är tillåtet att låta en blind man leda bönen. Profeten ﷺ utsåg i sin frånvaro Ibn Umm Maktûm som guvernör över Medina. Han brukade leda människor i bön trots att han var blind.

3. Det är tillåtet för en person som förrättar obligatorisk bön att leda någon som förrättar frivillig bön, liksom det är tillåtet för en person som förrättar frivillig bön att leda någon som förrättar obligatorisk bön. Mu'âdh brukade förrätta *'ishâ* med Profeten ﷺ och sedan återvända till sin stam och leda den i samma bön. För honom var den bönen frivillig men för stammen var den obligatorisk.

4. Det är tillåtet för den som gjort *tayammum* att leda andra i bön. Amr bin al-Âs ledde människor i bön efter att ha utfört *tayammum* och Profeten ﷺ

---

[142] Muslim "*as-Sahih*" (673).

tillrättavisade honom inte då han fick kännedom om det, något som visar att det han gjorde inte var fel.

5. Det är tillåtet för en resande att vara imam för bofasta. Umar bin Khattab brukade leda människor i bön när han kom till Mecka, och han förrättade två *rak'ah* i alla böner utom *maghrib*, och han sa:

«يَا أَهْلَ مَكَّةَ! أَتِمُّوا صَلاَتَكُمْ، فَإِنَّا قَوْمٌ سَفْرٌ.»

"O Meckas folk! Res er och förrätta ytterligare två *rak'ah*, ty vi är på resande fot."[143]

Då en resande förrättar bön bakom en bofast imam måste den förra förrätta en fullständig bön (fyra *rak'ah* för *zuhr*, *'asr* och *'ishâ*), även om han eller hon missade någon eller några av imamens *rak'ah*.

6. Det är tillåtet för en imam som inte kan stå att förrätta bönen sittande. Profeten ﷺ sa:

«إِنَّمَا جُعِلَ الْإِمَامُ لِيُؤْتَمَّ بِهِ، فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا، وَلَا تُكَبِّرُوا حَتَّى يُكَبِّرَ، وَإِذَا رَكَعَ فَارْكَعُوا، وَلَا تَرْكَعُوا حَتَّى يَرْكَعَ، وَإِذَا قَالَ: سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ. فَقُولُوا: اللهُمَّ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ. وَإِذَا سَجَدَ فَاسْجُدُوا، وَلَا تَسْجُدُوا حَتَّى يَسْجُدَ، وَإِذَا صَلَّى قَائِمًا فَصَلُّوا قِيَامًا، وَإِذَا صَلَّى قَاعِدًا فَصَلُّوا قُعُودًا أَجْمَعُونَ»

"Imamen är förordnad i syfte att följas, så då han säger *takbīr*, säg då *takbīr* och säg inte *takbīr* förrän han har sagt det; och då han gör *rukû*, gör då *rukû* och gör inte *rukû* förrän han har gjort det; och då han säger "Allâh lyssnar till den som lovprisar Honom", säg då "vår Herre, Dig tillkommer all lov och

---

143 Malik b. Anas *"al-Muwatta"* (349).

pris"; och då han gör *sajda*, gör då *sajda* och gör inte *sajda* förrän han har gjort det; och om han förrättar bönen stående, förrätta då bönen stående; och om han förrättar bönen sittande skall ni alla förrätta bönen sittande."[144]

[144] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (734). Det är bättre för *muqtadī* [de som förrättar bönen bakom imamen (ö.a.)] att då imamen leder dem sittande förrätta bönen stående. Under sin sista sjukdom tillät Profeten ﷺ detta då han förrättade bönen sittande och de bakomvarande stod upp. (Se *Fath-ul-Bārī*, 1/129)

BÖNENS FÖRTJÄNSTER OCH VARNING MOT ATT INTE FÖRRÄTTA DEN

1. Allâh säger:

﴿وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَلَىٰ صَلَاتِهِمۡ يُحَافِظُونَ ٣٤ أُوْلَٰٓئِكَ فِي جَنَّٰتٖ مُّكۡرَمُونَ ٣٥﴾

"Och de som slår vakt om bönen [och de föreskrifter som omger den]. Dessa skall [hälsas] med hedersbetygelser i [paradisets] lustgårdar."

[Sûrat al-Ma'âridj, 70:34-35]

2. Och Allâh säger:

﴿وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنۡهَىٰ عَنِ ٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِۗ﴾

"...och förrätta bönen korrekt. Bönen avhåller den bedjande från al-fâhsha [dvs. alla typer av stor synd, otillåtet sexuellt beteende etc.] och al-munkar [dvs. icketro, polyteism, alla typer av onda gärningar etc.]." [Sûrat al-'Ankabût, 29:45]

3. Och Allâh säger:

﴿فَوَيۡلٞ لِّلۡمُصَلِّينَ ٤ ٱلَّذِينَ هُمۡ عَن صَلَاتِهِمۡ سَاهُونَ ٥﴾

"Det skall gå dem [hycklare] illa som försenar sina böner så att de inte förrättas i tid."

[Sûrat al-Mâ'ûn, 107:4-5]

4. Allâh säger också:

﴿قَدۡ أَفۡلَحَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ١ ٱلَّذِينَ هُمۡ فِي صَلَاتِهِمۡ خَٰشِعُونَ ٢﴾

"Det skall gå de troende väl i händer som förrättar sina böner med värdighet och ödmjukt sinne."
[Sûrat al-Mu'minûn, 23:1-2]

5. Allâh säger också:

﴿ فَخَلَفَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ خَلۡفٌ أَضَاعُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُواْ ٱلشَّهَوَٰتِۖ فَسَوۡفَ يَلۡقَوۡنَ غَيًّا ٥٩ ﴾

"Men efter dem kom människor av sämre halt. De lät bönen falla i glömska [dvs. genom att antingen inte förrätta den, eller inte förrätta den korrekt eller inte förrätta den på korrekt tid etc.] och gick dit deras lustar drev dem; de skall kastas i Helvetet." [Sûrat Maryam, 19:59]

6. Profeten ﷺ sa:

«أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ نَهْرًا بِبَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ، هَلْ يَبْقَى مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ؟» قَالُوا: لَا يَبْقَى مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ. قَالَ: «فَذَلِكَ مَثَلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ يَمْحُو اللهُ بِهِنَّ الْخَطَايَا.»

"Vad tror ni om den bland er framför vars dörr en flod rinner och som badar i den fem gånger om dagen – skulle det då finnas någon smuts kvar på honom?" De sa: "Ingen smuts skulle finnas kvar på honom." Han sa: "På samma sätt fungerar de fem dagliga bönerna varigenom Allâh utplånar synderna."[145]

7. Profeten ﷺ sa också:

«الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ، فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ.»

"Det avtal [som skiljer] mellan oss och dem är bönen, så den som underlåter att förrätta den

---

[145] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (528) och Muslim "*as-Sahih*" (667).

blir en icketroende."[146]

8. Och han sa:

«بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ.»

"Mellan en människa och *shirk* [avgudadyrkan] och *kufr* [icketro] ligger att lämna av bönen."[147]

---

146 At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2621). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (4143). Detta är den mest ordagranna översättningen av den arabiska texten, men det finns andra språkligt godtagbara tolkningar av den sista delen, till exempel: "Den som underlåter att förrätta den har begått en icketroshandling." [den engelske översättarens anmärkning]

147 Muslim "*as-Sahih*" (82).

DET FÖRESKRIVNA DRAGET I ATT NÄRVARA VID FREDAGSBÖNEN OCH DE DAGLIGA BÖNERNA I GEMENSKAP

De fem dagliga bönerna i gemenskap samt *salât al-jumu'ah* på fredagar är obligatoriska för män. Beläggen för detta är följande:

1. Allâh säger:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

"Troende! När böneutroparen kallar till fredagsbönen, lämna då handel och köpenskap och skynda er dit där Allâhs Namn åkallas; detta är för er det bästa – om ni bara visste!" [Sûrat al-Jumu'ah, 62:9]

2. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمَعٍ تَهَاوُنًا بِهَا طَبَعَ اللهُ عَلَى قَلْبِهِ.»

"Den som försummar tre *jumu'ah* [fredagsböner] och på grund av hänsynlöshet, kommer Allâh att låta försegla hjärtat på."[148]

3. Och Profeten ﷺ sa:

«لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ آمُرَ فِتْيَتِي، فَيَجْمَعُوا حُزَمًا مِنْ حَطَبٍ، ثُمَّ آتِيَ قَوْمًا يُصَلُّونَ فِي

---

[148] Abu Dawud "*as-Sunan*" (1052), Ibn Majah "*as-Sunan*" (1125), och an-Nasaai "*as-Sunan*" (1369). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6143).

بُيُوتِهِمْ، لَيْسَتْ بِهِمْ عِلَّةٌ؛ فَأُحَرِّقَهَا عَلَيْهِمْ.»

"Jag kände en stark lust att låta pojkarna samla ved åt mig, sedan gå hem till dem som utan giltiga skäl [såsom sjukdom] förrättade bönen hemma och bränna ner deras hem."[149]

4. Han sa:

«مَنْ سَمِعَ النِّدَاءَ فَلَمْ يَأْتِهِ؛ فَلَا صَلَاةَ لَهُ إِلَّا مِنْ عُذْرٍ.»

"Den som hör *adhân* och sedan inte kommer till moskén [utan förrättar bönen hemma], har inte förrättat någon [accepterad] bön, såvida han inte har en [giltig, som t.ex. rädsla för sjukdom etc.] ursäkt."[150]

5. En blind man kom till Profeten ﷺ och sa:

أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ أَعْمَى، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، إِنَّهُ لَيْسَ لِي قَائِدٌ يَقُودُنِي إِلَى الْمَسْجِدِ، فَسَأَلَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُرَخِّصَ لَهُ، فَيُصَلِّيَ فِي بَيْتِهِ فَرَخَّصَ لَهُ فَلَمَّا وَلَّى دَعَاهُ فَقَالَ: «هَلْ تَسْمَعُ النِّدَاءَ بِالصَّلَاةِ؟» قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: «فَأَجِبْ.»

"O Sändebud från Allâh! Jag har ingen som kan leda mig till moskén, så ge mig tillåtelse att avstå från den gemensamma bönen i moskén." Profeten ﷺ gav sin tillåtelse. Mannen vände sig om men Profeten ﷺ kallade honom tillbaka och frågade: "Kan du

---

[149] Muslim "*as-Sahih*" (651). Men det gjordes aldrig. Snarare ett belägg för hur viktigt det är för män att be i mosken. Dessutom visste Profeten att de ända som lät sig stanna hemma och be var hycklarna som spelade muslimer för att sedan bakom profetens rygg förtala honom och sprida information till fienden. (A.T).
[150] Ibn Majah "*as-Sunan*" (793). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6300).

höra böneutropet?" Han sa: "Ja." Profeten ﷺ sa: "Besvara det då."[151]

6. Abdullâh bin Masûd sa:

«مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَلْقَى اللهَ غَدًا مُسْلِمًا فَلْيُحَافِظْ عَلَى هَؤُلَاءِ الصَّلَوَاتِ حَيْثُ يُنَادَى بِهِنَّ، فَإِنَّ اللهَ شَرَعَ لِنَبِيِّكُمْ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُنَنَ الْهُدَى، وَإِنَّهُنَّ مِنْ سُنَنِ الْهُدَى، وَلَوْ أَنَّكُمْ صَلَّيْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ كَمَا يُصَلِّي هَذَا الْمُتَخَلِّفُ فِي بَيْتِهِ لَتَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ، وَلَوْ تَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ لَضَلَلْتُمْ، وَلَقَدْ رَأَيْتُنَا وَمَا يَتَخَلَّفُ عَنْهَا إِلَّا مُنَافِقٌ مَعْلُومُ النِّفَاقِ، وَلَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يُؤْتَى بِهِ يُهَادَى بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ حَتَّى يُقَامَ فِي الصَّفِّ.»

"Den som vill möta Allâh som muslim i morgon bör sörja för sina fem dagliga böner genom att förrätta dem där *adhân* ropas ut. Allâh har för er Profet föreskrivit riktlinjer för vägledning och om ni förrättar bönen i era hem, som somliga slöfockar gör, överger ni er Profets Sunnah; och om ni överger er Profets Sunnah kommer ni att gå vilse. Med undantag för de kända *munâfiqûn* [hycklare] brukade vi aldrig se någon söla med att komma till bönen i moskén; och en sjuk brukade hjälpas dit med stöd av två män till dess han stod i böneraden."[152]

---

[151] Muslim "*as-Sahih*" (653).
[152] Muslim "*as-Sahih*" (654).

FÖRTJÄNSTERNA MED ATT FÖRRÄTTA BÖN I GEMENSKAP OCH ATT NÄRVARA VID FREDAGSBÖNEN

1. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ اغْتَسَلَ، ثُمَّ أَتَى الْجُمُعَةَ، فَصَلَّى مَا قُدِّرَ لَهُ، ثُمَّ أَنْصَتَ حَتَّى يَفْرُغَ مِنْ خُطْبَتِهِ، ثُمَّ يُصَلِّيَ مَعَهُ غُفِرَ لَهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجُمُعَةِ الْأُخْرَى، وَفَضْلُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ، وَمَنْ مَسَّ الْحَصَى فَقَدْ لَغَا.»

"Den som gör *ghusl*, sedan går till *jumu'ah* [fredagsbönen], sedan ber det som har nedtecknats för honom, sedan under tystnad lyssnar till dess imamen har avslutat *khutbah* [predikan], och sedan förrättar bön tillsammans med imamen, kommer Allâh att förlåta de synder som begicks mellan föregående *jumu'ah* och den nuvarande samt som eventuellt begås tre dagar framåt. Och den som rör småstenarna har begått en gagnlös handling."[153]

2. Och han sa:

«مَنْ اغْتَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ غُسْلَ الْجَنَابَةِ، ثُمَّ رَاحَ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَدَنَةً، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَقَرَةً، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الثَّالِثَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ كَبْشًا أَقْرَنَ، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الرَّابِعَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ دَجَاجَةً، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الْخَامِسَةِ

[153] Muslim "*as-Sahih*" (857).

فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَيْضَةً، فَإِذَا خَرَجَ الْإِمَامُ حَضَرَتِ الْمَلَائِكَةُ يَسْتَمِعُونَ الذِّكْرَ.»

"Den som gör *ghusl* på fredagen på samma sätt som för *janâba* [rituell orenhet] och sedan beger sig till moskén [under första timmen efter soluppgången], liknas vid den som offrar en kamel; och den som gör det under andra timmen liknas vid den som offrar en ko; och den som gör det under tredje timmen liknas vid den som offrar en bagge med horn; och den som gör det under fjärde timmen liknas vid den som offrar en kyckling; och den som gör det under femte timmen liknas vid den som skänker ett ägg i välgörenhet; och då imamen visar sig samlas änglarna för att lyssna till predikan."[154]

3. Och han sa:

«مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا قَامَ نِصْفَ اللَّيْلِ،
وَمَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا صَلَّى اللَّيْلَ كُلَّهُ.»

"Den som förrättar *'ishâ* i gemensam bön, liknas vid den som har förrättat bön halva natten; och den som förrättar *fajr* i gemensam bön, liknas vid den som har förrättat bön hela natten."[155]

4. Och han sa:

«صَلَاةُ الرَّجُلِ فِي جَمَاعَةٍ تَزِيدُ عَلَى صَلَاتِهِ فِي بَيْتِهِ وَصَلَاتِهِ فِي سُوقِهِ بِضْعًا وَعِشْرِينَ دَرَجَةً، وَذَلِكَ أَنَّ أَحَدَهُمْ إِذَا تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ أَتَى الْمَسْجِدَ لَا يَنْهَزُهُ إِلَّا الصَّلَاةُ، لَا يُرِيدُ إِلَّا الصَّلَاةَ؛ فَلَمْ يَخْطُ خَطْوَةً إِلَّا رُفِعَ لَهُ بِهَا دَرَجَةٌ، وَحُطَّ عَنْهُ بِهَا

[154] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (881) och Muslim "*as-Sahih*" (850).
[155] Muslim "*as-Sahih*" (656).

خَطِيئَةٌ، حَتَّى يَدْخُلَ الْمَسْجِدَ، فَإِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ كَانَ فِي الصَّلَاةِ مَا كَانَتْ الصَّلَاةُ هِيَ تَحْبِسُهُ، وَالْمَلَائِكَةُ يُصَلُّونَ عَلَى أَحَدِكُمْ مَا دَامَ فِي مَجْلِسِهِ الَّذِي صَلَّى فِيهِ، يَقُولُونَ: اللهمَّ ارْحَمْهُ! اللهمَّ اغْفِرْ لَهُ! اللهمَّ تُبْ عَلَيْهِ! مَا لَمْ يُؤْذِ فِيهِ، مَا لَمْ يُحْدِثْ فِيهِ.»

"En mans bön i gemenskap överträffar den i ett hem eller på en arbetsplats mellan 23 till 29 gånger i belöning. Skälet är att då någon gör *wudû*, och gör det väl, och sedan kommer till moskén utan något annat motiv än bönen; tar han inte ett enda steg utan att därigenom upphöjas en nivå, och en synd dras från hans konto fram till dess han går in i moskén. Väl i moskén räknas han som en bedjande så länge han väntar på bön, och änglarna ber för honom så länge han sitter kvar där han förrättade bön. De säger: "Allâh, visa honom nåd; Allâh, förlåt honom; Allâh, ta emot hans ånger." Detta gör de så länge han inte besvärar någon och så länge han inte bryter sin *wudû*."[156]

---

[156] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2119) och Muslim "*as-Sahih*" (649).

FREDAGSBÖNEN OCH FÖRHÅLLNINGSREGLER FÖR DEN

1. Gör *ghusl* på fredagen, klipp naglarna, anbringa lite parfym, och ta på rena kläder efter att ha gjort *wudû*.

2. Ät inte rå lök eller vitlök och rök inte. Gör rent tänderna med en *siwâk* (tandpinne) eller med tandborste och tandkräm.

3. Förrätta två *rak'ah* vid ankomsten till moskén, även om *khatîb* (predikanten) redan står i *minbar* (predikstolen). Profeten ﷺ sa:

«إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ، وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ: فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ، وَلْيَتَجَوَّزْ فِيهِمَا.»

"När någon av er kommer till *jumu'ah* och imamen håller *khutbah* (predikan), bör den förra förrätta två *rak'ah* och hålla dem korta."[157]

4. Sitt och lyssna på imamen under tystnad.

5. Förrätta de två obligatoriska *rak'ah* i *jumu'ah* bakom imamen (avsikten skall finnas i hjärtat).

6. Förrätta efteråt fyra *rak'ah* Sunnah i moskén, eller två hemma vilket är bättre.

7. Be för Profeten ﷺ, dvs. be Allâh att välsigna honom. Detta bör göras mer frikostigt på fredagen än på övriga dagar.

---

[157] Muslim "*as-Sahih*" (875).

8. Åkalla Allâh så mycket du kan på fredagar. Profeten ﷺ sa:

«إِنَّ فِي الْجُمُعَةِ لَسَاعَةً لَا يُوَافِقُهَا مُسْلِمٌ، يَسْأَلُ اللهَ فِيهَا خَيْرًا؛ إِلَّا أَعْطَاهُ إِيَّاهُ.»

"Sannerligen finns det en tid på fredagar under vilken ingen muslim som ber Allâh om något gott kommer att nekas till det."[158]

[158] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6400) och Muslim "*as-Sahih*" (852).

HADITHER RELEVANTA FÖR BÖNEN

1. «وَصَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي.»

"Be som ni har sett mig be."[159]

2. «إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ»

"Den som ankommer till moskén bör förrätta två *rak'ah* innan han sätter sig."[160]

3. «لَا تَجْلِسُوا عَلَى الْقُبُورِ، وَلَا تُصَلُّوا إِلَيْهَا.»

"Sitt inte på gravar och förrätta inte bön i riktning mot dem."[161]

4. «إِذَا أُقِيمَتْ الصَّلَاةُ فَلَا صَلَاةَ إِلَّا الْمَكْتُوبَةُ»

"När den föreskrivna bönen inleds finns det ingen bön utom den."[162]

5. «أُمِرْتُ أَنْ لَا أَكُفَّ ثَوْبًا»

"Jag beordrades att inte förrätta bön med uppvikta kläder [ärmar]."[163]

6. «أَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ، فَإِنِّي أَرَاكُمْ مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِي.»

---

159 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (631).

160 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (444). Bönen kallas hälsning till moskén.

161 Muslim "*as-Sahih*" (972).

162 Muslim "*as-Sahih*" (710).

163 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (810) och Muslim "*as-Sahih*" (490).

«وَكَانَ أَحَدُنَا يُلْزِقُ مَنْكِبَهُ بِمَنْكِبِ صَاحِبِهِ، وَقَدَمَهُ بِقَدَمِهِ.»

"Gör era rader raka och stå tätt tillsammans, för jag ser er bakom min rygg."

Och i en annan version av hadithen tillägger den Följeslagare som återberättade den: "Vi brukade stå så att våra axlar vidrörde axlarna på dem som stod bredvid oss och våra fötter vidrörde deras fötter."[164]

7. «إِذَا أُقِيمَتْ الصَّلَاةُ فَلَا تَأْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ، وَلَكِنْ ائْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَمْشُونَ، وَعَلَيْكُمْ السَّكِينَةَ فَمَا أَدْرَكْتُمْ فَصَلُّوا، وَمَا فَاتَكُمْ فَأَتِمُّوا.»

"Då *iqâma* görs, hasta då inte till bönen utan gå lugnt. Förrätta det som du hinner till, och ta igen det som du inte hann till."[165]

8. «ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَعْدِلَ قَائِمًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا»

"Gör *rukū* till dess du kommer till ro i *rukū*, res dig sedan till dess du står [helt] upprätt. Gör då *sajda* till dess du kommer till ro i *sajda*."[166]

9. «إِذَا سَجَدْتَ فَضَعْ كَفَّيْكَ، وَارْفَعْ مِرْفَقَيْكَ.»

"Då du gör *sajda*, sätt ner händerna och lyft armbågarna."[167]

10. «إِنِّي إِمَامُكُمْ، فَلَا تَسْبِقُونِي بِالرُّكُوعِ، وَلَا بِالسُّجُودِ.»

---

164 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (725) och Muslim "*as-Sahih*" (425).
165 Muslim "*as-Sahih*" (602).
166 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (757).
167 Muslim "*as-Sahih*" (494).

"Jag är förvisso er imam, så gör inte *rukû* eller *sajda* förrän jag har gjort det."[168]

11. «أَوَّلُ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: الصَّلَاةُ، فَإِنْ صَلُحَتْ صَلُحَ سَائِرُ عَمَلِهِ، وَإِنْ فَسَدَتْ فَسَدَ سَائِرُ عَمَلِهِ.»

"Det första som tjänaren på Domedagen kommer att bedömas för är bönen. Om den är korrekt kommer resten av hans handlingar [räknas som] korrekta. Och om den är dålig kommer resten av hans handlingar vara dåliga."[169]

---

168 Muslim "*as-Sahih*" (426).

169 At-Tabarani "al-Mudjam al-Awsat" (1859). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (2573).

BÖNEN FÖR DEN RESANDE TILL LANDS, TILL HAVS ELLER I LUFTEN

1. Allâh säger:

﴿ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي ٱلْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَقْصُرُوا۟ مِنَ ٱلصَّلَوٰةِ ﴾

"*När ni [muslimer] reser är det ingen synd om ni förkortar bönen...*" [Sûrat an-Nisâ, 4:101]

2. Ibn Abbâs sa:

«فَرَضَ اللهُ الصَّلَاةَ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّكُمْ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْحَضَرِ أَرْبَعًا، وَفِي السَّفَرِ رَكْعَتَيْنِ، وَفِي الْخَوْفِ رَكْعَةً.»

"Allâh har genom er Profets ord föreskrivit för er fyra *rak'ah* för den bofaste, två *rak'ah* för den resande och en *rak'ah* i ett tillstånd av fruktan [krig]."[170]

3. Och Profeten ﷺ sa:

«صَدَقَةٌ تَصَدَّقَ اللهُ بِهَا عَلَيْكُمْ، فَاقْبَلُوا صَدَقَتَهُ.»

"Allâh förkortade bönen för er av godhet, så ta emot Hans godhet."[171]

4. Ibn al-Qayyim sa: "Då Profeten ﷺ gav sig ut på en resa brukade han förkorta böner med fyra

---

[170] Muslim "*as-Sahih*" (687).
[171] Muslim "*as-Sahih*" (686).

rak'ah och förrätta dem med två *rak'ah* till dess han återvände till Medina, och det är inte bestyrkt att han på resande fot någonsin förrättade en bön med fyra *rak'ah*. *Maghrib* förblir oförändrad och förrättas i tre *rak'ah*, och ingen av Imamerna hade här någon avvikande åsikt."

5. Att slå ihop två böner: Det är tillåtet för en resande att förrätta *zuhr* och *'asr* tillsammans, antingen genom att förrätta *'asr* tidigt eller *zuhr* sent. På samma sätt kan *maghrib* och *'ishâ* slås samman. Detta är tillåtet under följande omständigheter:

A) Under *hajj*; vid Arafat och Muzdalifah. Samtliga lärde är ense om att *zuhr* och *'asr* skall förrättas tillsammans vid Arafat under tiden för *zuhr*; och att *maghrib* och *'ishâ* skall förrättas tillsammans vid Muzdalifah under tiden för *'ishâ*. Detta är en Sunnah som har bekräftats av Profeten ﷺ.

B) Att under resa slå ihop två böner vid tiden för en av dem är tillåtet. Detta bestyrks av Anas bin Mâlik som sa:

«كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا ارْتَحَلَ قَبْلَ أَنْ تَزِيغَ الشَّمْسُ أَخَّرَ الظُّهْرَ إِلَى وَقْتِ الْعَصْرِ، ثُمَّ نَزَلَ فَجَمَعَ بَيْنَهُمَا، فَإِنْ زَاغَتِ الشَّمْسُ قَبْلَ أَنْ يَرْتَحِلَ صَلَّى الظُّهْرَ ثُمَّ رَكِبَ.»

"Då Profeten ﷺ skulle resa innan solen hade nått zenit sköt han fram *zuhr* till dess tiden för *'asr* inföll, och förrättade dem sedan tillsammans. Och om solen passerade zenit innan han gav sig iväg bad han *zuhr* och satt sedan upp på sitt rid-

djur för resan."[172]

C) I en annan version sa Anas bin Mâlik:

«كَانَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا كَانَ فِي سَفَرِهِ، فَزَالَتِ الشَّمْسُ صَلَّى الظُّهْرَ وَالعَصْرَ جَمْعًا، ثُمَّ ارْتَحَلَ.»

"Då Profeten ﷺ var på resa brukade han förrätta *zuhr* och *'asr* tillsammans då solen hade passerat zenit, och sedan ge sig av."[173]

Den sistnämnda hadithen styrker att det är tillåtet att slå ihop två böner under tiden för den tidigare av dem. Den föregående hadithen visar att det är tillåtet att skjuta upp en bön för att slå ihop den med påföljande bön.

D) Det är tillåtet att förrätta bön på båtar, tåg och flygplan på ett sätt som underlättar förrättandet av dem, och det är tillåtet att slå ihop två böner på dem. Profeten ﷺ tillfrågades om bön på en båt varvid han svarade:

«صَلِّ فِيهَا قَائِمًا، إِلاَّ أَنْ تَخَافَ الْغَرَقَ.»

"Be stående såvida du inte är rädd att det kan få dig att drunkna."[174]

---

[172] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1111) och Muslim "*as-Sahih*" (704).
[173] Abu Nuaim "*al-Mustakhradj*" (1582). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (579).
[174] Al-Hakim "al-Mustadrak" (1019). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3777).

BÖNEN ÄR PÅBJUDEN FÖR DEN SJUKE

Akta dig, käre muslimske broder, för att försumma bönen även om du är sjuk, ty den är påbjuden för dig. Allâh har till och med påbjudit den för *mujâhidîn* i krig.

Och vet att bönen frambringar en inre stillhet hos den sjuke som hjälper denne att bli bra. Allâh säger:

﴿وَٱسۡتَعِينُواْ بِٱلصَّبۡرِ وَٱلصَّلَوٰةِۚ﴾

"Och sök hjälp med tålamod och bön..."

[Sûrat al-Baqarah, 2:45]

Och Profeten ﷺ brukade säga:

«يَا بِلَالُ! أَقِمِ الصَّلَاةَ أَرِحْنَا بِهَا.»

"O Bilâl! Ropa ut *iqâma* för bön, och bibringa oss lugn med den."[175]

Och för den sjuke vars liv närmar sig slutet är det bättre att dö som en som förrättar bönen, och inte som en trotsig som försummar bönen. Och Allâh har underlättat saker och ting för den sjuke. Om han inte har möjlighet att använda vatten för *wudû* eller *janâba* kan han göra *tayammum* och på så sätt undvika att försumma bönen. Allâh säger:

---

[175] Abu Dawud "*as-Sunan*" (4985). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7892).

﴿وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ
فَلَمْ تَجِدُوا۟ مَآءً فَتَيَمَّمُوا۟ صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُوا۟ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُم مِّنْهُ
مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُم مِّنْ حَرَجٍ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾

"...Den som är sjuk eller befinner sig på resa eller som just har förrättat sina behov eller haft beröring med kvinnor [dvs. sexuellt umgänge] och inte kan finna vatten, skall ta ren jord och stryka över ansikte och händer. Allâh vill inte göra det svårt för er. Han vill rena er och fullkomna Sin nåd mot er för att ni skall vara tacksamma."

[Sūrat al-Mā'idah, 5:6]

HUR DEN SJUKE KAN UTFÖRA RENINGEN

1. För den sjuke är det påbjudet att rena sig själv med vatten; dvs. att göra *wudû* för den mindre rituella orenheten (utsläpp av luft, urin eller avföring) och att göra *ghusl* för den större rituella orenheten (sexuell utsöndring).

2. Om den sjuke till följd av svaghet eller farhågor om att sjukdomen skall förvärras eller att tillfrisknandet skall försenas inte har möjlighet att använda vatten för att rena sig, skall han istället göra *tayammum*.

3. *Tayammum* utförs genom att en gång låta båda händer röra ren jord och därefter stryka över hela ansiktet och händerna, den ena över den andra, utan att utesluta någon del.

4. Om den sjuke inte kan utföra reningen själv bör någon annan hjälpa honom att göra *wudû* eller *tayammum*.

5. Om den sjuke har ett sår på någon kroppsdel (som tvättas under reningen) bör det tvättas med vatten. Om detta påverkar honom (negativt) kan han stryka över det angripna området med fuktig hand. Om detta också påverkar honom bör han göra *tayammum*.

6. Om bandage eller förband är applicerat på någon del av den sjukes kropp skall det strykas över

med en fuktig hand istället för att kroppsdelen tvättas, och *tayammum* behöver inte göras eftersom strykandet ersatte tvättandet.

7. Det är tillåtet att göra *tayammum* på en vägg eller någon annan ren plats som det finns stoft på. Om väggen är täckt med målarfärg eller något annat ämne som inte tillhör kategorin stoft från jorden, bör detta inte användas för *tayammum* såvida det inte finns en beläggning av stoft på den.

8. Om *tayammum* svårligen kan göras med hjälp av jordens yta, en vägg eller något annat som har en yta av stoft, är det inget fel i att fylla lite ren jord i till exempel en behållare eller näsduk och göra *tayammum* med hjälp av den.

9. Om den sjuke gör *tayammum* inför en bön och sedan håller sig i det tillståndet fram till nästa bön, kan han förrätta den utan att göra en ny *tayammum*. Han är fortfarande rituellt ren och ingenting har skett som har upphävt detta.

10. Det är föreskrivet för den sjuke att rena sin kropp från fysisk orenhet. Kan han inte det skall han förrätta bönen som han är. Bönen är ändå giltig och han behöver inte göra om den senare.

11. Det är föreskrivet för den sjuke att förrätta bönen iklädd rena kläder. Om fysisk orenhet hamnar på kläderna måste det tvättas bort eller kläderna bytas. Kan han inte det skall han förrätta bönen som han är. Bönen är ändå giltig och han behöver inte göra om den senare.

12. Det är föreskrivet för den sjuke att förrätta bönen på någonting rent. Om böneplatsen är oren måste den rengöras eller ersättas med någonting

rent eller övertäckas med någonting rent. Kan han inte det skall han förrätta bönen som han är. Bönen är ändå giltig och han behöver inte göra om den senare.

13. Det är inte tillåtet för den sjuke att, till följd av att han är för svag för att rena sig, skjuta upp bönen så att tiden för den går ut, utan han bör rena sig efter bästa förmåga och förrätta bönen i tid, även om det skulle finnas smuts på kroppen, kläderna eller böneplatsen som han inte kan få bort.

HUR DEN SJUKE KAN FÖRRÄTTA BÖNEN

1. Den sjuke är förpliktigad att förrätta bönen stående även om det görs lutande, stödd mot en vägg, eller med hjälp av krycka eller käpp.

2. Om den sjuke inte kan stå skall han be sittande, och det bästa för honom är att sitta med benen i kors i *qiyâm* och *rukû*.

3. Om den sjuke inte kan sitta skall han ligga på sidan i riktning mot *qibla*, och det är då bättre att ligga på höger sida. Kan han inte kan vända sig mot *qibla* vänder han sig dit han kan, och hans bön är då giltig och han behöver inte göra om den senare.

4. Om den sjuke inte kan förrätta bönen liggande på sidan skall han ligga på rygg med fötterna vända mot *qibla* och om möjligt ha huvudet lite upphöjt så att ansiktet är vänt mot *qibla*. Om han inte kan vända fötterna mot *qibla* vänder han sig dit han kan, och hans bön är då giltig och han behöver inte göra om den senare.

5. Den sjuke är förpliktigad att göra *rukû* och *sajda* i sin bön. Kan han inte det skall han markera med huvudrörelser och göra den för *sajda* mer markerad än den för *rukû*. Om han kan göra *rukû* men inte *sajda*, skall han göra *rukû* normalt och sedan markera för *sajda*. Om han kan göra *sajda* skall han göra *sajda* normalt och markera för *rukû*, och det är inte nödvändigt att använda en kudde

för att göra *sajda* på.

6. Kan den sjuke inte röra huvudet skall han markera *rukû* och *sajda* med ögonen genom att sänka ögonlocken något för *rukû* och lite mer för *sajda*. Att markera med ett finger som en del sjuka gör är inte korrekt, och jag känner inte till någonting i vare sig Koranen, Sunnah eller de lärdes utsagor som styrker detta.

7. Kan den sjuke varken markera med huvud eller ögon skall han förrätta bönen i sitt hjärta och säga *takbîr*, recitera, ha avsikten att göra *rukû* och *sajda* och stå och sitta i hjärtat, och var och en kommer att belönas i enlighet med avsikten.

8. Den sjuke är förpliktigad att förrätta bönen i rätt tid och utföra varje moment i den efter bästa förmåga. Om det visar sig svårt för honom att klara det kan han, med utgångspunkt i vilket som är lättast för honom, slå ihop *zuhr* och *'asr* respektive *maghrib* och *'ishâ* genom att skjuta upp den förra eller tidigarelägga den senare. *Fajr* måste däremot förrättas under föreskriven tid och inte slås ihop med det som kommer före eller efter den.

9. Om den sjuke reser till en annan stad eller ett annat land för medicinsk behandling kan han förkorta sina fyra *rak'ah* genom att be *zuhr*, *'asr* och *'isha* med två *rak'ah* vardera till dess han har återvänt hem, oavsett om resan är lång eller kort.[176]

---

[176] I enlighet med Shaikh Muhammad bin Sâlih al-Uthaimîns åsikt.

DU'Â (ÅKALLAN) I BÖRJAN AV BÖNEN

«اللهمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ المَشْرِقِ وَالمَغْرِبِ، اللهمَّ نَقِّنِي مِنَ الْخَطَايَا
كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللهمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالماءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ»

"Allâh, distansera mellan mig och mina synder såsom du har distanserat mellan öst och väst. Allâh, rensa mig från synder såsom det vita klädesplagget renas från smuts. Allâh, rena mig från mina synder med vatten, snö och hagel."[177]

«اللهمَّ أَنْتَ المَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي،
فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ، لَا يَهْدِي
لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ»

"Allâh, Du är Konungen, ingen äger rätt att dyrkas utom Dig, Du är min Herre och jag är Din tjänare. Jag gjorde orätt mot min själ och jag erkänner min synd, så förlåt mig alla mina synder, sannerligen kan ingen förlåta synder utom Dig. Allâh, vägled mig till de bästa egenskaperna, ingen kan vägleda till det bästa av det utom Dig, och avled från mig det dåliga [i karaktären], ty förvisso kan ingen avleda från mig det dåliga i det utom Dig."[178]

---

177 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (744) och Muslim "*as-Sahih*" (598).

178 Muslim "*as-Sahih*" (771). Detta brukade han säga i början av såväl obligatoriska som frivilliga böner.

DU'Â I SLUTET AV BÖNEN

«اللهمّ إنّي أعوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ المحْيَا وَالمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ المسِيحِ الدَّجَّالِ.»

"Allâh! Jag söker skydd hos Dig från Helvetets plågor och gravens plågor, från livets och dödens prövningar och från prövningen från *ad-Dajjâl* [Anti-Krist]."[179]

«اللهمّ إنّي أعوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ، وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْمَلْ.»

"Allâh, jag söker skydd hos Dig från det onda i det som jag har gjort och det onda i det som jag inte har gjort."[180]

---

179 Muslim "*as-Sahih*" (588). Denna åkallan brukade han säga i slutet av *tashahhud*.
180 Muslim "*as-Sahih*" (2716).

BEGRAVNINGSBÖNEN

Ha i ditt hjärta avsikten att förrätta *salât al-janâzah* (begravningsbönen) och säg fyra *takbîr.*

1. Säg efter den första *takbîr:*

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Recitera sedan Sûrat al-Fâtiha:

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ۝١ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝٢ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ۝٣ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝٤ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝٥ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝٦ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝٧ ﴾

Recitera efter den andra *takbîr salât al-Ibrâhîmiyy-ah* över Profeten ﷺ på det sätt som du gör i bönen.[181]

2. Säg efter den tredje *takbîr* följande från Profeten ﷺ rapporterade *du'â*:

«اللهمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا. اللهمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِيمَانِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِسْلَامِ. اللهمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ.»

"Allâh, förlåt våra levande och våra döda, och de av oss som är här och de av oss som inte är här,

[181] Se sidan: 121 och 125.

och våra unga och våra gamla, och våra män och våra kvinnor. Allâh, dem som Du har låtit leva bland oss, låt dem leva i islam, och dem som Du har låtit dö bland oss, låt dem dö med *imân* [tro]. Allâh, ta inte ifrån oss hans belöning, och pröva oss inte efter honom."[182]

Åkalla efter den fjärde *takbîr* som du vill och avsluta sedan med *salâm* åt höger.

---

[182] Abu Dawud "*as-Sunan*" (3201), Ibn Majah "*as-Sunan*" (1497), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (1024), och an-Nasaai "*as-Sunan*" (1986). Al-Albani "*Ahkam al-Janaiz*" s. 124.

VARNING INFÖR DÖDEN

Allâh säger:

﴿ كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۗ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ ۖ فَمَن زُحْزِحَ عَنِ ٱلنَّارِ
وَأُدْخِلَ ٱلْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ ۗ وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَـٰعُ ٱلْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ ﴾

"Varje människa skall smaka döden. Men först på Uppståndelsens dag skall ni få er fulla lön. Den som då rycks bort från Elden och förs till paradiset har sannerligen vunnit en stor seger. Livet i denna värld [skänker] bara bedräglig glädje."

[Sûrat âl 'Imrân, 3:185]

Och poeten sa:

Förbered er för det oundvikliga, ty döden har ett avtalat möte med varje tjänare.

Och ångra den synd som du begick medan du fortfarande levde, och bli medveten innan den slutliga sömnen.

Du kommer att ångra dig om du reser utan förberedelser, och du blir olycklig då kallaren kallar.

Vill du vara i sällskap med dem som har förberett sig, och själv inte ha gjort det?

EID-BÖNEN

1. «كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَخْرُجُ يَوْمَ الْفِطْرِ وَالْأَضْحَى إِلَى المُصَلَّى، فَأَوَّلُ شَيْءٍ يَبْدَأُ بِهِ الصَّلَاةُ....»

"Vid högtiderna i slutet av ramadan [*Eid al-Fitr*] och vid offerhögtiden [*Eid al-Adhâ*] brukade Profeten ﷺ gå till en öppen plats, och det första han började med var bönen."[183]

2. Profeten ﷺ sa:

«التَّكْبِيرُ فِي الْفِطْرِ: سَبْعٌ فِي الْأُولَى وَخَمْسٌ فِي الْآخِرَةِ، وَالْقِرَاءَةُ بَعْدَهُمَا كِلْتَيْهِمَا.»

"Antalet extra *takbîr* för *salât al-Fitr* är sju i den första *rak'ah* och fem i den andra. Recitation görs efter dem i båda *rak'ah*."[184]

3. قَالَتْ أُمُّ عَطِيَّةَ: أَمَرَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ نُخْرِجَهُنَّ فِي الْفِطْرِ وَالْأَضْحَى الْعَوَاتِقَ، وَالْحُيَّضَ، وَذَوَاتِ الْخُدُورِ، فَأَمَّا الْحُيَّضُ فَيَعْتَزِلْنَ الصَّلَاةَ وَيَشْهَدْنَ الْخَيْرَ وَدَعْوَةَ الْمُسْلِمِينَ. قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! إِحْدَانَا لَا يَكُونُ لَهَا جِلْبَابٌ؟ قَالَ: «لِتُلْبِسْهَا أُخْتُهَا مِنْ جِلْبَابِهَا.»

"Umm Atiyya sade: Profeten ﷺ beordrade oss att låta alla kvinnor komma ut för att delta vid *Eid al-Fitr* och *Eid al-Adhâ*, inklusive de ogifta, de men-

---

[183] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (956).
[184] Abu Dawud "*as-Sunan*" (1151). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3017).

struerande och jungfrurna. De menstruerande skall hålla sig undan böneplatsen och vittna det goda och åkallelserna bland muslimerna. "Jag sa till honom: "Någon av oss kanske inte har lämpliga ytterplagg." Han svarade: "En av hennes systrar bör då klä henne i ett av sina."[185]

Vilka slutsatser kan man dra från dessa hadither?

1. Bönerna i de två *Eid* (högtiderna) är en del av religionen och förrättas i två *rak'ah*. Sju *takbīr* sägs i början av den första *rak'ah* och fem i början av den andra. Sedan reciteras Sûrat al-Fâtiha och någonting annat som är lätt.

2. *Eid*-bönen förrättas på en öppen plats nära staden. Profeten ﷺ brukade gå ut till de två *Eid*-bönerna och också barn, kvinnor och flickor gick ut med honom, till och med kvinnor som inte kunde förrätta bön på grund av menstruation.

Ibn Hajar sa i *Fath al-Bârî*: "Det visar att man skall gå till en öppen plats för att be. Och bönen skall inte förrättas i moskén såvida det inte finns något annat alternativ."

---

[185] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (324) och Muslim "*as-Sahih*" (890).

BETONING PÅ OFFER PÅ DAGEN FÖR *EID*

1. Allâhs Sändebud ﷺ sa:

«إِنَّ أَوَّلَ مَا نَبْدَأُ فِي يَوْمِنَا هَذَا: أَنْ نُصَلِّيَ، ثُمَّ نَرْجِعَ فَنَنْحَرَ، فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ أَصَابَ سُنَّتَنَا، وَمَنْ نَحَرَ قَبْلَ الصَّلَاةِ، فَإِنَّمَا هُوَ لَحْمٌ قَدَّمَهُ لِأَهْلِهِ، لَيْسَ مِنَ النُّسُكِ فِي شَيْءٍ.»

"Det första vi gör denna dag är att förrätta bön. Sedan återvänder vi och offrar ett djur. Den som gör så är i linje med vår Sunnah. Den som slaktar innan bönen har bara kött åt sin familj, och det är inte på något sätt en del av riterna."[186]

2. Och han ﷺ sa:

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ! إِنَّ عَلَى أَهْلِ كُلِّ بَيْتٍ فِي كُلِّ عَامٍ أُضْحَاةً.»

"Människor! Varje hem har ett offer [ålagt att göra]."[187]

3. Och han ﷺ sa:

«مَنْ وَجَدَ سَعَةً فَلَمْ يُضَحِّ فَلَا يَقْرَبَنَّ مُصَلَّانَا.»

"Var och en som har möjlighet att offra och inte gör

---

[186] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (965) och Muslim "*as-Sahih*" (1961).

[187] Abu Dawud "*as-Sunan*" (4788), Ibn Majah "*as-Sunan*" (3125), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (1518), och an-Nasaai "*as-Sunan*" (4224). *Ibn Hajar bestyrkte den hadithen i "Fath al-Bari"* vol. 10 s. 5.

det, behöver inte komma till den plats där vi förrättar *Eid*-bönen."[188]

[188] Ibn Majah "*as-Sunan*" (3023). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6490).

BÖN FÖR ATT BE OM REGN (*ISTISQA*)

1. «خَرَجَ النَّبِيُّ صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى المصَلَّى يَسْتَسْقِي، وَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ،

فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ، وَقَلَبَ رِدَاءَهُ، وجَعَلَ الْيَمِينَ عَلَى الشِّمَالِ.»

"Profeten ﷺ gick ut på öppen mark för att be om regn. Först gjorde han en åkallan, sedan vände han sig mot *qibla* och förrättade två *rak'ah*. Han vände sin mantel så att dess högra sida var på hans vänstra."[189]

2. عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ: أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ الله عَنْهُ كَانَ إِذَا قَحَطُوا اسْتَسْقَى

بِالْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ المطَّلِبِ، فَقَالَ: اللَّهُمَّ! إِنَّا كُنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّنَا فَتَسْقِينَا، وَإِنَّا

نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِعَمِّ نَبِيِّنَا فَاسْقِنَا. قَالَ فَيُسْقَوْنَ.

"Anas bin Mâlik berättar att Umar bin al-Khattâb, då han var *Khâlifa* [kalif] och det blev torka, bad Abbâs att leda bönen för regn och säga: "Allâh! Vi brukade söka Din Profets förbön och Du skänkte oss regn. Nu söker vi Din Profets farbrors förbön, så skänk oss regn." Och regn började falla."[190]

Hadithen visar att muslimerna under Profetens livstid brukade åkalla Allâh genom den förres förbön och be honom att göra *du'â* (åkalla) åt dem om regn. Då han lämnade denna värld fortsatte de

---

[189] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1027).
[190] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1010).

dock inte att be honom göra *du'â* utan bad stället hans farbror Abbâs, som ännu var i livet, om det. Så Abbâs kom att göra *du'â* åt dem.

BÖN VID SOL- ELLER MÅNFÖRMÖRKELSE

1. Aisha berättade:

«أنَّ الشَّمْسَ خَسَفَتْ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ الله صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَبَعَثَ مُنَادِيًا «الصَّلَاةُ جَامِعَةٌ» فَتَقَدَّمَ فَصَلَّى أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ فِي رَكْعَتَيْنِ وَأَرْبَعَ سَجَدَاتٍ»

"Under Allâhs Sändebuds livstid kom solen att förmörkas och han uppdrog åt en utropare att tillkännage *salât al-jamâ'ah* [gemensam bön]. Sedan förrättade han två *rak'ah* med fyra *rukû* och fyra *sajda*."[191]

2. Och Aisha sa:

«خَسَفَتْ الشَّمْسُ فِي عَهْدِ رَسُولِ الله صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَصَلَّى رَسُولُ الله صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالنَّاسِ، فَقَامَ فَأَطَالَ الْقِيَامَ، ثُمَّ رَكَعَ فَأَطَالَ الرُّكُوعَ، ثُمَّ قَامَ فَأَطَالَ الْقِيَامَ، وَهُوَ دُونَ الْقِيَامِ الْأَوَّلِ، ثُمَّ رَكَعَ فَأَطَالَ الرُّكُوعَ، وَهُوَ دُونَ الرُّكُوعِ الْأَوَّلِ، ثُمَّ سَجَدَ فَأَطَالَ السُّجُودَ، ثُمَّ فَعَلَ فِي الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ مِثْلَ مَا فَعَلَ فِي الْأُولَى، ثُمَّ انْصَرَفَ وَقَدْ انْجَلَتْ الشَّمْسُ، فَخَطَبَ النَّاسَ فَحَمِدَ الله وَأَثْنَى عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آيَتَانِ مِنْ آيَاتِ الله، لَا يَخْسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ، فَإِذَا رَأَيْتُمْ ذَلِكَ فَادْعُوا الله، وَكَبِّرُوا، وَصَلُّوا، وَتَصَدَّقُوا.» ثُمَّ قَالَ: يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ! وَالله مَا مِنْ أَحَدٍ أَغْيَرُ مِنْ الله

[191] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1066).

أَنْ يَزْنِيَ عَبْدُهُ، أَوْ تَزْنِيَ أَمَتُهُ، يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ! وَاللهِ لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا.»

"Under Allâhs Sändebuds livstid förmörkades solen och Profeten ﷺ ledde människorna i bön och hans recitation var lång. Sedan gjorde han *rukū* och blev kvar i den positionen en lång stund. Sedan lyfte han huvudet och reciterade en lång stund, dock kortare än den första. Sedan gjorde han *rukū* och blev kvar i den positionen en lång stund, dock kortare än den första. Sedan lyfte han huvudet och förrättade två *sajda*. Sedan ställde han sig upp och förrättade en andra *rak'ah* som den första. Sedan gjorde han *taslîm* och vid den tiden hade solen åter visat sig. Sedan vände han sig till människorna och sa: "Solen och månen förmörkas inte till följd av någons död eller liv. Snarare är de två av Allâhs tecken som Han visar för Sina tjänare. Så då ni ser den skall ni lämna allting och förrätta bön. Åkalla Allâh, tillbe Honom och skänk *sadaqa* [välgörenhet]."

"Efterföljare till Muhammad! Ingen har mer självrespekt än Allâh, då Hans tjänare, man eller kvinna, begår ett äktenskapsbrott. Efterföljare till Muhammad! Vid Allâh! Om ni bara visste vad jag visste hade ni skrattat lite och gråtit mycket. Har jag framfört [Budskapet]?"[192]

---

[192] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1044).

SALÂT AL-ISTIKHÂRAH (Bön för att söka vägledning till det som är bättre)

Jâbir sa:

«كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعَلِّمُنَا الاِسْتِخَارَةَ فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا، كَالسُّورَةِ مِنَ الْقُرْآنِ، يَقُولُ: «إِذَا هَمَّ أَحَدُكُمْ بِالْأَمْرِ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ، ثُمَّ لِيَقُلْ: اللهمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ. اللهمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي ـ أَوْ قَالَ: فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ ـ فَاقْدُرْهُ لِي. وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي ـ أَوْ قَالَ: فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ ـ فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ، وَاقْدُرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ، ثُمَّ رَضِّنِي بِهِ وَيُسَمِّي حَاجَتَهُ.»

"Profeten ﷺ brukade lära oss att göra *salât al-istikhârah* i alla våra ärenden på det sätt som han brukade lära oss en sura ur Koranen. Han ﷺ sa: "Om någon av er är bekymrad över någonting och är i behov av Allâhs vägledning, bör han förrätta två *rak'ah* frivillig bön och sedan säga:

Allâh! Sannerligen söker jag genom Din Kunskap det goda från Dig, och genom Din Makt söker jag Ditt Påbud, och jag ber Dig om Din Väldi-

ga frikostighet. Ty det är Du som påbjuder och inte jag, Du som vet och inte jag; och Du är Den Som Besitter Fullständig Kännedom om det osedda.

Allâh! Om Du vet att [här nämner man vad det gäller] är bra för mig, min religion, mitt uppehälle och det slutliga resultatet av mina förehavanden [eller: mina aktuella förehavanden och mina långsiktiga], förordna det då för mig och gör det lätt för mig, och välsigna mig i det, och om du vet att [här nämner man vad det gäller] är fördärvligt för mig, min religion, mitt uppehälle och det slutliga resultatet av mina förehavanden [eller: mina aktuella förehavanden och mina långsiktiga], avled det då från mig och avled mig från det, och förordna för mig det goda var det än finns, och gör mig tillfreds med det."[193]

Denna bön och åkallan skall, på samma sätt som man tar medicin, endast göras för en själv och med förvissning om att Herren, som man konsulterar, kommer att vägleda en till det som är bäst för en. Tecknet för att det ombedda är gott är att Allâh kommer att göra det lätt att uppnå det. Ta er i akt för att söka vägledning med metoder som inte sanktioneras i Sunnah såsom drömtydning, numerologi (t.ex. att med hjälp av namns numeriska värden söka kontrollera möjliga partners förenlighet) eller andra metoder som saknar grund i religionen.

---

[193] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6382).

PASSERA INTE FRAMFÖR EN BEDJANDE PERSON

Allâhs Sändebud sa:

«لَوْ يَعْلَمُ المارُّ بَيْنَ يَدَيِ المصَلِّي مَاذَا عَلَيْهِ؛ لَكَانَ أَنْ يَقِفَ أَرْبَعِينَ خَيْرًا لَهُ مِنْ أَنْ يَمُرَّ بَيْنَ يَدَيْهِ.» قَالَ أبو النَّضْرِ: لَا أَدْرِي أَقَالَ: أَرْبَعِينَ يَوْمًا، أَوْ شَهْرًا، أَوْ سَنَةً!؟

"Om den som passerar framför en bedjande förstod vad han ådrar sig, vore det bättre för honom att vänta 40 än att passera framför den bedjande." En av återberättarna, Abû Nadr, sa: Jag minns inte om han sa 40 dagar, månader eller år.[194]

I den version som återges av Ibn Khuzaimah sägs "40 år" och Ibn Hajar klassificerade den som tillförlitlig.

Hadithen visar att det att passera framför en bedjande i det område på vilket denne gör *sajda* är en synd och därför ett hot. Och om den som gjorde det bara visste vilken typ av synd han begick och straffet för den hade han hellre väntat 40 år än att passera. Att passera på avstånd är däremot ingen synd, något som visas av hadithens motexempel i vilket platsen där den bedjande personen sätter ned sina händer i *sajda* bestäms.

---

[194] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (510).

Den som förrättar bön är ålagd att placera en *sutra* (hinder)[195] framför sig så att den förbipasserande ser den och kan passera på andra sidan om den.

Profeten ﷺ sa:

«إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ إِلَى شَيْءٍ يَسْتُرُهُ مِنَ النَّاسِ، فَأَرَادَ أَحَدٌ أَنْ يَجْتَازَ بَيْنَ يَدَيْهِ؛ فَلْيَدْفَعْ فِي نَحْرِهِ، فَإِنْ أَبَى فَلْيُقَاتِلْهُ، فَإِنَّمَا هُوَ شَيْطَانٌ.»

"Om någon av er förrättar bön bakom någonting som avskärmar honom från människorna, och någon försöker passera mellan honom och *sutra*, avvisa då denne genom att knuffa honom i bröstkorgen. Och om han vägrar ge med sig, bekämpa honom då ty han är en djävul."[196]

Denna tillförlitliga hadith som Bukhârî rapporterade och som varnar för att passera framför en bedjande, är ett generellt utlåtande och inkluderar den Heliga Moskén i Mecka och Profetens Moské i Medina. Profeten ﷺ sa det i antingen Mecka eller Medina. Belägget för detta är följande:

Bukhârî ägnade ett kapitel åt detta: "Den som förrättar bön skall avvisa den som försöker passera framför honom."

Han sa: Ibn Umar avvisade en person som passerade framför honom då han satt i *tashahhud* framför Ka'bah och han sa: "Om han väljer konfrontation, bekämpa honom då."

---

195 En *sutra* kan vara vilket fast objekt som helst såsom en pinne, ett spjut, en pelare eller en vägg etc., helst högre än en aln [en arms längd från armbågen till fingertopparna].
196 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (509) och Muslim "*as-Sahih*" (505).

al-Hâfiz ibn Hajar sa: Att Ka'bah i detta sammanhang nämns särskilt är för att ingen skall tro att det, eftersom det på den platsen är mycket folk i rörelse, skulle vara försvarbart att passera framför bedjande.

Denna rapport som nämndes av Bukhârî rapporterades också med en anknytande kedja av återberättare av Shaikh Abû Nu'aim i sin *Book of Salât*.

Sammanfattningsvis: Att inom ramen för det område där en bedjande gör *sajda* passera framför denne är - om den bedjande har placerat en *sutra* framför sig - *harâm*, dvs. det är en synd och utgör ett hot, oavsett om det sker i Mecka, Medina eller någon annanstans, och har sin grund i tidigare återgivna hadither. Möjligen är det förlåtligt för den som har något tvingande ärende på en mycket folktät plats.

PROFETENS RECITATION

Allâh säger:

﴿ وَرَتِّلِ ٱلْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا ﴾

"...och recitera Koranen [högt] i en långsam [och behaglig ton och] rytm." [Sûrat al-Muzzammil, 73:4]

«كَانَ صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ فِي أَقَلَّ مِنْ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ.»

Profeten ﷺ reciterade aldrig hela Koranen på kortare tid än tre dagar.[197]

«كَانَ رَسُولُ الله صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُقَطِّعُ قِرَاءَتَهُ، يَقُولُ:

﴿ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾ ثُمَّ يَقِفُ، ﴿ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ثُمَّ يَقِفُ.»

"Han brukade recitera varje *âyat* [vers] var för sig, såsom: "All lov och pris tillkommer Allâh, Herre över *al-'âlamîn* [mänskligheten, jinnerna och allt som existerar]." Därefter pauserade han. "Den Nåderike, den Barmhärtige." Därefter pauserade han."[198]

Han brukade säga:

«زَيِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ.»

---

[197] Ibn Saad "at-Tabaqat" vol. 1, s. 376. Al-Albani "Sahih al-Jami" (4866).
[198] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2927). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (5000).

"Försköna Koranen med era röster, [att recitera Koranen med] en behaglig röst förhöjer Skriftens skönhet."[199]

«كَانَ يَمُدُّ صَوْتَهُ مَدًّا.»

"Han brukade förlänga [de] vokaler [som är lämpliga att förlänga i Koranen]."[200]

«كَانَ يَقُومُ إِذَا سَمِعَ الصَّارِخَ.»

"Han brukade stiga upp när han hörde tuppen gala."[201]

«كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي فِي نَعْلَيْهِ.»

"Han brukade förrätta bönen iförd sandaler."[202]

«كان يَعْقِدُ التَّسْبِيحَ.»

"Han brukade räkna sina *tasbih* [med höger hand]."[203]

«كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا حَزَبَهُ أَمْرٌ صَلَّى.»

"Då någonting bekymrade Profeten ﷺ brukade han förrätta bön."[204]

«كَانَ إِذَا جَلَسَ فِي الصَّلَاةِ وَضَعَ يَدَيْهِ عَلَى رُكْبَتَيْهِ،

---

199 Abu Dawud "*as-Sunan*" (1468). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3580).
200 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (5045).
201 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1132) och Muslim "*as-Sahih*" (741).
202 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (386) och Muslim "*as-Sahih*" (555).
203 Abu Dawud "*as-Sunan*" (1502). Al-Albani "*Sahih Abu Dawud*" (1346).
204 Abu Dawud "*as-Sunan*" (1319). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (4703).

وَرَفَعَ إِصْبَعَهُ الْيُمْنَى الَّتِي تَلِي الْإِبْهَامَ، فَدَعَا بِهَا.»

"Då han satt i bönen höll han sina händer på sina knän, och han lyfte sitt högra pekfinger då han gjorde *du'â*."[205]

«يُحَرِّكُهَا يَدْعُو بِهَا.»

"Han rörde sitt högra pekfinger då han gjorde *du'â*."[206]

Och Profeten ﷺ sa:

«لَهِيَ أَشَدُّ عَلَى الشَّيْطَانِ مِنَ الْحَدِيدِ. يَعْنِي: السَّبَّابَةَ.»

"Detta är mer smärtsamt för Satan än att bli slagen med järn."[207]

«كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَضَعُ يَدَهُ الْيُمْنَى عَلَى يَدِهِ الْيُسْرَى، ثُمَّ يَشُدُّ بَيْنَهُمَا عَلَى صَدْرِهِ، وَهُوَ فِي الصَّلَاةِ.»

"Och han brukade placera sin högra hand över sin vänstra på bröstkorgen."[208]

Alla de fyra Imamerna uppgav: "Om en hadith är tillförlitlig är den min *madhhab* [väg]." Att röra pekfingret och att placera händerna på bröstet i bönen är således en del av deras *madhhab*; och är Sunnah i bönen.

Imam Mâlik och Imam Ahmad och vissa shâfi'î-lärde rekommenderade uttryckligen att pekfingret

---

205 Muslim "*as-Sahih*" (580).
206 An-Nasaai "*as-Sunan*" (889). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (352).
207 Ahmad b. Hanbal "*al-Musnad*" 2:119. Al-Albani "*Sifatu as-Salah*" s. 159.
208 Abu Dawud "*as-Sunan*" (759). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (353).

rörs i bönen eftersom det är Sunnah. Profeten ﷺ förklarade visdomen bakom det i den tidigare nämnda hadithen – att röra pekfingret symboliserar *tawhīd*[209]. För Satan är detta svårare än att bli slagen med järn, ty han hatar *tawhīd*.

Således är det en plikt för muslimen att följa Profeten ﷺ och inte motsätta sig hans Sunnah, ty han sa:

«وَصَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي.»

"Förrätta bönen så som ni har sett mig förrätta bönen."[210]

---

[209] Guds Enhet och Hans ensamrätt att dyrkas.
[210] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (631).

PROFETENS DYRKAN AV ALLÂH

1. Allâh säger:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُزَّمِّلُ ۝١ قُمِ ٱلَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ۝٢﴾

"Du som täcker över dig [med din mantel]! Vaka [i bön] under natten, [dock] inte hela."

[Sûrat al-Muzzammil, 73:1-2]

2. Aisha sa:

«مَا كَانَ رسول الله صلى الله عليه وسلم يَزِيدُ فِي رَمَضَانَ، وَلَا فِي غَيْرِهِ، عَلَى إِحْدَى عَشْرَةَ رَكْعَةً، يُصَلِّي أَرْبَعًا فَلَا تَسَلْ عَنْ حُسْنِهِنَّ وَطُولِهِنَّ، ثُمَّ يُصَلِّي أَرْبَعًا فَلَا تَسَلْ عَنْ حُسْنِهِنَّ وَطُولِهِنَّ، ثُمَّ يُصَلِّي ثَلَاثًا، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! أَتَنَامُ قَبْلَ أَنْ تُوتِرَ؟ قَالَ: «يَا عَائِشَةُ! إِنَّ عَيْنَيَّ تَنَامَانِ، وَلَا يَنَامُ قَلْبِي.»».

"Profeten ﷺ brukade inte förrätta fler än elva *rak'ah* under ramadan eller andra månader. Han bad fyra och fråga inte hur långa och fina de var. Han bad fyra till och fråga inte hur långa och fina de var. Sedan bad han tre. Jag frågade honom: "Sover du innan du förrättar *witr*?" Han sa: "Aisha, mina ögon sover men mitt hjärta är vaket."[211]

3. Aswad bin Yazîd sa att han frågade Aisha om Profetens bön om natten. Hon svarade:

---

[211] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2013) och Muslim "*as-Sahih*" (738).

«كَانَ يَنَامُ أَوَّلَ اللَّيْلِ، ثُمَّ يَقُومُ، فَإِذَا كَانَ مِنَ السَّحَرِ أَوْتَرَ، ثُمَّ أَتَى فِرَاشَهُ، فَإِذَا كَانَ لَهُ حَاجَةٌ أَلَمَّ بِأَهْلِهِ، فَإِذَا سَمِعَ الأَذَانَ وَثَبَ، فَإِنْ كَانَ جُنُبًا أَفَاضَ عَلَيْهِ مِنَ الماءِ، وَإِلَّا تَوَضَّأَ، ثُمَّ خَرَجَ إِلَى الصَّلَاةِ.»

"Han brukade sova under nattens första del, sedan stiga upp [och be]. Då gryningen var nära bad han *witr* och återvände sedan till sängen. Om han hade behov av sin hustru hade han sexuellt umgänge med henne. Då han sedan hörde *adhân* steg han upp, och om han var *junub* gjorde han *ghusl*, och om han inte var det gjorde han *wudû*, och gick sedan ut för att förrätta bönen."[212]

4. Abû Huraira sa:

«قَامَ النَّبِيُّ صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى تَوَرَّمَتْ قَدَمَاهُ، فَقِيلَ لَهُ: غَفَرَ الله لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ؟ قَالَ: أَفَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا.»

"Allâhs Sändebud brukade stå till dess hans fötter svullnade. Det sades till honom: "O Sändebud från Allâh, du gör allt detta trots att Allâh har förlåtit alla dina tidigare och framtida synder?" Han sa: "Skall jag inte vara en tacksam tjänare?"[213]

5. Allâhs Sändebud sa:

«حُبِّبَ إِلَيَّ مِنَ الدُّنْيَا النِّسَاءُ وَالطِّيبُ، وَجُعِلَ قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ.»

"Det jag mest håller av från er värld är kvinnor

---

[212] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1146) och Muslim "*as-Sahih*" (739).
[213] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (4836) och Muslim "*as-Sahih*" (2819).

och parfym, och mina ögons svalka finns i bönen."[214]

[214] Ahmad b. Hanbal "*al-Musnad*" 2:119. Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3124).

BOKEN OM *ZAKÂT*

(DEN FÖRESKRIVNA BARMHÄRTIGHETSGÅVAN)

- *Zakât* och dess betydelse i islam
- Visdomen bakom lagstiftningen av *zakât*
- De typer av tillgångar för vilka *zakât* är anbefallt
- *Nisâb* (minimimängd tillgångar) för vilken *zakât* är anbefallt
- Hur *zakât* skall distribueras
- Några förtjänster med att betala *zakât*
- Varning till dem som inte betalar *zakât*
- Viktiga punkter om *zakât*

ZAKÂT OCH DESS BETYDELSE I ISLAM

Zakât är en föreskriven barmhärtighetsgåva som beror av tillgångar och regleras av särskilda villkor, och distribueras till särskilda kategorier människor vid en särskild tidpunkt.

Zakât är en pelare i islam och en av dess mest centrala komponenter. I Allâhs Skrift nämns den och kopplas till bönen på flera platser.

Muslimerna har kommit till en absolut enighet om att *zakât* är obligatoriskt. Den som efter att ha delgivits den informationen förnekar detta är en *kâfir*, en icketroende, och står utanför islam. Och den som är girig och undanhåller något eller allt av det, är en orättfärdig förtryckare som gjort sig förtjänt av straff.

Bland sådant som bestyrker dess bindande natur märks Allâhs ord:

﴿وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ﴾

"*Förrätta bönen och ge zakât!*" [Sûrat al-Baqarah, 2:110]

Och Allâh säger:

﴿وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ

وَذَٰلِكَ دِينُ ٱلۡقَيِّمَةِ ٥﴾

"*Men inga andra påbud gavs dem än att dyrka Allâh och Honom endast [utan att tillskriva Honom*

jämlikar], och att förrätta bönen och att ge zakât. Detta är den sanna religionen..."

[Sûrat al-Bayyinah, 98:5]

Ibn Umar sa:

قالَ رسول الله صلى الله عليه وسلم: «بُنِيَ الإِسْلامُ عَلَى خَمْسٍ...»

فذَكَرَ مِنْهَا: «إِيْتَاءَ الزَّكَاةِ.»

Profeten ﷺ sa: "Islam är grundat på fem [pelare]...", och han nämnde: "att ge *zakât*."[215]

När Profeten ﷺ sände Mu'âdh till Jemen, sa han till honom:

«فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ؛ فَأَعْلِمْهُمْ: أَنَّ الله افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي

أَمْوَالِهِمْ، تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ، وَتُرَدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ.»

"Och om de följer dig i det, informera dem om att Allâh har ålagt dem *zakât* som skall tas från deras rika och distribueras till deras fattiga."[216]

Och den som vägra betala den och påstår att det inte är nödvändigt har gjort sig skyldig till icketro. Allâh säger:

﴿فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ﴾

"Men om de ångrar sig, förrättar bönen och betalar zakât, då är de era bröder i tron."

[Sûrat at-Tawbah, 9:11]

Med dessa verser förstår vi att den som inte förrättar bönen och inte betalar *zakât* inte är vår broder i religionen, utan närmast en icketroende. Av

---

215 Se s. 5.

216 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1395) och Muslim "*as-Sahih*" (19).

det skälet bekämpade Abû Bakr dem som gjorde åtskillnad mellan *salât* (bönen) och *zakât* i fråga om deras bindande karaktär. Och *Sahâba* (Följeslagarna) var alla ense om hans beslut och verkställde det, vilket bevisar deras samsyn i frågan.

VISDOMEN BAKOM LAGSTIFTNINGEN AV *ZAKÂT*

Det finns en enorm visdom i företeelsen *zakât*. Med allmänna vinster som resultat förverkligar den många av de grundläggande målsättningarna med *sharî'a*, något som blir tydligt för den som begrundar de stycken i Koranen och Sunnah som föreskriver verkställandet av den. Exempel är den vers i Sûrat at-Tawbah som klargör var *zakât* bör distribueras, samt andra verser och hadither som uppmuntrar välgörenhet och att ge till goda ändamål i allmänhet. Visdomen består bland annat i:

- Renande av den troendes själ från synders och felstegs befläckelse och deras negativa effekter för hjärtat, samt avledande av de förhatliga egenskaperna habegär och snikenhet och effekterna av dem. Allâh säger:

﴿خُذۡ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡ صَدَقَةٗ تُطَهِّرُهُمۡ وَتُزَكِّيهِم بِهَا﴾

"Ta sadaqa [allmosor] från deras tillgångar för att rena och helga dem." [Sûrat at-Tawbah, 9:103]

- Att fylla de fattigas behov och bevara deras heder från den förödmjukelse det innebär att behöva be andra än Allâh.

- Att lätta den skuldsatte muslimens börda genom att hjälpa denne att betala av sin skuld.

• Att förena olikartade hjärtan i tro och islam och föra dem från ett tillstånd av tvivel, andlig ängslan och svag tro till en fast förankrad tro och odelad övertygelse.

• Att utrusta krigare på Allâhs väg och förbereda militär utrustning och annat material för spridning av islam och betvingning av icketro och fördärv. Att skapa rättvisa mellan människor till dess ingen mer *fitna*[217] råder så att religion (dyrkan) världen över uteslutande ägnas Allâh Ensam.

• Att hjälpa strandsatta muslimska resande att slutföra sina resor. Den resande förses från *zakât* med det som han eller hon behöver för att kunna ta sig tillbaka hem.

• Renande av tillgångar, ökning av dem och skyddande av dem mot tillintetgörelse genom den välsignelse som kommer av lydnad mot Allâh, upphöjelse av Hans ordning och välvilja mot Hans skapelse.

Detta var något av den sublima visdom och de upphöjda ändamål för vilka *zakât* förordnades. Och det finns många fler; ingen känner till dem alla utom Allâh.

---

[217] *Shirk* (avgudadyrkan) i sina bedrägliga och förvirrande manifestationer.

DE TYPER AV TILLGÅNGAR FÖR VILKA *ZAKÂT* ÄR ANBEFALLT

Zakât är förordnat för fyra kategorier:

1. Jordens produktion av spannmål och frukter. Allâh säger:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَنفِقُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا كَسَبۡتُمۡ وَمِمَّآ أَخۡرَجۡنَا لَكُم مِّنَ ٱلۡأَرۡضِۖ وَلَا تَيَمَّمُواْ ٱلۡخَبِيثَ مِنۡهُ تُنفِقُونَ وَلَسۡتُم بِـَٔاخِذِيهِ إِلَّآ أَن تُغۡمِضُواْ فِيهِ ﴾

"Troende! Ge av de goda ting som ni [hederligt] förvärvar och av det som Vi låter jorden frambringa åt er, och leta inte fram – för att ge bort – det sämsta som ni själva inte skulle ta emot annat än med förbundna ögon." [Sûrat al-Baqarah, 2:267]

Allâh säger också:

﴿ وَءَاتُواْ حَقَّهُۥ يَوۡمَ حَصَادِهِۦۖ ﴾

"...betala er del[218] när ni skördar..." [Sûrat al-An'âm, 6:141]

Och den främsta av fordran är *zakât*. Profeten ﷺ sa:

«فِيمَا سَقَتْ السَّمَاءُ وَالْعُيُونُ أَوْ كَانَ عَثَرِيًّا الْعُشْرُ، وَمَا سُقِيَ بِالنَّضْحِ نِصْفُ الْعُشْرِ.»

"För mark som bevattnas av regn eller från naturliga vattendrag, eller om marken är fuktig på grund av ett närbeläget vattendrag, är *ushr* [dvs. en tion-

[218] av zakât, enligt Allâhs befallning 1/10 eller 1/20.

del] förordnad [som *zakât*]; och för mark som bevattnas av en brunn är halva *ushr* [dvs. en tjugondel] av markens avkastning förordnad [som *zakât*]."[219]

2. Guld, silver och penningar. Allâh säger:

﴿وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾

"De som samlar skatter av guld och silver och inte ger av detta för Allâhs sak, låt dem få veta att ett plågsamt straff [väntar dem]." [Sûrat at-Tawbah, 9:34]

Och i *Sahîh Muslim* rapporterade Abû Huraira att Profeten ﷺ sa:

«مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ، لَا يُؤَدِّي مِنْهَا حَقَّهَا؛ إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ، فَأُحْمِيَ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ، فَيُكْوَى بِهَا جَنْبُهُ وَجَبِينُهُ وَظَهْرُهُ، كُلَّمَا بَرَدَتْ أُعِيدَتْ لَهُ، فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ، حَتَّى يُقْضَى بَيْنَ الْعِبَادِ.»

"Det finns ingen som äger guld och silver och som inte betalar sin del av dem vars guld och silver på Domedagen inte kommer att smidas till plattor av eld som upphettas ytterligare i Helvetets eld och sedan brännmärker ägarens sidor, panna och rygg. Och varje gång de svalnar kommer de att ersättas med upphettade plattor. Detta kommer att pågå under en dag vars längd är 50 000 år, till dess alla tjänare har fått sin dom."[220]

---

219 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1483) och Muslim "*as-Sahih*" (640).
220 Muslim "*as-Sahih*" (987).

Den "del" som refereras i hadithen är *zakât*, så som det nämns i en annan version:

«مَا مِنْ صَاحِبِ كَنْزٍ لَا يُؤَدِّي زَكَاتَهُ»

"Det finns ingen som har rikedomar lagda på hög som inte betalar *zakāt* för dem."[221]

3. Affärsinventarier: Det vill säga varor som ägs i syfte att säljas. Detta inkluderar fasta egendomar, djur, mat, dryck, bilar etc. Ägaren skall i slutet av sitt första näringsår (och varje följande år) beräkna värdet av dem och betala 2,5% av deras befintliga värde, dvs. det kan vara detsamma som då han köpte varorna eller ha ökat eller minskat.

Det är en plikt för näringsidkare såsom speceri-handlare, bilhandlare m.fl. att varje år föra bok och betala den *zakât* som kan räknas ut från den. Om detta är tungt för dem kan de hålla sig på den säkra sidan genom att betala tillräckligt mycket för att säkert ha fullgjort sitt ansvar.

4. Boskap: Det vill säga kameler, nötkreatur, får och getter, förutsatt att de är frigående och inte föds upp på spannmål eller särskild föda för avel eller mjölkproduktion, och att antalet djur överstiger en viss miniminivå.

Observera: Om boskapen föds upp på spannmål eller särskild föda och i syfte att säljas måste *zakât* betalas, inte för att den är boskap utan för att den är en vara till försäljning (dvs. den tredje kategorin). Den förfaller till ett värde som är 2.5% av säljvärdet om detta uppgår till en viss miniminivå för varor

221 Muslim "*as-Sahih*" (987).

(antingen i sig själv eller tillsammans med andra varor till försäljning).

NISÂB (MINIMIMÄNGD TILLGÅNGAR) FÖR VILKEN *ZAKÂT* ÄR ANBEFALLT

1. Spannmål och frukt: Fem *awsuq* vilket motsvarar 618 kg.

Andelen *zakât* är 10% av det som bevattnas av regn, källor eller på andra naturliga sätt, och 5% av det som bevattnas med hjälp av metoder som fordrar arbetskraft och/eller kapital.

2. Guld, silver och pengar:

a) Guld: 20 dinarer eller 85 gram. Andelen *zakât* är 2,5%.

b) Silver: 5 *awâq* motsvarande 595 gram. Andelen *zakât* är 2,5%.

c) Papperspengar: Värdet av 85 gram guld eller 595 gram silver.

3. Varor till försäljning: Värdet beräknas och om det uppgår till den *nisâb* som gäller för guld eller silver är de föremål för *zakât* till 2,5% av värdet.

4. Boskap:

a) Kameler: Den minsta *nisâb* är fem kameler. *Zakât* är ett får.

b) Nötkreatur: Den minsta *nisâb* är 30 kor. *Zakât* är en ett år gammal kalv.

c) Får och getter: Den minsta *nisâb* är 40 djur.

Zakât är ett får.

Den som behöver mer detaljer bör vända sig till verk som behandlar *ahâdîth* och *fiqh*.

Tabeller för *zakât* för frigående boskap:

Får och getter

betalningsskyldig för:		andel *zakât*
från	till	
40	120	ett får
121	200	två får
201	300	tre får

osv. För vart hundrade ytterligare får ökar *zakât* med ett får.

Observera: Getabockar och äldre djur vars tänder är borta skall inte användas till *zakât* och inte heller ens ägodelar av sämst kvalitet. Likaledes skall inte en dräktig tacka eller kamelko användas till *zakât* och inte heller ens ägodelar av finaste kvalitet.

Kameler

Betalningsskyldig för:		andel *zakât*
från	till	
5	9	en tacka
10	14	två tackor
15	19	tre tackor
20	24	fyra tackor
25	35	en ettårig kamelko
36	45	en tvåårig kamelko
46	60	en treårig kamelko
61	75	en fyraårig kamelko
76	90	två tvååriga kamelkor
91	120	två treåriga kamelkor
121	160	tre tvååriga kamelkor

Därefter är andelen en extra tvåårig kamel för var fyrtionde kamel, och en extra treårig kamel för var femtionde extra kamel.

Boskap

betalningsskyldig för:		andel *zakât*
från	Till	
30	39	en ettårig ko
40	59	en tvåårig ko
60	89	två ettåriga kor

Därefter är andelen en extra ettårig ko för vart trettionde extra djur, och en extra tvåårig ko för vart fyrtionde extra djur.[222]

[222] Tabellen är hämtad från boken "*A Zakât Guide*" av Âdil Rashâd Ghunaim.

HUR *ZAKÂT* SKALL DISTRIBUERAS

Den grundläggande text som beskriver hur *zakât* skall distribueras är Allâhs Ord:

﴿إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْعَٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِى ٱلرِّقَابِ
وَٱلْغَٰرِمِينَ وَفِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾

"Sadaqa [avser här den obligatoriska barmhärtighetsgåvan, dvs. zakât] är avsedd enbart för fuqarâ [de utfattiga] och al-masâkin [de fattiga som tigger] och för dem som har hand om insamlandet [av medlen] och för att vinna hjärtana hos dem som tenderar [mot tron] och för att friköpa människor i fångenskap och för de skuldtyngda och för Allâhs sak [dvs. för mujahidûn – de som kämpar i strid] och för vandringsmannen [den resande som är avskuren från allt]. Detta har Allâh föreskrivit. Allâh är Allvetande, Vis."

[Sûrat at-Tawbah, 9:60]

Allâh nämner i denna vers åtta kategorier som allihop är förtjänta av *zakât*. De är:

1. *Faqîr* (den nödlidande): Den fattige som förfogar över hälften eller mindre av sitt existensminimum. Han är mer behövande än den som är *miskîn*.

2. *Miskîn*: Den fattige som har det bättre ställt än den som är *faqîr* och förfogar över 70-80% av sitt existensminimum. Att en *faqîr* är mer behövande än en *miskîn* bestyrks av Allâhs Ord:

﴿ أَمَّا ٱلسَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَٰكِينَ يَعْمَلُونَ فِي ٱلْبَحْرِ ﴾

"Vad båten beträffar tillhörde den några fattiga män som hämtade sitt levebröd ur havet..."

[Sûrat al-Kahf, 18:79]

De beskrivs som *miskîn* trots att de ägde en båt.

De som är *faqîr* och *miskîn* bör få *zakât* som är tillräcklig för att tillgodose deras behov under hela det kommande året, ty *zakât* betalas endast en gång om året och det är bara passande att de får tillräckligt för att klara sig till nästa distribution.

Nöden skall baseras på vad den behövande och dennes familj behöver av mat, kläder, boende och allt annat som man inte kan vara utan för att leva ett hyfsat liv, varken i överdåd eller i brist.[223] Graden av nöd varierar från tid till tid och plats till plats och i viss mån också från individ till individ. Det som är tillräckligt för en person i ett visst samhälle kanske inte räcker till för någon i ett annat samhälle. Det som var tillräckligt för tio år sedan kanske inte är tillräckligt idag, och på samma sätt är kanske inte det som är tillräckligt för en individ tillräckligt för en annan, om hänsyn tas till antal anhöriga, nödvändiga utgifter etc.

De lärde har utfärdat en *fatwa* (bindande utlåtande) om att nöd innefattar medicinsk behandling av den sjuke, hjälp till ensamstående att gifta sig, och anskaffning av nödvändiga böcker för att förvärva religiös kunskap.

För att en *faqîr* eller *miskîn* skall vara berättigad *zakât* måste de vara muslimer och inte tillhöra Bânî

---

[223] Familjen inbegriper alla som mottagaren är ansvarig att försörja.

Hâshim och deras slavar[224] De får inte heller vara nära släkt med givaren såsom föräldrar, barn och hustrur. De får heller inte vara arbetsföra och förmögna att tjäna ett levebröd. Profeten ﷺ sa:

«وَلَا حَظَّ فِيهَا لِغَنِيٍّ، وَلَا لِقَوِيٍّ مُكْتَسِبٍ.»

"Det finns ingen andel av den för den förmögne eller för den som är stark och frisk och kan tjäna sitt levebröd."[225]

3. De som administrerar *zakât*: De tillsätts av den muslimska statens ledare eller dennes ombud med uppgift att ta hand om det som är nödvändigt för att verkställa *zakât* i samhället, såsom att driva in den, förvara den, föra bok över den, vakta den, transportera den, distribuera den, etc.

De som administrerar *zakât* skall ges en lön likvärdig den som den har som utför liknande uppgifter i någon annan organisation, och i enlighet med hur mycket tid han ägnar uppgiften; så länge han är en rationell, pålitlig och vuxen muslim kvalificerad för uppgiften spelar det ingen roll hur förmögen han är. Den som tillhör Banî Hâshim kan dock inte ta emot någon lön från *zakât*. I *Sahîh Muslim* och med stöd hos al-Muttalib bin Rabi'ah säger Profeten ﷺ:

«إِنَّ الصَّدَقَةَ لَا تَنْبَغِي لِآلِ مُحَمَّدٍ.»

"*Sadaqa* [allmosa] lämpar sig inte för Muham-

---

[224] Eftersom Profetens ättlingar har förhindrats att ta emot en femtedel av krigsbyten, något som tidigare brukade vara tillräckligt för dem, är det tillåtet att ge *zakât* till dem.

[225] Abu Dawud "*as-Sunan*" (1633) och an-Nasaai "*as-Sunan*" (2598). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (876).

mads familj."[226]

4. För dem som är svaga i tron: De vars hjärtan behöver dras närmare. Det rör sig här om personer med makt och inflytande i sina respektive klaner, stammar, stater etc. som, förhoppningsvis, skall bli muslimer; eller om osäkra, nya muslimer som behöver stärkas i sin bindning till islam så att deras tro kan fördjupas och slå rot; eller för att dessas likar skall kunna bli muslimer; eller för att skydda muslimer eller avleda den skada som de är förmögna att åsamka.

Kategorin är fortfarande berättigad till *zakāt*. Den har inte upphävts och de bör tilldelas vad som behövs för att förlika deras hjärtan med islam och stödja och försvara den. Denna andel kan också tilldelas en ickemuslim, ty Profeten ﷺ gav Safwan bin Umayyah en andel av krigsbytet från Hunain.[227]

Den kan också ges till en muslim, ty Profeten ﷺ gav Abû Sufyân bin Harb, Aqra bin Habîs och Uyainah bin Hisn 100 kameler vardera.[228]

5. För att frige slavar: Detta innefattar att ge en slav fri direkt; eller att hjälpa till med betalningarna för en slav som har avtalat med sin ägare om att köpa sin egen frihet; eller att betala lösen för muslimska krigsfångar. Krigsfången inkluderas i kategorin eftersom denne lever i en slags träldom och i en nöd som är än mer trängande – det finns en fara för att bli dödad eller tvingad att lämna islam.

6. Gäldenärer: Det rör sig här om dem som har

---

[226] Muslim "*as-Sahih*" (1072).
[227] Muslim "*as-Sahih*" (2313).
[228] Muslim "*as-Sahih*" (1060).

dragit på sig skulder och själva är ansvariga för att lösa dem.

Skulder är av två slag:

A) Skulder som någon har dragit på sig för någonting som är tillåtet inom islam, till exempel för kläder, familjens uppehälle, giftermål, medicinsk behandling, husbygge, nödvändigt möblemang, eller för att betala för skador som vållats på annans egendom. Den som är alltför fattig för att kunna lösa skulden själv, och om skulden kom till i lydnad inför Allâh och på ett tillåtet sätt, skall i dessa fall tilldelas det som behövs.

Det fordras dessutom att mottagaren är muslim och inte välsituerad och kapabel att lösa skulderna på egen hand. Skulden får heller inte vara ett resultat av olydnad mot Allâh, den skall ha förfallit eller komma att förfalla det kommande året, och slutligen måste skulden vara till en människa, vilket alltså exkluderar finansiella skulder till Allâh, såsom botgöringar för brutna löften eller andra slags synder eller betalningar av *zakât*.

B) Skulder som någon har dragit på sig för någon annans räkning, till exempel för att sluta fred mellan två parter. Den personen är berättigad till *zakât*, vilket är baserat på en hadith i vilken Qâbisah Hilâlî sa:

تَحَمَّلْتُ حَمَالَةً، فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَسْأَلُهُ فِيهَا، فَقَالَ: «أَقِمْ حَتَّى تَأْتِيَنَا الصَّدَقَةُ، فَنَأْمُرَ لَكَ بِهَا.» قَالَ ثُمَّ قَالَ: «يَا قَبِيصَةُ! إِنَّ الْمَسْأَلَةَ لَا تَحِلُّ إِلَّا لِأَحَدِ ثَلَاثَةٍ: رَجُلٍ تَحَمَّلَ حَمَالَةً، فَحَلَّتْ لَهُ الْمَسْأَلَةُ حَتَّى يُصِيبَهَا، ثُمَّ يُمْسِكُ. وَرَجُلٌ أَصَابَتْهُ

جَائِحَةٌ اجْتَاحَتْ مَالَهُ، فَحَلَّتْ لَهُ الْمَسْأَلَةُ حَتَّى يُصِيبَ قِوَامًا مِنْ عَيْشٍ - أَوْ قَالَ:
سِدَادًا مِنْ عَيْشٍ -، وَرَجُلٌ أَصَابَتْهُ فَاقَةٌ حَتَّى يَقُومَ ثَلَاثَةٌ مِنْ ذَوِي الْحِجَا مِنْ قَوْمِهِ:
لَقَدْ أَصَابَتْ فُلَانًا فَاقَةٌ، فَحَلَّتْ لَهُ الْمَسْأَلَةُ حَتَّى يُصِيبَ قِوَامًا مِنْ عَيْشٍ - أَوْ قَالَ:
سِدَادًا مِنْ عَيْشٍ -، فَمَا سِوَاهُنَّ مِنَ الْمَسْأَلَةِ يَا قَبِيصَةُ سُحْتًا يَأْكُلُهَا صَاحِبُهَا سُحْتًا.»

"Jag tog på mig ansvaret för en annans skuld och sökte sedan upp Profeten ﷺ och bad honom om hjälp. Han sa: "Vänta till dess *zakât* kommer in så ger jag order om att en del av det skall ges till dig." Sedan sa han: "O Qâbisah! Att be om pengar är endast tillåtet i tre fall: Den som tar på sig ansvaret för en annans skuld är tillåten att be om pengar till dess han har fått tillräckligt för att täcka skulden – sedan skall han sluta be om pengar. Den som drabbats av olycka som förstör egendom och tillgångar är tillåten att be om pengar till dess han har fått tillräckligt för att komma på fötter igen [eller sa han: "...tillräckligt mycket för att fylla hans behov"]. Till sist är den som är ansatt av fattigdom till den grad att tre omdömesgilla män från hans folk säger: 'den och den är drabbad av fattigdom' tillåten att be om pengar till dess han har fått tillräckligt för att komma på fötter igen [eller sa han: "...tillräckligt mycket för att fylla hans behov"]. O Qâbisah! Allt utöver detta är liktydigt med fördärv, och den som tar emot det konsumerar fördärv."[229]

Det är också tillåtet att med *zakât* lösa en avliden människas skuld, eftersom det inte är nödvändigt att pengarna går genom gäldenärens egna hän-

[229] Muslim "*as-Sahih*" (1044).

der.[230]

7. På Allâhs väg: I detta fall går *zakât* till frivilliga som inte avlönas på annat sätt, och både fattiga och välsituerade är berättigade, samt dem som militärt bevakar muslimska gränsområden. I detta inkluderas inte allmän välgörenhet, ty det hade annars varit meningslöst att i Koranen nämna övriga sju kategorier eftersom de i så fall alla hade fallit under allmän välgörenhet.

Den breda innebörden av *jihâd* passar i denna kategori. Dvs. en allomfattande islamisk utbildning i syfte att slå tillbaka de antiislamiska styrkornas ideologiska angrepp, möta de tvivel och misstankar som de sprider, distribuera lämpliga islamiska böcker, och sponsra pålitliga och hederliga islamiska arbetare så att de kan ägna all sin energi åt att sprida islams läror och motarbeta antiislamisk mission och ateistisk verksamhet, etc. Grunden för detta är Profetens hadith:

«جَاهِدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ، وَأَنْفُسِكُمْ، وَأَلْسِنَتِكُمْ.»

"Kämpa mot avgudadyrkarna med era tillgångar, era liv och era tungor."[231]

8. Den resande: Det rör sig här om en person som reser från ett land till ett annat. Om denne inte har medel att fullborda sin resa kan han ges *zakât* till det under förutsättning att syftet med resan inte

---

230 Här rör det sig om en finstilt aspekt av Koranens text där olika prepositioner används för olika kategorier. För vissa kategorier är innebörden att *zakât* är till dem personligen för att användas av dem, medan det för gäldenärer innebär att *zakât* är för dem, dvs. i deras intresse eller sak.

231 Abu Dawud "*as-Sunan*" (2504). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3090).

innefattar olydnad mot Allâh; dvs. syftet bör vara påbjudet, rekommenderat eller åtminstone tillåtet. Ett ytterligare villkor är att han inte kan hitta någon som kan låna honom medel. Det är också tillåtet att ge *zakât* till resenären även om denne har stannat en längre tid på samma plats under loppet av sin resa, under förutsättning att skälet är att säkra något behov som ligger inom det möjligas ram.

Det råder inte skyldighet att distribuera *zakât* till alla åtta kategorier varje år. Att föredra är att hålla i minnet de övergripande behoven och nyttorna så som de uppfattas av den muslimske ledaren, dennes ombud eller den individ som betalar *zakât* (i fall då ett organiserat indrivnings- och distributionssystem saknas).

NÅGRA FÖRTJÄNSTER MED ATT BETALA *ZAKÂT*

1. Efterkommer Allâhs och Hans Sändebuds Befallning och ger företräde åt det som Allâh och Hans Sändebud älskar framför den egna egoistiska kärleken till rikedom.

2. Mångfaldigar belöningen för ens goda gärningar. Allâh säger:

﴿مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّا۟ئَةُ حَبَّةٍ ۗ وَٱللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُ ۗ﴾

"*De som ger av vad de äger för Allâhs sak kan liknas vid sädeskorn som ger sju ax och vart ax bär hundra korn. Allâh mångdubblar avkastningen för den Han vill...*" [Sûrat al-Baqarah, 2:261]

3. Att ge i välgörenhet och betala *zakât* är ett tecken på ens tro och en markör som påvisar närvaron av den. I en hadith nämns:

«الصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ.»

"Välgörenhet är ett tecken."[232]

4. Renar från synders befläckelse och fördärvlig karaktär. Allâh säger:

---

[232] Muslim "*as-Sahih*" (223).

﴿خُذْ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِم بِهَا﴾

"Tag sadaqa [allmosor] från deras tillgångar för att rena och helga dem." [Sûrat at-Tawbah, 9:103]

5. Ökar ens förmögenhet, gör att en välsignelse finns i den och skyddar den från dess ondska. I en hadith sägs:

«مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ.»

"Rikedom minskar aldrig till följd av välgörenhet."[233]

Och Allâhs Ord:

﴿وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن شَىْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُۥ ۖ وَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ﴾

"...och vad du än ger ut [för Allâhs sak], kommer Han att ersätta. Och Han är den främste av försörjare." [Sûrat Sabâ', 34:39]

6. Den som ger i välgörenhet kommer på Domedagen att vara i sin välgörenhets skugga, så som det nämns i hadithen om de sju kategorier människor som Allâh kommer att skugga i Sin Skugga på den dagen då det inte kommer att finnas någon annan skugga än Hans:

«وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ، فَأَخْفَاهَا، حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ.»

"Och en man som ger i välgörenhet, i hemlighet, till dess hans vänstra hand inte vet vad den högra har gett ut."[234]

---

233 Muslim "*as-Sahih*" (2588).
234 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1423) och Muslim "*as-Sahih*" (1031).

7. Den är en orsak till Allâhs Nåd:

﴿وَرَحۡمَتِي وَسِعَتۡ كُلَّ شَيۡءٖۚ فَسَأَكۡتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ﴾

"...men Min nåd och Min barmhärtighet når överallt och Min nåd skänker Jag dem som är muttaqûn [de gudfruktiga] och ger zakât..." [Sûrat al-A'râf, 7:156]

VARNING TILL DEM SOM INTE BETALAR *ZAKÂT*

1. Allâh säger:

﴿وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُم
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ ۖ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾﴾

"...Och de som samlar skatter av guld och silver och inte ger av detta för Allâhs sak, låt dem veta att ett plågsamt straff [väntar dem] den dag då dessa [skatter] skall glödgas i helvetets eld och deras pannor, sidor och ryggar brännmärkas med detta [och det skall sägas till dem]: "Detta är de skatter ni samlade åt er själva. Smaka nu det som ni lade på hög!"

[Sûrat at-Tawbah, 9:34-35]

2. Abû Huraira sa att Profeten ﷺ sa:

«مَا مِنْ صَاحِبِ كَنْزٍ لَا يُؤَدِّي زَكَاتَهُ، إِلَّا أُحْمِيَ عَلَيْهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ، فَيُجْعَلُ صَفَائِحَ
فَيُكْوَى بِهَا جَنْبَاهُ وَجَبِينُهُ حَتَّى يَحْكُمَ اللهُ بَيْنَ عِبَادِهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ
سَنَةٍ ثُمَّ يَرَى سَبِيلَهُ إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ وَإِمَّا إِلَى النَّارِ»

"Det finns ingen som äger och lagrar rikedom och som inte betalar sin del av den, vars rikedom på Domedagen inte kommer att hettas upp i Helvetets eld, sedan formas till plattor med vilka ägarens sidor och panna kommer att brännmärkas till dess

Allâh dömer mellan Sina tjänare på en dag vars längd kommer att vara 50 000 år. Sedan kommer han att få veta sin destination, Paradiset eller Helvetets eld."[235]

3. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ آتَاهُ اللهُ مَالًا فَلَمْ يُؤَدِّ زَكَاتَهُ، مُثِّلَ لَهُ مَالُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شُجَاعًا أَقْرَعَ لَهُ زَبِيبَتَانِ، يُطَوَّقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ يَأْخُذُ بِلِهْزِمَتَيْهِ (يَعْنِي بِشِدْقَيْهِ) ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا مَالُكَ، أَنَا كَنْزُكَ، ثُمَّ تَلَا: ﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ هُوَ خَيْرًا لَّهُم ۖ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا۟ بِهِۦ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾

"Den som Allâh gör förmögen och som sedan inte betalar *zakât* för rikedomen, kommer på Domedagen att få se sin rikedom i form av en giftig orm med två [svarta] fläckar [ovanför ögonen]. Ormen kommer att slingra sig runt hans hals, gripa honom i munnen och säga: "Jag är din förmögenhet, jag är din skatt." Profeten ﷺ reciterade sedan versen: "*De som girigt behåller för sig själva det som Allâh i Sin nåd har skänkt dem skall inte tro att det blir till deras bästa. Nej, det kommer att vara ett ont för dem. På Uppståndelsens dag skall de bära det som de girigt höll fast vid hängande om halsen.*" [Sûrat âl 'Imrân, 3:180][236]

4. Muslim rapporterade att Profeten ﷺ sa:

«مَا مِنْ صَاحِبِ إِبِلٍ، وَلَا بَقَرٍ، وَلَا غَنَمٍ، لَا يُؤَدِّي زَكَاتَهَا؛ إِلَّا جَاءَتْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

---

235 Muslim "*as-Sahih*" (987).
236 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1403) och Muslim "*as-Sahih*" (987).

أَعْظَمَ مَا كَانَتْ وَأَسْمَنَهُ، تَنْطَحُهُ بِقُرُونِهَا، وَتَطَؤُهُ بِأَخْفَافِهَا، كُلَّمَا نَفِدَتْ أُخْرَاهَا أَعَادَتْ عَلَيْهِ أُولَاهَا، حَتَّى يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ.»

"Det finns ingen som äger kameler eller kor eller getter eller får, och som inte betalar *zakât* för dem, som inte på Domedagen får se dem [djuren] större och fetare än någonsin komma och stånga honom med sina horn och trampa honom med sina hovar. Så snart den sista av dem är färdig är den första av dem tillbaka igen, och så fortsätter det fram till dess domen över människorna är avklarad."[237]

---

[237] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1402) och Muslim "*as-Sahih*" (988).

VIKTIGA PUNKTER OM ZAKÂT

För det första: Att endast distribuera *zakât* till en av de åtta kategorierna är korrekt, och inte ens om varje kategori finns representerad är det en förpliktelse att distribuera den till varje kategori.

För det andra: Det är tillåtet att lösa en gäldenärs hela skuld eller bara en del av den.

För det tredje: *Zakât* bör inte ges till den icketroende eller avfällingen (utom de vars hjärtan behöver dras närmare) eller den som har upphört med *salât* (bönen), om man accepterar den åsikt som gör gällande att en sådan person har blivit en icketroende (vilket förefaller vara den åsikt som har mest tyngd), utom om den ges till honom på villkor att han börjar förrätta *salât*, dvs. som en uppmuntran för honom.

För det fjärde: Det är inte tillåtet att ge *zakât* till en välsituerad person, ty Profeten ﷺ sa:

«وَلَا حَظَّ فِيهَا لِغَنِيٍّ، وَلَا لِقَوِيٍّ مُكْتَسِبٍ.»

"Det finns ingen andel av den för den förmögne eller för den som är stark och frisk och kan tjäna sitt levebröd."[238]

För det femte: Det är inte tillåtet för en person att ge *zakât* till dem som han har försörjningsplikt för,

---

[238] Se s. 230.

såsom föräldrar, barn och hustrur.

För det sjätte: Det är tillåtet för en kvinna att ge sin *zakât* till sin make om han är fattig. Abdullâh bin Masûds hustru ville betala *zakât* till sin make och Profeten ﷺ godkände hennes önskemål.

För det sjunde: *Zakât* får inte överföras från ett land till ett annat förutom vid nödlägen såsom hungersnöd, eller för att det inte finns fattiga människor i det aktuella landet, eller för att stödja *mujâhidîn*, eller för att den auktoriserade myndigheten överför den för det allmännas nytta, etc.

För det åttonde: Den som har sitt ursprung i ett land men tjänar så mycket i ett annat land att han är ålagd att betala *zakât*, skall betala den i det land där pengarna intjänades och inte överföra pengarna till sitt ursprungsland, utom vid situationer enligt ovan.

För det nionde: Det är tillåtet att ge en fattig person från *zakât* så att det är tillräckligt för flera månader eller ett helt år.

För det tionde: *Zakât* är påbjuden för silver och guld i form av pengar, tackor, eller smycken som ägs eller lånas ut eller annat, eftersom det som påbjuder *zakât* för guld och silver är generellt utan detaljer. Det finns lärde som undantar juveler som bärs eller som lånas ut och menar att dessa inte är föremål för någon *zakât*. Den förra uppfattningen är dock starkare utifrån de belägg som stöder den, och är mer tillförlitlig för den som vill vara säker på att fullgöra sina skyldigheter.

För det elfte: Egendom som den enskilde individen använder och har behov av är inte föremål för

zakât. Exempel är mat, dryck, möbler, ett bostadshus, bil, djur, kläder etc. Profeten ﷺ sa:

«لَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِ فِي عَبْدِهِ، وَلَا فَرَسِهِ؛ صَدَقَةٌ.»

"Det finns ingen [obligatorisk] allmosa för en muslim i fråga om hans häst och hans slav."[239] [Godkänd]

Undantaget till denna generella föreskrift är smycken av silver och guld, så som nämnts tidigare.

För det tolfte: Egendom som används för uthyrning, såsom fastigheter och bilar, är föremål för *zakât* i förhållande till den hyra som intjänas. Om den efter ett år når en miniminivå (*nisâb*) själv eller tillsammans med annan egendom av samma slag skall *zakât* betalas för den.

---

[239] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1464) och Muslim "*as-Sahih*" (982).

BOKEN OM *SIYÂM* (FASTAN)

- **Siyâm och förtjänsterna med den**
- **Vad man är ålagd att göra under ramadan**
- ***Ahâdîth* om förtjänsterna med att fasta**
- **Iftâr (att bryta fastan), åkallelse och sahûr (den måltid som intas före gryningen)**
- **Frivillig fasta**
- **Sådant som bryter fastan**
- **Sådant som inte bryter fastan**
- ***I'tikâf* (avskildhet i moskén) är en del av religionen**

FASTAN OCH FÖRTJÄNSTERNA MED DEN

Allâh säger:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ ﴾

"Troende! Det är en plikt för er att fasta, liksom det var en plikt för dem som levde före er – kanske skall ni uppnå taqwa.[240]*"* [Sûrat al-Baqarah, 2:183]

Profeten ﷺ sa:

«الصِّيَامُ جُنَّةٌ.»

"*As-Siyam* [att fasta] är en sköld (eller skärm eller skydd) "[241] "från Helveteselden."[242]

Han sa också:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا؛ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.»

"Den som fast i tron och med hopp om belöning fastar under ramadan får sina tidigare synder

---

240 "*Taqwâ*" översätts ibland till fromhet, ibland till medvetenhet om Allâh och ibland till fruktan för Allâh. Ordet härleds ur "*wiqâyah*" som betyder "sköld, skydd", och sambandet förklaras av de lärde på följande sätt: Att skydda sig själv från Guds vrede genom att skyndsamt göra så som Han har påbjudit och helt och hållet avstå från det som Han har förbjudit.

241 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1894) och Muslim "*as-Sahih*" (1151).

242 An-Nasaai "*as-Sunan*" (2234). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (3878).

förlåtna."[243]

«مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.»

"Den som fast i tron och med hopp om belöning förrättar bön [*tarawîh*] under ramadan får sina tidigare synder förlåtna."[244]

Mina trosfränder, ni bör veta att Allâh har gjort fastan bindande. Det är en dyrkanshandling med många förtjänster – bland dem följande:

1. Fastande ger matsmältningsorganen möjlighet att vila och låter kroppen göra sig av med lagrat avfall som är skadligt för hälsan. Den stärker kroppen och är till nytta i behandlingar av många sjukdomar. För rökare är den också ett tillfälle att bli av med beroendet, eftersom de inte har tillåtelse att röka under dagen.

2. Fastande är en inre träning som vänjer jaget vid goda gärningar, disciplin, lydnad, tålamod och uppriktighet.

3. Den fastande individen upplever sin jämlikhet med alla sina fastande bröder. Han fastar tillsammans med dem och bryter fastan tillsammans med dem, han erfar islams universella enighet och han upplever hunger vilket torde göra honom medkännande med de bröder som är hungriga och nödlidande.

---

[243] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (38) och Muslim "*as-Sahih*" (760).
[244] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (37) och Muslim "*as-Sahih*" (759).

VAD MAN ÄR ÅLAGD ATT GÖRA UNDER RAMADAN

Vi bör vara medvetna om att Allâh har gjort fastan bindande för oss som ett sätt för oss att dyrka Honom, och för att den skall accepteras och gagna oss bör vi hålla oss till följande:

1. Att vara noga med bönen. Tyvärr försummar många fastande den bön som är en pelare i religionen, och vars försummelse är lika med en icketroshandling.

2. Att uppföra sig väl. Att ta sig i akt för icketro och för att förbanna religionen, samt för att med fastan som ursäkt behandla människor illa. Att fasta är att träna jaget i att inte fördärva det goda uppförandet; och icketro placerar muslimen utanför islam.

3. Att inte använda oanständigt eller hårt språk ens vid skämt, ty det fördärvar belöningen för fastan. Begrunda Profetens ord:

«وَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمِ أَحَدِكُمْ: فَلَا يَرْفُثْ، وَلَا يَصْخَبْ، فَإِنْ سَابَّهُ أَحَدٌ، أَوْ قَاتَلَهُ، فَلْيَقُلْ: إِنِّي امْرُؤٌ صَائِمٌ.»

"Om någon av er fastar bör han den dagen varken ta till oanständigheter eller höja rösten. Och om någon talar oförskämt eller vill ta strid med honom bör han säga: "Sannerligen fastar jag! Sannerligen

fastar jag!"[245]

4. Dra fördel av fastan genom att upphöra med den rökning som orsakar cancer, högt blodtryck och andra sjukdomar. Försök bestämma dig för att låta bli det under natten precis som du gjorde under dagen. Spara din hälsa och dina pengar.

5. Ät inte till överdrift då fastan bryts, ty det omintetgör nyttan med fastan och är inte hälsosamt.

6. Ödsla inte din tid med att gå på bio eller titta på TV.

7. Stanna inte uppe så sent på kvällen att du inte orkar upp till *sahûr* (den måltid som intas före gryningen) eller *salât al-fajr*, och uppfyll dina skyldigheter i den tidiga morgonen. Profeten ﷺ sa:

«اللهمَّ بَارِكْ لِأُمَّتِي فِي بُكُورِهَا.»

"Allâh, välsigna min *ummas*[246] tidiga morgon [göromål].[247]

8. Öka det ni ger i välgörenhet till släktingar och behövande, besök era släktingar och slut fred med dem som ni har varit i dispyt med.

9. Intensifiera er åminnelse av Allâh, er recitation av Koranen, ert lyssnande till den och er reflektion över dess innebörder. Handla i enlighet med den, delta i de värdefulla diskussionerna i moskéerna

---

[245] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1904) och Muslim "*as-Sahih*" (2216).

[246] *Umma* översätts ibland med "nation" eller "trosgemenskap". Varje Profet skickades till en *umma* och ordet används vanligen för det folk som trodde på Profeten ﷺ.

[247] Abu Dawud "*as-Sunan*" (2606), Ibn Majah "*as-Sunan*" (2236), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (1212). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (1300).

och gör *i'tikâf* i moskén i slutet av ramadan.[248]

10. Läs pamfletter om fastan för att lära dig de olika föreskrifterna för den. Till exempel kan det vara bra att känna till att om du äter eller dricker till följd av glömska bryter inte det din fasta.[249] Eller att den som blir *junub* under natten (till exempel till följd av sexuellt umgänge) och inte hinner göra *ghusl* (rituell rening) före gryningen inte är förhindrad att börja fasta. Allt som krävs är att han eller hon gör *ghusl*, förrättar gryningsbönen och sedan fortsätter sin fasta.

11. Var uppmärksam på fastan i ramadan och vänj era barn vid den då de kan klara det, och ta er i akt för att bryta fastan utan giltigt skäl. Den som gör det måste ångra sig och ta igen den dagen, och den som har sexuellt umgänge på dagtid under ramadan måste göra bot för sin synd. Om det är möjligt skall han frige en slav. Om inte skall han fasta två månader i sträck,[250] och om han inte kan göra det måste han ge 60 fattiga människor ett mål mat var.

12. Mina bröder, ta er i akt för att bryta fastan utan orsak, och ta er i akt för att göra det öppet i människors åsyn. Att bryta fastan är att vara oförskämd mot Allâh, respektlös mot islam och skamlös inför människor. Man bör också vara medveten om att den som inte fastar inte heller har någon riktig *Eid* (festhögtid), ty *Eid* är ett tillfälle för djup glädje för dem som fullgjorde fastan och som hoppas få sin dyrkan accepterad.

---

248 Detta är Sunnah.
249 Under förutsättning att det upphör så fort du insett vad du gör.
250 60 dagar utan någon dags uppehåll.

AHÂDÎTH OM FÖRTJÄNSTERNA MED ATT FASTA

1. Profeten ﷺ sa:

«إِذَا دَخَلَ شَهْرُ رَمَضَانَ: فُتِّحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ،
وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ، وَسُلْسِلَتْ الشَّيَاطِينُ.»

"Då ramadan inleds öppnas himlens portar. Helvetets portar stängs och djävlarna kedjas fast."[251]

I en annan version:

«إِذَا جَاءَ رَمَضَانُ فُتِّحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ.»

"Då ramadan inleds öppnas Paradisets portar."[252]

Och i en annan version:

«فُتِّحَتْ أَبْوَابُ الرَّحْمَةِ»

"...öppnas nådens portar."[253]

I en version:

«وَيُنَادِي مُنَادٍ يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ،
وَللهِ عُتَقَاءُ مِنَ النَّارِ وَذَلِكَ كُلَّ لَيْلَةٍ.»

---

[251] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1899).
[252] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1898) och Muslim "*as-Sahih*" (1079).
[253] Muslim "*as-Sahih*" (1079).

"Och en utropare ropar ut: "Ni som söker det goda, fortsätt så! Ni som söker det onda, hejda er! Varje natt under ramadan fram till dess månaden är slut friger Allâh särskilt utvalda personer från [Helvetes]elden."[254]

2. Allâh säger:

«كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ يُضَاعَفُ، الْحَسَنَةُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا، إِلَى سَبْعِ مِئَةِ ضِعْفٍ، قَالَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ: «إِلَّا الصَّوْمَ، فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ، يَدَعُ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ مِنْ أَجْلِي، لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ، وَلَخُلُوفُ فِيهِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ.»

"Belöningen för allt gott som Adams son gör mångfaldigas 10 till 700 gånger, utom fastan, ty den är för Mig och Jag skänker belöning för den; han lämnar sitt begär och sin mat därhän för Min skull. För den fastande finns två stunder av glädje: Den ena är då han bryter sin fasta för dagen och den andra är när han får möta sin Herre. Och den doft som kommer ur den fastandes mun är mer behaglig för Allâh än doften av mysk."[255]

3. Att vakta sin tunga. Allâhs Sändebud sa:

«مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ، وَالْعَمَلَ بِهِ؛
فَلَيْسَ للهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ.»

"Allâh har inget behov av att den som inte håller sig borta från bedrägliga ord och handling-

---

254 At-Tirmidhi "*al-Jami*" (682). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (759).
255 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (5927) och Muslim "*as-Sahih*" (1151).

ar låter bli att äta och dricka."[256]

[256] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1903).

IFTÂR (ATT BRYTA FASTAN), ÅKALLELSE OCH *SAHUR* (DEN MÅLTID SOM INTAS FÖRE GRYNINGEN)

1. Profeten ﷺ sa:

«إِذَا أَفْطَرَ أَحَدُكُمْ فَلْيُفْطِرْ عَلَى تَمْرٍ، فَإِنَّهُ بَرَكَةٌ، فَإِنْ لَمْ يَجِدْ تَمْرًا فَالمَاءُ، فَإِنَّهُ طَهُورٌ.»

"När någon av er bryter fastan bör han göra det med dadlar, ty de är välsignade. Om dadlar inte finns tillgängliga, [bryt då fastan med] vatten, ty det renar."[257]

2. Vid tiden för *iftâr* brukade Profeten ﷺ säga:

«اللهمَّ لَكَ صُمْتُ، وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ، ذَهَبَ الظَّمَأُ،

وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَثَبَتَ الْأَجْرُ، إِنْ شَاءَ اللهُ.»

"Allâh! Jag fullgjorde fastan för Dig, och med Ditt stöd bryter jag [min fasta]. Törsten är släckt, ådrorna vederkvickta och belöningen besannad, om Allâh vill."[258]

3. Och Profeten ﷺ sa:

«لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا عَجَّلُوا الْفِطْرَ.»

"Människorna kommer att fortsätta i välgång så länge de skyndar till *iftâr* [fastebrytande efter so-

---

[257] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (658). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (363).
[258] Abu Dawud "*as-Sunan*" (2357). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (920).

lens nedgång]."[259]

4. Och Profeten ﷺ sa:

«تَسَحَّرُوا فَإِنَّ فِي السَّحُورِ بَرَكَةً.»

"Ät *sahûr* före gryningen, ty i den ligger förvisso välsignelse."[260]

---

[259] Al-Bukhari "*as-Sahîh*" (1957) och Muslim "*as-Sahîh*" (1098).
[260] Al-Bukhari "*as-Sahîh*" (1923) och Muslim "*as-Sahîh*" (1095).

FRIVILLIG FASTA

Profeten ﷺ brukade uppmana att man fastar följande dagar:

1. Sex dagar i *shawwâl* (den månad som kommer efter ramadan). Profeten ﷺ sa:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ، ثُمَّ أَتْبَعَهُ سِتًّا مِنْ شَوَّالٍ؛ كَانَ كَصِيَامِ الدَّهْرِ.»

"För den som fastar under ramadan och sedan fastar sex dagar i *shawwâl* är det som om han har fastat hela [året]."[261]

De lärde har sagt att belöningen för de goda gärningarna multipliceras med 10. 30 x 10 = 300 + (6 dagar x 10) = 360 dagar; dvs. något mer än ett månår. Sedan är det åter fasta i nästa ramadan, och det blir alltså som om den fastande fastar hela livet.

2. De första tio dagarna av *dhul-hijjah* och på Arafat-dagen (den nionde *dhul-hijjah*) (för dem som inte gör *hajj*). Profeten ﷺ sa:

«صَوْمُ يَوْمِ عَرَفَةَ يُكَفِّرُ سَنَتَيْنِ: مَاضِيَةً وَمُسْتَقْبَلَةً،
وَصَوْمُ عَاشُورَاءَ يُكَفِّرُ سَنَةً مَاضِيَةً.»

"Att fasta på Arafat-dagen sonar två års synder – föregående och kommande års – och att fasta den

[261] Muslim "*as-Sahih*" (1164).

tionde *muharram* [*Âshūra*] sonar det föregående årets [synder]."[262]

أُرْسِلَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِلَبَنٍ فَشَرِبَ،
وَهُوَ يَخْطُبُ النَّاسَ بِعَرَفَةَ عَلَى بَعِيرِهِ.

"Mjölk sändes till Profeten ﷺ då han höll sin predikan på Arafat-dagen, och han drack från den."[263]

3. *Âshūra*-dagen och ytterligare en dag före eller efter den. Profeten ﷺ sa:

«هَذَا يَوْمُ عَاشُورَاءَ وَلَمْ يَكْتُبِ اللهُ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ، وَأَنَا صَائِمٌ،
فَمَنْ شَاءَ فَلْيَصُمْ، وَمَنْ شَاءَ فَلْيُفْطِرْ.»

"Idag är det *Âshûra* och att fasta är inte påbjudet för er, men jag fastar, och den som vill skall fasta och den som vill skall bryta sin fasta."[264]

Och han sa:

«لَئِنْ بَقِيتُ إِلَى قَابِلٍ لَأَصُومَنَّ التَّاسِعَ.»

"Om jag lever till nästa år kommer jag utan tvivel att fasta den nionde [dagen före *Âshūrâ*]."[265]

4. Större delen av *sha'bân*.

عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا أَنَّهَا قَالَتْ: مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ

---

262 Muslim "*as-Sahih*" (1162).

263 Ahmad bin Hanbal "*al-Musnad*" 6:339-340 och Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1662).

264 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2003) och Muslim "*as-Sahih*" (1129).

265 Muslim "*as-Sahih*" (1134). Detta visar att det är att föredra att fasta en ytterligare dag i samband med den tionde, helst den nionde, men om det inte är möjligt, den elfte.

وَسَلَّمَ اسْتَكْمَلَ صِيَامَ شَهْرٍ قَطُّ إِلَّا رَمَضَانَ، وَمَا رَأَيْتُهُ فِي شَهْرٍ أَكْثَرَ مِنْهُ صِيَامًا فِي شَعْبَانَ.

Återberättad av de troendes moder 'Aisha som sa:

"*Jag har inte sett Allâhs sändebud fasta en hel månad förutom månaden Ramadân. Jag har aldrig sett honom fasta oftare i någon annan månad än i månaden Sha`bân*".[266]

5. Måndagar och torsdagar. Profeten ﷺ sa:

«صوم يَوْمَ الِاثْنَيْنِ وَيَوْمَ الْخَمِيسِ، ذَانِكَ يَوْمَانِ تُعْرَضُ فِيهِمَا الْأَعْمَالُ عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ، فَأُحِبُّ أَنْ يُعْرَضَ عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ.»

"Muslimernas gärningar presenteras för Allâh på måndagar och torsdagar. Jag vill att mina gärningar presenteras då jag fastar."[267]

أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ عَنْ صَوْمِ الِاثْنَيْنِ؟
فَقَالَ: «فِيهِ وُلِدْتُ، وَفِيهِ أُنْزِلَ عَلَيَّ.»

"Han tillfrågades om det att fasta på måndagar, och svarade: "Det är dagen då jag föddes och dagen [då den första Uppenbarelsen] nedsändes till mig."[268]

6. Den trettonde, fjortonde och femtonde dagen i varje synodisk månad. En av Profetens Följeslagare sa:

أَمَرَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ نَصُومَ مِنْ الشَّهْرِ ثَلَاثَةَ أَيَّامِ الْبِيضِ:

---

[266] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1969) och Muslim "*as-Sahih*" (1156).
[267] an-Nasaai "*as-Sunan*" (2358). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (948).
[268] Muslim "*as-Sahih*" (1162).

ثَلَاثَ عَشْرَةَ، وَأَرْبَعَ عَشْرَةَ، وَخَمْسَ عَشْرَةَ.

"Profeten ﷺ lärde oss att fasta tre dagar varje månad: den trettonde, fjortonde och femtonde."[269]

[269] an-Nasaai *"as-Sunan"* (2358). Al-Albani *"Sahih al-Jami"* (673).

SÅDANT SOM BRYTER FASTAN

Sådant som bryter fastan kan delas in i två kategorier:

A. Sådant som bryter fastan och endast fordrar att den dagen tas igen (*qadā*).

B. Sådant som bryter fastan och fordrar att den dagen tas igen, och dessutom botgöring (*kaffārah*).

Sådant som endast fordrar *qadâ*

1. Att medvetet och avsiktligt äta och dricka.

2. Att avsiktligt framkalla kräkningar. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ اسْتَقَاءَ فَلْيَقْضِ.»

"Den som framkallar kräkningar måste ta igen [fastan]."[270]

3. Menstruation och efterfödelseblödning. Även om blödningen skulle börja strax före solens nedgång måste den dagens fasta tas igen.

4. Ejakulation orsakad av antingen onani eller något annat, med undantag för samlag. Det spelar ingen roll om orsaken är att man kysst eller om-

---

270 Abu Dawud "*as-Sunan*" (2380), Ibn Majah "*as-Sunan*" (1676) och at-Tirmidhi "*al-Jami*" (720). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (923).

famnat sin hustru eller om till exempel handen använts; allt upphäver fastan men fordrar endast *qadâ*.

Sådant som fordrar både *qadâ* och *kaffârah*

Enligt ett stort antal lärde är det endast samlag och ingenting annat som fordrar både *qadâ* och *kaffârah*. Botgöringen består i att frige en slav, fasta två synodiska månader i följd, eller bespisa 60 fattiga människor. En del lärde säger att skyldigheten följer den ordningen, dvs. först skall en slav befrias, om det inte är möjligt skall man fasta, och om det inte är möjligt skall de fattiga bespisas. (En man och en kvinna är lika ansvariga för sina handlingar och måste båda göra bot).

SÅDANT SOM INTE BRYTER FASTAN

1. Att förtära mat eller dryck oavsiktligt eller av misstag, eller som följd av någon annans hot eller tvång. Ingen *qadâ* eller *kaffârah* behövs. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ نَسِيَ وَهُوَ صَائِمٌ فَأَكَلَ أَوْ شَرِبَ فَلْيُتِمَّ صَوْمَهُ، فَإِنَّمَا أَطْعَمَهُ اللهُ وَسَقَاهُ.»

"Den som glömde medan han fastade och åt eller drack skall fullborda sin fasta, ty det var Allâh som bespisade honom och gav honom mat och dryck."[271]

Och han sa:

«إِنَّ اللهَ وَضَعَ عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ، وَالنِّسْيَانَ، وَمَا اسْتُكْرِهُوا عَلَيْهِ.»

"Allâh har frigjort min *umma* från [bördan av] misstag och glömska och det som de tvingas göra mot sin vilja."[272]

2. Oavsiktlig kräkning. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ ذَرَعَهُ قَيْءٌ وَهُوَ صَائِمٌ، فَلَيْسَ عَلَيْهِ قَضَاءٌ»

"Den som fastar och utan avsikt kräks är inte skyldig att göra *qadâ*."[273]

---

271 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1933) och Muslim "*as-Sahih*" (1155).
272 Ibn Majah "*as-Sunan*" (2045). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (82).
273 Abu Dawud "*as-Sunan*" (2380), Ibn Majah "*as-Sunan*" (1676) och at-Tirmidhi "*al-Jami*" (720). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (923).

I'TIKÂF (AVSKILDHET I MOSKÉN) ÄR EN DEL AV RELIGIONEN

1. Enligt *sharî'a* är betydelsen av *i'tikâf* att man bor i moskén med avsikten att komma närmare Allâh.

2. Alla lärde är ense om att det är *mashrû* (en legitim del av islam), ty:

إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَعْتَكِفُ الْعَشْرَ الْأَوَاخِرَ مِنْ رَمَضَانَ حَتَّى تَوَفَّاهُ اللهُ ثُمَّ اعْتَكَفَ أَزْوَاجُهُ مِنْ بَعْدِهِ.

"Fram till sin död brukade Profeten ﷺ bo i moskén de tio sista dagarna av ramadan, och efter honom brukade hans hustrur göra detsamma."[274]

3. *I'tikâf* är av två slag: frivillig (*masnûn*) och bindande (*wâjib*).

Masnûn är den som muslimen gör frivilligt i syfte att komma närmare Allâh och följa Profeten ﷺ, och det är särskilt rekommenderat under de tio sista dagarna av ramadan.

Wâjib är det som någon förbinder sig att göra genom en utfästelse (*nadhr*).

4. Tiden då *i'tikâf* påbörjas.

---

[274] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2026) och Muslim "*as-Sahih*" (1172).

كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَعْتَكِفَ صَلَّى الْفَجْرَ ثُمَّ دَخَلَ مُعْتَكَفَهُ.

"Då Profeten ﷺ avsåg att göra *i'tikâf* brukade han förrätta *fajr* och sedan gå till det område i moskén som han avsatt för *i'tikâf*."[275]

5. Nödvändiga villkor för att kunna göra *i'tikâf*: Man måste vara muslim, ha ett utvecklat omdöme, samt vara renad från *janâba*, menstruation och efterfödelseblödning.

6. Det grundläggande med *i'tikâf*: Att bo i moskén i avsikt att komma närmare Allâh.

7. Vad är tillåtet under tiden man gör *i'tikâf*?

a. Att lämna det område som avsatts för *i'tikâf* för att ta farväl av familjen.

b. Att kamma håret, raka huvudet, klippa naglarna, tvätta kroppen, parfymera sig och ta på de bästa av kläder.

c. Att lämna moskén för nödvändiga ärenden som att uppsöka toalett eller att äta och dricka om ingen kommer med mat.

d. Det är tillåtet att äta, dricka och sova i moskén om lämpliga åtgärder vidtas för att bevara dess renhet.

8. Regler för uppförande och god ton under *i'tikâf*: Aisha sa:

السُّنَّةُ عَلَى الْمُعْتَكِفِ أَنْ لَا يَعُودَ مَرِيضًا، وَلَا يَشْهَدَ جَنَازَةً، وَلَا يَمَسَّ امْرَأَةً وَلَا

---

[275] Muslim "*as-Sahih*" (1173).

يُبَاشِرَهَا، وَلَا يَخْرُجَ لِحَاجَةٍ إِلَّا لِمَا لَا بُدَّ مِنْهُ، وَلَا اعْتِكَافَ إِلَّا بِصَوْمٍ، وَلَا اعْتِكَافَ إِلَّا

فِي مَسْجِدٍ جَامِعٍ.

"Sunnah för den som gör *i'tikâf* är att inte lämna moskén för att besöka sjuka eller närvara vid begravning, inte röra vid en kvinna eller ha sexuellt umgänge med henne, och inte lämna moskén annat än vid oundvikliga behov. Det finns ingen *i'tikâf* utan fasta, och det finns ingen *i'tikâf* annat än i en moské där *jumu'ah* [fredagsbönen] förrättas."[276]

9. Sådant som upphäver *i'tikâf*:

a. Att avsiktligt och utan skäl lämna moskén.

b. Att tappa förnuftet till följd av galenskap eller fylleri.

c. Menstruation och efterfödelseblödning.

---

[276] Abu Dawud "*as-Sunan*" (2380). Al-Albani "*Sahih Abi Dawud*" (2135).

BOKEN OM *HAJJ* (VALLFÄRDEN)

- **Förtjänsterna med *hajj* och *umrah* (den mindre vallfärden)**
- **De ritualer som hör till *umrah***
- **De ritualer som hör till *hajj***
- **Uppförande och god ton vid *hajj* och *umrah***
- **Uppförande och god ton i Profetens Moské**
- **För vilka är *hajj* påbjuden?**
- **Vallfärdens giltighetsvillkor**
- **Påbjudna handlingar (*wajibât*) under *hajj***
- **Sådant som är förbjudet för den som är i *ihrâm***
- **Vad som gäller för den som gör något otillåtet och är i *ihrâm***
- **Hur Profeten ﷺ gjorde *hajj***
- **Detaljer kring offerdjuren**

FÖRTJÄNSTERNA MED *HAJJ* OCH *UMRAH* (DEN MINDRE VALLFÄRDEN)

1. Allâh säger:

﴿وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلْبَيْتِ مَنِ ٱسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا
وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ﴾

"...vallfärden till denna Helgedom [Ka'bah] är en plikt gentemot Allâh för var och en som har råd [med transport, förnödenheter och uppehälle]. Och den som inte tror [dvs. förnekar hajj] skall veta att Allâh inte behöver någonting i Sin skapelse [mänsklighet eller jinn]." [Sûrat âl-'Imrân, 3:97]

2. Profeten ﷺ sa:

«الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا، وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ.»

"Från en *umrah* till en annan är bot för det som finns mellan dem, och för *hajj mabrûr*[277] finns ingen annan belöning än Paradiset."[278]

3. Och han sa:

«مَنْ حَجَّ لِلّٰهِ فَلَمْ يَرْفُثْ، وَلَمْ يَفْسُقْ، رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ.»

"Den som gör *hajj* utan att tala oanständigt eller

---

277 *Hajj mabrûr* är den *hajj* som godtas av Allâh för att den genomförts oklanderligt, i enlighet med Profetens Sunnah, och med hjälp av lagligt intjänade pengar.
278 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1349) och Muslim "*as-Sahih*" (1773).

uppträda fördärvligt kommer att återvända syndfri, likt den dag då hans mor födde honom."[279]

4. Och han sa:

«خُذُوا عَنِّي مَنَاسِكَكُمْ.»

"Hämta från mig era ritualer [för *hajj*]."[280]

5. Skynda er, mina muslimska bröder, att uppfylla skyldigheten att göra *hajj* när ni har tillräckliga medel för att täcka kostnaderna för resan. Vänta inte till dess ni har tillräckligt för att också köpa presenter och sötsaker eller dylikt till släkt och vänner, ty detta är inte giltiga skäl för att dröja. Ni vet inte om ni blir alltför sjuka för att resa, eller alltför fattiga, eller avlider, i vilket fall ni avled i ett tillstånd av olydnad eftersom ni inte tog vara på tillfället då ni hade möjlighet, och *hajj* är en pelare i islam.

6. De pengar som läggs på *hajj* och *umrah* måste vara *halâl* (lagligt intjänade) för att Allâh skall acceptera dem.

7. Det är inte tillåtet för en kvinna att resa till *hajj* eller någon annanstans utan sällskap av en *mahram*.[281] Profeten ﷺ sa:

«لَا تُسَافِرُ الْمَرْأَةُ إِلَّا مَعَ ذِي مَحْرَمٍ.»

"En kvinna kan inte resa utom i sällskap med en

---

[279] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1521) och Muslim "*as-Sahih*" (1350).
[280] Muslim "*as-Sahih*" (1297).
[281] En *mahram* är antingen hennes make eller någon annan nära manlig släkting som inte är tillåten att gifta sig med henne. *Mahram* måste vara vuxen nog för att kunna beskydda henne.

mahram."[282]

8. Lös problemen med dem som du är i dispyt med, betala dina skulder och råd din familj att inte överdriva med dekorationer, bilar, sötsaker, slaktade djur etc. Allâh säger:

﴿وَكُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ وَلَا تُسْرِفُوٓا۟﴾

"...och ät och drick men gå inte till överdrift..." [Sûrat al-A'râf, 7:31]

9. *Hajj* är en fantastisk sammankomst för muslimer och ett unikt tillfälle att lära känna varandra, älska varandra och hjälpa varandra att lösa problem, samt bevittna det som är till nytta i såväl religionen som världsliga angelägenheter.

10. Det är också oerhört viktigt att endast förlita sig på Allâh i sökandet efter den hjälp som behövs för att lösa problem. Endast Han och ingen annan skall åkallas i *du'â*. Allâh säger:

﴿قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِهِۦٓ أَحَدًا﴾

"Säg: "Jag anropar ingen annan än min Herre och jag sätter ingen vid Hans sida." [Sûrat al-Jinn, 72:20]

11. *Umrah* (den mindre vallfärden) är tillåten när som helst under året, men ger mest belöning under ramadan. Profeten ﷺ sa:

«عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً.»

"*Umrah* i ramadan motsvarar *hajj* [i belöning].[283]

12. En förrättad bön i al-Masjid al-Harâm[284], ger

---

282 Muslim "*as-Sahih*" (13٤١).
283 Muslim "*as-Sahih*" (1256).

mer belöning än 100 000 böner i någon annan moské. Profeten ﷺ sa:

«صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيمَا سِوَاهُ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ.»

"En bön i min moské är bättre än 1 000 böner var som helst annars med undantag för al-Masdjid al-Harâm."[285]

Han sa också:

«وَصَلَاةٌ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَفْضَلُ مِنْ مِئَةِ صَلَاةٍ فِي هَذَا.»

"Och en bön i al-Masdjid al-Harâm är bättre än 100 böner i min moské."[286]

13. Det bästa sättet att göra *hajj* och *umrah* kallas *tamattu*, vilket innebär att man först gör *umrah*, sedan går ur *ihrâm* till dess *hajj* börjar och då åter går in i *ihrâm*. Det har rapporterats att Profeten ﷺ sa:

«يَا آلَ مُحَمَّدٍ! مَنْ حَجَّ مِنْكُمْ فَلْيُهِلَّ بِعُمْرَةٍ فِي حَجَّةٍ.»

"O släktingar till Muhammad! Den som gör *hajj* bör gå in i *ihrâm* för *umrah* samtidigt som *hajj*."[287]

---

[284] Den Heliga Moskén i Mecka.
[285] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1190) och Muslim "*as-Sahih*" (1395).
[286] Ahmad b. Hanbal "*al-Musnad*" 4:5. Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (971).
[287] Ibn Hibban "as-Sahih" (3922). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7811).

DE RITUALER SOM HÖR TILL *UMRAH*

Ihrâm, *tawâf*, *sa'y*, **att raka eller klippa håret på huvudet samt att gå ur** ***ihrâm*****.**

1. *Ihrâm*: Ta på kläder för *ihrâm* vid en *miqât*[288] och recitera[289] avsikten. I enlighet med Sunnah bör avsikten uttalas:

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ بِعُمْرَةٍ.»

"Till Din tjänst [som reaktion på Din kallelse], O Allâh, för *umrah*."

Fortsätt sedan att med hög röst upprepa *talbiyah*:

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ.»

"Till Din tjänst, O Allâh, till Din tjänst."

2. *Tawâf*: Bege dig vid ankomsten till Mecka till Harâm, gå sju varv motsols runt Ka'bah med början vid det hörn där Hajar al-Aswad (den Svarta Stenen) finns och säg:

---

288 *Miqât* är de platser som Profeten ﷺ pekat ut som platser där pilgrimer kan gå in i *ihrâm*. Platserna varierar beroende på varifrån pilgrimen kommer. För den som kommer från Syrien, Palestina etc. utgörs *miqât* av Juhfah som ligger nära Rabigh. Från Najd gäller Qarn-ul-Manazil, från Medina Dhul-Hulaifah, från Jemen Yalamlam, och från Irak Dhât 'Irq.

289 Dvs. uttala avsikten att göra *umrah* vid en *mîqât* efter att ha tagit på ett sömlöst tyg som liknar en handduk eller ett lakan; ett stycke till överkroppen och ett till underkroppen. Denna klädsel är endast avsedd för män.

«بِسْمِ اللهِ، وَاللهُ أَكْبَرُ.»

"I Allâhs Namn, Allâh är Störst."

Kyss stenen om du kan utan att knuffas och trängas. Om du inte kan, peka då i riktning mot den med din högra hand lyft. Rör, då du har kommit trekvarts väg runt, vid det Jemenitiska hörnet med höger hand, men kyss det inte och peka inte mot det om du befinner dig på avstånd. Mellan det och hörnet med den Svarta Stenen läser du följande *du'â:*

﴿رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ﴾

"Herre! Skänk oss gott i detta liv och i det Efterkommande och skydda oss mot Eldens plågor."

Då du når fram till den Svarta Stenen upprepar du som tidigare, till dess du har fullbordat sju varv. Förrätta sedan två *rak'ah* bakom Maqam Ibrâhîm, i den första läser du Sûrat al-Kâfirûn och i den andra Sûrat al-Ikhlâs. Efter bönen är det Sunnah att dricka *Zamzam*-vatten och be Allâh om större kunskap och sådant man önskar. Sedan görs *sa'y.*

3. *Sa'y*: Klättra upp på den höjd som kallas as-Safâ. Vänd dig mot *qibla*, och recitera:

﴿إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ ۖ فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِ ٱعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن
يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾

"Sannerligen hör as-Safa och al-Marwah[290] *till Allah. Den som beger sig till Helgedomen för den större eller den mindre vallfärden och då vill*

[290] De två kullarna i Mecka.

vandra fram och tillbaka mellan dem gör därför ingenting klandervärt. Och den som av fri vilja gör en god handling utöver vad plikten bjuder [skall finna att] Allah, som har kunskap om allt, erkänner [Sina tjänares] förtjänster."

[Sûrat al-Baqarah, 2:158].

Lyft handen mot himlen och säg, utan att peka:

اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، لاَ إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ،

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لاَ إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ،

وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ.

"Allâh är Störst. Allâh är Störst. Allâh är Störst. Ingen äger rätt att dyrkas utom Allâh, Som är Ensam utan likar. Herraväldet tillhör Honom och all lov och pris tillkommer Honom Ensam. Och Han har makt över allting. Ingen äger rätt att dyrkas utom Allâh Ensam. Han verkställde Sitt löfte och bekräftade Sin tjänares sannfärdighet och besegrade Själv motståndarna."

Upprepa allt varje gång du kommer till as-Safâ och al-Marwâ. Och gör *du'â* för vad du vill. Mellan dessa båda höjder finns det en sträcka markerad med gröna linjer där det är rekommenderat för män att springa. Gör sju vandringar mellan höjderna (dvs. en hel *sa'y* blir tre och ett halvt varv).

4. Raka hela ditt huvud eller korta ditt hår. Kvinnor klipper en liten del av håret.

5. Med detta har du fullbordat din *umrah* och bör gå ur *ihrâm*. Byt till vanliga kläder och känn dig fri att göra det som inte var tillåtet i *ihrâm*.

DE RITUALER SOM HÖR TILL *HAJJ*

Ibrâm, att övernatta i Mina, att stanna till vid Arafat, att övernatta i Muzdalifah, att kasta småsten, att offra ett djur, att raka huvudet, *tawâf*, *sa'y*, att gå ur *ibrâm*.

1. Ta på den åttonde dagen i *dhul-hijjah* på den för *ihrâm* avsedda klädseln och säg:

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ بِحَجَّةٍ.»

"Till Din tjänst, O Allâh, för att göra *hajj*."

Bege dig till Mina och tillbringa natten där. Det tillhör Sunnah att här förrätta fem böner, från och med *zuhr* den åttonde till och med *fajr* den nionde, och att förkorta *zuhr*, *'asr* och *'ishâ* till två *rak'â* vardera men inte slå ihop några av dem.

2. Bege dig efter gryningen den nionde till Arafat och förrätta *zuhr* och *'asr* tillsammans vid tiden för *zuhr*, med en *adhân* och två *iqâma* och utan några Sunnahböner. Du får inte vara fastande och skall se till att du befinner dig inom gränserna för Arafat. Upprepa *talbiyah* flitigt och ägna dig åt att göra *du'â* till Allâh. Att bli vid Arafat utgör en fundamental del av *hajj*. (Observera: Det mesta av Masjid an-Namîrah ligger utanför Arafat).

3. Ge dig av från Arafat efter solens nedgång och bege dig lugnt och stilla till Muzdalifah. Vid fram-

komsten dit förrättas *maghrib* och *'ishâ* tillsammans vid tiden för *'ishâ*. Övernatta sedan på platsen, gör *dhikr* (åminnelse av Allâh) i det helgade monumentets närhet och förrätta *fajr* följande morgon. Det är tillåtet för svaga (kvinnor, barn och de som måste följa med dem) att lämna Muzdalifah vid midnatt utan att övernatta där.

4. Lämna efter *fajr*, men innan solen går upp, Muzdalifah och bege dig till Mina. Det är nu den tionde *dhul-hijjah* – eller *Eid*. Förrätta om möjligt *Eid*-bönen. Kasta någon gång mellan solens uppgång och kvällen sju små stenar på Jamarât al-Kubrâ (den stora pelaren i Mina) och säg *takbîr* vid varje kast.

5. Slakta under någon av *Eid*-dagarna ett djur och flå det vid antingen Mina eller Mecka, ät av det och ge de fattiga. Har du inte råd med ett djur (och gör *tamattu*) måste du fasta tre dagar under *hajj* och ytterligare sju då du har återvänt till din familj. Män och kvinnor är lika i detta avseende; de måste antingen offra eller fasta.

6. Raka huvudet eller korta håret överallt. Att raka det är dock att föredra. (Observera: Det är bättre att klippa håret under *umrah*, så att det finns något kvar att korta eller raka vid *hajj*). Ta på vanliga kläder. Allt är nu tillåtet för dig utom sexuellt umgänge och sådant som föregår det.

7. Återvänd till Mecka och gör *tawâf* – sju varv – och sedan *sa'y* – sju vandringar mellan as-Safâ och al-Marwah (3,5 varv). Det är tillåtet att skjuta upp *tawâf* till den sista dagen i *Eid*. I *ihrâm* är din äkta hälft inte tillåten för dig, men efter *tawâf* blir han

eller hon det igen.

8. Återvänd till Mina under *Eid* under vilken det är obligatoriskt att övernatta där. Den elfte och tolfte skall de tre Jamarât (pelare) stenas och man börjar med den minsta. Tiden för detta börjar efter att solen har passerat zenit varje dag och varar fram till natten. Använd sju stenar till varje pelare och säg "*Allâhu Akbar*" vid varje kast. Du bör se till att stenarna träffar pelaren eller faller ned innanför den lilla mur som omger varje pelare. Om den inte gör det upprepar du kastet till dess den gör det. Efter att ha stenat den mindre och den mellanstora pelaren är det Sunnah att stiga åt sidan för att med händerna lyfta göra *du'â*.

Den som är sjuk eller alltför gammal eller svag för att kunna klara folkmassan och trängseln är tillåten att utse någon som kan kasta i sitt ställe.[291] Om det är nödvändigt är det även tillåtet att skjuta upp stenandet till den andra eller tredje dagen.

9. Avskeds-*tawâf* är obligatorisk, och man bör snarast därefter ge sig av hemåt.

---

[291] Det råder inte enighet om huruvida detta också gäller friska kvinnor. Det bästa för dem är att göra steningen nattetid då trängseln är lite glesare.

UPPFÖRANDE OCH GOD TON VID *HAJJ* OCH *UMRAH*

1. Gör din *hajj* endast för Allâhs skull, och säg:

«اللَّهُمَّ هَذِهِ حَجَّةٌ لا رِياءَ فِيها ولا سُمْعَةَ.»

"Allâh! Detta är en vallfärd i vilken jag varken vill bravera eller skaffa mig gott rykte [bland människor]."

2. Håll dig till rättfärdiga människor, var till deras tjänst och visa tålamod om din granne besvärar dig.

3. Låt bli att röka eller att köpa eller sälja cigaretter. Det är *harâm* (förbjudet); till skada för din kropp, dina grannar och din ekonomi; och det är en olydnadshandling mot Allâh.

4. Använd *miswâk* (tandpinne) för att rengöra tänderna inför varje *salât* (bön) och ta några med dig tillbaka som gåvor tillsammans med *zamzam*-vatten och dadlar. Det finns många hadither som vittnar om bådas förtjänster.

5. Låt bli att röra vid kvinnor eller att titta på dem, och avskärma era kvinnor från andra män.

6. Träng dig inte förbi andra som inväntar bönen – det är irriterande. Använd istället närmaste tillgängliga plats utan att störa andra.

7. Låt bli att passera framför bedjande, ty det är en

av Satans handlingar.[292]

8. Ta dig tid att förrätta bön med hängivenhet och använd en *sutra*,[293] och om du följer en imam fungerar dennes *sutra* som *sutra* för samtliga bakomvarande.

9. Var vänlig mot dina medmänniskor vid *tawâf*, *sa'y*, steningen av Jamarât och om du kysser den Svarta stenen. Mildhet är önskvärt i de flesta situationer.

10. Låt bli att åkalla de döda i Allâhs ställe, ty det utgör *shirk* och kommer att förstöra din *hajj* och alla dina goda handlingar. Allâh säger:

﴿لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ﴾

"...om någon dyrkar andra vid Allâhs sida skall allt vad han har åstadkommit [i denna värld] gå om intet och [i nästa liv] skall han höra till förlorarna." [Sûrat az-Zumar, 39:65]

---

[292] Se bokens början för belägg.

[293] Dvs. en vägg, någons rygg, ett bokställ, etc.

UPPFÖRANDE OCH GOD TON I PROFETENS MOSKÉ

1. Gå in i moskén med höger fot först och säg:

«بِسمِ الله. والسَّلامُ علَى رَسُولِ الله. اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ.»

"I Allâhs Namn, frid vare över Allâhs sändebud. Allâh, förlåt mig och öppna för mig portarna till Din Nåd!"

2. Förrätta två *rak'ah* (*tahiyât al-masjid*) som hälsning till moskén och skicka *salâm* över Sändebudet med orden:

«السَّلامُ عَلَيْكَ يا رَسُولَ الله، السَّلامُ عليْكَ يا أبا بَكْرٍ، السَّلامُ عَلَيْكَ يا عُمَرُ.»

"Frid vare över dig, Sändebud från Allâh; frid vare över dig, Abu Bakr; frid vare över dig, Umar!"

Vänd dig sedan i riktning mot *qibla* och gör *du'â*, och håll i minnet Profetens ord:

«إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ الله، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِالله.»

"Då du ber om något, be Allâh om det; och då du söker hjälp, sök Allâhs hjälp."[294]

3. Ett besök i Profetens Moské är rekommenderat men utgör inte något obligatoriskt inslag i *hajj*, och

---

[294] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2516). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7957).

det finns ingen särskilt föreskriven tid för det.

4. Kyss eller rör inte det stängsel eller de väggar som omger graven, ty det är lika med heresi.

5. Att gå baklänges från graven för att lämna moskén utgör även det heresi och det finns inga belägg som stöder det.

6. Skicka fredshälsningar över Sändebudet så ofta som möjligt. Han ﷺ sa:

«مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَاحِدَةً صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ عَشْرًا.»

"Den som en gång ber Allâh att välsigna mig, kommer Allâh att välsigna tio gånger."[295]

7. Det är rekommenderat att besöka al-Baqîs gravplats och Uhuds martyrer, men inte de sju moskéerna.

8. Avsikten med att resa till Medina bör endast vara att besöka Profetens Moské och inte något annat. Skicka vid ankomsten frid över honom. Bön i hans moské är bättre än tusen böner i någon annan moské. Profeten ﷺ sa:

«لَا تُشَدُّ الرِّحَالُ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ: مَسْجِدِي هَذَا، وَمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَمَسْجِدِ الْأَقْصَى.»

"Res inte annat än till tre moskéer: al-Masjid al-Harâm [i Mecka], al-Masjid al-Aqsâ [i Jerusalem] samt min moské [Masjid an-Nabawî i Medina]."[296]

---

[295] Muslim "*as-Sahih*" (408).
[296] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1189) och Muslim "*as-Sahih*" (1397).

FÖR VILKA ÄR *HAJJ* PÅBJUDEN?

Hajj är en av islams fem pelare och är påbjuden för följande kategorier människor:

1. Den som är muslim. Den är inte påbjuden för en ickemuslim eller för en avfälling från islam.

2. Den som är vid sina sinnens fulla bruk. Den är inte påbjuden för den som är mentalt sjuk.

3. Den fria människan. Den är inte påbjuden för en slav.

4. Den som har nått puberteten. Den är inte påbjuden för barn. Ett barn som gör *hajj* är fortfarande ålagd att göra den i vuxen ålder.

5. Den som har hälsan. Den är inte påbjuden för den sjuke förrän han eller hon har tillfrisknat.

6. Den som har möjlighet. Den är inte påbjuden för den som inte har tillräckliga medel för att göra den.

7. Den är bara påbjuden en gång under livet. Den som gör den mer än en gång belönas dock för det, och män och kvinnor är lika i detta avseende.

8. En kvinna måste vara i sällskap med en *mahram*. Profeten ﷺ sa:

«لَا تُسَافِرُ الْمَرْأَةُ ثَلَاثًا إِلَّا وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ.»

"En kvinna bör inte resa tre dygn utom i sällskap med en *mahram*."[297]

---

[297] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1338) och Muslim "*as-Sahih*" (1197).

VALLFÄRDENS GILTIGHETSVILLKOR

I vallfärden finns ett antal giltighetsvillkor som, om de inte finns med, ogiltiggör ens *hajj*. De är:

1. Att gå in i *ihrâm* för *hajj*; dvs. att ha avsikten och, för män, att bära sömlös klädsel – en del svept runt överkroppen och en del svept runt underkroppen. Kvinnor behåller vanlig klädsel.

2. Att den nionde *dhul-hijjah* från den tid då solen passerar zenit fram till solens nedgång vara vid Arafat. (För den som är sen är *hajj* giltig på villkor att de förmår ta sig till Arafat innan *fajr* den tionde).

3. *Tawâf al-ifâdah*, som kan utföras när som helst efter *fajr* den tionde fram till den sista *dhul-hijjah*.

4. *Sa'y* mellan as-Safa och al-Marwah. Den görs med början vid as-Safa och består av sju vandringar fram och tillbaka (dvs. 3,5 varv).

PÅBJUDNA HANDLINGAR (*WAJIBÂT*) UNDER *HAJJ*

Om något av de obligatoriska momenten inte utförs måste försummelsen kompenseras genom att ett djur offras. Dessa påbjudna handlingar är följande:

1. Att gå in i *ihrâm* vid en *mîqât.*

2. Att uppehålla sig vid Arafat från eftermiddag fram till dess en del av natten har förflutit.

3. Att övernatta vid Muzdalifah eller Mina.

4. Att stena Jamarât (pelarna).

5. Att göra avskeds-*tawâf* (med undantag för den kvinna som menstruerar då hon avser att påbörja resan).

SÅDANT SOM ÄR FÖRBJUDET FÖR DEN SOM ÄR I *IHRÂM*

1. Sex och allt som kan leda till det, såsom att kyssas eller beröra med åtrå.

2. Sådana handlingar och synder som driver en människa bort från lydnad till Allâh.

3. Gräl med följeslagare, tjänare eller någon annan.

Dessa tre förbud är baserade på Allâhs Ord:

﴿فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ﴾

"Den som besluter sig att göra vallfärden [och gå in i ihrâm] skall inte ha intim samvaro [med sin hustru], inte synda och inte heller tvista med orätt..." [Sûrat al-Baqarah, 2:197]

4. Att, för män, bära sydda kläder såsom skjortor, huvförsedda klädnader eller byxor, eller att på huvudet ha mössa, turban, huvudduk etc. Det är också förbjudet att bära doftfärgade kläder eller läderstrumpor; men tillåtet med sandaler. Om sandaler inte går att få tag på kan man bära läderstrumpor som är skurna under ankelnivå.

5. Samtliga lärde är ense om att det som nämns i punkt 4 endast gäller män.

6. Kvinnor kan bära allt som nämns med un-

dantag för parfymerade plagg, niqâb[298] eller handskar. Profeten ﷺ sa:

«وَلَا تَنْتَقِبُ الْمَرْأَةُ الْمُحْرِمَةُ، وَلَا تَلْبَسُ الْقُفَّازَيْنِ.»

"En kvinna i ihrâm bör inte bära niqâb eller handskar."[299]

Det är dock tillåtet för henne att dölja sitt ansikte för män med hjälp av ett paraply, eller genom att täcka ansiktet med sin slöja. Aisha sa:

«كَانَ الرُّكْبَانُ يَمُرُّونَ بِنَا، وَنَحْنُ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُحْرِمَاتٌ، فَإِذَا حَاذَوْا بِنَا سَدَلَتْ إِحْدَانَا جِلْبَابَهَا مِنْ رَأْسِهَا عَلَى وَجْهِهَا، فَإِذَا جَاوَزُونَا كَشَفْنَاهُ.»

"Ryttare passerade oss då vi var i ihrâm och i sällskap med Allâhs Sändebud ﷺ. Då de närmade sig lät vi våra kläder beslöja våra ansikten, och då de hade passerat avtäckte vi dem."[300]

7. Den som inte kan finna eller förvärva de två tygstycken som normalt bärs i ihrâm, eller sandaler, bör bära det som han har. Profeten ﷺ sa:

«مَنْ لَمْ يَجِدْ الْإِزَارَ فَلْيَلْبَسْ السَّرَاوِيلَ، وَمَنْ لَمْ يَجِدْ النَّعْلَيْنِ فَلْيَلْبَسْ الْخُفَّيْنِ.»

"Den muslim som inte kan få tag på izâr och ridâ [de två tygstyckena] bör bära byxor, och om han inte kan få tag på sandaler bör han bära läderstrumpor."[301]

Det är förbjudet för en muhrim (den som är i ihrâm) att ordna giftermål för någon annans räk-

---

[298] Slöja som täcker ansiktet.
[299] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1838).
[300] Abu Dawud "*as-Sunan*" (1833). Al-Albani "*Irwa al-Ghalil*" (1024).
[301] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1843) och Muslim "*as-Sahih*" (1179).

ning, själv gifta sig eller fria till någon. Profetens sa:

«لَا يَنْكِحُ الْمُحْرِمُ، وَلَا يُنْكَحُ، وَلَا يَخْطُبُ.»

"En muhrim skall inte gifta sig eller giftas bort, och inte heller fria till någon."[302]

8. Det är förbjudet för en muhrim att klippa naglarna eller avlägsna något hår på kroppen genom klippning eller rakning eller på något annat sätt. Allâh säger:

﴿وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ﴾

"Och raka inte era huvuden förrän hady [offerdjuret] har hamnat på offerplatsen..."

[Sûrat al-Baqarah: 196]

9. Det är förbjudet för en muhrim – man eller kvinna – att använda parfym på kroppen eller kläderna.

10. Det är förbjudet för en muhrim att jaga och slakta landdjur; och han eller hon bör inte ens peka mot det eller få det att ta till flykten och därmed låta någon annan döda det. Det är dock tillåtet att fånga fisk eller något annat havsdjur och också äta av detta. Allâh säger:

﴿أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا﴾

"Tillåtet för er är [att fånga] byten som finns i vatten och att använda detta till mat, till nytta och

---

302 Muslim "*as-Sahih*" (1409).

glädje för er och för dem som befinner sig på resa, medan jakt på byten till lands är förbjuden för er så länge ni är i ihrâm..." [Sûrat al-Mâ'idah, 5:96]

VAD SOM GÄLLER FÖR DEN SOM GÖR NÅGOT OTILLÅTET OCH ÄR I *IHRÂM*

1. Den som gör någonting av det som är otillåtet i *ihrâm* (med undantag för sexuellt umgänge), t.ex. rakar huvudet eller bär sydda kläder, och har ett skäl för och behov av att göra det, t.ex. som skydd mot värme, kyla etc., måste välja ett av alternativen att offra ett får, ge sex fattiga människor ett halvt *sa'*[303] mat vardera, eller fasta i tre dagar. Allâh säger:

﴿فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِۦٓ أَذًى مِّن رَّأْسِهِۦ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ﴾

"...den av er som är sjuk eller har en huvudskada [som fordrar rakning], måste betala fidyah [lösen] genom att antingen fasta [tre dagar] eller ge sadaqa [föda tre fattiga] eller offra [ett får]..."

[Sūrat al-Baqarah, 2:196]

2. Den som oavsiktligt eller av okunnighet haft otillåten klädsel eller använt parfym har ingen påföljd att vänta. Ya'lâ bin Umayyah rapporterade:

عَن يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ: أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ بِالْجِعْرَانَةِ، قَدْ أَهَلَّ بِالْعُمْرَةِ، وَهُوَ مُصَفِّرٌ لِحْيَتَهُ وَرَأْسَهُ، وَعَلَيْهِ جُبَّةٌ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ! إِنِّي أَحْرَمْتُ بِعُمْرَةٍ، وَأَنَا كَمَا تَرَى؟ فَقَالَ: «انْزِعْ عَنْكَ الْجُبَّةَ، وَاغْسِلْ عَنْكَ الصُّفْرَةَ، وَمَا كُنْتَ

---

303 Ett volymmått motsvarande 2,6 kilogram (maten kan bestå av valfri sort ris, sädesslag, vete, etc.).

صَانِعًا فِي حَجِّكَ فَاصْنَعْهُ فِي عُمْرَتِكَ».

"En man kom till Allâhs Sändebud ﷺ på [en plats kallad] Ji'rânah, iklädd en klädnad och med saffran på sitt skägg och huvud. Han sa: "O Sändebud från Allâh! Jag gick in i *ihrâm* för *umrah* i det tillstånd som du ser mig i." Sändebudet sa till honom: "Tvätta bort saffranet, ta av klädnaden och gör din *umrah* på det sätt som du gör *hajj*."[304]

Denna rätt gäller inte den som dödar ett villebråd, oavsett om det sker oavsiktligt eller till följd av ovetskap om förbudet. Den som gör detta måste acceptera en påföljd, ty han eller hon är skyldig till förstörelse av egendom för vilket ingen åtskillnad görs mellan kunskap och okunskap eller glömska och avsikt, och som är likställt med förstörelse av människors egendom.

3. Om en *muhrim* har samlag med sin äkta hälft betraktas dennes *hajj* som ogiltig. Vederbörande måste fullfölja återstående ritualer men också återkomma ett annat år för att göra om dem, och dessutom offra ett djur.

---

[304] Muslim "*as-Sahih*" (1180).

HUR PROFETEN ﷺ GJORDE *HAJJ*

Jâbir berättade: "Profeten ﷺ väntade [i Medina], nio år med att göra *hajj*. Det tionde tillkännagav han att han skulle göra *hajj*. Ett stort antal människor kom till Medina, alla ivriga att följa Allâhs Sändebud ﷺ och göra det som han gjorde. Tillsammans med honom begav vi oss till Dhul-Hulaifah. Umais dotter Asmâ födde Muhammad bin Abû Bakr. Hon sände bud till Allâhs Sändebud ﷺ med frågan: "Vad skall jag göra?" Han ﷺ sa: "Ta ett bad, förbind dina privata delar och gå in i *ihrâm*." Därefter förrättade Allâhs Sändebud ﷺ bön i moskén, satt upp på sin kamelko al-Qaswâ som reste sig med honom på ryggen vid al-Baidâ, och så långt jag kunde se framför mig fanns ryttare och fotgängare. Samma syn mötte till vänster, till höger och bakom mig. Allâhs Sändebud ﷺ var bland oss och Uppenbarelse kom till honom, och han känner dess sanna innebörd. Han kungjorde Allâhs Enhet:

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ،

إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لاَ شَرِيكَ لَكَ.»

"Här är jag, till Din tjänst, o Allâh, här är jag, till Din tjänst. Här är jag, till Din tjänst, Du har ingen jämlike. All pris och välsignelse är för Dig, all suveränitet är för Dig. Du har ingen vid Din sida"

Och människorna framsade *talbiyah* så som män-

niskor gör idag. Och Allâhs Sändebud ﷺ tillbakavisade inte något av det utan höll sig till sin egen *talbiyah*.

Jâbir sa: Vi avsåg inte något annat än *hajj*. Vi kände inte till någon *umrah* [i samband med *hajj*], men då vi kom med honom till Helgedomen rörde han vid hörnet [som hyste den Svarta Stenen], och gick runt Ka'bah [gjorde *tawâf*] sju gånger. Han småjoggade tre av varven och gick fyra. Då han närmade sig Ibrâhîms plats reciterade han:

﴿وَٱتَّخِذُواْ مِن مَّقَامِ إِبْرَٰهِـۧمَ مُصَلًّى﴾

"Och ta ni [människor] Ibrâhîms maqam [plats] [dvs. den sten på vilken Abraham stod då han byggde Ka'bah], som en böneplats [för några av era böner, dvs. två rak'ah efter tawâf runt Ka'bah i Mecka...]" [al-Baqarah, 2:125]

Han stod med Ibrâhîms plats mellan sig och Helgedomen.

Jâfar bin Muhammad - som rapporterade denna hadith från sin far, och sin far från Jabir - sa att hans far brukade säga att Profeten ﷺ i dessa två *rak'ah* reciterade Sûrat al-Ikhlâs [sura 112] och Sûrat al-Kâfirûn [sura 109].

Han gick sedan tillbaka till hörnet [med den Svarta Stenen] och rörde vid den. Därefter gick han ut genom grinden mot as-Safa, och då han närmade sig reciterade han:

﴿إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِ ٱعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾ «أبدأ بما بدأ الله به.»

"Sannerligen hör as-Safa och al-Marwah till Allah. Den som beger sig till Helgedomen för den större eller den mindre vallfärden och då vill vandra fram och tillbaka mellan dem gör därför ingenting klandervärt. Och den som av fri vilja gör en god handling utöver vad plikten bjuder [skall finna att] Allah, som har kunskap om allt, erkänner [Sina tjänares] förtjänster." [Sûrat al-Baqarah, 2:158], och sa ﷺ: "Jag börjar med det som Allâh började med."

Han började med as-Safa och besteg det till dess han kunde se Helgedomen, och vänd mot *qibla* förkunnade han Allâhs Enhet och prisade Honom och sa:

«لاَ إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،

لاَ إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ.»

"Ingen äger rätt att dyrkas utom Allâh. Han är Ensam utan någon jämlike. Han är Den Allenarådande, Honom tillkommer all pris och Han har makt över allting. Ingenting är värt att dyrka utom Allâh Ensam. Han uppfyllde sitt löfte, hjälpte Sin tjänare och drev Ensam de sammansvurna på flykten."

Han åkallade sedan Allâh och upprepade det tre gånger, varpå han gick ner och begav sig i riktning mot al-Marwah, och då han kom ner i dalen sprang han, och då stigningen började gick han till dess han stod på al-Marwah. Där gjorde han som han hade gjort på as-Safa På sista rundan till al-Marwah sa han ﷺ:

«لَوْ أَنِّي اسْتَقْبَلْتُ مِنْ أَمْرِي مَا اسْتَدْبَرْتُ، لَمْ أَسُقِ الْهَدْيَ، وَجَعَلْتُهَا عُمْرَةً،

فَمَنْ كَانَ مِنكُمْ لَيْسَ مَعَهُ هَدْيٌ، فَلْيَحِلَّ وَلْيَجْعَلْهَا عُمْرَةً.»

"Om jag på förhand hade vetat vad jag senare har fått veta, hade jag inte tagit med offerdjur och skulle ha gjort [en separat] *umrah*. Så de bland er som inte har offerdjur med sig bör gå ur *ihrâm* och betrakta det som en *umrah*."

Surâqah bin Mâlik bin Ju'shum ställde sig upp och sa: "O Sändebud från Allâh! Gäller detta bara innevarande år eller för alltid?" Sändebudet satte då samman sina fingrar, det ena över det andra och sa två gånger:

«دَخَلَتِ الْعُمْرَةُ فِي الْحَجِّ - مَرَّتَيْنِ - لَا، بَلْ لِأَبَدِ أَبَدٍ»

"*Umrah* har inkorporerats med *hajj*. [Och tillade:] Nej, men för all evighet."

Alî bin Abî Tâlib kom från Jemen med Profetens offerdjur och fann att Fatima var en av dem som hade gått ur *ihrâm*, satt på sig färgade kläder och lagt antimon [*kuhl*] på sina ögon. Alî markerade då sitt missnöje med detta, varpå hon sa: "Min far har sagt åt mig att göra detta." Återberättaren sa att Alî i Irak brukade säga: "Jag gick till Allâhs Sändebud ﷺ, gav uttryck för min irritation över vad Fatima hade gjort och bad Allâhs Sändebud ﷺ om domen ifråga om det som hon hade berättat från honom och berättade för honom att jag hade tillrättavisat henne för det. Han sa: 'Hon talade sanning, hon talade sanning' och frågade mig därpå: 'Vad sa du då du gjorde *hajj*?" Alî sa: "Jag sa: 'O Allâh! Jag går in i *ihrâm* på det sätt som Ditt Sändebud ﷺ gjorde.' Han sa: 'Jag har offerdjur med mig, så gå inte ur din *ihrâm*." Jâbir sa: "Det totala antal offerdjur som

Alî förde med sig från Jemen och som Profeten ﷺ förde med sig var 100 stycken." Sedan gick alla utom Profeten ﷺ och de som hade med sig offerdjur ur *ihrâm* och klippte håret kort. Efter att ha gått in i *ihrâm* för *hajj* gick de på *tarwiyah*-dagen [den åttonde *dhul-hijjah*] till Mina. Profeten ﷺ red och han ledde *zuhr*, *'asr*, *maghrib*, *'ishâ* och *fajr*. Han väntade en stund till dess solen gick upp och gav sedan order om att ett tält av hår slogs upp vid Namîrah [vid Arafats krön]. Allâhs Sändebud ﷺ gav sig sedan iväg och Quraish tvivlade inte på att han skulle stanna vid al-Mash'âr al-Harâm [det helgade monumentet], så som Quraish brukade göra i förislamisk tid.

Han fortsatte dock till dess han nådde Arafat och där fann att tältet hade slagits upp åt honom i Namîrah. Där satt han av fram till dess solen hade passerat zenit. Han gav order om att *al-Qaswâ* skulle hämtas och sadlas åt honom. Sedan begav han sig till dalens botten och vände sig till folket och sa:

«إِنَّ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ حَرَامٌ عَلَيْكُمْ، كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا، فِي شَهْرِكُمْ هَذَا، فِي بَلَدِكُمْ هَذَا، أَلَا كُلُّ شَيْءٍ مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ تَحْتَ قَدَمَيَّ مَوْضُوعٌ، وَدِمَاءُ الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعَةٌ، وَإِنَّ أَوَّلَ دَمٍ أَضَعُ مِنْ دِمَائِنَا دَمُ ابْنِ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ، كَانَ مُسْتَرْضِعًا فِي بَنِي سَعْدٍ فَقَتَلَتْهُ هُذَيْلٌ، وَرِبَا الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ، وَأَوَّلُ رِبًا أَضَعُ رِبَانَا رِبَا عَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، فَإِنَّهُ مَوْضُوعٌ كُلُّهُ، فَاتَّقُوا اللهَ فِي النِّسَاءِ فَإِنَّكُمْ أَخَذْتُمُوهُنَّ بِأَمَانِ اللهِ، وَاسْتَحْلَلْتُمْ فُرُوجَهُنَّ بِكَلِمَةِ اللهِ، وَلَكُمْ عَلَيْهِنَّ أَنْ لَا يُوطِئْنَ فُرُشَكُمْ أَحَدًا تَكْرَهُونَهُ، فَإِنْ فَعَلْنَ ذَلِكَ فَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مُبَرِّحٍ، وَلَهُنَّ عَلَيْكُمْ رِزْقُهُنَّ

وَكِسْوَتُهُنَّ بِالمعْرُوفِ، وَقَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ مَا لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُ إِنْ اعْتَصَمْتُمْ بِهِ: كِتَابُ اللهِ، وَأَنْتُمْ تُسْأَلُونَ عَنِّي فَمَا أَنْتُمْ قَائِلُونَ؟». قَالُوا: نَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَّغْتَ وَأَدَّيْتَ وَنَصَحْتَ. فَقَالَ بِإِصْبَعِهِ السَّبَّابَةِ يَرْفَعُهَا إِلَى السَّمَاءِ وَيَنْكُتُهَا إِلَى النَّاسِ: «اللهمَّ اشْهَدْ اللهمَّ اشْهَدْ.» ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

"Sannerligen är ert blod och er egendom lika helgat och okränkbart som denna dags, denna månads och denna stads helgd. Se! Allt som hänför sig till Okunskapens Tid finns helt annullerat under mina fötter. Upphävt är också den tidens blodshämnder. Det första anspråk på en sådan som jag upphäver är den för Rabi'a bin al-Hâriths son som fostrades av Sa'ds stam och dödades av Hudhail. Den förislamiska tidens ockerränta är upphävd och den första sådan som jag upphäver är den för Abbâs bin al-Muttalib – ty de är alla upphävda. Frukta Allâh i fråga om kvinnor! Sannerligen har ni tagit dem med Allâhs förtroende, och sexuellt umgänge med dem har med Allâhs Ord blivit tillåtet för er. Era rättigheter över dem är att de inte låter någon som ni ogillar få sitta på er säng. Om de gör det får ni straffa dem milt. Deras rättigheter över er är att ni på ett lämpligt vis förser dem med mat och kläder. Jag har lämnat Allâhs Skrift hos er, och om ni håller fast vid den kommer ni aldrig att gå vilse. Ni kommer att bli tillfrågade om mig [på Domedagen], [så säg mig nu] vad kommer ni att säga?"

De [åhörarna] sa: Vi kommer att vittna om att du har förmedlat [Budskapet], fullgjort [Profetskapets skyldigheter] och gett kloka [och uppriktiga] råd.

Återberättaren sa att Profeten ﷺ sedan lyfte sitt finger mot himlen och sedan mot folket och tre gånger sa: "O Allâh, vittna! O Allâh, vittna!"

Sedan gjorde Bilâl *adhân* och en stund senare *iqâma* och Profeten ﷺ ledde middagsbönen. Bilâl gjorde sedan ännu en *iqâma* och Profeten ﷺ ledde eftermiddagsbönen, och han förrättade ingen annan bön mellan dessa två. Allâhs Sändebud ﷺ satt sedan upp på sin kamel al-Qaswâ och tog sig fram till lägerplatsen, där han lät al-Qaswâ vända sig mot den sida där det fanns klippor, lät dem som gick till fots framför honom visa vägen och vände sig sedan mot *qibla*. Han stod kvar där till solnedgången och till dess det gula ljuset nästan var borta och solskivan helt försvunnit. Han fick Usâmah att sitta bakom honom och drog sedan så hårt i al-Qaswâ [för att ha full kontroll på henne] att hennes huvud snuddade vid sadeln, och med sin högra hand markerade han för människorna att hålla en lugn takt, och varje gång han passerade ett upphöjt område sand släppte han lite lätt på greppet om sin kamel till dess hon hade klättrat upp, och det är på det sättet som han kom till Muzdalifah. Där ledde han *maghrib* [skymningsbönen] och *'ishâ* [kvällsbönen] med en *adhân* och två *iqâma*, och han prisade inte Allâh mellan de två [dvs. han förrättade inga frivilliga böner mellan dem]. Sändebudet lade sig sedan ned fram till gryningen och då morgonljuset syntes tydligt förrättade han *fajr* [gryningsbönen] med både *adhân* och *iqâma*. Han satt än en gång upp på al-Qaswâ och då han kom till al-Mash'ar al-Harâm vände han sig mot *qibla*, åkallade och förhärligade Allâh och förkunnade Hans Oförliknelighet och Enhet [*lâ ilâha illa Allâh*], och förblev stå-

ende till dess dagsljuset framträdde klart och tydligt. Han gav sig sedan hastigt av innan solen gick upp och bakom honom satt al-Fadl bin Abbâs; en man med vackert hår, ljus hy och fagert ansikte. Medan Profeten ﷺ fortsatte gick också en grupp kvinnor bredvid dem och al-Fadl började titta på dem. Allâhs Sändebud ﷺ höll då sin hand för al-Fadls ansikte som då vände sitt ansikte åt motsatt håll och började titta, varefter Profeten ﷺ vände sin hand åt samma håll och höll för hans ansikte igen. al-Fadl vände ännu en gång sitt ansikte åt motsatt håll. Profeten ﷺ kom ner till botten av Muhassir. Han manade på al-Qaswâ lite och genom att följa mitten av vägen, som leder till den största Jamarât, kom han till den Jamarât som är belägen nära trädet. På den kastade han sju små stenar, sa "*Allâhu Akbar*" vid varje kast som utfördes på ett sätt genom vilket de små stenarna kastas med hjälp av fingrarna, och detta gjorde han i botten av dalen. Sedan begav han sig till offerplatsen där han offrade sextiotre kameler med sina egna händer. Resterande gav han till Alî som offrade dem, och han delade med sig till honom av sitt offer. Sedan gav han order om att lägga en bit av köttet från varje slaktat djur i en gryta och då det var tillagat tog de båda [Profeten ﷺ och Alî] lite kött ur grytan och drack av skyn. Allâhs Sändebud ﷺ red därefter åter iväg och kom till Helgedomen i Mecka där han gjorde *tawaf al-ifadha* [gick runt Kabah sju gångar] och förrättade *zuhr*. Han kom till Abd al-Muttalibs stam, som tillhandahöll *zamzam*-vatten, och sa:

«انْزِعُوا بَنِي عَبْدِ المطَّلِبِ، فَلَوْلاَ أَنْ يَغْلِبَكُمُ النَّاسُ عَلَى سِقَايَتِكُمْ لَنَزَعْتُ مَعَكُمْ.»

"Banî Abd al-Muttalib, dra upp vatten. Hade det

inte varit för att folket skulle ta ifrån er denna rätt att tillhandahålla vatten, hade jag dragit upp det tillsammans med er." De räckte honom en hink och han drack ur den.[305]

[305] Muslim "*as-Sahih*" (1218).

DETALJER KRING OFFERDJUREN

De djur (*hady*) som offras i samband med *hajj* är de kameler, nötkreatur, får eller getter som offras i närheten av Harâm för att distribueras till de fattiga. Offerdjuret kan antingen vara *mustahab* (rekommenderat) eller *wâjib* (påbjudet).

A. Det rekommenderade offerdjuret är det som offras av en person som gör *hajj ifrâd* (dvs. enbart *hajj* utan *umrah*) eller för den som enbart gör *umrah*.

B. Det påbjudna offerdjuret är till för följande situationer:

1. För den som utför *hajj qirân* (dvs. *umrah* före *hajj* och sedan *hajj* med samma *ihrâm*) samt för den som gör *hajj tamattu* (dvs. gör *umrah* och sedan går ur *ihrâm*, och sedan går in i *ihrâm* en andra gång för att göra *hajj*). I dessa situationer är den som offrar djuret tillåten att äta av dess kött.

2. För den som av någon anledning har försummat någon av de föreskrivna handlingarna i *hajj*, såsom att stena Jamarât, gå in i *ihrâm* vid en *mîqât*, stanna fram till en del av natten efter att ha tillbringat eftermiddagen vid Arafat, tillbringa natten vid Muzdalifah, eller Mina, eller avskeds-*tawâf*.

3. För den som i *ihrâm* gör en i det tillståndet otillåten handling, såsom att ha parfym på sig eller att raka håret.

4. För den som bryter mot helgden kring Harâm-området, såsom att jaga ett djur eller hugga ned ett träd inom dess gränser.

Villkor för att offerdjuren skall accepteras

1. Djuret måste vara tillräckligt gammalt; en kamel skall vara minst fem år gammal, en ko minst två år gammal och en get minst ett år gammal. Ett får kan vara sex månader gammalt om det är fett.

2. Djuret skall vara fritt från alla defekter. Allâh kommer inte att acceptera det om det är enögt, lamt, skabbigt eller magert.

Rätt tid och plats för att slakta *hady*

Den tionde *dhul-hijjah* och följande tre dagar som kallas *tashrîq*-dagarna (betydelsen är "att skära kött i strimlor för att torkas", vilket var den traditionella metoden för att spara kött som inte kunde ätas genast).

Det är tillåtet att slakta i Mina eller Mecka.

BOKEN OM *MU'AMALÂT*
(transaktioner och ömsesidiga relationer)

- Äktenskapets betydelse i islam och de bestämmelser som reglerar det
- *Hijâb* (slöjan) är ett sätt att ära och skydda kvinnor
- Regler kring *ribâ* (ockerränta) och dess olika former
- Förbudet mot medel för ockerränta
- Att göra affärer med banker
- Förbudet mot ockerränta för konsumenter och producenter
- Förbudet mot ockerränta vid husköp
- Medel för att komma ifrån ockerränta
- Bestämmelser kring *luqatah* (borttappade och upphittade föremål)
- Särskilda bestämmelser för *luqatah* i Harâm (Helgedomen) i Mecka

ÄKTENSKAPETS BETYDELSE I ISLAM OCH DE BESTÄMMELSER SOM REGLERAR DET

Giftermål är någonting som uppmuntras i islam.

1. Allâh säger:

﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً
وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾

"Och Allâh har skapat åt er hustrur av samma natur som ni själva och genom era hustrur har Han gett er barn och barnbarn..." [Sûrat an-Nahl, 16:72]

2. Och Han säger:

﴿وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن
فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾﴾

"Och gift ut bland dem av er som är ensamstående och bland dem av era manliga eller kvinnliga slavar som är lämpade för äktenskap. Är de fattiga skall Allâh i Sin godhet sörja för deras behov; Allâh når överallt, vet allt."

[Sûrat an-Nûr, 24:32]

3. Profeten ﷺ sa:

«الدُّنْيَا مَتَاعٌ، وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ»

"Detta världsliga liv är *matâ* [ett tillhandahållande av flyktig tröst] och den bästa *matâ* är en rättfärdig kvinna."[306]

4. Och han sa:

«أمَا وَاللهِ إِنِّي لَأَخْشَاكُمْ للهِ، وَأَتْقَاكُمْ لَهُ، لَكِنِّي أَصُومُ وَأُفْطِرُ، وَأُصَلِّي وَأَرْقُدُ، وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي.»

"Vid Allâh! Jag är den bland er som fruktar Allâh mest och har mest *taqwâ*, men jag fastar och jag äter, jag förrättar bön och jag sover, och jag gifter mig med kvinnor, och den som avviker från min Sunnah är inte av mig."[307]

Visdomen med den äktenskapliga institutionen

Äktenskap gagnar individen och samhället, såväl som mänskligheten.

1. Äktenskapet är det bästa medlet för att tygla den naturliga sexualdriften och tillfredställa den på ett sätt som får den att avta, så att man inte dras till förbjudna medel (som drabbar individen och samhället). Allâh säger:

﴿ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا لِّتَسْكُنُوٓا۟ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ ﴾

Och till Hans under hör att Han har skapat hustrur åt er av er egen art, så att ni kan finna ro hos dem, och Han har låtit kärlek och ömhet uppstå

---

[306] Muslim "*as-Sahih*" (1467).
[307] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (5063).

mellan er. I detta ligger helt visst budskap till människor som tänker." [Sûrat ar-Rûm, 30:21]

2. Äktenskapet är den bästa formen i vilken barn föds och fostras, i vilken ens avkomma ökar och i vilken belöning erhålls. Profeten ﷺ sa:

«تَزَوَّجُوا، فَإِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمُ الأُمَمَ، وَلاَ تَكُونُوا كَرَهْبَانِيَّةِ النَّصَارَى.»

"Gift er, ty jag önskar att ni skall vara den största av alla *nationer*; och var inte som de kristnas munkar [och präster]."[308]

3. Det ansvar som ett äktenskap och det att ta hand om barn innebär sporrar till aktivitet och arbete och att ta sig an sina förpliktelser.

4. Äktenskapet frambringar en viss ordning i livet – kvinnan sköter hemmet och mannen arbetar utanför hemmet.[309]

5. Äktenskapet främjar relationer mellan familjer långt ifrån varandra, som i sin tur främjar till sammanhållning och harmoni i samhället som helhet.

Påbudet om att gifta sig

Äktenskap är påbjudet för den som har möjlighet till det, är i behov av det och är rädd att begå otillåtna sexuella handlingar (om han eller hon avstår från att ingå äktenskap). Den som vill gifta sig men inte har möjligheten ekonomiskt bör agera i enlighet med Allâhs Ord:

---

[308] Al-Baihaqî "*as-Sunan*" 7:78. Al-Albani "*as-Sahihah*" (1782).
[309] Beroende på kulturella skillnader och traditioner. Även kvinnor är tillåtna att arbeta om hennes make samtycker till det. [ö.a.]

﴿وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ﴾

"Och låt dem som inte har möjlighet att ingå äktenskap leva i avhållsamhet till dess Allâh i Sin Nåd drar försorg över dem." [Sûrat an-Nûr, 24:33]

Profeten ﷺ sa:

«يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ! مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ، فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ.»

"Unga män! De av er som [ekonomiskt och fysiskt] har möjlighet att ingå äktenskap bör göra det, ty det hjälper er att sänka blicken och avhålla era privata delar [från förbjudna sexuella handlingar]. Den som inte har möjligheten bör fasta – det blir ett skydd för honom."[310]

Den som vill gifta sig och har möjligheten men också tror sig klara av att leva i avhållsamhet bör ändå gifta sig, ty detta är bättre än en ensidig fokusering på hängiven tillbedjan. Munkliv (dvs. ett liv i celibat och sexuell avhållsamhet) är inte tillåtet i islam.

Äktenskapets företräde framför *hajj*

Den muslim som fruktar att begå otillåtna sexuella handlingar bör prioritera äktenskap framför *hajj*. Den som inte känner denna fruktan bör prioritera *hajj*.

[310] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (5065) och Muslim "*as-Sahih*" (1400).

Att vända äktenskapet ryggen

Många muslimer har gjort äktenskapet till en komplicerad process och lägger många hinder i dess väg. Deras krav på dyra brudgåvor och påkostade bröllop resulterar i enorma utgifter, med följden att många unga män ger upp hoppet om att kunna gifta sig och tvingas leva ett ungkarlsliv – liksom de unga kvinnor som de inte kan gifta sig med. Ansvaret för detta vilar på föräldrarnas axlar – fädernas och mödrarnas.

Att välja en rättfärdig hustru

En hustru skall vara en källa till lugn och ro för sin make, och det är således oerhört viktigt att välja en som är religiös. Profeten ﷺ sa:

«تُنْكَحُ الْمَرْأَةُ لِأَرْبَعٍ: لِمَالِهَا، وَلِحَسَبِهَا، وَجَمَالِهَا، وَلِدِينِهَا،

فَاظْفَرْ بِذَاتِ الدِّينِ تَرِبَتْ يَدَاكَ.»

"En kvinna blir gift av fyra [skäl]; sina tillgångar, sin härkomst, sin skönhet och sin religion; så segra med [att välja] en som är religiös; och må dina händer täckas av stoft."[311]

Att välja rätt make:

Kvinnans förmyndare (*Mahram*) bör åt henne välja en make som är religiös och har god karaktär. Profeten ﷺ sa:

---

311 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (5090) och Muslim "*as-Sahih*" (1466). Hadithens sista del är en *du'â* för den som inte gör religionen till sitt mål.

«إِذَا خَطَبَ إِلَيْكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَزَوِّجُوهُ،

إِلَّا تَفْعَلُوا تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ، وَفَسَادٌ عَرِيضٌ.»

"När någon kommer till dig [och friar till er dotter] och du är nöjd med hans religion och karaktär – gift då bort henne med honom.[312] Ty om ni inte gör så kommer prövningar på jorden och omfattande sedefördärv [kommer att förhärska]."[313]

---

[312] Tilläggas bör att kvinnan också måste ge sitt samtycke för att ett äktenskap skall kunna ingås. Se Bukhârî, (1848, 1849, 1850). [ö.a.]
[313] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (1084). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (267).

HIJÂB ÄR ETT SÄTT ATT ÄRA OCH SKYDDA KVINNOR

Islam har genom alla generationer upphöjt kvinnan genom att utse henne till utbildare och utvecklare i samhället. Den drog likhetstecken mellan kvinnans och samhällets godhet; och gjorde *hijâb* påbjuden för henne som skydd mot dåliga män och för att skydda samhället mot exponeringen av henne. *Hijâb* är ett sätt att bibehålla kärlek och mildhet mellan man och hustru, ty då maken ser andra kvinnor än sin hustru exponerade påverkas äktenskapet negativt och leder i värsta fall till skilsmässa.

I Koranen nämns *hijâb* i följande avsnitt:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّ ۚ
ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ﴾

"Profet! Säg till dina hustrur och dina döttrar – och till [alla] troende kvinnor – att de noga sveper om sig sina ytterplagg [slöjor]; det är bättre, så att de känns igen [som fria och respektabla kvinnor] och undgår att bli ofredade." [Sûrat al-Ahzâb, 33:59]

Och Koranen talar om detta i uppmanade form:

﴿وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۖ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾

"...och dra sina slöjor över juyûbihinna [dvs.

kropp, ansikte, hals och barm[314]*och inte avtäcka sina behag..."* [Sūrat an-Nūr, 24:31]

Och Allâh förbjöd kvinnan från att skylta med sin skönhet i alla dess former:

﴿ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَـٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ ﴾

...exponera inte ert yttre på det sätt som gjordes på första hedniska tiden..." [Sūrat al-Ahzāb, 33:33]

Den förislamiska tidens kvinnor brukade täcka sina huvuden och svepa sjalen över ryggen och lämna halsen och barmens övre del bar, liksom öron och smycken som t.ex. örhängen etc. Denna vers förbjöd det bruket och beordrade de troende kvinnorna att täcka också dessa delar.

Dessa och andra verser tydliggör vilken klädsel (*hijâb*) som är lämplig för en muslimsk kvinna och kan sammanfattas i följande punkter:

1. Klädseln bör täcka hela kroppen inklusive händer och fötter.

2. Det yttre plagget bör inte vara åtsittande så att kroppsformen och i synnerhet barmen syns.

3. Klädmaterialet bör inte vara så tunt eller genomskinligt att det är möjligt att urskilja vad som finns under.

4. En kvinnas klädsel skall inte likna en mans.

5. Klädseln bör inte vara pompös eller färgstark, och inte heller ha uppseendeväckande design av det slag som drar uppmärksamhet till sig eller skapar

---

314 "*Juyūb*" är plural av "*jaib*" som enligt Hans Wehrs *Arabic-English Dictionary* betyder "barm". [ö.a.]

åtrå.

6. Klädseln bör inte likna icketroende kvinnors klädsel, ty den som imiterar ett folk är en av dem.

7. Klädseln bör inte vara parfymerad. Profeten ﷺ sa:

«أَيُّمَا امْرَأَةٍ اسْتَعْطَرَتْ، فَمَرَّتْ بِقَوْمٍ لِيَجِدُوا رِيحَهَا؛ فَهِيَ زَانِيَةٌ، وَكُلُّ عَيْنٍ زَانِيَةٌ.»

"Den kvinna som anbringar parfym och sedan går ut så att andra kan känna doften är en äktenskapsbrytare, och varje öga [som tittar på henne] begår otukt."[315]

[315] Ahmad bin Hanbal "*al-Musnad*" 4:394. Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (2698, 2701).

REGLER KRING *RIBÂ* (OCKERRÄNTA) OCH DESS OLIKA FORMER

Definition:

Ribâ är en högre eller lägre summa som läggs till på ett kapital. Allâh säger:

﴿وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَٰلِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ﴾

Men om ni ångrar vad ni har gjort har ni rätt att återfå ert kapital; gör inte orätt [genom att be om mer än det], så blir ni inte orätt bemötta [genom att få mindre tillbaka]." [Sûrat al-Baqarah, 2:279]

Vad som gäller för *ribâ*

Den är *harâm* i alla uppenbarade religioner – judendom, kristendom och islam. Judarna anser inte att förbudet hindrar dem från att ta *ribâ* från icke-judar. I beskrivningen av deras klandervärdiga egenskaper säger Allâh:

﴿وَأَخْذِهِمُ ٱلرِّبَوٰاْ وَقَدْ نُهُواْ عَنْهُ﴾

"*Och de tar ribâ trots att det förbjudits för dem...*"
[Sûrat an-Nisâ, 4:161]

Koranen diskuterar *ribâ* i ett antal olika avsnitt och i periodisk ordning. Under Meckaperioden uppenbarades följande vers:

﴿ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن رِّبًا لِّيَرْبُوَا۟ فِىٓ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرْبُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ ﴾

"Vad ni ger som gåva [till andra] för att det skall öka [din rikedom genom att hoppas på något bättre i utbyte] av andra människors egendom, ökar inte [i värde] inför Allâh..." [Sûrat ar-Rûm, 30:39]

Under Medinaperioden uppenbarades följande verser:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَأْكُلُوا۟ ٱلرِّبَوٰٓا۟ أَضْعَٰفًا مُّضَٰعَفَةً ﴾

"Oh ni som tror! Livnär er inte på ribâ som fördubblar och mångdubblar..." [Sûrat âl 'Imrân, 3:130]

Den slutgiltiga lagstiftningen i frågan är Allâhs ord:

﴿ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا۟ فَأْذَنُوا۟ بِحَرْبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۖ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَٰلِكُمْ لَا
تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴾

"Oh ni som tror! Frukta Allâh och avstå, om ni är [sanna] troende, från utestående ockervinst. Gör ni inte det skall ni veta att ni befinner er i krig med Allâh och Hans Sändebud. Men om ni ångrar vad ni har gjort har ni rätt att återfå ert kapital; gör inte orätt [genom att be om mer än det], så blir ni inte orätt bemötta [genom att få mindre tillbaka]."
[Sûrat al-Baqarah, 2:278-279]

I versen återfinns ett avgörande argument mot dem som påstår att ockerränta bara är förbjuden om det som betalas tillbaka dubblas och mångdubblas, ty Allâh har endast legitimerat återbetalning av kapitalet (dvs. den summa som lånades ut) utan något tillägg.

Ribâ är en stor synd, vilket framgår av Profetens ord:

«اجْتَنِبُوا السَّبْعَ المُوبِقَاتِ» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللهِ، وَمَا هُنَّ؟ قَالَ: «الشِّرْكُ بِاللهِ، وَالسِّحْرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللهُ إِلَّا بِالحَقِّ، وَأَكْلُ الرِّبَا، وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلِّي يَوْمَ الزَّحْفِ، وَقَذْفُ المُحْصَنَاتِ المُؤْمِنَاتِ الْغَافِلَاتِ.»

"Håll er borta från de sju förgörarna." De [Följeslagarna] frågade: "O Sändebud från Allâh, vilka är de?" Han sa: "Att sätta jämlikar vid Allâhs sida; trolldom; att ta det liv som Allâh har förbjudit om det inte har skett med rätt; att konsumera *ribâ*; att konsumera egendom som tillhör en föräldralös; att fly från en strid; att förtala ärbara, anständiga och troende kvinnor som är omedvetna om de möjliga misstolkningar som deras oskyldiga, men indiskreta agerande kan leda till."[316]

لَعَنَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آكِلَ الرِّبَا، وَمُؤْكِلَهُ، وَكَاتِبَهُ، وَشَاهِدَيْهِ، وَقَالَ: «هُمْ سَوَاءٌ.»

Profeten ﷺ förbannade den som använder *ribâ* och den som betalar den; den skrivare som skriver kontraktet och den som bevittnar det – och tillade: "De är alla lika [i synd]."[317]

Visdomen bakom förbudet mot *ribâ*

Skälet till förbudet är den skada som *ribâ* tillfogar samhället – ekonomiskt, socialt och moraliskt:

---

[316] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2767) och Muslim "*as-Sahih*" (89).
[317] Muslim "*as-Sahih*" (1598).

1. Den sår ett frö till illvilja mellan individer, och förstör en anda av ömsesidig hjälp och stöd mellan dem.

2. Den leder till att en privilegierad klass uppstår som inte arbetar, men i vars händer pengar samlas på hög och koncentreras utan någon större ansträngning från deras sida, så att de blir en ekonomisk motsvarighet till parasiter som växer och fröjdas på bekostnad av andra.

3. *Ribâ* är och har varit ett huvudsakligt verktyg för kolonialism och imperialism (och neokolonialism), och det sägs att imperialism följer i spåren på handelsmän och präster (vi känner till den skada som ocker gjort i vissa länders kolonialism).

4. *Ribâ* innebär att människors tillgångar tas i beslag utan någon kompensation, något som är förbjudet. Profeten ﷺ sa:

«فَإِنَّ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ عَلَيْكُمْ حَرَامٌ...»

"Ert blod och era tillgångar är förvisso okränkbara [mellan er]..."[318]

Olika typer av *ribâ*

1. *Ribâ an-nasi'ah*: Den fastställda ränta som långivaren tar ut från låntagaren med hänsyn tagen till den tid som getts till låntagaren för att betala skulden. Detta är *harâm* enligt Koranen, Sunnah och de lärdes konsensus.

2. *Ribâ al-fadl*: Är tillämplig på byteshandel där va-

---

318 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1741).

ror av samma typ byts i olika mängd, i synnerhet ädelmetaller och föda. Sunnah och de lärdes konsensus säger att detta är *harâm* eftersom det banar väg för *ribâ an-nasi'ah*.

Ett flertal hadither har påvisat förbudet med avseende på guld, silver, vete, korn, dadlar och salt.

Profeten ﷺ sa:

«الذَّهَبُ بِالذَّهَبِ، وَالْفِضَّةُ بِالْفِضَّةِ، وَالْبُرُّ بِالْبُرِّ، وَالشَّعِيرُ بِالشَّعِيرِ، وَالتَّمْرُ بِالتَّمْرِ، وَالْمِلْحُ بِالْمِلْحِ، مِثْلًا بِمِثْلٍ، سَوَاءً بِسَوَاءٍ، يَدًا بِيَدٍ ،فَإِذَا اخْتَلَفَتْ هَذِهِ الْأَصْنَافُ؛ فَبِيعُوا كَيْفَ شِئْتُمْ، إِذَا كَانَ يَدًا بِيَدٍ.»

"Guld mot guld, och silver mot silver, vete mot vete och korn mot korn, och dadlar mot dadlar, och salt mot salt, lika mot lika, likvärdig mot likvärdig, från hand till hand[319]. Men om det rör sig om olika typer, sälj då som ni önskar så länge det är från hand till hand."[320]

Profeten ﷺ sa också:

«فَمَنْ زَادَ، أَوْ اسْتَزَادَ: فَقَدْ أَرْبَى ،الْآخِذُ وَالْمُعْطِي فِيهِ سَوَاءٌ.»

"Den som ger mer eller begär mer [än det som gavs] begår *ribâ*, och den som ger och den som tar är likvärdiga [i denna synd]."[321]

---

319 dvs. transaktionen måste vara slutförd innan de två parterna lämnar varandra.
320 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2177) och Muslim "*as-Sahih*" (1584).
321 Muslim "*as-Sahih*" (1584).

Skälet till förbudet mot *ribâ*

De varor som nämndes i ovanstående hadith är baslivsmedel:

1. Guld och silver har genom historien oftast utgjort de betalningsmedel som har gjort precisa affärstransaktioner möjliga.

2. Vete, korn, dadlar och salt utgör alla baslivsmedel (i synnerhet i Medina vid den tid då Profeten ﷺ gav dessa instruktioner som var anpassade till de åhörare som fanns då, men det generella kan härledas ur det specifika).

3. Om *ribâ* förekommer i handeln med dessa vitala livsmedel, kommer det att vålla människor i allmänhet skada och leda till orättvisor i affärstransaktionerna. Profeten ﷺ förbjöd det således för dessa. Och då samma förhållanden råder för ett annat betalningsmedel, utöver guld och silver, lyder det under samma bestämmelse. Om samma förhållanden råder för ett annat livsmedel än de nämnda, kan det likaledes inte säljas annat än enligt principen lika mot lika och från hand till hand, ty Profeten ﷺ förbjöd försäljning av livsmedel av samma sort annat än från hand till hand och likvärdiga i vikt.[322]

Villkoren för giltiga transaktioner av valuta (betalningsmedel) och livsmedel

Två villkor finns för att sådana transaktioner skall vara giltiga:

---

[322] Muslim "*as-Sahih*" (1592).

1. Kvantiteten hos de föremål som byts måste vara lika, utan att någon hänsyn tas till kvaliteten på dem. Följande bestyrker detta:

جَاءَ بِلَالٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِتَمْرٍ بَرْنِيٍّ، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مِنْ أَيْنَ هَذَا؟» قَالَ بِلَالٌ: كَانَ عِنْدَنَا تَمْرٌ رَدِيٌّ، فَبِعْتُ مِنْهُ صَاعَيْنِ بِصَاعٍ، لِنُطْعِمَ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عِنْدَ ذَلِكَ -: «أَوَّهْ! أَوَّهْ! عَيْنُ الرِّبَا، عَيْنُ الرِّبَا، لَا تَفْعَلْ، وَلَكِنْ إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَشْتَرِيَ فَبِعِ التَّمْرَ بِبَيْعٍ آخَرَ، ثُمَّ اشْتَرِهِ.»

Abû Sa'îd al-Khudrî berättade: "Bilâl kom till Allâhs Sändebud ﷺ med *Burnî*-dadlar [en sort med hög kvalitet]. Profeten ﷺ frågade: "Var kom dessa ifrån?" Han sa: "Vi hade lite dadlar av låg kvalitet, så jag sålde två *sa'* av dem mot en *sa'* av dessa." Profeten ﷺ sa: "[Det är] exakt som *ribâ*, [det är] exakt som *ribâ*. Gör inte så; om du vill köpa, sälj dina dadlar i en separat uppgörelse [dvs. mot pengar eller någon annan vara] och köp sedan [dadlarna du vill ha] med det [som du fick vid den första transaktionen]."[323]

Och Profeten ﷺ sa:

«الذَّهَبُ بِالذَّهَبِ وَزْنًا بِوَزْنٍ.»

"Guld mot guld; lika i vikt."[324]

2. Det är inte tillåtet att fördröja leveransen av någon av de två varor som byter hand, utan transaktionen bör slutförs direkt, i enlighet med Profetens

---

[323] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2312) och Muslim "*as-Sahih*" (1594).
[324] Muslim "*as-Sahih*" (1591).

ord "från hand till hand", och:

«لَا تَبِيعُوا الذَّهَبَ بِالذَّهَبِ، إِلَّا مِثْلًا بِمِثْلٍ، وَلَا تُشِفُّوا بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ، وَلَا تَبِيعُوا الْوَرِقَ بِالْوَرِقِ، إِلَّا مِثْلًا بِمِثْلٍ، وَلَا تُشِفُّوا بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ، وَلَا تَبِيعُوا مِنْهَا غَائِبًا بِنَاجِزٍ.»

"Sälj inte guld mot guld annat än likvärdiga i vikt [och från hand till hand], och sälj inte en mindre mängd mot en större eller omvänt; och sälj inte silver mot silver annat än likvärdiga i vikt [och från hand till hand] och sälj inte en mindre mängd mot en större eller omvänt och sälj inte guld eller silver som inte finns till hands då försäljning sker för guld eller silver som finns till hands."[325]

---

325 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2177) och Muslim "*as-Sahih*" (1584).

FÖRBUDET MOT MEDEL FÖR OCKERRÄNTA

Ingenting har förbjudits av islam utan något tydligt bakomliggande skäl, eller om människorna gynnas av det. Och i enlighet med förbudet har de medel som banar väg för det också förbjudits, i syfte att stänga de vägar som leder till det förbjudna.

Till exempel finns en säljform, på arabiska kallad *al-'inah*, som är förbjuden i islam. Den fungerar som följer:

En vara säljs för ett specifikt pris och betalningen skjuts upp till ett bestämt datum. Den ursprunglige ägaren köper sedan tillbaka varan till ett reducerat pris. Den ursprunglige köparen har nu pengar i handen och är skyldig den ursprunglige ägaren en ytterligare summa pengar. Transaktionen ser ut som en försäljning av en vara, men är i själva verket ett lån med ränta.

Indikationen på att denna form av transaktion är *harâm* är Profetens yttrande:

«إِذَا تَبَايَعْتُمْ بِالْعِينَةِ، وَأَخَذْتُمْ أَذْنَابَ الْبَقَرِ، وَرَضِيتُمْ بِالزَّرْعِ، وَتَرَكْتُمُ الْجِهَادَ، سَلَّطَ اللهُ عَلَيْكُمْ ذُلًّا، لَا يَنْزِعُهُ حَتَّى تَرْجِعُوا إِلَى دِينِكُمْ.»

"Då ni köper och säljer med *al-'inah*, och tar tag i boskapens svansar och blir nöjda med jordbruk och ger upp *jihâd* på Allâhs väg, kommer Allâh

att dra vanära över er, och han kommer inte att avlägsna den från er förrän ni har återvänt till er religion."[326]

---

[326] Ahmad bin Hanbal "*al-Musnad*" 2:42 och Abu Dawud "*as-Sunan*" (3462). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (423).

ATT GÖRA AFFÄRER MED BANKER

Att låna ut pengar till en bank eller låna pengar från den med villkoret att en bestämd årlig eller månatlig procentuell räntesats betalas på, säg 2%, eller mer eller mindre, är en form av förbjuden *ribâ*.

Hasan Abdullâh Âmîn skriver i sin bok *Bank Deposits and Investments in Islam*: "Räntan är med andra ord inget annat än ett avtalat tillägg på ett lån som kommer bankkunden till del på sparkonton eller räntebärande checkkonton. I islam betraktas detta dock inte som ett giltigt lån (eftersom låntagaren, dvs. banken, inte har ett bestämt datum på vilket lånet skall återbetalas, utan när som helst måste vara beredda att på kundens begäran betala tillbaka lånet). Den som lånar pengar från banken måste likaledes betala en viss procent ränta på lånet. Allt detta är utan tvekan *ribâ*. Faktum är att det är en av de två typer av ränta som tillämpades i förislamisk tid, och som Allâh i Koranen klart och bestämt förbjuder:

﴿وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰاْ﴾

"...Men Allâh har förklarat handel lovlig och förbjudit ribâ [ocker]..." [Sûrat al-Baqarah, 2:275]

FÖRBUDET MOT OCKERRÄNTA FÖR PRODUCENTER OCH KONSUMENTER

En del västerländska ekonomer skiljer mellan ränta på konsumentlån och på vinstdrivande företags lån och hävdar att det förr var nödvändigt att förbjuda ränta eftersom lån då togs i konsumtionssyften, medan det i våra dagar är nödvändigt att tillåta ränta eftersom lånen tas i produktionssyften.

Detta är emellertid en bedräglig distinktion, ty om räntan tas på ett konsumentlån handlar det om ett lån som konsumenten tog för att spendera på någonting som han eller hon behöver. Då skulle det inte vara tillåtet för honom eller henne att betala tillbaka en extra procentsats på sin skuld, utan istället räcka med den ursprungliga skulden när han har möjlighet.

Och om lånet togs för investering i ett vinstdrivande företag beror den vinst som företaget gör på låntagarens insatser och inte på det kapital som lånet består i, ty ett kapital kan i sig aldrig åstadkomma en ökning utan mänsklig ansträngning.

FÖRBUD MOT *RIBÂ* VID KÖP AV HUS

En del muslimer har trasslat in sig i *ribâ* till följd av lån med ränta tagna i bank för att köpa hus. De har utgått från en *fatwâ* (religiöst utlåtande) från människor som hävdar att *ribâ* i denna situation är tillåten för människor som inte äger en bostad, eftersom de av "nödtvång tvingas" till det. Till stöd för sitt ställningstagande har de gjort *qiyâs* (analogi) på tillåtelsen att äta dött kött (från djur som inte slaktats på rätt sätt) för den som riskerar att svälta ihjäl.

De två situationerna är helt olikartade. Tillåtelse att äta dött kött gäller för den som svälter och som riskerar att dö om han eller hon inte äter. Den som inte äger en bostad kan däremot hyra ett hus eller köpa en lägenhet, eller kanske ett enklare hus utan att behöva låna, istället för att köpa ett lyxigare hus och betala ränta.

Detta är mycket bättre för honom än att ta ett lån med ränta och gå i krig mot Allâh och Hans Sändebud ﷺ. Dessutom kan det hända att låntagaren kommer efter med avbetalningarna, får ökad ränta och en dag kanske till och med förlorar huset, antingen genom att tvingas sälja med förlust eller genom att banken gör en utmätning av inteckningen och tar tillbaka huset.

Sahâba (Följeslagarna) ställdes även de inför

problem med fattigdom och brist på bostad, men de tog aldrig till *ribâ*. Så de som utfärdar dessa "modernistiska" *fatâwa* (religiösa utlåtanden) och de som ansöker om lån bör frukta Allâh och hålla sig borta från *ribâ*.

MEDEL FÖR ATT KOMMA IFRÅN OCKERRÄNTA

Ett av islams särdrag är att den inte förbjuder någonting utan att tillhandahålla ett lagligt alternativ som gör de förbjudna alternativen onödiga. Till exempel är det otillåtet för en muslim att förtära alkoholhaltiga drycker, men tillåtet att dricka alla slags alkoholfria drycker (apelsinjuice, druvjuice, lemonad, etc.)

Då *ribâ* förbjöds blev affärsverksamhet och handel med lagliga varor tillåten. En typ av tillåten affärsverksamhet är *mudâraba*, vilken är en typ av partnerskap där en person investerar pengar och en annan sina färdigheter och sin insats, och sedan delas företagets vinst eller förlust mellan dem. Islam pålade således inte människor några svårigheter (genom att förbjuda *ribâ*) utan försåg dem med andra möjliga alternativ, bland annat:

1. *Qard hasan* (det goda lånet): Istället för att muslimen lånar ut pengar med ränta och smutsar och fördärvar all sin egendom och förtrycker låntagaren, anmodar islam honom att göra lånet *qard hasan* och lovar honom en stor belöning för det. Allâh säger:

﴿مَّن ذَا ٱلَّذِى يُقْرِضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥٓ أَضْعَافًا كَثِيرَةً﴾

"Vem ger Allâh ett ansenligt lån, som Han återbe-

talar med mångdubbla värdet?"
[Sûrat al-Baqarah, 2:245]

2. Ge anstånd till en låntagare som till följd av ekonomiska svårigheter inte kan betala skulden i tid, till dess han har kommit på fötter igen. Och i det fallet uppmuntrar islam långivaren att överse med skulden helt och hållet. Allâh säger:

﴿ وَإِن كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ
وَأَن تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾

"Och om den skuldsatte är i ett trängt läge, ge honom då anstånd till dess han med lätthet kan betala. Men det är bättre för er att efterskänka [skulden] – om ni bara visste!" [Sûrat al-Baqarah, 2:280]

3. Ömsesidigt stöd på alla sätt och vis: Detta omfattar ömsesidigt stöd på ett socialt plan, inom industri och jordbruk, samt en social trygghet genom stöd till jordbrukare, industrialister och hantverkare för att möjliggöra för dem att producera effektivare. Detta gynnar också hela nationen. Att starta skolor, bygga sjukhus, seniorboenden och vårdhem etc. faller samtliga under det samarbete som nämns i versen:

﴿ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ﴾

"...utan samarbeta för att befrämja fromhet och gudsfruktan..." [Sûrat al-Mâ'idah, 5:2]

Det samhälle som blir medvetet om dessa möjligheter kommer att, i ljuset av detta allomfattande ömsesidiga stöd, fortskrida lyckligt och långt från den olycksaliga *ribâ*.

4. Vi bör inte glömma betalningen av *zakât* till dem som är förtjänta av den. Detta kommer att få stor betydelse i kampen mot *ribâ.*

Slutsats: Akta er, muslimska bröder, från att sätta in era pengar på (ickeislamiska) banker. Även om ni inte får ränta på pengarna tar banken dem och lånar ut dem för att tjäna ränta. Den som gör det ger således räntesystemet sitt stöd och blir indirekt ansvarig. Och för mina bröder med pengabrist, akta er för att ta lån i dessa banker.

BESTÄMMELSER KRING *LUQATAH* (BORTTAPPADE OCH UPPHITTADE FÖREMÅL)

Luqatah är alla former av övervakade egendomar som har kommit bort och vars ägare är okända.

Den bestämmelse som gäller

Om upphittaren bedömer att det är säkert att lämna det upphittade där han fann det, är det bättre att han tar det. Om han bedömer att det är osäkert att lämna det där han fann det, är det *wâjib* för honom att ta det. Vet han däremot att han kommer att sukta efter det, är det *harâm* för honom att ta det.

Grunden till detta är Profetens ord:

سُئِلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ اللُّقَطَةِ: الذَّهَبِ أَوْ الْوَرِقِ، فَقَالَ: «اعْرِفْ وِكَاءَهَا، وَعِفَاصَهَا، ثُمَّ عَرِّفْهَا سَنَةً، فَإِنْ لَمْ تَعْرِفْ فَاسْتَنْفِقْهَا، وَلْتَكُنْ وَدِيعَةً عِنْدَكَ، فَإِنْ جَاءَ طَالِبُهَا يَوْمًا مِنَ الدَّهْرِ، فَأَدِّهَا إِلَيْهِ» وَسَأَلَهُ عَنْ ضَالَّةِ الْإِبِلِ، فَقَالَ: «مَا لَكَ وَلَهَا، دَعْهَا، فَإِنَّ مَعَهَا حِذَاءَهَا وَسِقَاءَهَا، تَرِدُ الْمَاءَ، وَتَأْكُلُ الشَّجَرَ، حَتَّى يَجِدَهَا رَبُّهَا»، وَسَأَلَهُ عَنِ الشَّاةِ فَقَالَ: «خُذْهَا، فَإِنَّمَا هِيَ لَكَ، أَوْ لِأَخِيكَ، أَوْ لِلذِّئْبِ.»

"Då han blev tillfrågad om upphittat guld eller silver vars ägare är okänd sa han: "Notera den säck i vilken den [rikedomen] finns och det rep som försluter den, och tillkännage sedan under ett års tid att den hittats. Om ingen [gör anspråk

på den] kan du använda innehållet men det handlar om ett förtroende och en förvaring hos dig, så om ägaren vid någon tidpunkt kommer till dig, ge det till honom [utan tidsfrist]." De [Följeslagarna] frågade om den [bortsprungna] kamelen, varvid han sa: "Vad skall ni göra med den? Lämna den ifred, ty dess mat och dryck finns i den. Den kan finna vatten och äta från träd till dess ägaren finner den." Och han tillfrågades om ett får, varvid han sa: "Ta det, ty det är antingen till dig, till din bror eller till en varg."[327]

Och han sa:

«مَنْ وَجَدَ لُقَطَةً فَلْيُشْهِدْ ذَا عَدْلٍ - أَوْ ذَوِي عَدْلٍ - وَلَا يَكْتُمْ، وَلَا يُغَيِّبْ، فَإِنْ وَجَدَ صَاحِبَهَا فَلْيَرُدَّهَا عَلَيْهِ، وَإِلَّا فَهُوَ مَالُ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ.»

"Den som hittar ett borttappat föremål bör låta en eller två ärliga personer bevittna det, och han bör varken dölja det eller gå iväg. Om han finner dess ägare skall han återlämna det och om inte, är det Allâhs egendom som Han skänker till den Han vill."[328]

وَاشْتَرَى ابْنُ مَسْعُودٍ جَارِيَةً، وَالْتَمَسَ صَاحِبَهَا سَنَةً، فَلَمْ يَجِدْهُ وَفُقِدَ، فَأَخَذَ يُعْطِي الدِّرْهَمَ وَالدِّرْهَمَيْنِ، وَقَالَ: اللَّهُمَّ عَنْ فُلَانٍ، فَإِنْ أَبَى فُلَانٌ فَلِي وَعَلَيَّ. وَقَالَ: هَكَذَا فَافْعَلُوا بِاللُّقَطَةِ.

Ibn Mas'ûd köpte en slavflicka. [Innan han fick tillfälle att betala ägaren] försvann hon. Han letade och letade men i slutet av året var hon fortfarande

---

[327] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (91) och Muslim "*as-Sahih*" (1722).
[328] Abu Dawud "*as-Sunan*" (1709). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6586).

försvunnen. Så han gav priset för slavflickan som välgörenhet – en *dirham* här och två *dirham* där – och sa: "Allâh, detta är å den-och-dens vägnar, och om han inte instämmer å mina egna vägnar, blir jag skyldig honom kostnaden. Det är så här man hanterar *luqatah* [om inte ägaren kan hittas].[329]

För den förmögne som hittat ett borttappat föremål är det rekommenderat att skänka det som välgörenhet efter att han under ett års tid tillkännagett dess upphittande, men för den fattige är det tillåtet att använda det.

[329] Al-Bukhari nämnde detta i "*as-Sahih*" Bok 68, kapital 22.

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR *LUQATAH* I *HARÂM* (HELGEDOMEN) I MECKA

Det är (särskilt) förbjudet att i Mecka plocka upp *luqatah*, utom i syfte att göra människor uppmärksamma på det. Allâhs Sändebud ﷺ sa:

«وَلَا يَلْتَقِطُ لُقَطَتَهُ إِلَّا مَنْ عَرَّفَهَا.»

"Ingen får plocka upp en *luqatah* i Mecka, utom den som tillkännager det."[330]

«وَلَا تُلْتَقَطُ لُقَطَتُهَا إِلَّا لِمُعَرِّفٍ.»

"Ingen får plocka upp det [i Mecka] utom den som tillkännager det."[331]

«وَلَا تُلْتَقَطُ سَاقِطَتُهَا إِلَّا لِمُنْشِدٍ.»

"Borttappade föremål får inte användas utom av den som tillkännager det."[332]

Offentligt tillkännagivande

Den som hittar föremålet bör först notera de särskilda kännetecken som skiljer det från andra fö-

---

330 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1587) och Muslim "*as-Sahih*" (1353).
331 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (1349).
332 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (112) och Muslim "*as-Sahih*" (1355).

remål. Han bör också förvara det som han förvarar sina egna tillhörigheter och det är ett förtroende som lagts på honom. Sedan bör han sprida nyheten om upptäckten av det bland människorna, på marknaden och andra platser. Och om dess ägare kommer till honom och kan beskriva föremålet med dess särskilda kännetecken, är det tillåtet för upphittaren att ge det till honom.

Och i motsats till alla andra moskéer är det tillåtet att tillkännage upptäckten av ett borttappat föremål i al-Masjid al-Harâm[333]. Att föredra är dock att lämna in det på regeringens hittegodsavdelning som är pålitlig och väl känd bland folk. Detta är bättre med hänsyn till skyddet av det och lättare för människor att hänvisa till. Hittegodsavdelningen är belägen precis bakom Kung Abdul-Âzîz dörr i al-Masjid al-Harâm. Förlorade föremål registreras och förvaras där för att återlämnas till sina ägare. Om ingen gör anspråk på dem distribueras de bland Meckas fattiga.

Undantag görs för mat och för föremål av obetydligt värde

Det är inte nödvändigt att tillkännage upphittade matvaror och det är tillåtet att äta dem. Anas bin Mâlik rapporterade att Profeten ﷺ passerade en dadel som låg på vägen och sa:

«لَوْلَا أَنِّي أَخَافُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الصَّدَقَةِ لَأَكَلْتُهَا.»

"Var jag inte rädd för att den kommit från *sadaqa*

---

[333] se Fath al-Bari, 5:88

hade jag ätit upp den."[334]

På samma sätt kan en person, om det gäller oansenliga föremål som till exempel en piska eller ett rep etc., plocka upp dem och använda sig av dem.

[334] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2431).

BOKEN OM UPPFÖRANDE & GOD TON

- **Något om den högsinnade Profetens beteende**
- **Sändebudets goda uppförande och hans ödmjukhet**
- **Profetens kallelse till islam och *jihâd***
- **Kärlek till Sändebudet och att följa honom**
- **Några hadither om Sändebudet.**
- **Några hadither om muslimen**
- **Agera i enlighet med Sändebudets hadither**
- **"Vadhelst Sändebudet har gett er; ta emot det"**
- **Var tjänare till Allâh, och bröder (till varandra)**

NÅGOT OM DEN HÖGSINNADE PROFETENS BETEENDE

Hans beteende och karaktär var Koranen – han blev arg i enlighet med den och han blev nöjd i enlighet med den. Han tog aldrig hämnd i egen sak och blev heller inte arg i egen sak, men om Allâhs helgade gränser överskreds blev han arg för Allâhs skull.

Han var den sannaste av människor i talet och den mest noggranna i att fullgöra sina skyldigheter, och den mildaste bland dem i temperamentet, och den mest generösa i relationer med människor, och mer modest än en tillbakadragen jungfru; han sänkte sin blick, och hans uttalanden var genomtänkta. Han var inte ohyfsad och han svor aldrig, han förlät och han lät nåd gå före rätt. Den som bad honom om något avvisades aldrig utan att ha fått det som han bett om eller ett vänligt ord. Han var inte sträng eller råbarkad till sättet. Han avbröt aldrig den som talade såvida denne inte vred på sanningen, i vilket fall han förbjöd det eller tillrättavisade den felande.

Han tog hand om sina grannar och utsträckte gästfriheten till sina gäster, och han ägnade inte tid till aktiviteter andra än sådana som bringar människan närmare Allâh eller som är oundvikliga (i människans tillvaro). Han hade alltid hopp om Allâhs Nåd, var optimist och ogillade pessimism. Då

han hade möjlighet att välja mellan två alternativ valde han alltid det lättare, så länge det inte innebar synd. Han kände stor tillfredsställelse med att hjälpa den bekymrade och bistå den förtryckte.

Profeten ﷺ älskade sina Följeslagare och han rådgjorde med dem och höll sig informerad om deras situation och deras behov. Om någon av dem insjuknade besökte han honom, och om någon av dem var frånvarande (under en tid) skickade han efter honom. För den som gick bort gjorde han *du'â*[335], och han brukade godta ursäkten från den som bad honom om ursäkt. De mäktiga och de svaga hade samma rättigheter inför honom. Om någon då han talade hade försökt räkna antal ord hade det varit möjligt att göra det (till följd av hans vältalighet, förmåga att ge uttryck för djupa innebörder i korta meningar, samt strukturerade sätt att tala). Och han brukade skämta, men sa aldrig någonting som inte var sant.

---

[335] Gjorde åkallan till Allah. [ö.a.]

SÄNDEBUDETS GODA UPPFÖRANDE OCH HANS ÖDMJUKHET

Han var den mest barmhärtige av människor och den mest generöse mot sina Följeslagare och gjorde plats åt dem om det var trångt, han var först med att hälsa på dem som han mötte, och då han skakade hand med någon var han inte den förste att dra tillbaka handen.

Han var den mest ödmjuka av människor och om han kom till en sammankomst där alla redan satt sig ner satte han sig där han kunde finna plats, och han instruerade andra att göra detsamma. Han gav alla dem som satt med honom möjlighet att medverka, så till den grad att var och en av dem uppfattade sig själv som den mest hedervärde av dem inför Profeten ﷺ. Och han reste sig inte och lämnade någon som satt med honom, såvida han inte hade ett brådskande ärende i vilket fall han först bad den personen om tillåtelse. Han ogillade att någon ställde sig upp för honom.[336] Anas bin Mâlik berättade:

مَا كَانَ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ أَحَبَّ إِلَيْهِمْ شَخْصًا مِنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، كَانُوا إِذَا رَأَوْهُ لَا يَقُومُ لَهُ أَحَدٌ مِنْهُمْ، لِمَا يَعْلَمُونَ مِنْ كَرَاهِيَتِهِ لِذَلِكَ.

---

[336] Det är tillåtet för en värd att resa sig för att ta emot en gäst eftersom Profeten ﷺ gjorde så, och det är tillåtet att resa sig för att omfamna den som anländer efter en lång resa.

"Ingen var mer älskad [av Följeslagarna] än Allâhs Sändebud ﷺ, och de brukade inte resa sig för honom eftersom de visste hur mycket han ogillade det."[337]

Han talade aldrig med någon på ett sätt som denne kunde tänkas ogilla. Han besökte de sjuka och älskade de fattiga och satt i deras sällskap och närvarade vid deras begravningar. Han föraktade aldrig den fattige för dennes fattigdom och förstummades inte av kungars överhöghet. Han behandlade den minsta välsignelse som någonting storslaget. Han kritiserade aldrig mat; om han fann den välsmakande åt han den, om inte lät han bli den; han brukade äta och dricka med höger hand och han sa "*bismillâh*" (i Allâhs Namn) före och prisade Allâh efteråt.

Han älskade det goda och ogillade det osunda, såsom lök och vitlök på grund av den skarpa stickande lukten.

Då Profeten ﷺ gjorde *hajj* sa han:

«اللَّهُمَّ حِجَّةٌ لاَ رِيَاءَ فِيهَا وَلاَ سُمْعَةَ.»

"O Allâh, detta är en *hajj* utan bravering och utan lust efter ryktbarhet."[338]

Han kunde inte skiljas från sina Följeslagare utifrån klädsel eller hur han satt. En beduin kom in i moskén och frågade: "Vem av er är Muhammad?" Hans favoritklädsel var *qâmîs* (en klädnad som hängde ned över halva vaden). Han kastade inte

---

[337] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2754). Al-Albani "*Sahih at-Tirmidhi*" (2754).
[338] Ibn Majah "*as-Sunan*" (2890). Al-Albani "*as-Sahiha*" (2617).

bort mat och han var aldrig extravagant till klädseln. Han brukade bära en huva och en turban, en silverring på höger hands lillfinger och han hade ett långt och fylligt skägg.

PROFETENS KALLELSE TILL ISLAM OCH *JIHÂD*

Allâh sände Sitt Sändebud Muhammad som en nåd till hela världen. Han bjöd araberna och hela mänskligheten till det som kommer att trygga för dem välstånd och lycka i denna värld och i det Efterkommande.

Det första han kallade till var tillägnandet av all dyrkan, också *du'â* (åkallan), till Allâh Ensam. Allâh säger:

﴿قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِهِۦٓ أَحَدًا﴾

"Säg [Muhammad]: "Jag anropar ingen annan än min Herre och jag sätter ingen vid Hans sida."

[Sûrat al-Jinn, 72:20]

Mushrikûn motsatte sig denna kallelse eftersom den stod i motsättning till deras tro på dyrkan av idoler och deras blinda tro på förfädernas föredöme. Trots att de tidigare hade kallat honom "den sannfärdige och pålitlige" anklagade de honom nu för trolldom och sinnessjukdom.

I lydnad inför sin Herres påbud uthärdade Profeten ﷺ tålmodigt alla skymfer och den skada som hans folk åsamkade honom. Allâh säger:

﴿فَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا﴾

"Vänta därför med tålamod [Muhammad] och un-

derkasta dig din Herres Påbud [genom att göra din plikt mot Honom och förmedla Hans Budskap till mänskligheten], och lyssna inte till någon av dem som är djupt sjunkna i synd eller framhärdar i förnekelse." [Sûrat al-Insân, 76:24]

Han blev kvar i Mecka i tretton år, kallade till *tawhîd*[339] och utstod tillsammans med sina Följeslagare tortyr och förföljelse från sitt folk. Då några invånare i staden Yathrib antog islam utvandrade Profeten ﷺ och hans Följeslagare dit för att bygga det nya islamiska samhället grundat på rättvisa, kärlek och jämlikhet. Allâh bistod honom med mirakler av vilka det viktigaste är Koranen som kallar till *tawhîd*, kunskap, *jihâd* och den högsta moral.

Allâhs Sändebud ﷺ skrev till härskare i när och fjärran och bjöd dem till islam. Hans ord till den romerske kejsaren var:

«أَسْلِمْ تَسْلَمْ يُؤْتِكَ اللهُ أَجْرَكَ مَرَّتَيْنِ.»

"Om du antar islam blir du trygg, och Allâh kommer att belöna dig två gånger."[340]

"Säg [Muhammad]: "Efterföljare av äldre tiders uppenbarelser! Låt oss samlas kring en regel, gemensam för oss och för er – att vi inte skall dyrka någon utom Allâh och inte sätta något vid Allâhs sida och inte erkänna andra som våra herrar och beskyddare i Allâhs ställe."

[Sûrat âl 'Imrân, 3:64]

"Inte erkänna andra som våra herrar" betyder

---

339 Guds ensamrätt att tillbedjas och tron på Hans herravälde, samt namn och attribut. [ö.a.]

340 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2941) och Muslim "*as-Sahih*" (1773).

här att vi inte lyder prästerna då de tar initiativ till att förklara saker och ting som otillåtna eller tillåtna.

Profeten ﷺ bekämpade och besegrade avgudadyrkarna och judarna. Han deltog personligen i omkring tjugo slag, och han sände ut tiotals expeditioner med sina Följeslagare på *jihād* och för att kalla till islam och befria folk från (tyranners) förtryck och underkuvande. Han instruerade dem att fokusera på kallelsen till *tawhīd*.

KÄRLEK TILL SÄNDEBUDET OCH ATT FÖLJA HONOM

Allâh säger:

﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴾

"*Säg [Muhammad till mänskligheten]: "Om ni älskar Allâh, följ mig [dvs. acceptera islamisk monoteism och följ Koranen och Sunnah] och Allâh kommer att älska er och förlåta er era synder. Allâh är ständigt förlåtande, barmhärtig.*"

[Sûrat âl 'Imrân, 3:31]

Och Profeten ﷺ sa:

«لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ، وَوَلَدِهِ، وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ.»

"Ingen av er är troende förrän jag är er kärare än ert barn, er far och hela mänskligheten."[341]

Profeten ﷺ hade en högsint karaktär och var orädd och generös. De som för första gången såg honom blev överväldigade av honom. De som höll sig i hans sällskap och lärde känna honom kom att älska honom. Sändebudet förmedlade Budskapet, erbjöd *umma* ärliga råd och önskade det bästa för den. Han enade den och tillsammans med sina Följeslagare erövrade han med hjälp av *tawhîd* människornas hjärtan. Med *jihâd* erövrade de länderna

---

[341] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (15) och Muslim "*as-Sahih*" (70).

och befriade människorna från att dyrka tjänare (dvs. andra människor) till att istället dyrka Herren

Till oss förmedlade de denna religion – fullkomlig, fullständigad och fri från alla avvikelser och vidskepelser, utan att något behöver läggas till eller dras bort.

Allâh säger:

﴿ ٱلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلْإِسْلَٰمَ دِينًا ﴾

"Denna dag har Jag fullbordat religionen för er och skänkt er min välsignelse i fullaste mått. Jag har beslutat att underkastelse under Allâhs vilja [islam] skall vara er religion." [Sûrat al-Mâ'idah, 5:3]

Och Profeten ﷺ sa:

«إِنَّمَا بُعِثْتُ لأُتَمِّمَ مَكَارِمَ الأَخْلاقِ.»

"Jag sändes endast för att fullständiga de höga etiska värdena."[342]

Allâh säger:

﴿ لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ﴾

"Förvisso har ni i Allâhs sändebud ett utmärkt föredöme att följa..." [Sûrat al-Ahzâb, 33:21]

Vet att sann kärlek till Allâh och Hans Sändebud ﷺ fordrar ett agerande i enlighet med Allâhs Skrift och Hans Sändebuds hadither (och att de blir avgörande i alla angelägenheter och tvister), och att man älskar och praktiserar den *tawhīd* som han kallade till och inte ger företräde åt någons bedöm-

342 Al-Baihaqî *"as-Sunan"* 10:191. Al-Albani *"as-Sahihah"* (45).

ning eller utlåtande framför Koranen och Sunnah.

Allâh säger:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُقَدِّمُوا۟ بَيْنَ يَدَىِ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾

"O ni som tror! Kräv inte uppmärksamhet för er egen del, när ni står inför Allâh och Hans sändebud; men frukta Allâh! Allâh hör allt, vet allt!"

[Sûrat al-Hujurat, 49:1]

Ett tecken på att man älskar honom är att man älskar *tawhîd* – kärnan i hans kallelse – tillämpar den, älskar dem som kallar till den och låter bli att belägga dem med motbjudande öknamn.

Allâh! Skänk oss kärlek till honom och förmågan att följa honom, och skänk oss hans förbön och skänk oss moraliska kvaliteter som liknar hans.

NÅGRA HADITHER OM SÄNDEBUDET ﷺ

«إِنِّي قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ مَا إِنِ اعْتَصَمْتُمْ بِهِ، فَلَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا: كِتَابَ اللهِ، وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ.»

"Sannerligen har jag efterlämnat åt er något, och om ni håller fast vid det kommer ni aldrig att hamna på villovägar – Allâhs Skrift och Hans Profets Sunnah."[343]

«عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي، وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ فَتَمَسَّكُوا بِهَا.»

"Min Sunnah är påbjuden för er, och håll fast vid mina rätt vägledda efterträdares Sunnah."[344]

«وَيَا فَاطِمَةُ بِنْتَ مُحَمَّدٍ! سَلِينِي مَا شِئْتِ مِنْ مَالِي لَا أُغْنِي عَنْكِ مِنَ اللهِ شَيْئًا.»

"Fatima, dotter till Muhammad! Be mig om vad du vill av min egendom. Jag kommer inte att kunna hjälpa dig på något sätt inför Allâh [om du inte tror]."[345]

«مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللهَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللهَ.»

"Den som lyder mig lyder Allâh; och den som trotsar mig trotsar Allâh."[346]

---

343 Al-Hakim "al-Mustadrak" (318) och Al-Baihaqî "*as-Sunan*" 10:114. Al-Albani "*Sahih at-Targhib*" (40).

344 Abu Dawud "*as-Sunan*" (4607), Ibn Majah "*as-Sunan*" (42), at-Tirmidhi "*al-Jami*" (2676). Al-Albani "*as-Sahihah*" (9).

345 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2753).

346 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2957) och Muslim "*as-Sahih*" (1835).

«لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ فَقُولُوا: عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ.»

"Då ni prisar mig, gå inte till överdrift på det sätt som de kristna gjorde med Marias son, ty jag är bara Allâhs tjänare, så säg: "Allâhs tjänare och Hans Sändebud ﷺ."[347]

«قَاتَلَ اللهُ الْيَهُودَ اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ.»

"Må Allâhs förbannelse vara över judarna, de gjorde sina Profeters gravar till platser av tillbedjan."[348]

«مَنْ تَقَوَّلَ عَلَيَّ مَا لَمْ أَقُلْ فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ.»

"Den som tillskriver mig någonting som jag inte har sagt – låt honom ta sin plats i Elden."[349]

«إِنِّي لَا أُصَافِحُ النِّسَاءَ.»

"Jag skakar inte hand med kvinnor."[350]

«فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي.»

"Den som inte tycker om min Sunnah är inte av mig."[351]

«اللهمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ.»

"Allâh! Jag söker min tillflykt hos Dig från kunskap

---

347 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (3445).
348 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (437) och Muslim "*as-Sahih*" (530).
349 Ibn Majah "*as-Sunan*" (34). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6161).
350 Ibn Majah "*as-Sunan*" (2874). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (2513). Dvs. dem som inte är nära släkt med honom och som är tillåtna för honom att ingå äktenskap med.
351 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (5063) och Muslim "*as-Sahih*" (1401).

som inte är gynnsam."[352]

[352] Muslim "*as-Sahih*" (2722). Dvs. kunskap som jag inte agerar efter eller undervisar eller som förändrar min karaktär.

NÅGRA HADITHER OM MUSLIMEN

«الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ.»

"En [sann] muslim är den från vars tunga och hand muslimer är säkra."[353]

«سِبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ، وَقِتَالُهُ كُفْرٌ.»

"Att verbalt angripa en muslim är föraktligt trots [mot Allâh] och att strida mot honom är *kufr* [icke-tro]."[354]

«غَطِّ فَخِذَكَ، فَإِنَّ فَخِذَ الرَّجُلِ مِنْ عَوْرَتِهِ.»

"Skyl era lår, ty låren är en del av mannens privata delar."[355]

«إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيْسَ بِاللَّعَّانِ، وَلَا الطَّعَّانِ، وَلَا الْفَاحِشِ، وَلَا الْبَذِيءِ.»

"En troende har i karaktären inte getts benägenhet till att förbanna, och inte heller till hårt och oanständigt språk."[356]

«مَنْ حَمَلَ عَلَيْنَا السِّلَاحَ فَلَيْسَ مِنَّا.»

"Den som drar ett vapen mot oss är inte av oss."[357]

---

353 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (10) och Muslim "*as-Sahih*" (41).
354 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (48) och Muslim "*as-Sahih*" (64).
355 At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2796). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7957).
356 Muslim "*as-Sahih*" (1977).
357 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6874) och Muslim "*as-Sahih*" (101).

«مَنْ غَشَّ فَلَيْسَ مِنَّا.»

"Den som bedrar är inte av oss."[358]

«مَنْ يُحْرَمْ الرِّفْقَ يُحْرَمْ الْخَيْرَ.»

"Den som saknar mildhet, saknar allt gott."[359]

«مَنْ الْتَمَسَ رِضَى اللهِ بِسَخَطِ النَّاسِ كَفَاهُ اللهُ مُؤْنَةَ النَّاسِ، وَمَنْ الْتَمَسَ رِضَى النَّاسِ بِسَخَطِ اللهِ، وَكَلَهُ اللهُ إِلَى النَّاسِ.»

"Den som söker behaga Allâh i det som förargar människor, kommer Allâh att sörja över så att denne inte blir beroende av det som människor har att ge. Och den som söker behaga människorna i det som förargar Allâh, kommer Allâh att lämna till dessa människor."[360]

لَعَنَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرَّاشِيَ وَالْمُرْتَشِيَ.

Allâhs sändebud har förbannat den som ger mutor och den som tar emot mutor.[361]

«مَا أَسْفَلَ مِنْ الْكَعْبَيْنِ مِنْ الْإِزَارِ فَفِي النَّارِ.»

"Det av den nedre klädseln som hänger nedanför anklarna kommer att vara i Elden."[362]

«إِذَا قَالَ الرَّجُلُ لِأَخِيهِ: يَا كَافِرُ! فَقَدْ بَاءَ بِهِ أَحَدُهُمَا.»

"Om någon till sin broder säger "*o kâfir*" kommer

---

[358] Muslim "*as-Sahih*" (102) och At-Tirmidhi "*al-Jami*" (1315).
[359] Muslim "*as-Sahih*" (2592).
[360] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2414). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6097).
[361] At-Tirmidhi "*al-Jami*" (1336). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (5093).
[362] Al-Bukhari "*as-Sahih*" (5787)

det åter till någon av dem."[363]

«لَا تَقُولُوا لِلْمُنَافِقِ: سَيِّدَنَا! فَإِنَّهُ إِنْ يَكُ سَيِّدَكُمْ؛ فَقَدْ أَسْخَطْتُمْ رَبَّكُمْ عَزَّ وَجَلَّ.»

"Säg inte "vår herre" till en hycklare, ty om ni behandlar honom [med aktning] som om han är er herre förargar ni Allâh."[364]

«الْغُلَامُ مُرْتَهَنٌ بِعَقِيقَتِهِ، يُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ، وَيُسَمَّى، وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ.»

"Pojken är satt i pant för sin *aqîqa* [det djur som slaktas i tacksamhet till Allâh över den välsignelse som barnet utgör]. Det bör slaktas den sjunde dagen [efter födseln] och barnet bör ges ett namn och få sitt huvud rakat."[365]

---

363 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6103)
364 Abu Dawud "*as-Sunan*" (4979). Al-Albani "*as-Sahihah*" (7405).
365 At-Tirmidhi "*al-Jami*" (1522). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (4184).

AGERA I ENLIGHET MED SÄNDEBUDETS *HADITHER*

«لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُقَاتِلَ الْمُسْلِمُونَ الْيَهُودَ، فَيَقْتُلُهُمُ الْمُسْلِمُونَ.»

"Domedagen kommer inte förrän muslimerna bekämpar judarna och sedan dödar dem [deras krigare]."[366]

«مَنْ قَاتَلَ لِتَكُونَ كَلِمَةُ اللهِ هِيَ الْعُلْيَا فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ.»

"Den som kämpar för att Allâhs Ord skall hållas högst [tillämpas], är på Allâhs väg."[367]

«مَنْ الْتَمَسَ رِضَى النَّاسِ بِسَخَطِ اللهِ وَكَلَهُ اللهُ إِلَى النَّاسِ.»

"Den som söker behaga människorna i det som förargar Allâh, kommer Allâh att lämna till dessa människor."[368]

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللهِ نِدًّا دَخَلَ النَّارَ.»

"Den som dör då han åkallar någon vid sidan av Allâh, kommer att hamna i Elden."[369]

«مَنْ كَتَمَ عِلْمًا يَعْلَمُهُ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُلْجَمًا بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ.»

---

366 Muslim "*as-Sahih*" (2922).
367 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (123) och Muslim "*as-Sahih*" (1904).
368 At-Tirmidhi "*al-Jami*" (2414). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6097).
369 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (4497).

"Den som undanhåller kunskap kommer Allâh att iföra en tygel av eld."[370]

«مَنْ لَعِبَ بِالنَّرْدِ فَقَدْ عَصَى اللهَ وَرَسُولَهُ.»

"Den som spelar brädspel har sannerligen trotsat Allâh och Hans Sändebud."[371]

«بَدَأَ الْإِسْلَامُ غَرِيبًا، وَسَيَعُودُ كَمَا بَدَأَ غَرِيبًا فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ.»

"Islam började som något främmande och kommer att återvända till att vara något främmande. Då kommer *tûbâ* [all form av lycka] vara för främlingarna."[372]

«طُوبَى لِلْغُرَبَاءِ» فَقِيلَ: مَنْ الْغُرَبَاءُ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: «أُنَاسٌ صَالِحُونَ فِي أُنَاسِ سُوءٍ كَثِيرٍ، مَنْ يَعْصِيهِمْ أَكْثَرُ مِمَّنْ يُطِيعُهُمْ.»

"*Tûbâ* kommer att vara för främlingarna; rättfärdiga människor mitt ibland en mångfald dåliga människor. De som trotsar dem kommer att vara långt fler än de som lyder dem."[373]

«لَا طَاعَةَ فِي مَعْصِيَةِ اللهِ، إِنَّمَا الطَّاعَةُ فِي الْمَعْرُوفِ.»

"I trots mot Allâh finns ingen lydnad [för någon]. Lydnad är bara [tillåten] i det som är känt för att vara gott."[374]

---

370 Ahmad bin Hanbal "*al-Musnad*" 2:263. Al-Albani "*Sahih at-Targhib*" (121).
371 Abu Dawud "*as-Sunan*" (4940). Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (6528).
372 Muslim "*as-Sahih*" (145).
373 Ahmad bin Hanbal "*al-Musnad*" 2:177. Al-Albani "*Sahih al-Jami*" (7368).
374 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (7257) och Muslim "*as-Sahih*" (1840).

﴿ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ ﴾

"VADHELST SÄNDEBUDET HAR GETT ER, TA EMOT DET"

[Sûrat al-Hashr, 59:7]

«لَعَنَ اللهُ النَّامِصَاتِ وَالْمُتَنَمِّصَاتِ، الْمُغَيِّرَاتِ خَلْقَ اللهِ.»

"Allâh förbannar kvinnor som plockar sina ögonbryn och gör så [för att skylta] inför andra; sådana som försöker förändra det som Allâh har skapat."[375]

«وَنِسَاءٌ كَاسِيَاتٌ، عَارِيَاتٌ، مُمِيلَاتٌ، مَائِلَاتٌ، رُؤُوسُهُنَّ كَأَسْنِمَةِ الْبُخْتِ الْمَائِلَةِ، لَا يَدْخُلْنَ الْجَنَّةَ، وَلَا يَجِدْنَ رِيحَهَا، وَإِنَّ رِيحَهَا لَيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ كَذَا وَكَذَا.»

"Och de kvinnor som är klädda men förefaller vara nakna, som lutar [åt det onda] och får sina män att luta ditåt. Deras huvuden kommer att vara som *bukht*-kamelens pucklar lutade åt ett håll. De kommer inte in i Paradiset och får inte känna doften av det."[376]

«اتَّقُوا اللهَ، وَأَجْمِلُوا فِي الطَّلَبِ.»

"Frukta Allâh och sök ditt uppehälle i det tillåtna [och låt bli det som är *harâm*]."[377]

---

375 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (4886) och Muslim "*as-Sahih*" (2125).
376 Muslim "*as-Sahih*" (2128).
377 Ibn Majah "*as-Sunan*" (2144). Al-Albani "*Sahih at-Targhib*" (1698).

«أَرْبِعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ، فَإِنَّكُمْ لَا تَدْعُونَ أَصَمَّ وَلَا غَائِبًا.»

"Sänk era röster [då ni gör *du'â* och i åminnelse av Allâh], ty ni åkallar inte En Som är döv eller frånvarande."[378]

«أَشَدُّ النَّاسِ بَلَاءً، ثُمَّ الصَّالِحُونَ.»

"De människor som prövas hårdast är profeterna, och sedan de rättfärdiga."[379]

«صِلْ مَنْ قَطَعَكَ، وَأَحْسِنْ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْكَ، وَقُلِ الْحَقَّ وَلَوْ عَلَى نَفْسِكَ.»

"Försök upprätthålla relationer [också] med dem som vill avbryta dem, och behandla dem väl som behandlar dig illa och tala sanning – också mot dig själv."[380]

«تَعِسَ عَبْدُ الدِّينَارِ وَالدِّرْهَمِ، وَالْقَطِيفَةِ وَالْخَمِيصَةِ إِنْ أُعْطِيَ رَضِيَ
وَإِنْ لَمْ يُعْطَ لَمْ يَرْضَ.»

"Undergång för den som är slav under *dinār* och *dirham* och manteln. Om han ges är han nöjd; om han inte ges är han inte nöjd."[381]

«أَوَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ.»

"Skall jag leda er till något som, om ni gör det, får er att älska varandra? Sprid *salâm* bland er."[382]

---

378 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6384).
379 Ibn Majah "*as-Sunan*" (2024). Al-Albani "*Sahih at-Targhib*" (3403).
380 Ibn al-Arabi "Al-Mudjam" (1507). Al-Albani "*As-Sahihah*" (1911).
381 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2887).
382 Muslim "*as-Sahih*" (54).

«كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ،أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ.»

"Var i denna värld som en främling eller en resande."[383]

«لَا يُقِيمُ الرَّجُلُ الرَّجُلَ مِنْ مَقْعَدِهِ، ثُمَّ يَجْلِسُ فِيهِ، وَلَكِنْ تَفَسَّحُوا وَتَوَسَّعُوا.»

"[Vid en sammankomst] bör inte en person låta en annan resa sig från den plats där han satt, och sedan ta hans plats. Istället bör ni göra plats åt varandra och ge varandra utrymme."[384]

383 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (2474).

384 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (6270) och Muslim "*as-Sahih*" (2177).

VAR TJÄNARE TILL ALLÂH OCH BRÖDER (SINSEMELLAN)

Allâhs Sändebud ﷺ sa:

«لَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَكُونُوا عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا، الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ، لَا يَظْلِمُهُ، وَلَا يَخْذُلُهُ، وَلَا يَحْقِرُهُ.»

"Avundas inte varandra; och bjud inte på auktionerade varor som du inte har för avsikt att köpa för att höja priset, och hata inte varandra, och undvik inte varandra och ge inte varandra kalla handen. Försök inte blanda er i en affärsuppgörelse där säljaren och köparen har nått en överenskommelse, i syfte att få den ena av dem att överge avtalet och istället göra överenskommelse med dig. Och var tjänare till Allâh och bröder [sinsemellan]. En muslim är en muslims broder – han förtrycker honom inte eller överlämnar honom till en förtryckare, och han ser inte ner på honom."[385]

«التَّقْوَى هَاهُنَا» وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

"*Taqwâ* (Gudsfruktan) finns här. *Taqwâ* finns

---

[385] Muslim "*as-Sahih*" (2564).

här. [Och han pekade på sitt bröst]."[386]

«بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ، كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ: دَمُهُ، وَمَالُهُ، وَعِرْضُهُ.»

"Det är en tillräcklig synd för en man att se ner på sin muslimske broder. Allt hos en muslim är helgat för en annan muslim – blod, heder och egendom."[387]

«إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ.»

"Ta er i akt för misstanken, ty sannerligen är misstanken den mest falska [formen] av tal."[388]

«إِنَّ اللهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُوَرِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ.»

"Sannerligen ser inte Allâh till era utseenden eller rikedomar [i Sitt omdöme om er], utan Han ser till era hjärtan och era handlingar."[389]

---

386 Muslim "*as-Sahih*" (2564).
387 Muslim "*as-Sahih*" (2564).
388 Al-Bukhari "*as-Sahih*" (5144) och Muslim "*as-Sahih*" (2563).
389 Muslim "*as-Sahih*" (2564).

مكتبة طالب العلم باللغة السويدية

الكتاب الأول:

أركان الإسلام والإيمان

وما يجب أن يعرفه كل مسلم عن دينه

تأليف

الشيخ محمد جميل زينو

(١٣٤٤-١٤٣١هـ/ ١٩٢٥-٢٠١٠م)

رحمه الله تعالى

ترجمة:

مركز البحوث الإسلامية في السويد

الإشراف العلمي:

عبد الحق التركماني

الطبعة الثانية: ١٤٣٧هـ/٢٠١٦م

مركز البحوث الإسلامية في السويد

ISLAMISKA FORSKNINGSCENTRET